

Novoletni koledar

prilagamo vsem starim in novim naročnikom v današnji številki. Naj bi vam kazal v novem 1971. letu kar največ lepih, srečnih in zadovoljnih dni!

Vaš
DOLENJSKI LIST

»Ne... ne« – pretresljiva pripoved o vojni

Mestno gledališče ljubljansko se je v ponedeljek zvečer v čast tedna solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva predstavilo v Trebnjem pred. polno dvorano z delom F. Drofenika »Ne... Ne«. To je recital o umazani vojni v jugovzhodni Aziji, prepleten s pričevanji Vietnamcev, ki seže človeku v srce in mu prikaže vso nesmiselnost vojne in vojaškega urejanja spornih mednarodnih vprašanj.

S helikopterjem v bolnišnico

Pred brežiško bolnišnico je v torek, 15. decembra, okrog 11.30, pristal helikopter. V zagrebško vojno bolnišnico je odpeljal oficirja JLA Antona Čopa, ki se je dan prej ponesrečil na avtomobilski cesti pri Mokricah. Imel je hude telesne poškodbe, zato bi prevoz z avtomobilom težko prenesel.

POSEBNO OBVESTILO

Novoletna številka Dolenjskega lista bo izšla v dvojnem obsegu v ponedeljek, 28. decembra. Zaradi urnika v tiskarni in zavoljo novoletnih praznikov naš časnik 31. decembra (v četrtek) ne bo izšel, zaradi priprav dvojne številke, v kateri bo tudi posebna barvna priloga, pa lista ne bomo izdali tudi v četrtek, 24. decembra. Namesto tega dne boste prejeli obsežno in zanimivo novoletno številko v roke 28. decembra 1970. Bralce, naročnike in sodelavce prosimo za razumevanje!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Prvi komandant XXXII. divizije narodni heroj Izidor Štok je spregovoril zbranim vojakom in oficirjem, jim čestital za praznik in opisal težko in zmagovito pot brigade (Foto: S. Dokl)

NOVOMEŠKA GARNIZIJA BO GOJILA TRADICIJE HRVAŠKE BRIGADE

Brigada Matije Gubca v Bršlinu

Na vojaški slovesnosti v Bršlinu so vojaki in oficirji novomeške garnizije prevzeli ime hrvaške brigade »Matija Gubec«

V soboto, 12. decembra, je bila v vojašnici »Milana Majcna« v Bršlinu večja vojaška slovesnost, kjer so vojaki in oficirji novomeške garnizije sprejeli ime znane hrvaške brigade »Matija Gubec«. Brigada je bila ustanovljena 12. decembra 1943 v vasi Lipovščani pri Čazmi in je bila v sestavi XXXII.

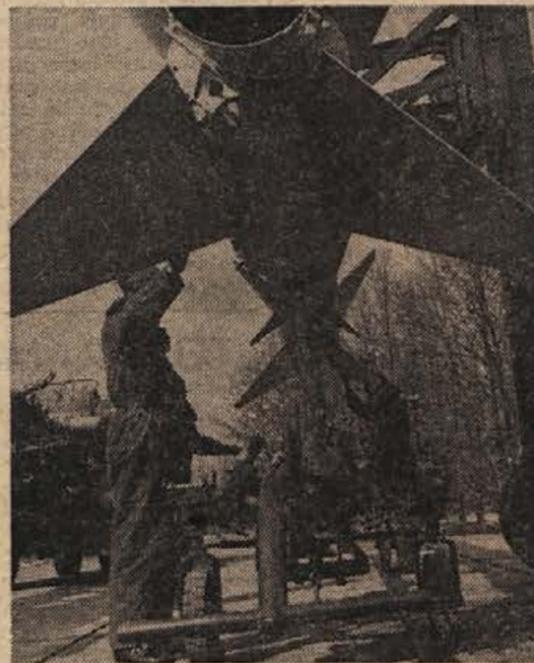
divizije, ki se je v glavnem bojevala na območju Moslavine.

O prehojeni poti in njenem boju sta govorila prvi komandant XXXII. divizije narodni heroj in španski borec Izidor Štok in vojni komandant brigade Matija Gubec Jovica Mandić. Razen teh sta spregovorila še polkovnik Jože Nagode in predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar, ki sta izrazila zadovoljstvo, da bo novomeška garnizija negovala bojne tradicije te slavne brigade. Po svečanosti so se številni gostje iz Dolenjske in Hr-

vatske napotili v polkovni muzej, kjer je zbran vojni material brigade ter slike o delu in življenju v vojašnici »Milan Majcna«.

Na koncu svečanosti pa so novomeški kulturni delavci v sodelovanju z vojaški pripra-

(Nadaljevanje na 8. str.)

Naši ljudski vojski, ki se je rodila v najbolj krvavem boju vseh bojev naših narodov za obstanek, osvoboditev in novo življenje, pred letošnjim 22. decembrom, dnevom JLA, iskrene čestitke! Toplo pozdravljamo vse nekdanje partizane, voditelje naše vstaje in revolucije, vse aktiviste Osvobodilne fronte in Komunistične partije, ki so visoko nosili zastavo upora vse do zmage in socializma! Lep pozdrav tudi vsem našim naročnikom, bralcem in sodelavcem v vrstah JLA!

DOLENJSKI LIST

Predsednik Tito je Milanov boter

Darila in številne dobre želje malemu Milanu za srečno mladost – Visokega botra je zastopal brežiški rojak Miloš Poljanšek

Dvanajstega otroka Tomšetovih iz Kraške vasi je doletela čast, kakršne je deležen le redkokdo: deček ima za botra predsednika republike Josipa Broza-Tita. Slovesno botrovanje je bilo v soboto, 12. decembra, v prostorih občinske skupščine v Brežicah.

Botra je ob tej priložnosti zastopal predsednik prosvetno-kulturnega zbora slovenske skupščine Miloš Poljanšek. Otroka so imenovali Milan. Tisti dan je mali Milan dopolnil sedem mesecev.

Medtem ko je ležal v zibki, so mu po vrsti voščili srečo v življenju podpredsednik občinske skupščine Ivan Živič, zastopnik botra Miloš Poljanšek in predsednik občinske konference SZDL Stanko

Skaler. Prisotna sta bila seveda tudi otrokova mati Ivanka in oče Jože, ponosna na sina in botra.

Milan Živič se je med obredom obrnil na zastopni-

(Nadaljevanje na 16. str.)

OD 16. XII. DO 24. XII.

Do konca tedna bo prevladovalo suho vreme. V nižinah megla in oblačnost, medtem ko bo v višjih legah deloma jasno. Temperatura brez večjih sprememb.

Posnetek z botrovanja. Živahni Milan se je v občinski zibki zelo dobro počutil. Od leve proti desni sedijo: otrokov oče Jože Tomše, mati Ivanka, zastopnik botra Miloš Poljanšek in predsednik občinske konference SZDL Stanko Skaler.

(Foto: Baškovič)

OD 1. XI. DO 15. XI. 1970:

1.315 novih!

V SEDMEM TEDNU akcije smo pridobili 179 novih naročnikov. Tri najboljše občine v zadnjem tednu: N. mesto, Sevnica in Krško, sledijo pa jim Brežice, Trebnje, Črnomelj, Kočevje, Metlika in Ribnica. Stanje novih naročnikov v torek opoldne:

BREŽICE:	86
ČRNOMELJ:	69
KOČEVJE:	39
KRSKO:	215
METLIKA:	19
NOVO MESTO:	435
RIBNICA:	11
SEVNICA:	210
TREBNJE:	87
Razne pošte:	113
Inozemci:	31

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:

87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAZNA

PRODAJA NA KREDIT

Presenečenje za naše bralce 28. XII.!

tedenski mozaik

Mea znanjem nastopom doktorske zvezde Casiusa Claya je sto izbranih gledalcev dobilo natisnjena vabila, naj po dvoboju pridejo na sprejem. Ko so prišli na naslov, ki je bil natisnjen na vabilu, jih je pri vratih pričakala solidna gospa in povabila, naj vstopijo. Za vrati pa so jih sprejeli zamaskirani gangsterji, ki so jih prisilili, da so se slekli in polegali na tla. Ko so jim izpraznili žepke, so jih izpustili. Akcija je gangsterjem prinesla denarja in raznih dragocenosti za 100.000 dolarjev... Japonski cesar je bil včasih bog. Tudi sedanji cesar Hirohito je bil uradno bog vse do konca vojne. Potem pa so cesarju odvzeli božanstvo in zdaj se ukvarja samo z znanostjo. Nedavno je objavil deseto knjigo, tokrat z naslovom »O nekaterih hidroidih z otoka Hamakusa«. Cesar se namreč ukvarja z biologijo in je odkril že osem desetih neznanih mikroorganizmov. Razlika končno ni velika: bogovi živali, ustvarjajo, znanstveniki jih pa odkrivajo... Ob socialnih in političnih nemirih, ki že nekaj časa vemerirajo Italijo, je znani ameriški komentator Sulzberger zlobno zapisal: »Najpečji čudež italijanskega demokracijskega režima je, da še živi, kljub vsemu, kar se v Italiji dogaja... Britanski statistiki so objavili, da je v Veliki Britaniji kar 85.000 zakonskih mož, ki se stalno skrivajo pred svojimi ženami ali živijo v drugih mestih. Raziskava je odkrila da so britanski moški najbolj nagnjeni k samoti v starosti, od 40 do 50 let... V Bruslju zasedajo zunanji in finančni ministri šestih evropskih držav članice Evropske gospodarske skupnosti in razpravljajo o ustanovitvi monetarne unije. Mnenja o tem so zelo različna in zato ni pričakovati sporazuma. Neki italijanski vladni funkcionar je nesoglasja takole komentiral: »Šest držav evropske gospodarske skupnosti se je končno resilo strahu, da bi se — sporazumele...«

Stabilizacija živinoreje

Družbeni dogovor z omejeno vrednostjo — Na enotnem trgu tudi enotne cene — Zahteve po ustreznem razmerju cen niso špekulacije!

Beseda stabilizacija ni domačega izvora, toda že precej časa jo slišimo skoraj vsak dan. Veliko se govori o stabilizaciji gospodarstva kot zdravilu za napake, ki so bile narejene v zadnjih petih letih pri uresničevanju gospodarske reforme. Gre predvsem za trdne, stalne cene surovin in blaga ter ustrezno razmerje med njimi. Ta bo najtrdnější temelj za normalni razvoj vseh gospodarskih in drugih dejavnosti, krepitev samoupravljanja delovnih ljudi in ustrezno nagrajevanje po delu.

To pa ni lahko doseči. Načelno se sicer vsi strinjajo,

da bi te stvari bilo treba urediti tako, kot je bilo sklenjeno na prvi konferenci Zveze komunistov Jugoslavije, ki je bila konec oktobra. Po splošnem odobravanju stabilizacije gospodarstva pa mnogi razpravljalci o konkretnih ukrepih nadaljujejo z besedo »toda«. Naštevajo izjeme, ki naj bi ne veljale za vse. Te pa so za stabilizacijo gospodarstva lahko enako nevarne, kot so bile za pravočasno uresničitev gospodarske reforme.

■ Za stabilizacijo govedoreje in preskrbe z mesom je v naši republiki že sklenjen družbeni dogovor med živinorejci, mesarji in drugimi prodajalci mesa. Veljati je začel letos v juliju. Od dogovorjenih cen živine in mesa pa ni posebnih koristi. Cene sveže govedine in telečine so sicer še take, kot so bile določene z dogovorom, odkupne cene boljših pitanih goved za kilogram pa so za dinar do poldrugi dinar višje. Mesarji so ogorčeni, podpisniki dogovora pa se pripravajo, kdo ga bolj krši in zakaj. Cene svežega mesa namreč ni moči zvišati brez odobritev občinskih skupščin, cene živine pa se lahko oblikujejo prosto na trgu.

■ Zakaj živinorejci ne spoštujemo dogovora?

Od taktat, ko so dogovor sestavljali, so se nekatere stvari močno spremenile. Cena pitanih goved je porastla v vsej državi. Dogovor so podpisali le živinorejci v Sloveniji in še tu ne vsi. Kdor nima zjamčene spodnje, najnižje prodajne cene za goveda, se ne bo pomisljal pri prodaji tistemu kupcu, ki plača največ. Med temi pa je večina zasebnih živinorejcev. Če bi kupci iz naše republike vztrajali pri dogovorjenih cenah, bi večino živine pobrali kupci, ki pridejo od drugod.

Ali naj podpisniki dogovora o cenah goveje živine in mesa prodajajo svoje pitance

DEMONSTRACIJE IN PROTIDEMONSTRACIJE — Skupina skrajnih desničarjev je v Bonnu organizirala demonstracije proti Brandtovi vzhodni politiki in proti podpisu sporazuma s Poljsko. Velika skupina ljudi pa je hkrati pripravila demonstracije proti desničarjem in v podporo Brandtovi politiki. Na sliki: policija razganja desničarske demonstrante.

po precej nižjih cenah kot drugi živinorejci? Izmikanje pred tako obveznostjo ni le špekulacija. Stvari so mnogo resnejše. Odgovoriti je treba na vprašanje, zakaj so cene goved porastle po vsej državi. Ali bi s podobnim družbenim dogovorom o cenah, kot ga imamo v naši republiki, to lahko preprečili, če bi ga razširili na vso državo?

■ Cene v dogovoru so bile določene v razmerju s takratno ceno koruze. Sedanja cena koruze je že za polovico višja. Koruza pa je pomembna sestavina močnih krmil. Podražili so se tudi drugi dodatki. Zato vzlic visoki odkupni ceni goved ni dovolj pitane živine. Če bi sedanje cene hoteli znižati, bi je bilo še manj. Pomemben vzrok za sedanje razmere na trgu z govejo živino so tudi nizke zjamčene odkupne cene pitancev. Kakšen bo račun pri sedanjih dragih krmilih, če bodo odkupne cene živine začele padati? Brez ustreznega jamstva ne more biti prave stabilizacije v živinoreji.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Odložitev obiska predsednika Tita v Italijo je naletela na velik odmev v obeh neposredno prizadetih državah — Italiji in Jugoslaviji. Kot je znano, je glavni vzrok odložitve italijansko vztrajanje, da ne bi govorili o nekaterih nerešenih vprašanjih in pa izjava zunanjega ministra Mora v parlamentu v zvezi z italijanskimi nacionalnimi interesi in bivšo cono B. Zaradi tega je nastalo ozračje, ki za obisk ni primerno.

Seveda je to obžalovanja vredno, toda kar je pač je. Lahko pa vendarle z zadoščenjem ugotovimo, da je odložitev obiska spodbudila demokracijske sile v Italiji, da so ostro in odločno nastopile proti izpadom fašistov in skrajne desnice in se javno zavzele za nadaljevanje politike dobrih odnosov in sodelovanja z Jugoslavijo. Taka želja obstaja tudi pri nas, zato lahko pričakujemo, da nejluba senca, ki je padla na naše odnose, ne bo povzročila nepopravljive škode. Koristi, ki jih imata obe državi od razvitega sodelovanja in dobrih odnosov so preveč na dlani, da bi se jim bilo mogoče zlahka odpovedati. Tega se zaveda tudi velika večina italijanske javnosti, kar dokazuje tudi njena sedanja reakcija, ki ob enem izpričuje še spoznanje, da je treba odločneje nastopiti proti domači desnici. Vse to daje stvarno upanje, da bodo stvari znova krenile v smeri, ki je za obe državi najboljše — v smeri krepitev in razvijanja dobrih sosedskih odnosov.

V Pragi je bil plenum centralnega komiteja češkoslovaške komunistične partije. Na njem so dokočno zavrgli akcijski program, ki ga je partija izdelala in sprejela spomladi leta 1968 in v katerem je začrtala modernnejše in učinkovitejše poti notranjega razvoja. Do nedavna je tudi novo češkoslovaško vodstvo na čelu z Gustavom Husakom javno izjavljalo, da misli uresničiti nekatere bistvene zamisli akcijskega programa. Toda zdaj se mu je dokončno odpovedalo, kar kaže, da od nekdanje »januarske politike« zares ni ostalo prav ničesar več in da se češkoslovaško vodstvo hote ali ne hote vrača k tisti politiki, ki je veljala pred januarjem 1968 in ki je povzročila hudo družbeno gospodarsko in politično krizo v državi. Kako misli novo vodstvo z enako politiko onemogočiti tudi enake posledice ni znano, saj češkoslovaška partija še vedno nima jasno izdelanega po-

litičnega in predvsem gospodarskega programa.

Na plenumu so tudi izkjučili iz partije Oldricha Černika, nekdanjega predsednika vlade in člana najbožjega partijskega vodstva — predsedstva CK. Z njim je odšel iz partije še eden zadnjih voditeljev, ki so aktivno sodelovali pri nastajanju in uresničevanju tako imenovane januarske politike KPC.

V španskem mestu Burgosu že dalj časa sodijo skupi-

Po odložitvi obiska

ni Baskov, ki jih obtožujejo delovanja proti državi. Proces je močno vznemiril večino španske javnosti, ki ga ocenjuje kot tipično dejanje nasilja frankističnih oblasti. Protesti, stavke in demonstracije v raznih španskih mestih so zavzeli tolikšen obseg, da v državi vlada resna napetost. Tožilec je zahteval smrtno kazen za šest obtožencev. Če bo sodišče sprejelo njegovo zahtevo, utegne po mnenju večine opazovalcev zajeti Španijo tako huda politična kriza, kakršne še ni bilo, odkar je leta 1939 prišel na oblast sedanji režim.

Val protestov se je razširil tudi izven Španije. V mnogih evropskih državah, med drugim v Franciji, Zahodni Nemčiji, Italiji, Nizozemski in drugod so bile velike demonstracije proti procesu in metodom frankističnega režima. Z organizacijo tega procesa španski režim ni le izzval veliko napetost doma, ampak se je še bolj izoliral tudi v Evropi.

Britanska vlada je uvedla izredno stanje v državi in sicer zaradi stavke delavcev v elektrarnah, ki zahtevajo višje plače. Stavka, ki traja že dalj časa, povzroča hudo težavo, ker občasno zmanjkuje elektrike v posameznih krajih in predelih, ki ostajajo brez luči, ogrevanja in vsega drugega, kar je povezano z elektriko. Vlada se je odločila, da ne bo popustila delavcem in se je spustila z njimi v boj, ki gotovo ne bo lahek in jo utegne drago stati. Zaenkrat ni videti, da bi lahko prišlo do kompromisa, kajti tudi sindikat vztraja pri svojih zahtevah in pravi, da ne bo popustil.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ IZJEMA LE ZA ŠOLSTVO — Republiški izvršni svet je v soboto obravnaval predlog zakona o republiškem proračunu za prihodnje leto in vrsto spremljavalnih predlogov zakonskih predpisov. Ožji del proračuna predvideva 11-odstotno povečanje v primerjavi z letom 1970. Sprejeti so bili ukrepi za zmanjšanje nekaterih namenov splošne porabe, tako da bi se gospodarstvo v prihodnjem letu razbremenilo za kakih 225 milijonov dinarjev. Pač pa je izvršni svet upošteval izjemen položaj šolstva ter zanj predvidel nekoliko večjo rast sredstev. Tako bo republiška izobraževalna skupnost razpolagala z 21 odstotki večjimi sredstvi, kar omogoča tudi povečanje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev za kakih 13 do 16 odstotkov.

■ SEJA CK ZKS — V torek prejšnji teden je Centralni komitej ZK Slovenije obravnaval predvidene družbenopolitične spremembe v federaciji. V uvodnem referatu člana sekretariata CK ZKS Milana Kučana in v razpravi je bilo poudarjeno, da kažejo predvidene spremembe na iskanje novih poti k resnični demokratični samoupravnosti. Ob tem pa je treba govoriti hkrati o odpravljanju etatizma ne le v federaciji, marveč na vseh ravneh, da bi samoupravljanje seglo do vsakega človeka. Spremembe se torej ne smejo zaustaviti v republiki ali občini, marveč morajo prodreti do vseh samoupravnih organiziranih oblik združenega dela.

■ FASISTIČNE IZGREDE OB SOJAMO — V preteklih dneh so bila v Ljubljani in v številnih drugih krajih v Sloveniji množična pro-

testna zborovanja proti nedavnim izgredom fašistov na Trškem in šovinistični gonji zoper Slovence v Avstriji. Pobudnik teh protestnih zborovanj, ki so potekala pod geslom »Tujega nočemo — svojega ne damo« je bila študentska in srednješolska mladina, ki je ob tej priliki ponovno pokazala svojo odločenost za obrambo interesov slovenskega naroda in nedotakljivost naših meja.

■ OTROŠKI DODATEK PO NOVEM — Po predlogu republiškega zakona o določitvi premoženjskega cenzusa kot pogoja za pravico do

Proračun nakazuje varčevanje

otroškega dodatka naj bi prihodnje leto dobivali otroški dodatek tisti zaposleni, pri katerih znaša mesečni dohodek na družinskega člana do 760 dinarjev, dalje tisti, pri katerih znaša dohodek na člana gospodinjstva 137 dinarjev, če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti ali za dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev. Dodatek za enega otroka bo znašal 70 dinarjev, za vsakega naslednjega pa 95 dinarjev.

■ POKOJNINE BORCEV — Republiški izvršni svet je sprejel sklep o določitvi osnove za odmero pokojnin borcem NOV pred 9. septembrom 1943 oziroma 13. ok-

tobrom 1953 in španskim borcem. Ta sklep določa za prihodnje leto kot najnižjo pokojninsko osnovo 1270 dinarjev.

■ OBDAVČITEV OD 25.000 DINARJEV NAVZGORE — Po predlaganih spremembah zakona o republiških prispevkih, davkih in taksah naj bi bil prihodnje leto dohodek iz delovnega razmerja neobdavčen do letnega osebne dohodka v višini 25.000 dinarjev (zdaj je neobdavčen do 20.000 dinarjev). Uvedena naj bi bila tudi nekoliko blažja lestvica obdavčitve.

■ PODRAŽITEV MLEKA — Zvezni izvršni svet je sklenil, da lahko tiste delovne organizacije, ki letos niso zvišale maloprodajnih cen mleka, to store sedaj — za 0,30 dinarja pri litru. Zadnji čas je mleka manjkalo v mnogih jugoslovanskih mestih zaradi prenizkih odkupnih cen.

■ V TERMOELEKTRARNI TRBOVLJE GLASOVALI ZA IZSTOP IZ EGM — V četrtek prejšnji teden je bil v trboveljski elektrarni referendum, na katerem je 236 članov kolektiva glasovalo za izstop iz Elektrogospodarstva Maribor, 157 članov je glasovalo proti izstopu, 6 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Sekretar EGM Slavko Soršak pa je v zvezi s tem izjavil, da za izstop ni glasovala po statutu potrebna večina.

■ MODERNIZACIJA PROGE SENTILJ — KOPER — Gospodarski zbor republiške skupščine je sklenil, naj republiški izvršni svet pripravi osnutek zakona o odobritvi kredita za modernizacijo oziroma elektrifikacijo železniške proge Sentilj—Koper.

Gospodarstvu jemljemo preveč

Bo prihodnje leto delitev popravljena za 6 odstotkov v prid gospodarstvu? - Doslej je gospodarstvu ostajalo 63 odstotkov

1. seja konference ZKJ je med drugim zelo odločno zahtevala, da je treba gospodarstvu pustiti več sredstev in da je treba zmanjšati zlasti tisti del, ki si ga je na račun siromašenja gospodarstva prilascala zveza. Te dni smo lahko slišali in brali podatke, da je gospodarstvu v Jugoslaviji ostajalo 63 odstotkov ustvarjenega narodnega dohodka, preostalih 37 odstotkov pa je gospodarstvo po veljavnih predpisih odvajalo družbeni skupnosti.

Na krivici taksne delitve so v gospodarstvu opozarjali že pred leti in zato je bilo v začetku reforme dogovorjeno, da se bo delitev od 1960 popravila tako, da bo izražena z razmerjem 70:30 v korist gospodarstva. Zdaj slišimo obljube, da bo delitev takoj opravljena tako, da bo gospodarstvu že prihodnje leto ostalo 6 odstotkov več da bi se s tem približali raz-

merju, ki bi ga že morali doseči.

Odstotki, ki smo jih pravkar našli, ter razmerja sama po sebi ne povedo veliko, zato si oglejmo, kako je s tem v primeru novomeškega gospodarstva ter kaj lahko pričakujemo od napovedanih sprememb. Podatki kažejo, da smo lani in letos v novomeški občini dosegali precej ugodnejše razmerje v delitvi med gospodarstvom in družbo, kot je bilo doseženo v jugoslovanskem povprečju. Gospodarstvu v novomeški občini je ostalo lani 71,3 odstotka ustvarjenega narodnega dohodka, družbeni skupnosti pa je odvedlo 28,7 odstotka. V tridesetletju letos mu je ostalo 71 odstotkov, 29 odstotkov pa je odvedlo družbeni skupnosti. Zaradi velikih naporov za dobro gospodarjenje, naložb v posodobitve in drugega smo torej v novomeški občini

skoraj že dosegli predvideno razmerje v delitvi med gospodarstvom in družbo (70:30 odstotkov).

Oglejmo si zdaj, kaj lahko pričakujemo od napovedanih sprememb. Če se bo udeležba gospodarstva povečala prihodnje leto za 6 odstotkov, kakor napovedujejo, bi to pomenilo, da bo gospodarstvu v novomeški občini ostalo prihodnje leto za 32 do 38 milijonov din več kot letos. To ni majhen znesek, če upoštevamo, da smo v novomeški občini porabili lani za naložbe v gospodarstvo (brez kreditov za obratna sredstva) 147 milijonov din. 6 odstotkov narodnega dohodka je v novomeški občini približno polovica amortizacije, ki jo ustvari gospodarstvo. Če bi ta denar namenili za obratna sredstva, bi skoraj v celoti odpravili težave, ki so se začele zaradi likvidnosti gospodarstva. Ob vsem tem lahko upamo, da bodo obljubljeni spremenjeni predpisi o zmanjšanju obveznosti gospodarstva do družbe veljali v enaki meri za vse, zlasti za prizadevne, saj ti najbolj zaslužijo materialno spodbudo.

M. JAKOPEC

ŠE VEČ PIVA BOMO POPILI

Vsako uro 76.000 steklenic

Pivovarna Union uvaja nove, »evro« steklenice - Bo tudi v Novem mestu predstavnitvo?

Ljubljanska pivovarna Union, ki ima svojo polnilnico

**NOVO V ZAD-
NJIH DNEH**

Povsod se že vneto pripravljajo na silvestrovanje, prava praznik napolni hotela in ob koncu leta izboljša njihovo poslovanje. To velja posebno za tiste sezonske turistične centre, kjer imajo pozimi prazno.

Na Dolenjskem bosta letošnja rekorderja zadnji dan starega leta Čateške Toplice in Otočec, hotela torej, ki se že dlje časa tihobojeta za primat v dolenjskem turizmu.

V Čateških Toplicah bo silvestrovalo največ ljudi na Dolenjskem - 700, igrali bodo štirje ansambli, menu in rezervacija bosta vlekala od 120 do 150 dinarjev.

Otočec, ki bo sprejel približno 375 ljudi, bo najdražji na Dolenjskem: od 180 do 200 dinarjev bo veljalo silvestrovanje. Zato pa bo, kot pričakujejo, najbolj slovesno in veselo in tudi Jožica Svete je najbolj znano ime izmed tistih, ki bodo prepevala zadnjo letošnjo noč. Polno pa bo, tako obljublja jo, povsod.

tudi v Novem mestu, bo letos prodala več kot 500.000 hektolitrov piva. Prihodnje leto pričakujejo še znatno večjo prodajo, ker bodo svojo proizvodnjo modernizirali.

Pivovarna se pogovarja, da bi v Novem mestu odprla svoje predstavnitvo, ki naj bi ga prevzel »Hmeljnik«. Da bi prihodnje leto laže osvojili tržišče, so si zagotovili iz uvoza 7 milijonov novih »evro« steklenic. Kupili so jih v Zahodni Nemčiji in Romuniji, domača steklarska industrija pa jih bo začela delati šele konec prihodnjega leta.

Nova steklenica ima več prednosti: lažja je, nižja, izključno rjave barve. Ker je nižja, je precej bolj stabilna: tako bodo lahko polnilni stroji delali hitreje in brez zastojev. Union bo namreč 15. januarja postavil nove stroje, katerih montaža bo končana do začetka junija. Hollstein - Capert linija bo zmogla vsako uro napolniti 40.000 steklenic piva, preurejena stara Seitzova pa še 36.000 steklenic. Tovarna zagotavlja, da bodo kupci pili samo uležano pivo, ki bo pred prodajo vsaj 50 dni ležalo v skladišču. V Unioni trdijo, da je nova linija, ki jo bodo zdaj začeli postavljati, najmodernejša tako pri nas kot tudi v Evropi.

J. S.

Ženini bi radi le doto

Več podjetij se zanima za denar, ki je namenjen za preusmeritev rudnikov

V soboto, 12. decembra, je Kočevje obiskal predsednik Zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek. S predstavniki občinskega sindikalnega sveta, drugih organizacij in občinske skupščine je razpravljaval predvsem o gospodarskih vprašanjih znotraj kočevske občine.

Nadalje so razpravljali o sicer dolgotrajnih, a doslej ne preveč uspešnih prizadevanjih za preusmeritev kočevskega rudnika. Predsednika Kropuška so seznanili z dejstvom, da se večja slovenska podjetja, ki so se doslej zanimala za preusmeritev rudnika, zanimajo predvsem za denar, ki je namenjen za preusmeritev. Vse kaže, da bi s tem denarjem rada reševala sebe in svoje težave, medtem ko so jim kočevski rudarji

deveta briga.

Predsednik Kropušek je poudaril, da kočevski rudnik ni edini, ki je naletel na take težave. Zato namerava republiška Zveza sindikatov v kratkem organizirati razpravo o preusmeritvi rudnikov Kočevje, Senovo in Laško. Preusmeritev namreč poteka prepočasno, čeprav je denar zanj v glavnem zagotovljen.

Zaradi neresnega odnosa večjih slovenskih podjetij, s pomočjo katerih naj bi preusmerili kočevski rudnik, do preusmeritve in do kolektivna kočevskega premoženja bodo poizkusili rudnik preusmeriti s pomočjo delovnih organizacij znotraj občine. Zaradi tega sta rudnik in ITAS že začela pripravljati nekatere analize.

J. P.

GRADNJA, KJER OPAZI OSTANEJO. Tako nastajajo novi bloki v Trebnjem. Delavci vsipljejo beton med veloks plošče, ki so najprej opaž, kasneje pa izolacija. (Foto: Legan)

GRADBENA NOVOST, KI VELIKO OBETA

Prvič z veloks ploščami

Gradbeno podjetje Grosuplje je v Trebnjem začelo graditi bloke po veloks sistemu - To je ena prvih takih gradenj v vsej Sloveniji

Nikjer nobene opeke, le krožna žaga brni na ploščadi, delavci režejo plošče, narejene iz drobnih lesnih iveri, postavljajo jih na že zgrajen zid, dajejo vmes žične mreže (armature) in vse skupaj zalivajo z betonom. Tako je gradbišče treh novih blokov v Trebnjem, kjer grosupeljsko gradbeno podjetje gradi prve stavbe po novem - veloks sistemu.

»Nismo čisto prvi v Sloveniji, tako gradnjo so poskusili še na nekaj gradbiščih, vendar doslej še nobena stavba ni dokončana. Po dose-danjih izkušnjah lahko rečem, da je veloks izredno uporaben način gradnje, ki se je v sosednjih deželah že začel močno širiti,« je dejal vodja delovišča v Trebnjem Milan Zaman.

Prednosti novega sistema: hitrejša gradnja, večja nosil-

nost, večja toplotna in zvočna izolacija, zadoščajo tanjši zidovi, kar daje večjo uporabno površino, veloks daje nekajkrat večjo strižno trdnost, kar je posebnega pomena v potresnem območju. Velikega pomena je tudi preprosto način take gradnje, za katero zadoščajo že pručeni delavci. Edina pomanjkljivost, ki so jo ugotovili pri preizkusih, je v tem, da veloks stene manj »dihajo« kot opečne.

Na gradbišču v Trebnjem menijo, da je mogoče z uporabo veloks plošč, ki jih zdaj izdelujejo že tudi pri nas, gradnjo poceniti. Veloks sistem ima torej toliko prednosti, da se bo verjetno razširil tudi pri nas. M. I.

Kmetijski nasveti

Zakaj označevanje vina

Zmešnjava na trgu z vini traja menda pri nas že dovolj dolgo in je čas, da smo končno vendarle dobili republiški zakon o označevanju poretka vin. Ta zakon naj bi naredil red, ločil dobro od slabega, pomagati naj bi razvoju vinogradništva, ki marsikje vidno propada. Toda z zakonom bo tako kot z večino njegovih vrstnikov: če ga bodo dosledno izvajali, bo dosegel svoj namen, če pa ne, bo ostal, kot temu pravimo, »mrtva črka na papirju.«

Ko naš človek, začasno zaposlen na primer v Zahodni Nemčiji, sede v restavraciji in si zaželi kozarec vina, je presenečen nad velikim razponom cen vina v tej deželi. Tam imajo že dolgo v veljavi mednarodno razvrstitev, na steklenicah je zapisano, za kakšno vino gre, v katero skupino spada in kje je bilo pridelano.

To novost uvaja zdaj tudi naš zakon. Uvedel pa jo bo lahko samo na podlagi sodelovanja vinogradnikov s pomočjo evidence. Vinogradniki, ki želijo imeti zaščiteno poreklo vina, bodo morali vpisovati velikost svojih vinogradov, sorte in količine pridelkov v poseben register, ki ga bodo vodili na občinah. Tisti, ki želi svoje dobro, sortno vino bolje prodati, ne bo mogel mimo tega registra, saj samo zaščitna zagotavlja višjo ceno.

Po zakonu o označevanju bodo vina razdeljena v štiri skupine: od najnižje, v kateri bodo tako imenovana namizna vina, ki nimajo zaščitne geografskega porekla, do najvišje, v kateri bodo vina vrhunske kakovosti z geografskim poreklom. Na podlagi te razvrstitve bodo razdeljene tudi cene, upoštevali pa jo bodo v gostinskih lokalih pri sestavljanju vinskih kart.

Žal, zakon o označevanju vin še ne bo naredil vsega, kar bi bilo treba na tem področju. V mislih imamo skrajno neustrezno davčno politiko, ki je s svojimi zmotami pripeljala do tega, da smo Jugoslovani postali svetovni prvaki v uživanju špirta in žganih pijač, kar pri naša mnogo več gorja kot uživanje naravnih vin.

Inž. M. L.

Elegant
PODJETJE ZA IZDEVAVO OBLAČIL
CELJE, Stanetova 17

ZA JESEN IN ZIMO
vam iz svoje kolekcije
priporočamo

MOŠKE, DAMSKE IN OTROŠKE
KONFEKCIJSKE ARTIKLE

po ugodnih cenah in zadnji modi

JLA * del oboroženega ljudstva

Vseljudska obramba v SFRJ postaja sestavni del samoupravnega socialističnega sistema. »Ni si mogoče zamisliti,« kot pravi predsednik Tito, »uresničevanja samoupravnih pravic delovnega človeka na območju ekonomskega, političnega, kulturnega in družbenega življenja sploh, če ne ustvarimo takih pravic tudi na območju obrambe.« Tako vseljidska obramba dopolnjuje celovitost osebnosti, hkrati pa predstavlja dodaten obseg nadaljnjega družbenega razvoja.

In če pri vsem tem vemo, da sta vprašani oborožene borbe in odpora proti slehernemu morebitnemu agresorju stvar naše celotne družbe, a nikakor ne le njenih oboroženih sil, potem teko vsa naša prizadevanja za tem, da se sleherni samoupravna sredina v državi – od najmanjše delovne organizacije, prek občine, republike tja do zveze – v kar največji meri usposobi, da postane hkrati del enotne vseljidske splošne obrambe.

Vsako leto v tem času se spominjamo zaslug, dela, nalog, pravic in dolžnosti, ki jih imajo enote Jugoslovanske ljudske armade do ljudstva in do sebe. Nikoli ne pozabljamo, da je armada bila in je bistveni, sestavni del naše revolucije, zmage in poti v socializem.

Letos pa za izjemo pogledmo v nekatere armadne službe, uprave in ustanove, ki sodijo bodisi pod državni sekretariat za narodno obrambo ali pa pod generalštab JLA.

198.190 novih šoferjev!

Samo še v bledem spominu, ki ga prepriča sramota z grenkimi občutki naše nekdanje neobglenosti in izdajstva, živi v starejši generaciji podoba dolgih volovskih vpreg, s katerimi je nekdanja kraljeva vojska leta 1941 tako neslavno v piclem tednu zapravila svobodo kraljevine Jugoslavije. Danes je moč armade v njenih motoriziranih in ostalih hitrih udarnih enotah, pri katerih pa seveda razen sodobne tehnike še vedno odloča vojakovo srce, lik socializmu predanega človeka.

Med tehniko sodi tudi obvladovanje motornih in drugih vozil. Brez njih bi bila sodobna armada hitro obsojena na propad. Samo lani so v vrstah JLA izučili 17.590 mladih šoferjev in drugih voznikov motornih vozil, med njimi 568 prometnikov. Letos je skozi prometne šole v JLA šlo nekaj nad 16.700 mladih šoferjev, med njimi tudi 620 prometnikov.

V 25 letih (1945–1970) je naša armada izučila 198.190 šoferjev, od tega 5.959 prometnikov. Pri tem pa niso všteti šoferji – vojaki, ki so jih izučile enote rodov in služb JLA na krajših tečajih, torej izven avtomobilskih in prometnih učnih enot JLA.

325.000 pregledov in 38.000 zdravljenj za občane

Tudi letos je sanitetna služba JLA dosegla lepe uspehe. V enotah vojne mornarice, v vojaških bolnišnicah in v drugih vojaških sanitetnih ustanovah so izvršili 325.000 specialnih in drugih pregledov civilnih oseb. V vojaško-medicinskih ustanovah so zdravili letos nekaj več kot 38.000 civilnih oseb, kar je dalo skupaj 660.000 bolezenskih dni. Nad 2.200 bolniških postelj iz armadnega posteljnega fonda bolnišnic je bilo na voljo za naše občane v državi. Rekrutne komisije so načrtno pregledale vse mlade moške enega letnika.

Sem štejejo tudi fluorografski pregledi sanitetne službe JLA, ki so zajeli celotni letnik mladeničev, rojenih 1962. Občutna in dragocena je bila pomoč, ki so jo s higienskimi in drugimi preventivnimi ukrepi uresničevali pripadniki JLA na območjih, ki so jih ogrožale poplave, kot tudi v Bosenski krajini, ki jo je prizadel potres.

Dragocena je že vsa leta tudi pomoč, ki jo dajejo pripadniki JLA kot krvodajalci. Zdravstvene ustanove ter enote teritorialne obrambe dobivajo od ustreznih vojaških zavodov sanitetna in druga materialna srdestva. Vzgoja kadrov vojne medicinske akademije, ki je letos slavila 20-letnico svojega obstoja, je ena izmed dragocenih dejavnosti naše armade. Nad 170 civilnih zdravnikov, zobozdravnikov, farmacevtov in drugih strokovnjakov je bilo na specializaciji ter na strokovnem izpopolnjevanju samo v vrstah vojne mornarice.

Sto milijonov prihranka samo pri HE Džerdap

Armada ima svoj inštitut za inženirske in zaščitne konstrukcije. Njegovi sodelavci opravljajo številne predhodne in končne preiskave na cestah, ki jih grade inženirske enote JLA. V njihovo pristojnost sodijo preiskave o no-

silnosti in drugih značilnostih stez na letališčih. Organi tega inštituta so za hidrocentralo Džerdap izdelali projekt ter z delavci hidroelektrarne postavili dva mosta za prevažanje gradbenega materiala. Nad milijon ton različnih materialov so doslej po njižu na Džerdapu prevzeli samo v eno smer, ko pa bo centrala – velikanka go-

»Jugoslovanska ljudska armada je rasla iz ljudstva v narodnoosvobodilni vojni in revoluciji ter je bila v vseh razvojnih obdobjih socialistične revolucije zanesljiva zaslomba ljudstva in delavskega razreda za zaščito njenih revolucionarnih pridobitev in socialističnega razvoja. Tudi danes je s svojimi moralno-političnimi, strokovnimi, tehničnimi in splošno vojaškimi kvalitetai močan čimtelj vseljidske obrambe, hkrati pa je del oboroženega ljudstva. Naši delovni ljudje imajo najgloblji interes, da bo JLA tudi naprej na ustrezni sodobni tehnično-tehnoški in organizacijski ravni v skladu s potrebami naše vseljidske obrambe in z našimi realnimi možnostmi.«

(Iz resolucije IX. kongresa ZKJ)

tova, bodo mostova razstavili in ju lahko uporabili drugje. Pri njunem postavljanju so izumili izviren sistem, ki ga doslej še nikjer niso poznali. Z izvorno rešitvijo so prihranili gradnjo velikega podpornega stebra in samo s tem prihranili 100 milijonov Sdin.

Dolga je vrsta izumov, ki so delo članov tega inštituta. Taka je plavajoča platforma, ki nosi 80 ton; razvili so vrtni stroj za črpanje podzemnih voda do globine 150 metrov, kar je zelo dragocena pomoč za kraške predele v državi. Sem sodijo različni novi filtri, kompleti za čiščenje vode, pripomočki za civilno zaščito, filtri za čiščenje zraka, izumi za zaklonišča itd.

Tudi inštitut za tehnično-medicinsko zaščito, ki spada pod upravo za razvoj in proizvodnjo oborožitve JLA, ima širok obseg dela. Letos se je predvsem učinkovito pečal z vprašanji, ki zadevajo zaščito ljudi pred posledicami kemijske in atomske vojne. Sem sodijo zlasti vsa sredstva, namenjena za množično uporabo civilnega prebivalstva pri njegovi zaščiti, kot so različni šolski kemični pribori, mali pribori za vaje, sredstva za razkuževanje osebne oborožitve in vojaške opreme, kemični radialni dozimeter, zaščitna obleka in otroška zaščitna plinska maska.

Dragocena pomoč inženirskih enot

Inženirske enote JLA so letos v okviru svojega rednega izobraževanja zgradile vrsto objektov za potrebe armade, razen tega pa sodelovale pri graditvi posameznih objektov za gospodarstvo v skoraj vseh predelih države. Zgradile ali delno obnovile so nad 200 km cest raznih kategorij, postavile 32 mostov v skupni dolžini 840 m, zajele so veliko število novih vodnih izvirov in sodelovale pri gradnji nekaj nad 40 km vodovodov v raznih garnizijah. Za potrebe gospodarskih in družbenih organizacij so pomagale pri gradnji kanalov za odvodnjavanje in sodelovale pri pripravi zemljišč za športne in druge objekte.

Med letom je več tisoč vojakov dobilo strokovne specialnosti: postali so strojniki inženirsko-gradbenih strojev, minerji, hidrotehniki itd. Po vrnitvi v domače kraje se bodo lahko zaposlili v gospodarstvu kot strokovnjaki.

Ogromna je bila pomoč, ki jo je JLA nudila pri obnovi Banjaluke. Že v prvih dveh mesecih po potresu je bataljon gradbincev JLA popravil nad 100.000 kv. m objektov. Po enem letu so vojniki-gradbinci vrnili ljudem 2.228 stanovanj. Samo v Banjaluki znaša vrednost gradbenih del JLA nad 17 milijard Sdin. Tovariš Tito ter drugi so da-

li vojakom-gradbincem visoke ocene in priznanja za opravljeno delo.

Pomembno delo inštitutov, o katerih vemo le malo

Ena izmed armadnih ustanov, ki mora skrbeti za geodetske in kartografske podatke ter dokumente za potrebe oboroženih sil, je vojnogeografski inštitut. Korist od njegove dejavnosti ima v širšem smislu celotna vseljidska obramba, kot tudi gospodarski razvoj države.

Razen osnovnih nalog za potrebe oboroženih sil deluje inštitut tudi na področju nalog, ki imajo splošni družbeni pomen. Letos so njegovi delavci iz zraka posneli nad 1.500.000 ha površin za fotogrametrijo. Prvič so letos večje površine slikali tudi z barvnimi filmi in z infra-teniko. To je dragocen pripomoček in napredek predvsem za geološke raziskave terena. Številni fotogrami, fotoskice, foto načrti, diapozitivi in drugi fotodokumenti pomagajo gospodarstvu in znanosti v državi. Na njihovi podlagi sestavljajo zemljevide in načrte ter dokumente za različna raziskovanja, proučevanja in planiranja. Brez tega bi ne mogli delati geološki zavodi, vodno gospodarstvo, gozdarstvo, projektantske in znanstvene ustanove, elektroogospodarstvo in mnogi drugi.

Hidrografski inštitut je ustanova vojne mornarice, ki raziskuje številna vprašanja Jadranskega in Jonskega morja. Z inštitutj 30 držav zamenjuje ta ustanova svoje publikacije. Tu nastajajo nove obalne karte, različne morske publikacije, priročniki in študije za potrebe gospodarstva in znanstvenih ustanov. Brez dela tega inštituta ni polaganja podmorskih kablov, pomorski gradbinci pa so prav tako odvisni od njegovih podatkov.

Nič manjša ni vloga ladijskega inštituta, ki daje svoje delovne sposobnosti za potrebe naše vojne in trgovske mornarice. Prav ta inštitut si je pridobil ugled z znanstvenimi novostmi pri strojegradnji in gradnji ladij. Njegova pomoč pri projektiranju in gradnji specialnih objektov je visoko cenjena med strokovnjaki.

S tem seveda nikakor nismo izčrpali obsežne dejavnosti in drugih vojaških ustanov, inštitutov, šol služb in uprav. A že zato kar smo tu v kar najbolj zgoščeni obliki lahko povedali, zaslužni pred dnevom JLA vse naše priznanje in pohvalo za prizadevano delo, uspehe in budnost, ki so in ostajajo glavna odlika naše ljudske armade.

Sodobna oborožitve, hitra akcija in še hitrejša gibljivost enot – to so zahteve in naloge, v katerih se enote JLA nenehno urijo, kajti nismo pozabili: »Tujega nočemo – svojega ne damo!«

TUJINA JE MAČEHA

Mnogo težav, s katerimi se spopadajo naši delavci na tujem, je nepotrebnih; nekaj krivde za to je tudi na naših delavcih, precej pa na delodajalcih – Povsod sprašujejo: »Kje so naši predstavniki, ker jih nikoli ni k nam, da bi vprašali, kaj potrebujemo?«

ca na vlaku ogovorili po nav-
še...

vico do podpore v primeru
brezposelnosti in še mnogo
drugih pravic.

Trditvam o tem, da je vse v redu, ni verjeti

Začnimo kar lepo po vrsti, kaj smo videli in ugotovili na našem obisku. V personalnih službah tovarn ki smo jih obiskali, so nas povsod prijazno sprejeli. Povsod imajo o naših ljudeh najlepše mnenje, kar zadeva njihovo delavnost, najbolj pa imajo v čisljih Slovence. Povsod so nam zatrjevali, da še potrebujejo naše delavce in spraševali, če jih bo še mogoče dobiti. V okvirnih številkah so nam predstavili proizvodnjo. Zatrjevali so, da so vse zadeve z našimi ljudmi v najlepšem redu in da ni nobenih težav. Pozneje se je izkazalo, da to ni res in celo predstavniki tovarn so bili na sestankih z našimi ljudmi presenečeni nad kopico težav, o katerih je stekla beseda.

Ustmena navodila poslušati, pismena prebrati!

Resnici na ljubo moramo priznati, da so marsičesa kri- vi naši delavci tudi sami. Doma so pred odhodom na tuje premalno pozorno poslušali tisto, kar so jim govorili na Zavodu za zaposlovanje. Niso prebrali pisanih navodil, ki so jih dobili. V teh navodilih pa so zelo natančno našteje vse njihove pravice in dolžnosti. V tovarnah v Nemčiji jih tamkajšnji sindikati pričakajo s tiskanimi vabilii, z navodili za delo, za prehrano za nastanitev itd. v našem jeziku. Videti je, da tudi tega večina naših delavcev ne prebere, saj bi sicer lahko odpadlo mnogo žolčnih vprašanj na sestankih, ki smo jih imeli z našimi ljudmi. Mnoga vprašanja so namreč pokazala popolno neznanje in neinformiranost, oboje pa škoduje prav našim delavcem.

Svetujemo: včlanite se v nemške sindikate!

Nemški sindikati kažejo povsod zelo veliko zanimanje za naše ljudi. To je razumljivo, saj je na primer v tovarnah BMW v Münchnu med 17.000 zaposlenimi več kot 60 odst. tujih delavcev. Nemški sindikati se zavedajo, da so tuji delavci za zdaj še neosveščeni, da pa morajo zaradi njihove številskega računati na njihovo prisotnost. Povsod so predstavniki sindikata z zanimanjem poslušali naše predloge, kako pripomoči k večji vključenosti naših ljudi v nemške sindikate in k njihovi večji organiziranosti v okviru nemških sindikatov. Ugotovili smo lahko, da je ponekod zelo majhno število naših včlanjenih v nemški sindikat (od 80 do 70 odst.). Ko povprašate, zakaj se ne včlanijo, se izgovarjajo na članarino, ki ni visoka. Večina pa ob prihodu na vprašanje o veroizpovedi brez premisleka reče da je rimokatoliške vere in nato plačuje cerkveni davek (to je najvišji davek ki ga odtrgujejo vsak mesec od plače). Sindikalna članarina je veliko, veliko nižja kot cerkveni davek. Če si član sindikata, imaš pra-

K tako odkriti besedi, ki jo nemški sindikati ponudijo vsakemu našemu delavcu že ob prihodu, ni kaj dodati. Našim delavcem lahko le svetujemo: včlanite se v sindikat in se organizirajte v njem!

Manjka organiziranosti in organiziranega nastopa

Vzrokov za to je več. Najstojimo najvažnejše: naši ljudje pridejo včinoma nevarni tujeja sveta, v tujini v popolnoma novo okolje, kjer veljajo drugačne navade kot pri nas. Ne poznajo jezika in ne morejo povedati kaj jih teži. V Nemčiji je v tovarnah precej drugače kot pri nas: človeka obravnavajo tam kot posameznika in zato toliko teže doseže to kar bi rad in le težko pride do tistega ki je za neko zadevo pristojen. Že na prvi pogled smo lahko ugotovili, da so naši ljudje, čeprav jih je v posameznih tovarnah po nekaj sto premalno organiziranih. V majhnih skupinah ali posamezno so porazdeljeni po obratih in delovnih mestih in zato bi se morali toliko bolj povezovati med seboj.

V personalnih službah v tovarnah imajo premalno tolmачev, ki bi lahko pomagali našim ljudem, ki ne znajo nemško. Socialni delavci v

tovarnah se s težavami naših ljudi ne ukvarjajo, pa tudi mogli se ne bi, ko bi tudi hoteli, ker ne znajo našega jezika. Zato tli med našimi delavci veliko nepomembnih, drobnih težav, ki jih pojmujejo kot krivice. Seveda to v veliki meri vpliva na njihovo počutje in tudi na delovni učinek. Pa o tem podrobneje pozneje.

Prehrana v tovarni je od vsega najboljše urejena

Od vsega, kar smo videli v Nemčiji, je še najboljše urejena prehrana v tovarnah. Priznati moramo, da celo veliko boljše kot pri nas. V vseh tovarnah imajo menze, v katerih lahko dobi delavec kosilo, ki stane od 0,99 do 1 DM (v našem denarju 3,46 din). Tovarne so tam sicer res precej večje kot so pri nas vendar pa smo bili tudi v enako velikih kot so naše, pa je tudi tam kosilo po enaki ceni kot drugod. Za kosilo imajo delavci na voljo 30 minut vendar ta čas ni vstet v delovni čas, ki se zato podaljša. V vseh tovarnah je dovoljeno piti pivo in v BMW v Münchnu so nam s precejšnjim ponosom povedali, da prodajo v tovarni vsak dan 17.000 delavcem 53.000 steklenic piva.

(Nadaljevanje prihodnjic)
MILOŠ JAKOPEC

Doma ni kruha, torej na delo na tujel
Ta ugotovitev je postala pri nas v zadnjih
petih letih zelo domača. Tujina nastavlja
mnogo skritih pasti in pripravlja mnogo
bridkih razočaranj. Naši ljudje, zlasti mladi
(morda prav zato, ker so mladi), odhajajo
tja polni pričakovanja. Mnogim se tujina
kot obljubljena dežela žal spreminja v ne-
kaj nasprotnega. Med obiskom, o katerem
govori ta sestavek, smo se kar prevečkrat
na svoje oči in ušesa prepričali o tem.

Ko odhajate v svet na delo, si dobro
zapomnite tole: zavedajte se, da greste
v popolnoma tuj svet, kjer ni domače go-
vorice. Marsičesa, kar bi tam radi pove-
dali, ne boste mogli, vsaj v začetku, ker
ne obvladate jezika. Mnogo naših ljudi je
že tam, toda tudi oni imajo enake težave
in zato boste težko našli utehe pri njih.
Dobro poslušajte in pretehtajte vse, kar
vam bodo povedali na Zavodu za zapo-
slovanje, preden boste odšli tja. Vsi do-
hodki v pogodbah so v bruto zneskih,
življenje pa je tam precej dražje kot pri
nas. Marke ne rasto po drevju, krepko
jih je treba prislužiti. Star avto je poceni,
toda tri ali štirikrat toliko boste plačali
za prvo popravilo! Marsikak tuji delavec
vas bo gledal z nerazumevanjem, češ kaj
le ta išče tukaj in mi odjeda kruh. Tam
ne bo domačih, s katerimi ste se doma po-
govarjali vsak dan in jim zaupali svoje
težave, da vam je bilo nato lažje. Svoje
težave boste morali zapreti vase in to
mnogokrat zelo boli! Stanovali boste
v prenatrpanem stanovanjskem domu
(Wohnheimu). Prilagajati se boste morali
tujem svetu in spoznali boste, da tujina
ni mati, pač pa mačeha.

Štirje smo se mudili v dru-
gi polovici novembra na obis-
ku pri naših delavcih v Za-
hodni Nemčiji: predsednik
občinskega sindikalnega sveta
Krško Edo Komočar, pred-
sednik občinskega sindi-
kalnega sveta Novo mesto
Adolf Suštar, referent za za-
poslovanje v tujini pri Zavo-
du za zaposlovanje Novo me-
sto Jože Mrzljak in jaz, pisec
teh vrstic. Obiskali smo naše
delavce, zaposlene v tovarni
papirja v Oberleningenu, v
tovarnah Magyus Deutz v
Ulmu, v tovarnah MAN v
Augsburgu in v Münchnu v
tovarnah SIEMENS in BMW.

Naši delavci se počutijo zelo osamljene in si želijo obiskov

Odpotovali smo, da bi iz-
polnili obljubo, dano že lani
in da bi ustregli želji naših
delavcev, ki vabijo: pri-
dite nas obiskat, da boste vi-
deli, kako delamo in živimo.

Naši delovni dnevi so bili
v času obiska dolgi: zjutraj
smo začeli z razgovori s
predstavniki tovarn, ogledo-

vali smo si proizvodne pro-
store in delovna mesta, kjer
delajo naši ljudje, ogledovali
smo si samske domove, v ka-
terih stanujejo in se na ses-
tankih z našimi delavci poz-
no v noč pogovarjali o njih-
ovih težavah. Povsod nam
je zmanjkalo časa saj smo
želeli videti in zvedeti čim
več.

Med ogledom v tovarnah
smo se ustavljali zlasti ob
delovnih mestih, na katerih
delajo naši ljudje: segali
smo jim v roke in se po-
menkovali z njimi neglede na
to, iz katere naše republike
so. Onstran meje je domača
govorica, kjerkoli že naletiš
nanjo, košček domovine in
najlepši pozdrav iz nje. Ni
lepšega doživlja kot takšno-
le na nemškem vlaku: pro-
dajalec kave piva in osvežil-
nih pijač teka po vlaku in
ponuja: »Kaffe, Bier!« V po-
lomljeni nemščini mu skušaš
dopovedati kaj bi rad, pa se
ti nasméji: »Pa vi ste naši!
Samo recite po naši što bi
radi!« Presenečeni ste in pi-
jača vam nato bolj tekne. Iz-
kušnja zaleže in redkokdaj
se zmotite, če boste prodajal-

Delavci v tujini!

Ko boste za novoletne praznike na kratkem obisku
doma pri svojih dragih, Vas vabimo na razgovore,
ki jih v posameznih občinah prirejamo, da bi
spoznali Vaše težave in jih pomagali odpravljati.

Razgovori bodo po posameznih občinah:

v Metliki: 26. decembra ob 10 uri v sejni sobi
občine,

za Kočevje: 2. decembra ob 9. uri na Jasnici,
za Ribnico: 26. decembra ob 9. uri v sejni sobi
občine,

v Krškem: 27. decembra ob 9. uri v Domu
Svobode na Vidmu,

v Črnomlju: 28. decembra ob 9. uri v sejni sobi
občine,

v Brežicah: 28. decembra ob 10. uri v Prosvet-
nem domu,

v Novem mestu (za občini Novo mesto in
Trebnje): 29. decembra ob 10. uri v Sindikal-
nem domu v Novem mestu,

v Grosupljem: 29. decembra ob 9. uri v sejni
sobi občine.

V razgovorih bodo sodelovali strokovnjaki, ki bodo
odgovarjali na Vaša vprašanja.

K udeležbi Vas vabijo

OBCINSKI SINDIKALNI SVETI

Ze med ogledom tovarn je ob delovnih mestih, kjer so zaposleni naši, prihajalo do
majhnih sestankov, kakršen je ta na sliki v tovarni BMW v Münchnu. Z delavci
se pogovarjata Edo Komočar in Adolf Suštar. Povsod so nam kar takoj natresli
kopico težav in poudarjali, da bi kdaj pa kdaj radi videli tudi naše konzularne
predstavnike.
(Foto: M. Jakopec)

Očitno veselje na obrazih naših delavk v samskem domu SIEMENSA v Münchnu
ob našem obisku. Kar težko je verjeti, da je res prišel prav k njim na obisk
nekdo iz Jugoslavije. Na desni je Edo Komočar, predsednik občinskega sindi-
kalnega sveta Krško.
(Foto: M. Jakopec)

Zagotoviti moramo neodvisno poročanje

Izdajateljski svet Dolenjskega lista je organ družbenega samoupravljanja, ki naj pomaga uredništvu z nasveti za nadaljnje izboljšanje vsebine, ni pa bil ustanovljen za reševanje finančnih vprašanj lista! Ugodna ocena dosedanjega razvoja domačega pokrajinskega glasila SZDL

11. decembra je bila v Novem mestu druga seja izdajateljskega sveta Dolenjskega lista, ki jo je vodil predsednik Janez Gartnar, udeležili pa so se člani Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Tone Gošnik, Ciril Gril, Jože Jeke, Lojzka Potrč, Slavko Smerdelj in Franc Stajdohar. Manjkal je Ivan Kastner iz Brežic. — Na seji smo pretresli položaj domačega pokrajinskega glasila SZDL ob prehodu v novo poslovno leto, seznanili pa smo se tudi s spremembami glede načina tiskanja našega časnika po novem letu. Osrednje vprašanje na seji je bilo sofinanciranje stalnih komunalnih strani v letu 1971.

O seji izdajateljskega sveta poročamo namenoma malce obširneje, ker velja sklep njegove 1. seje, da bo sprotaj seznanjal javnost z vsem svojim delom, kot z vsemi vprašanji, ki zadevajo obstoj in bodočnost domačega pokrajinskega glasila Socialistične zveze. V živahni razpravi so na 2. seji sodelovali vsi člani sveta in kar premalo bo prostora, da bi lahko na omejenem prostoru našli in ponovili dragocene misli, ki zadevajo politično, organizacijsko ter drugo delo našega lista. O vsem tem je tekla za-

glasila SZDL povečala za nekaj več kot 105 odstotkov, sofinanciranje stalnih komunalnih strani v časniku pa se že skoraj pet let ni kaj bistveno spremenilo. Vsa zadnja leta dobiva naš časnik po 30.000 dinarjev za celoletno izdajanje komunske strani od posamezne občine, medtem ko prispeva občina Novo mesto za dve in pol svoje strani po 70.000 din. Bilančni podatki pa so že konec avgusta 1970 pokazali, da stane taka celoletna stran, všteti vsi režiji, 80.770 din. Podatek torej pove, da »prodaja« uprava našega lista tiskano in razpisano stran skoraj dvakrat ceneje ali po domače: daleč pod lastno ceno. Nekaj let smo tako stanje potrpežljivo in skušali zbrati kar največ oglasov, reklam, čestitk in raznih drugih dohodkov. Glede teh

dohodkov smo že dosegli zgornjo mejo, ljudje pa se razen tega prav nič ne veselijo reklam, ki jemljejo prostor potrebnejšim sestavkom.

Kolektiv lista je zato pred kratkim predlagal, da bi ustanovitelji (9 občinskih konferenc SZDL in z njimi vred 9 občinskih skupščin, ki zanje plačujejo delne stroške za stalne komunske strani v DL) v bodoče namesto 30.000 din plačevali po 60.000 din za celotno komunske strani v listu. To je še vedno 25 odst. manj, kot bi bila uprava lista upravičena računavati te strani z vso njihovo težjo.

Upravičena zahteva po večjem sofinanciranju

Samo dve poti sta, da zberemo potreben denar za zdaj že zelo dragi tisk in dvakrat podraženi papir:

— ali povečana naročnina, kar pa odpade, saj smo vsi proti sedanjim novim podražitvam,

— ali pa povečanje sofinanciranja, ki se vrsto let ni nikamor premaknilo.

Okoli tega je bilo na seji največ razprave. Člani sveta se strinjajo, da je treba listu zagotoviti redno poslovanje, pokrivanje vseh morebitnih stroškov in osebnega dohodka, zagotoviti pa moramo tudi potreben ostanek dohodka za razširitev normalnega poslovanja domačega lista, za njegovo opremo, stanovanjsko izgradnjo in druge nove potrebe. Dosedanje gospodarjenje lista so člani

Kako sofinancirajo drugod?

Pred kratkim mas je obiskala tričlanska delegacija uredništva medobčinskega glasila SZDL »Front slobode« iz Tuzle, ki si je ogledala poslovanje našega časnika in hkrati izmenjala koristne izkušnje. Od kolegov iz Tuzle smo svedeli, da občina Tuzla prispeva za svoj delež v njihovem lokalnem listu 16 milijonov starih din. V Banjaluki dobiva lokalni list »Glas« na leto 50 milijonov Sdm dotacije (izhaja dvakrat na teden v manjšem formatu), medtem ko ima lokalni list iz Zemice s 4000 izvodov naklade 36 milijonov starih din dotacije. Lokalni list Sloboda v Mostaru dobiva na leto 28 milijonov Sdm pomoči. Tuzlanski medobčinski list ima 10.000 izvodov naklade, kar je najvišja naklada lokalnih časnikov v BiH. »Glas« v Banjaluki izhaja v nakladi — 7000 izvodov.

sveta ocenili s pohvalo, saj si je naš časnik sam ustvaril iz tekočega poslovanja vsa potrebna osnovna in obratna sredstva, razen tega pa skrbi tudi za stanovanjsko izgradnjo. Morebitni padeč ostanka dohodka po letnem obračunu bi pomenil korak nazaj in bi zavrl vse načrte o nadaljnji razširitvi in modernizaciji pokrajinskega glasila SZDL.

Člani sveta so povedali med drugim, da nobena občina ne računa na manj kot eno stran, na kateri vsak teden obvešča svoje občane. Hkrati pa imajo občine resne skrbi, kako zbrati potrebna sredstva v proračunih za l. 1971, saj je znano, da se bodo leti lahko povečali samo za 10,8 odst. Zato je težko ugoditi vsem zahtevkom, ki jih razni »potrošniki« postavljajo pred občinske proračune. Odstotek sofinanciranja, ki je znašal pred 6 leti še 29 odstotkov od vseh dohodkov lista, je letos zdrknil že na nekaj pod 10 odst., kar pomeni, da ustvarja kolektiv lista zdaj že nad 90 odstotkov vseh dohodkov sam.

Del potrebnih novih sredstev za sofinanciranje komunske strani bodo v nekaterih občinah lahko dobili s družbenimi dogovori iz delovnih organizacij, odpira pa se tudi možnost za sofinanciranja lista iz sredstev novih kulturnih skupnosti. Celoletna kulturna stran v domačem listu, izdajanje Dolenjski razgledov in ostalo pisanje lista prav gotovo opravičijo tudi tak ukrep, ko občine same verjetno ne bodo imele dovolj denarja za vse potrebe. Cim bodi zmanj podatki o letošnjem poslovanju in osnove za predračun 1971, bo svet lista znova razpravljal o zahtevku in ugotovil minimalno ceno za stalne komunske strani vseh občin. Izdajatelj list

bodo na to ceno morali pristati, saj je že vnaprej tudi znano, da bo še vedno nižja od resničnih stroškov.

Listu moramo zagotoviti popolno neodvisnost pri pisanju!

V razpravi o finančnem položaju so člani sveta med drugim ugotovili, da naj uprava lista sama ne išče dodatnega denarja pri gospodarskih organizacijah. Politične organizacije v pokrajini morajo zagotoviti listu popolno neodvisnost glede pisanja, saj je domači tednik namenjen tudi kritiki in mora biti ogledalo naših razmer. Res poroča tudi o vseh delovnih organizacijah; te naj bi to dejavnost sofinancirale v okviru občinskih konferenc SZDL. Domači tednik ne sme biti finančno odvisen od delovnih organizacij, sicer ne bo več glasilo SZDL!

Na seji je prevladovalo mnenje, da se morajo vodstva družbeno-političnih organiza-

cij v občinah resnično zavzeti za realno in potrebno sofinanciranje lista. Če je Dolenjski list glasilo SZDL in če naj tak naziv tudi ohrani, politične organizacije tega vprašanja ne smejo in ne morejo pustiti iz rok. Predsednik sveta Janez Gartnar je med drugim razložil, čemu se je izvršni odbor ObK SZDL Trebnje zavzel, da bo sprejel 100-odstotno povečanje sofinanciranja DL za 1971:

»Če smo za neko stvar v občini kot izvršni odbor organizacije odgovorni in če vidimo, da je stvar utemeljena, potem se moramo vprašati, ali smo v stanju tako stvar tudi urediti? Mislim, da nimamo kaj početi v tem forumu, če tega ne bomo dosegli!«

O modernizaciji lista, katere se bomo lotili januarja 1971, bomo določene poročali že prihodnji teden, ko pripravljamo bralcem in naročnikom domačega lista prijetno presenečenje.

STONE GOSNIK

res plodna razprava, ki jo lahko strnem v nekaj naslednjih misli.

Naročnine ne povečati!

Spriču poplave apolitičnega, bulvarnega, venskega in drugega tiska je vprašanje naklade domačega časnika prav gotovo eno izmed bistvenih. V hudih konkurenca naštetega tiska je Dolenjski list obdržal prvo mesto tako po skupni nakladi v 9 občinah, kot po številu bralcev na izvod, po obsegu, po odstotku naročnih izvodov in zlasti še po zaupanju, ki ga ima med svojimi številnimi bralci.

Letos je — predvsem zaradi lanske novoletne podražitve — odpovedalo naš časnik 4.190 ljudi, na novo pa smo pridobili 3.540 (novih oz. starih) naročnikov. Izguba znaša še vedno 650 naročnikov, če jo primerjamo z naklado, ki jo je naš list pred letom dni že imel. Izdajateljski svet zato vztraja pri zahtevi, da se naročnina za DL ne sme povečati.

Kaj pa pokrivanje večjih stroškov?

Člani sveta so posvetili vso srčno področje, ki so jih dobili že pred meseci: v zadnjih letih se je skupna režija za redno izhajanje domačega

„Naši občani dobivajo svoje glasilo zastonj!“

...današnja številka je tiskana že v 14.000 primerkih, kar je doslej rekordna številka. »NABA KOMUNA« prihaja s to naklado skoraj v vsako gospodinjstvo v naši občini. V uredništvo se je iz celotnega števila vrnilo doslej le nekaj sto zavrženih izvodov. Nekateri niso več dosegli naslovnika (odpotoval, neznan itd.), druge pa so posamezniki vrnili zaradi neobveščeniosti, da je naročnina na za časopis že pokrita. Da v prihodnje ne bo več dvoma, zapišemo še enkrat:

NASI OBČANI DOBIVAJO SVOJE GLASILO ZASTONJ! Njegovo izhajanje financira skupščina občine iz proračuna. Nekaj pa je tudi lastnih dohodkov...

Da ne bo pomote: to sporoča uredništvo »NABE KOMUNE«, glasila občinske konference SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik, ki izhaja že šesto leto. Res gre le za mesečnik, vendar — za brezplačno glasilo, ki ga dobivajo vsa gospodinjstva v občini Ljubljana-Vič-Rudnik.

Franci Kalčič, učencec iz Gotne vasi pri Novem mestu, vsak četrtek nestrpno pričakuje Dolenjski list. Ko smo fanta vprašali, kaj ga v tedniku najbolj zanima, nam je povedal, da mu je najbolj všeč slikanica Paradižnikove zgodbe na črnem kontinentu. Na sliki: pismonoša Mustafa Suljagić in Franci z novim »Dolenjskem«. Takih podob bi dobili v vseh naših občinah vsak teden še in še: domači tednik se je ljudem priljubil in težko bi shajali brez njega. (Foto: S. Dokl)

SEDEM TEDNOV JE ŽE ZA NAMII!

Božo Kuzmički iz Sevnice se ne da kar tako ugnati!

Božo Kuzmički ima že 176 novih naročnikov, sledi pa mu dolga vrsta pridnih in zares požrtvovalnih pismonoš naših pošt

Sedmi teden zbiranja novih naročnikov sicer ni prinesel posebnih presenečenj, čeprav je 179 novih bralcev in prijateljev domačega tednika seveda kar lep uspeh.

Najboljši delavec v zadnjem tednu je bil spet tovariš Božo Kuzmički, prizadevni pismonoša iz Sevnice: pridobil nam je 32 novih naročnikov! Zda vodi v akciji, saj ima zbranih že 176 naročnikov. Sledijo mu:

Mustafa Suljagić, Novo mesto — 152 novih naročnikov; Jože Radešček, Šentjernej — 118; Martin Stopar, Podbočje — 73; Franc Znidaršič, Novo mesto — 45; Ivan Voljčanšek, Sromlje — 33; Jože Erjavec, Brusnice — 24; Jože Jankovič, Senovo — 18; Franc Glogovšek, Brežice — 17; Anton Skrajnar in Janez Smirke, oba z Mirne — vsak po 16; Slavko Gmajnar, Koprivnica — 15; Janez Gliha iz Zužemberka ima že 21 novih naročnikov, Ivanka Zemljak iz sevnške LIS-CE 20 itd.

Še vedno ni steklo zbiranje novih naročnikov v občini Ribnica, saj smo od tam dobili po sedmih tednih šele 11 novih naročnikov. Zaostaja tudi občina Kočevje, v kateri imamo sorazmerno nizko naklado. Tudi v brežiški občini želimo veliko več naročnikov, kot jih imamo zdaj, žal pa se tudi tu posamezne pošte oz. poštni delavci še niso ogreli za naša prizadevanja. Ponovno jih prosimo, da se za akcijo zavzamejo.

Vsem poštam, zlasti pa vsem prizadevnim pismonošem, ki širijo naš domači časnik, iskrena hvala za dosedanje delo in mnogo uspehov v naslednjih tednih!

DOLENJSKI LIST

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsem sestavki ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celoten naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisalga bomo s kraticami ali kako drugače) vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Javnost naj zve za vso resnico

Pojasnilo tovarne DANE k odgovoru Franja Bulca glede prodaje zemlje

Z odgovorom na članek »Komite ZK ostro obsodja« je Franjo Bulc z Mirne odgovorjal na stališča OK ZK Trebnje, ki je moralno obsodil njegovo ravnanje o podkupu zemljišč za potrebe naše tovarne. S tem odgovorom je želel pokazati ves potek dogodkov tako, da bi opral svoje ravnanje in odnos pred javnostjo, zato je v njegovem članku vrsta enostranskih in pomanjkljivih prikazov. Prav je, da javnost zve za vso resnico!

Hvalisanje tov. Bulca o njegovih zaslugah za razvoj Mirne sicer ne spada ne v njegov niti v naš odgovor. Nihče mu ne zanika zaslug za razvoj Mirne, vsak pošteno misleči človek pa ve, da razvoj kraja ni odvisen samo od posameznika, marveč mnogo bolj od vrste dobrih sodelavcev.

Franjo Bulc nam je že pred leti večkrat penjal zemljišče, travnik

smo to ceno odklonili in ponudili 5 din za kvadratni meter.

Kasneje smo o prodaji zemljišča s tov. Bulcem priložnostno še večkrat govorili (najmanj petkrat) in nam je zato 20. avgusta dostavil pisemno ponudbo, vendar ne v teku ene ure kot navaja, temveč šele po nekaj dneh od takrat, ko je bil pozvan, naj pove zadnjo ceno. Ponudbena cena za travnik je znašala 12,5 din za kvadratni meter. V ponudbi je še navedel, da lahko naredimo zamjenjavo z zemljiščem pri njegovi hiši na Rojah, ki je last našega podjetja.

O ponudbi je takoj 20. avgusta razpravljala poslovni odbor podjetja. Ugotavljali je, da je cena pretirana, ob tem pa še, da je treba takoj začeti graditi nove proizvodne in skladiščne prostore. Zaradi slednjega se je odločil, da pristane na ponudbeno ceno, vendar pod pogojem, da tov. Bulc do 24. avgusta podpisuje kupoprodajno pogodbo. Ta odgovor smo mu še isti dan pisemno sporočili. Glede zamjenjave smo v navedenem dopisu odgovorili takole: »Na vašo željo lahko izvršimo tudi zamjenjavo s parcelo št. 25/13 k. o. Mirna, in to največ do 1.500 m². Parcelo bi oddelili na tistem delu, kjer stoji vaša stanovanjska hiša, to je od doma »Partizan« v smeri proti Pužini. Zamjenjavo smo pripravili izvršiti pod pogojem, da nam vi za kvadratni meter naše parcele s sadnim drevjem vred daste 2 m² vaše parcele. Nudimo tudi možnost, da se zamjenjavo izvrši na osnovi cenitve sodnega cenilca v razmerju, kakršno bo s strani sodnega cenilca določeno.«

Tako, kot je za ocenitev zemljišča dobil Franjo Bulc zapriženega sodnega cenilca, na katero je s sklicujo, smo tudi mi poklicali sodno zapriženega cenilca iz Ljubljane, ki je ocenil vrednost zemljišča tov. Bulca po 10 din kvadratni meter, vrednost našega zemljišča, ki bi prišlo v poštev za zamjenjavo (to je sadni vrt na Rojah pri novi hiši tov. Bulca), pa po 30 din, razen tega pa še vrednost sadnih dreves po 300 din za eno drevo, kar predstavlja skupno približno štirikrat tolikšno vrednost kot zemljišče tov. Bulca, seveda od kvadratnega metra. Jasno je, da se delno za močvirjen travnik ne more primerjati s sadnim vrtom, kjer je lepa lokacija za gradnjo stanovanjskih hiš.

Franjo Bulc je na to dejstvo očitno spekuliral in je zato 24. avgusta, ko je potekel rok za odgovor, osebno prinesel pisemni odgovor, da potrjuje naš pristonek na ceno 12,50 din za kvadratni meter, razen tega pa je navedel, da je ta prodaja vezana tudi na zamjenjavo pri njegovi hiši, in sicer v razmerju 1:1 po skici, ki jo prilaga. Skica je prikazovala le najlepši del našega sadovnjaka. Iz vsega tega smo jasno videli, da je to »zsiljevanje«, saj travnik ni hotel prodati po ceni, kakršno je sam zahteval in na katero smo pristali, temveč je razen tega zahteval še nadvse ugodno zamjenjavo.

Poslovni odbor je o tem takoj razpravljal in se vzeno pristal, da se tov. Bulcu razene 12,50 din da še približno 200 m² našega sadnega vrta v zamjenjavo po nje-

Naša armada

22. december je dan, ki se ga s posebnim veseljem spominjamo. Na ta dan pred 29 leti je bila ustanovljena 1. proletarska brigada. To je bila naša prava vojska, ki se je južnaško borila s številno močnejšim in do zob oboroženim sovražnikom. In končno je zmagala. Srečni smo in ponosni na junake, saj so ljubili domovino in se zanjo tudi borili in umirali.

Naši JLA za njen praznik čestitamo!

TONE BREGAR,
član dop. krožka
Sevnica

Veselim se jih

Ob 29. obletnici naše armade bodo Sevnico obiskali vojski letalci iz Cerkev. Zelo se jih veselimo, saj je srečanje z njimi še posebno za nas pionirje nepozabno. Vemo, da imajo veliko in odgovorno delo, saj skrbno čuvajo naše meje. Kadar jih vidimo na sinjem nebu, ko plavajo mirno kot ptice, smo še posebno ponosni nanje.

JERNEJA PEČNIK,
članica dop. krožka
Sevnica

Odgovor predsednika skupščine

Na članek tov. Bulca v prejšnji številki Dolenjskega lista pod naslovom Odgovor na: »Komite ZK ostro obsodja« sem dolžan širši javnosti,

Mozelj: mislimo resno

Vaščani Mozlja bolj in bolj razmišljamo, kako bi izpolnili dolgoletno željo — asfaltirati cesto skozi vas. Pripravljati smo sodelovati, oziroma pomagati z denarnimi prispevki ali pa v obliki prostovoljnega dela. Predvsem pa pričakujemo podporo in razumevanje občinske skupščine. Kočevje, saj kilometer asfalta skozi vas ne bi bil pomemben le za vaščane, ampak tudi za turistični in gospodarski napredek občine.

Menimo, da bi bilo prav, če bi hkrati s posodobitvenjem ceste Livold—Delnice uredili tudi odsek Livold—Mozelj.

Povsem razumljivo in nujno pa je, da bo treba prej ko slej razmišljati tudi o posodobitvenju ceste proti Kolpi oziroma Črnomlju.

IVE STANIČ

predvsem pa občanom trebanjske občine, naslednje pojasnilo:

Tovariš Bulc v svojem odgovoru piše, da sem v razgovoru, ki sem ga imel z njim, dejal, da ne dopuščam, da bi v občini plačevali zemljo po ceni, ki jo je on od »Dane« zahteval. To je res in to stališče, ki ni samo moje, sem mu tudi na široko obrazložil. V občini Trebnje je namreč formirana cena kmetijskega zemljišča od 5 do 7 Ndin in po takih cenah so v letošnjem letu plačevali zemljo investitorji družbenega sektorja. Približno take cene je formirala sodna praksa dolenjskih občinskih sodišč, torej to niso samo cene v občinah Trebnje. Zviševanje teh cen bi pomenilo podražitev stanovanjske gradnje zasebnega in družbenega sektorja in poslabšanja pogojev za izgradnjo raznih poslovnih objektov. Na to sem tovariša Bulca opozoril tudi kot občinskega odbornika in menim, da je bila v tem smislu moja intervencija tudi moja dolžnost.

Nadalje tovariš Bulc piše, da je v razgovoru dejal, da je za to, da se gradi, sodišče pa naj določi pošteno ceno zemljišču. Te besede so bile v razgovoru res izrečene, toda izrekel sem jih jaz. To je

bil moj predlog, po katerem bi »Dana« takoj dobila pravico do uporabe spornega zemljišča, postopek za določitev pravične odškodnine pa bi lahko tekel vzporedno. Tak način urejanja je možen in na tak način smo v letu 1963 uredili tudi uporabo zemljišča za zazidalni načrt v Trebnjem s tovarišem Šmidom iz Trbovelj. Tovariš Bulc pa je ta moj predlog kategorično zavrnil in v taki situaciji je »Dana« občinski skupščini predložila zahtevek za ugotovitev javnega interesa. Zahtevku podjetja je skupščina ugodila na seji 10. 9. 1970. Na odločbo o ugotovitvi javnega interesa gradnje skladišč tovarne »Dana« je imel tovariš Bulc pravico sprožiti upravni spor pri vrhovnem sodišču SRS v roku 30 dni. Če na sami seji skupščine sem pozival tovariša Bulca, naj z eventualno pritožbo ne zavlačuje, toda on je, dosledno svojemu odnosu do »Dane«, pritožbo vložil šele 29. dan pritožbenega roka. Na tak postopek je imel tovariš Bulc po zakonu sicer pravico, toda ali pomeni to tudi njegov pozitivni odnos do razvoja Dane, Mirne in občine, naj presodijo občani!

CIRIL PEVEC,
predsednik obč. skupščine Trebnje

Taki smo pač ljudje

Na sestavek »Taki smo pač ljudje«, objavljen 19. novembra na kočevski strani, smo prejeli dvoje odmevov. Čeprav na sestanku, s katerega je bilo poročano, niso bila omenjena nobena imena (imen ni bilo niti v članku), sta se oglasila dva občana, ki menita, da del kritike, izrečene na tem sestanku, ni bil upravičen in da posredno ali neposredno leti tudi nanju.

Ti dve pisni sta v nekoliko skrajšani obliki tak:

Tovariš urednik!

V članku piše, da je zbolela ženska iz Stare cerkve, da so jo spravili vaščani v bolnico in da so jo obiskovali ter da so skrbeli po prihodu iz bolnice za njeno dietično hrano. Vse to sem opravil zanj samo jaz, Mihajlo Spirič.

Ko se je vrnila iz bolnice, je prišla na vse oprano in poribano. Poribala in vosnažila ji je za malenkostno odškodnino starejša sosedka. Bolnici, ki je sitna, to ni bilo prav. Ugotavljala je, češ, da je imela oprano in zakaj ji je nekdo vse razmetal.

Za predpisano prehrano niso skrbeli vaščani, ampak jaz. To sem delal, dokler ni ozdravela in se opomogla, oziroma dokler ni prišlo do spora zaradi denarja. Posneje ji je kuhala sosedka. Ko sem jo med boleznijo obiskal v bolnici, mi je povedala, da ima pod posteljo nekaj darja. Koliko ga je, ni povedala. Ker se okno te sobe ne da zapreti, me je prosila, naj pošim denar in ga vložim na njeno hranilno knjižico. Enako naj naredim tudi z njeno pokojnino. Za dolg pokojnine mi je dala polnomočje.

V zmečkanem časopisnem papirju je bilo 150.000 starih din. Takoj prihodnjega dne sem jih odnesel na pošto in naložil na njeno knjižico 125.000 starih din in vso njeno pokojnino v zmesku okoli 62.000 starih din. 25.000 starih din sem zadržal za more-

bitne izdatke ob njenem prihodu iz bolnišnice.

Zadržani denar sem porabil po njenem povratku za prehrano, sadje, zelenjavo, za zdravila in vse ostalo, kar je potrebovala. Ko je denarja zmanjkalo in ko sem ji omenil, da mora dodati še kakšnega tisočaka za telefonске pogovore in ostalo, se je začela kregati, kje da je njen denar. Zahvalil sem se ji za vso »dobrotu« in ji prepovedal nadaljnji prihod v mojo hišo. Takrat je začela fantazirati, da sem ji ukradel denar. Naprej sem mislil, da bi jo dal sodišču, pa me je bilo sram, da bi se tožil s 77 let staro, bolno žensko.

Res je, da so vaščani dobri in da bi pomagali tudi njej. Na žalost ona tega ne mara in odklanja, češ da je zanj tako dobro. Lani je dobila gripo. Dvakrat sem ji odkidaval sneg, da je lahko prišla zdravniška pomoč. Dvakrat sem ji skorajda rešil življenje, in kaj sem dobil za plačilo? Obrekovanje in lažno govoricenje.

Mihajlo Spirič
Stara cerkev

Tovariš urednik!

V tretjem odstavku tega članka piše: »Spet na območju Livolda sta živel dva mlada zakonca. On dela v Avstriji, ona pa v Nemčiji.«

Do tukaj je stvar resnična. Otrok, o katerem je pisalo, je pri meni in sem njegova oskrbnica. Njegova mati, ki je zaposlena v Nemčiji, redno plačuje prežetonino zanj, in sicer 400 din na mesec. Razem tega ga običaj in skrbi za ostale potrebe. Otrok je po njej tudi socialno zavarovan.

Prosimo, če se predstavnik krajevnih skupnosti Livold v Dolenjskem listu predstavi z imenom in priimkom, da bom vedel, kdo na sestankih ne govori resnice.

Prosimo uredništvo Dolenjskega lista, da to pismo objavi.

I. G. Livold

Bo avstrijska vlada molčala?

Zveza sindiktov Slovenije je naslovljena na deželna vodstva Zveze sindiktov Avstrije v Gradec za Stajersko, v Celovec za Koroško in v Feldkirch za Vorarlberg pisno z naslednjo vsebino:

»Ze mnogo let poteka zelo plodno sodelovanje med našimi sindikatoma. Zaposlovanje naših delavcev v Avstriji je to sodelovanje še bolj poglobilo in razširilo. Skupni interesi, ki so osnova tega sodelovanja, so privedli do tesnih in prijateljskih vezi med nami. Odprta meja je omogočila množično komuniciranje med našima narodoma, vsestransko medsebojno spoznavanje in zblizevanje. Avstrijske goste smo pri nas vedno sprejemali s odprtimi rokami kot drage goste in prijatelje. Ravno tako so se naši ljudje počutili, ko so odhajali na krajše ali daljše obiske v sosedno Avstrijo. Tak razvoj medsebojnih odnosov je ustvaril pogoje za plodno sodelovanje na vseh področjih družbene dejavnosti: gospodarskem, političnem, kulturnem, turističnem, pri razreševanju prob-

lemov in zaščiti interesov naših delavcev, ki delajo v Avstriji, in krepitvi delavske solidarnosti.

Vsestranskemu pozitivnemu razvoju medsebojnih odnosov, ne glede na različno družbeno ureditev, ki so lahko primer sožitja in sodelovanja med narodi, zlasti med sosedi, so nedvomno prispevali tudi naši sindikati. Zato nas tembolj motijo nekateri dogodki, ki smo jim priča v zadnjem času v sosedni Avstriji. Napisj na nekaterih javnih lokali: »Vstop Jugoslovanom prepovedani«, odkrivanje spomenika borcem za osvoboditev Spodnje Stajerske, sovistični izpadi ob obletnici plebiscita na Koroškem in podobne stvari prav gotovo niso v skladu in v duhu z našim dosedanjim medsebojnim sodelovanjem, ki smo ga razvili v preteklih letih.

Take primere že poznamo v povojni zgodovini Evrope, ko so na vratih javnih lokalov v nekaterih evropskih državah (Nizozemski, skandinavski državah) izobešali napise: VSTOP NEMCEM PREPOVEDAN. Te manifestacije razpo-

loženja proti Nemcem so bile posledica zločinov hitlerjevske fašistične okupacijske soldateske nad drugimi narodi štom Evrope. Mi se s takim početjem nikoli nismo strinjali, pri nas se kaj takega nikoli ni dogajalo, čeravno so nemške okupacijske čete nad našimi narodi zagrešile najhujše zločine. Vendar smo znali vedno ločiti narod od odgovornosti in krivde vladajočih fašističnih sil.

Ne moremo mimo navedenih dejstev, da vam ne bi izrazili svojega začudenja in nezadovoljstva. Čeravno vemo, da tako početje ne izraža oficialne politike Avstrije v odnosu do Jugoslavije, pričakujemo od odgovornih političnih in oblastvenih činiteljev, da bodo storili vse, da se kaj takega v bodoče ne bi več dogajalo. Pri tem pa pričakujemo tudi opredelitve in angažiranje vaše organizacije.

Sprejmite, dragi prijatelji, naše iskrene pozdrave.»

Za republiški svet
Zveze sindiktov Slovenije
predsednik:
TONE KROPUŠEK

40 let slovenskega društva v Karlovcu

Tesne in globoke vezi, ki segajo iz poznega srednjega veka iz takratnega Novega mesta v Karlovac; o njih bomo v kratkem poročali kaj več v našem listu, danes pa naj omenimo razveseljivo novico, ki nam jo je sporočil prijatelj našega lista in eden izmed pobudnikov kulturnega sodelovanja med Karlovcem in Dolenjsko — tovariš Adi Gruden, zaslužni javni delavec iz bratskega hrvaškega mesta:

Slovensko kulturno - prosvetno društvo »Slovenski dom-Triglava« v Karlovcu bo to soboto zvečer ob 18. uri v dvorani Zorin doma v Karlovcu priredilo slovesno akademijo, na kateri bo mesto počastilo 40-letnico delovanja društva.

Med drugim bo nastopil tudi priljubljeni orkester mladih harmonikarjev, ki je ena izmed sekcij prizadevnega društva Slovencev v Karlovcu. Sodelovala bodo tudi druga domača društva, pevski zbor Slovenskega društva iz Zagreba in novomeški vokalni oktet.

Ko slovenskemu kulturno-prosvetnemu društvu »Slovenski dom-Triglava« v Karlovcu iskreno čestitamo za visoki jubilej in doslej opravljeno poslanstvo pri širjenju bratstva in enotnosti med našimi narodi, se hkrati iskreno veselimo lepega jubileja in društvu, njegovemu vodstvu ter vsem Slovincem v Karlovcu prirčno čestitamo za praznik!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Brigada Matije Gubca v Bršlinu

(Nadaljevanje s I. strani) Vili lepo kulturno prireditev, kjer so v besedi in pesmi prikazali legendarni lik Matije Gubca. Posebno se je odrezal pevski zbor Dušana Jereba iz Novega mesta, ki je z borbeno pesmijo vzgal. Ob tej priložnosti se je komandant Jože Nagode zahvalil pevovalci Tonetu Marčiču za sodelovanje in pevcem izročil pismeno priznanje. Kulturni program je dopolnil harmonikar Silvester Mihečič, ki je žel veliko priznanje.

S. DOKL

Demonstracije mladine

V soboto, 12. decembra nekaj po 12. uri, je bila v Kočevju demonstracija kočevske mladine kot odgovor na nedavne neofašistične izgrede v Trstu. Mladinci so nosili v sprevidu razna gesla. Z njimi so obsojali fašizam, hkrati pa dajali podporo OZN, naši miroljubni, a odločni politiki in predsedniku Titu.

5%

POPUST pri gotovinskem nakupu nad 100 din

od 10. do 31. XII. **metalka** vse prodajalne v Ljubljani, Ptuju, Mariboru, Kamniku, Domžalah in Metliki

Odgovor na dve vprašanji

Tokrat o podaljšanju potnih listov in o naših cestno-prometnih predpisih za tiste, ki bodo prišli praznovat domov

Predstavniki občinskih sindikalnih svetov Novo mesto in Krško ter Zavoda za zaposlovanje Novo mesto so v drugi polovici novembra obiskali več skupin naših delavcev, ki so zaposleni v Zahodni Nemčiji. Ob tej priložnosti so se seznanili s pogoji dela, življenja in nastanitve naših delavcev, poleg tega pa so v neposrednih razgovorih z našimi delavci na delovnih mestih in na posebnih sestankih zvedeli za kopico težav (mnoge med njimi so tudi nepotrebne), s katerimi se srečujejo delavci na tujem. V današnji in prihodnji številki Dolenjskega lista tudi podrobneje poročamo o tem obisku, tukaj pa posredujemo delavcem Tovarne papirja v Oberleningenu odgovor na njihovi dve vprašanji.

V Tovarni papirja v Oberleningenu je naše delavce zanimalo vprašanje podaljšanja veljavnosti potnih listov za vojne obveznike. Vprašanje je takšno:

Državljan SFRJ, ki želi dobiti veljaven potni list, pa še ni odslužil svoje vojaške obveznosti, morda pri pristojnem organu za vojaške zadeve doma dobiti ustrezno potrdilo, na podlagi katerega dobi potni list. To potrdilo je veljavno eno leto, potni list pa dve leti. Mnogi delavci v tujini niso obnovili veljavnosti potrdila, na pod-

lagi katerega so dobili potni list, in se sedaj boje posledic. Veljavnost potnega lista se jim izteka, po enem letu pa niso, tako kot bi morali, obnovili omenjenega potrdila.

Odgovor: naši delavci, zaposleni v tujini, lahko podaljšajo veljavnost potnega lista bodisi doma, bodisi na naših konzularnih predstavništvi v tujini. Tam lahko uredijo tudi vse tisto, kar je potrebno za podaljšanje veljavnosti potnega lista, med drugim tudi omenjeno potrdilo, zaradi katerega jih skrbi. Noben

naš organ jim pri tem ne bo delal posebnih težav, zavedati pa se morajo, da je ureditev vojaške obveznosti dolžnost vsakega državljana SFRJ. Odslužitve vojaškega roka ne morejo odlagati v nedogled. Čeprav še vedno velja načelno stališče, da mora imeti vsakdo, preden gre na delo v tujino, odslužen vojaški rok, je na delu v tujini veliko mladih fantov, ki tega niso naredili. Pristojni organi so upoštevali dejstvo, da doma ne morejo najti zaposlitve, in so jim torej pri odhodu v tujino že pogledali skozi prste. Te ovidevnosti pa ne sme nihče izkoriščati v nedogled.

In drugo: Glede zavesnic na avtomobilih smo zvedeli naslednje. Za v tujini registrirana vozila veljajo glede opreme predpisi, veljavni v državi, v kateri so vozila registrirana. Na Dolenjskem ni noben miličnik zaradi zavesnic nobenemu našemu delavcu iz tujine delal težav, prizadeti delavec, ki je sprožil to vprašanje, pa je najbrž naredil kak drug prekršek, če je bil na cesti res mandatno kaznovan. Zaradi zavesnic na avtomobilih ste torej lahko brez skrbi, vsem, ki se bodo vračali z avtomobili, pa želimo pametno in srečno vožnjo!

M. J.

S SESTANKA DKIT NOVO MESTO

Samo besede so premalo

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov poziva občinske skupščine Dolenjske, naj več denarja namenijo v kmetijske pospeševalne sklade

Dobre kmetijske pospeševalne službe si ni mogoče misliti brez organiziranega nastopa, medsebojnega sodelovanja, brez dobrih kmetijskih strokovnjakov, brez ustrezne družbene pomoči kmetijstvu in konec koncev mora dobra pospeševalna služba vključevati tudi kmečko ženo in dekle, saj ta podpira tri vogale pri hiši.

Tako je, na kratko povedano, poudarjala direktorica ljubljanskega kmetijskega združenja inž. Pepca Perovžak — Bitenc, ko je na sestanku društva kmetijskih inženirjev in tehnikov, ki se je pod predsedstvom kmetijskega inženirja Jožeta Starčiča 9. decembra sestalo v Novem me-

stu, govorila o pospeševalni službi na Dolenjskem.

O nalogah, ki sledijo po prvi konferenci ZKJ, je govoril direktor KZ Novo mesto inž. Jože Tanko. Udeležence sestanka je seznanil s sklepi in resolucijo, poudarjal pa je, kako nujna je ustaljenost gospodarstva, planiranje proizvodnje zagotovitev prodaje, dovolj spodbudne zaščitne cene ter še nekateri ukrepi, ki naj ne ostanejo le resolucijska ugotovitve.

V razpravo so posegli še drugi kmetijski strokovnjaki, ki so govorili o sicer že večkrat povedanih vzrokih za sedanji položaj kmetijstva ter o nujnih ukrepih, kar pa ne pomeni, da ni bila izmenjava misli koristna. M. L.

Gostinsko podjetje ČRNUČE Črnuče 91

razpisuje prosta delovna mesta za svoje obrate:

- kvalificirane kuharice, natararice
- kuhinjske pomočnice
- čistilko

Csebnih dohodki po pravilniku. Podjetje ima nekaj skupnih ležišč.

Pismene prijave pošljite na Gostinsko podjetje Črnuče 91 ali se zglasite osebno.

Združevanje Janezovega kolektiva

Janez je dela v hotelu; v statistikah, ki so jih pisali, možje na občini, je bil zapisan med »gostinskimi kadromi«. Sile mu ni bilo; v sezoni so sicer prišli sitni tujci, ki so hoteli biti takoj postreženi, tudi pogovarjanje z njimi ga je malce motilo, ker si je utrudil roke, a bil je zadovoljen. Ze res, da je od časa do časa na strokovnih izletih videl polne hotele, sodobno urejene — a plače, ki so jim pravili osebni dohodki, so tudi pri njih vsakega prvega dobili v kuvertah neokrnjene.

Ceprav so imeli v podjetju samoupravljanje, se je nenadoma »od zunaj razvedelo, da so v modi drugačna ukrepanja: o nekakšnih integracijah so začeli šušljati.

Občinski možje so utemeljevali take ukrepe s tem, da zdaj dobiček lepo teče v mošnjice, da pa je treba gledati bolj dolgoročno, za več let naprej. »Lahko se zgodi, da bodo tuji in sploh turisti

dobili o nas slab vtis; tega kmalu ne bomo izbrisali,« so pisali tudi v časopisih.

Janez, ki je imel prijatelje tudi med gostinci v drugih podjetjih, je bil sicer dokaj na tekočem o vseh zadevah. Neko podjetje se je kar kmalu po prvih besedah pripojilo k velikim delovnim organizacijam iz Ljubljane, neko drugo se je združilo ne dosti pozneje v domačih okvirih.

Janezov kolektiv je imel v tem času več sej delavskega sveta, enkrat ali dvakrat se je zbral celo ves kolektiv, da bi premislili, kaj bi ukrenili. Sindikalni predsednik je zvitro predlagal, naj b. direktor, ki se na te reči najbolje spozna, povedal, kako in kaj. Potem je kolektiv zvedel: »No ja, nekaj smo že ogledovali — kaj prida rezultato za zdaj še ni. Bi rekel, da naše ženitve še ne bo kmalu...«

Tako je govoril direktor in prepričal kolektiv, da se je odločil, naj kar di-

rektor sam skupaj s predsednico delavskega sveta spravi zadevo na pravo mesto.

Potem se je izvedelo, da za ženitev pač ni vsak pripraven. Prvi pogoj: imeti mora dovolj cvenka. In potem še: izpolniti morje obljub o novih gradnjah, dvigu gostinstva in turizma. Kaj bi se združevali z gostinci, ker so ti vsi veliki reveži. Ozreti se bo treba za kako močno gospodarstvo organizacijo, ki izvaža na veliko, kjer se stari milijoni pravzaprav sploh ne poznajo.

Tako so tekli meseci, v Janezovem kolektivu so še vedno prvega delili polne plače, sile ni bilo hude... Na združevanje so počasi pozabili, ko je prva mrzlica pojenjala.

Sicer pa, kaj ne bi direktorju je manjkalo do upokojitve samo še nekaj let! Kao bi se ženil na starost, to bodo lahko v kolektivu izpeljali tudi tedaj, ko bodo iskali novega direktorja. J. S.

Vrsta prireditev za praznik

Sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo, proslava, razstava slikarja Franceta Slane, koncert in predavanje — Obisk prireditev bi bil lahko še nekoliko boljši

Pred dnevom republike so šolarji v Velikih Laščah izvedli akademijo, na kateri so nastopili z novimi, a tradicionalnimi recitacijami in pesmimi, ki jih je zapel šolski pevski zbor.

Ob tej slovesnosti so pionirji sprejeli v svojo organizacijo letošnje prvošolčke — cicibane. Po zaobljubi so jim podelili pionirske znake in članske izkaznice. Po proslavi so nove pionirje tudi pogostili.

Ob tej priložnosti je bila odprta razstava likovnih del akademskega slikarja Franceta Slane. Obiskovalcem razstave sta zlasti ugajali preprosta, domača in ponekod idilična motivika ter bogastvo bary.

V drugem delu proslave je nastopil moški oktet »Galluse iz Ljubljane, ki je poslušalcem zapel narodne pesmi iz raznih krajev naše ožje domovine, zamejstva in drugih republik. Poslušalci so bili z izvajanjem zelo zadovoljni, pionirjem pa so ugajali živalski napravi.

V skupino kulturnih prire-

ditev sodi tudi predavanje o varstvu narave. O vlogi gozda pri oblikovanju naše pokrajine je predaval inženir Milan Ciglar. Svoje ugotovitve, ki jih je zbral v dolgih letih dela, je prikazal z bogato zbirko barvnih diapozitivov. Poslušalci so z zanimanjem spremljali predavanje, kajti gozdarstvo je poleg kmetijstva najpomembnejša gospodarska panoga v teh krajih.

Z letošnjim praznovanjem dneva republike smo počastili spomin na slavne dni, hkrati pa nadaljujemo novo začrtano pot, ki jo zahteva današnji čas. Obiskovalci prireditev so bili zadovoljni, žal pa je njihovo število še vedno premajno. Temu je kriva velika razkropljenost in oddaljenost vasi ter slabe prometne zveze v popoldanskem in večernem času. L. S.

Premalo je gozdnih cest

V zasebnih gozdovih je že skoraj enak prirastek kot v družbenih

Pred kratkim je bil v Velikih Laščah posvet o gozdarstvu. Udeležili so se ga predstavniki občinskega glasila »Naša komunaa, gozdnih obratov Škofljica in Velike Lašče ter kmetje.

Kmetom gozd ne daje le lesa, kurjave in stelje, ampak jih tudi rešuje iz gospodarstvih in drugih stisk. Kmetom ni vseeno, kdo in kako z gozdom gospodari, zato imajo v samoupravnih organih gozdarskih organizacij svoje predstavnike.

Vemo tudi, da v prešnjih obdobjih nekateri kmetje niso bili gospodarni, ker jih je begala misel, da bodo izgubili gozdove. Zato so iskali v njih le trenutne koristi.

Predstavniki obeh gozdnih obratov so povedali, da je potrebno v gozdove več vlagati, zlasti za gradnjo gozdnih cest. Na hektar gozda pride le 7 m ceste! V tujini jih imajo 5 do 10-krat več. Menili so, naj bi za gradnjo teh cest prispevala tudi

republika, ker gozdarske organizacije v teh pogojih ne zmorejo takih investicij. Se vedno živi misel, da nam mora gozd samo dajati, vračati mu pa ni treba.

Novi zakon bi moral določati, da gozdarske organizacije namenijo del sredstev iz biološke amortizacije za gradnjo cest, ker prostovoljno vlaganje ni zanesljivo. Gozdarji so tudi povedali, da vlagajo največ v nego gozda in čiščenje, ker daje tako gozd večji prirastek. Zasadjevanje je veliko dražje in ga izvajajo le tam, kjer je nujno potrebno.

Gozdarske organizacije imajo v zasebnih gozdovih izgube, ker je tu manjši posek. Rešitev je verjetno v tem, da bi zmanjšali stroške uslug. Zadnja inventarizacija pa je pokazala večji prirastek, kot je bil predviden. Kolikoma lesa v zasebnih gozdovih se bo izravnala z onimi v družbeni lastnini.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ VARNO NAD GLAVAMI — Letošnji jesen je v Velikih Laščah nekaj lastnikov hiš obnovilo strehe, da bodo varni pred vremenskimi naprillkami. Hkrati so zavarovali strehe pred drsenjem snega. Tudi zadržali dom je pred nedavnim dobil podobno zaščito. Videti je, da so bila lanska opozorila uspešna.

■ ■ ■ RAZSTAVA O BOJU PROTI ALKOHOLU — Člani Rdečega križa v osnovni šoli Primoža Trubarja so v akciji boja proti alkoholu pripravili za šolarje razstavo, s katero so bile prikazane posledice, ki jih povzročajo alkohol. Te posledice so: nesreče pri delu, v prometu itd. Nakazana pa so bila tudi navodila, kako se nesreč obravnavati. V teh krajih je veliko sadja, ki ga lastniki predelajo v alkohol, zato je taka akcija potrebna tudi odraslim.

■ ■ ■ DIVJAD NA CESTI — V letošnji jeseni so vozniki pogosto tožili, da se na kočevski cesti ustavlja divjad in se večkrat le za las izognejo trčanju. Zivali — zlasti srne in jeleni — se utorijo varne in se nerade umaknejo s poti, včasih pa celo nenadoma prečkajo. Pri nedavnem takim prečkanju v bližini Turjaka je srna poginila, potniki v osehnam avtomobilu pa so ostali nepoškodovani.

■ ■ ■ PRIPRAVLJENI NA ZIMO — Na cestah v kolici Velikih Lašč so v jeseni postavili nekaj novih prometnih znakov, ki bodo pripomogli k varnejši vožnji. Prav tako so cestni delavci še pred prvimi snegom postavili ob vseh cestah kole, ki so ob glavnih poteh rdeče-rumeni, nastranskih pa so se zadovijili z leskovimi palicami. Te palice služijo za določanje smeri pri pluzenju. Po vseh teh

pripravah sodeč, so se cestni delavci letos dovolj zgodaj pripravili na zimo.

■ ■ ■ DARILA — Vsako leto izdajo starši kupe cenarja za razne nevezgorne igrače, ki jih trgovci v decembru namenejo kupcem. Letos je bila pred Miklavžem v nekaterih trgovinah taka gneča, da ni bilo vredno čakati na običajen nakup. Pri vsem tem starši premalo mislijo na otroke, da bi jim za ta denar kupili smučarsko opremo: smuči, čevlje, hlače itd. Otroci bi bili hvaležni tudi za žogo, glasbeni instrument ali da jih starši pošljejo na plavalni tečaj, saj še veliko kmečkih otrok ne zna plavati.

■ ■ ■ KDO JE KRIV? — Letos je prišlo do več hujših prometnih nesreč, ki so se končale s težkimi telesnimi poškodbami. Vozniki in drugi udeleženci — pogosto neveliki prve pomoči in s preveliko vrnmo za pomoč — ponesrečena nepravilno rešujejo. Zaradi tega dobi ranjenec še hujše poškodbe. Ob tem se lahko vprašujemo, kdo je kriv za dodatne poškodbe: povzročitelj nesreče ali nestrokovni reševalci? Rešitev bi bila v tem, da bi morali vsi vozniki — ne samo novi — opraviti tečaj prve pomoči.

■ ■ ■ PRVI SPORTNI USPEH — Z novim asfaltnim igriščem so dobili šolarji iz Velikih Lašč vsaj v nekaterih športnih panogah enakovredne pogoje za vadbo, čeprav so še vedno brez elovadnice. Prvi uspeh je že tu. Na jesenskem tekmovanju »Med dvema ognjenak« v občini Ljubljana Vič-Rudnik je ekipa pionirk iz Velikih Lašč doživela le en poraz in med osmimi ekipami zasedla odlično drugo mesto. Na prejšnjem tekmovanju so bile med zadnjimi. L. S.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihranki, devize doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Še več, dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najbližji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRESTI: brez odpovednega roka 6% (5,5% v devizah in 0,5% v dinarjih)
z odpovednim rokom nad 12 mesecev: 7,5% (7 v devizah in 0,5% v dinarjih)

Devizni račun lahko odprete pri naših poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem, kjer dobite tudi devize na potni list za službena in zasebna potovanja v inozemstvo.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE Z ZAKONOM ZAJAMČENA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem.

Nova nagradna rubrika v PAVLIHI:

SESTAVLJAMO OBČEGA SLOVENCA,

ki ne prinaša samo smeha,
ampak tudi 50 brivnikov BRAUN-ISKRA sixtant.
V vsaki številki PAVLIHE en del občega Slovenca
in vsa potrebna navodila.

DARILA ZA NOVO LETO PRI NAMI V KOČEVJU

Obveščamo sindikalne podružnice, podjetja in ustanove, da si lahko nabavijo v naši blagovnici novoletna darila: igrače, slikanice, otroško konfekcijo, otroško obutev, bombone, čokolado in slaščice z 10-odstotnim popustom, če se obvežejo, da bodo nabavljeno blago plačali v 15 dneh.

BREST POHIŠTVO S 5 DO 50 ODST. POPUSTOM

dobite v blagovnici NAMA. Novoletni popust velja za dnevne sobe FLORIDA, ALEKSANDRA, DANIELA in druge izdelke tovarne BREST.

IZKORISTITE ENKRATNO PRILOŽNOST!

NOVE GRADNJE V ŠTUDENTSKEM NASELJU — SGP Grosuplje gradi v študentskem naselju v Ljubljani dve novi stolpnici, ki naj bi bili zgrajeni do avgusta 1971. Povod za gradnjo novih blokov je kongres znanstvenikov IFIP o obdelavi podatkov z računalniki, ki bo prihodnje leto avgusta. Zavod ŠN in študentje so se obvezali, da bodo poskrbeli za prenočišča 1000 udeležencev kongresa, za to pa bodo dobili 360 novih ležišč. Seveda s tem stanovanjsko vprašanje študentov, posebno poročenih, še ne bo rešeno. Na sliki: deveti in deseti blok že gradijo. (Foto: Jože Zagorc)

SMO SLOVENCİ PO IZOBRAZBI RES NAJSLABŠI V DRŽAVI?

Nov odnos do štipendiranja nadarjenih

Družbeni dogovor, ki je bil na republiški ravni že podpisan, na občinskih ravneh pa ga bodo sklenili do konca leta, bo zlasti utrdil dolgoročno načrtovanje kadrov — Novo mesto med prvimi za to

Družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju so na republiški ravni že podpisali. Trenutno gre prizadevanje v tej smeri, da bi dejanju »na vrhu« sledili ustrezni koraki v občinah. Občinske skupščine naj bi v sodelovanju z izobraževalnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami pospešile, da bi bili taki dogovori na njihovih območjih čimprej sklenjeni. Zeleno je, da bi vsaj do 31. decembra čimveč delovnih organizacij podpisalo sporazume o štipendiranju in kreditiranju. Vsekakor pa naj bi bilo to storjeno čimprej. Za to sta dva razloga: ker bo republiška izobraževalna skupnost tistim štipendistom, ki se s svojimi štipenditorji še niso sporazumeli za povečanje le od 1. decembra, krila razliko do življenjskih stroškov in ker bo možno z novim letom po zaključnih računih v delovnih organizacijah zagotoviti večje štipendije in posojila.

Republiška izobraževalna skupnost je želela znova opozoriti javnost na pomen družbenega dogovora in je v ta namen sklicala 3. decembra v Ljubljani pogovor s predstavniki tiska, radia in televizije. Pri tem so sklicatelji pogovora časninarjem pojasnili zlasti, kako je zastavljena akcija, da bi do družbenih dogovorov čimprej prišlo tudi na občinskih oziroma medobčinskih ravneh, »kratki pa so jih opozorili tudi na osnovna načela in izhodišča, na katerih je zgrajen republiški dogovor in ki jih bo treba upoštevati pri sporazumih v občinah oziroma območjih.

Razlogi in izhodišča za družbene dogovore na področju štipendiranja in kreditiranja so v bolečem spoznanju, da je kadrovska oziroma izobraževalna sestava v Sloveniji najslabši med vsemi republikami. Skrbni tudi to, da v naši republiki še načrtov za kadre nimamo. Nerazumljivo pa je, zakaj je to pereče vprašanje obšel srednjeročni načrt razvoja. Vsakdo načrtuje po svoje, glede na svoje potrebe, pri tem pa ni nobenih podatkov, kolikšne in kakšne so skupne potrebe. V času, ko izvajamo stabilizacijske ukrepe in ko zahtevamo zares pretehtano in smotno porabo sredstev, je tak način reševanja ne le slab, ampak tudi škodljiv.

Pri reševanju perečih vprašanj štipendiranja in kreditiranja je treba nujno upoštevati, da so pri nas mladi talenti premalo izrabljeni, premalo dobimo od njih in premalo od njih zahtevamo. Ne gre pa prezreti dejstva, da v Sloveniji samo 1,2 odstotka (!) vseh nadarjenih doseže visoko izobrazbo. Ne moremo biti ravnodušni ob tem, da je trenutno število diplomantov v Sloveniji enako tistemu iz leta 1948. Glede na število vpisanih študentov je zdaj diplomantov celo manj.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Protekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji — Drago Brezovar, Jože Korasa, Franc Pezderšek, Jože Lokovšek, Jože Progar, Peregin Košir in Mihael Ferlindež, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Anton Marolt, član Ele, Novo mesto; Jože Brnic, Jože Ivancič, Anton Pejce, Jože Smerke, Franc Nose, Jože Košir, Leopold Rajk, Jože Rajk, Martin Lazar, Jože Sašek, Martin Kralj, Ciril Kukman, Stanko Sime, Martin Može, Anton Kobe in Anton Golobič, člani IMV Novo mesto; Jože Pirc, član Novolesa — Straža; Rozalija Pavček, Marija Saje in Ana Pirc, gospodinja iz Dolnje Straže; Marija Kastelic in Ivan Boltez, člana Splošne bolnišnice, Novo mesto; Jože Kovačič, Lado Janež, Stanko Vavpič, Alojz Zupančič in Janež Turk, člani Novoteksa, Novo mesto; Jože Baselj, kmet iz Gornjega Kamenja; Jože Hočvar, član Novolesa, Straža; Ana Majetič, članica Dominvesta, Novo mesto; Franc Jakše, član

žine, iz katere je štipendist, podpira težnje tistih delovnih organizacij, ki omogočajo štipendistom, zlasti študentom višjih letnikov, da se že pred diplomo zaposlijo in se tako hitreje vključujejo v delo.

Sklad za štipendije in posojila pri republiški izobraževalni skupnosti bo tudi po slednjem predvsem štipendiral kadre za področje izobraževanja in diplomante usmerjal, kjer bodo najbolj potrebni. Posebna (intervencijska) sredstva bo sklad namenil območjem, kjer že zdaj dajejo veliko denarja za kadre in le-teh potrebujejo čedalje več. Štipendijski in posojilni center, ki ga ustvarjajo pri republiški izobraževalni skupnosti, pa bo imel zlasti nalogo posrednika med štipendisti in štipenditorji ter bo s tem skrbel tudi za izvajanje družbenega dogovora.

Na pogovoru s časninarji so predstavniki republiške izobraževalne skupnosti omenili novomeško občino kot eno tistih, kjer kažejo veliko razumevanje za razreševanje vprašanj štipendiranja in kreditiranja in kjer najbrž tudi družbenega dogovora (z delovnimi organizacijami) ne bo težko skleniti.

Da bi odgovore na občinski in medobčinski ravneh sklenili čimprej, bodo v posameznih krajih posvetili. Priporočajo, da bi na te posvete vabili študente in predstavnike študentskih organizacij.

Kovinarja, Novo mesto; Janež Ambrožič, upokojenec iz Gabrja; Marija Zorc, Marija Avsec, Marija Sašek in Cilka Gredene, gospodinja iz Dolže; Janež Pavlin in Franc Zorc, člana Osnovne šole Dolž; Nežka Božič, gospodinja iz Dolže; Režka Zevnik, članica GO Novo mesto; Marija Slak, gospodinja iz Pročne; Ana Mirtič, gospodinja iz Sela pri Zajčjem vrhu; Janež Kobe, kmet iz Dolže; Marija Rajk, Franciška Saje, Olga Gazvoda, Ana Trantle, Marija Kralj in Jožefa Kastelic, gospodinja iz Gabrja; Jože Mežnar, delavec z Jugorja; Anica Janko in Milan Vidlinovič, člana Pionirja, Novo mesto; Marija Hrovatič, gospodinja iz Stranske vasi; Stanka Luzar, članica Laboda, Novo mesto; Jože Boltez in Jože Božič, kmeta iz Gabrja; Zofija Klementič, gospodinja iz Ločne; Ivan Bele in Jože Cimerman, člana Gradbenega obrtnega podjetja, Novo mesto; Franc Medle in Anton Makše, kmeta z Rakovnika; Ana Bele, gospodinja iz Lakovnic; Jože Matko, upokojenec iz Gabrja.

Hozana na višavah in ljudem na zemlji mir,« mi je zvenelo v ušesih in brnelo po možganih, ko sem kolovratil mimo katoliških vasi Zumberka med domače v dneh preizkušnje ljubezni do ljudi in svobode.

Lučke hiš in hišic, koč in kočic so se mi počasi odmikale. Le še malo so mi mežikale in končno ena za drugo počasi izginjale. Rastirjena pot se je ožila in le še iz zadnje hiše je medlo svetila lučka, ki je lahko izginjala med globoko zasneženimi smrekami in iskrla nešteto biserov.

Gosta tema me je obdajala in začutil sem, da sem stopil v polno. V mečih, kolenih in stegnih sem začutil prijeten mraz, ki mi je nehote bistril misli. V ramenih in plečih sem začutil težo, ki me je priklanjala k tlom, v grlu sem čutil zapiralo, ki ni dajalo zraku polnega odtoka. Zgrbil sem se in noge so se vzdigovale in brodirile po nečem, ki je lahko hladilo noge. Nekako daleč in nedosegljivo so se mi zdelja mlada leta.

Kakor v sanjah so se mi prikazovale slike. Lepa, topla meščanska soba je zrasla pred menoj in sredi nje čudovito okrašeno božično drevo. Vsa družina je stala pred njim in vsi smo peli: »Rodil se nam je, o gospod«. In ko smo bili najbolj zaverovani v božično pesem, so se odprla vrata in vstopil je oče. Siva, temačna in nelep suknja je bila na njem. Na glavi mu je čepela siva vojaška kapa, brki so mu bili naviti, kakor na poročni sliki, in na ostro pristrženi bradi so mu visele zamrznjene kaplje.

»Le po kaj je prišel v hišo ta prečudni mož?« mi je padlo v glavo. Do tedaj sem mislil le o darovih pod božičnim drevsom in o pokoju dobrih ljudi. Kakor strelca se mi je zapicilo v oko bodalo, ki je viselo ob očetovem stegnu, in torbo ob pasu, kjer se je skrivalo morilno orodje.

»Hozana na višavah in ljudem na zemlji mir,« je hreščalo v sosednjem stanovanju. V očetovih očeh so se zalesketale solze, solze, o katerih mi ni nikoli povedal, zakaj so privrele na dan. Še danes mi je nerazumljivo, zakaj sem vprašal brez pozdrava: »Oče, povej mi, koliko ljudi je danes padlo?« Še danes čutim solzo, ki je padla očetu iz oči in mi zdrsnila po licu, ko me je objel in zamrmrljal v pristrženo brado: »Saj sem spet med vami.«

V nogah sem začutil čudno toploto, ki se je prelivala od pete do prstov. Privid je prešel. Okrog mene gluha noč, čisto brez svetlobe, tako da sem skoraj pozabil na prelepe jaslice, kjer je na nebu nešteto zvezd, po hribovkih pa se pasejo črede belih in črnih ovč.

Le zakaj moram hoditi po teh hribovkih in zakaj mi prevsiljivo vdira v čevlje ta neprijetna mokrota.

»Hozana na višavah in mir ljudem na zemlji,« mi je spet zabrnelo v ušesih.

Noge se niso več udirale do stegen v sneg, ampak so drsele po mehkem mahu. Po licih so mi udarjale smrekove veje. V gozdu sem bil, v gozdu, ki me je že nešteto obvaroval pred ljudmi, ki niso slišali klika: »Mir ljudem na zemlji!«

pa vendar so ga imeli vsak dan na jeziku. Vsak dan darujejo na žrtvenikih darove, skadili so na tone kadila in poškopili morja blagoslovljene vode za tistega, ki se je rodil pred desetletji. Ali je res, da se na današnji dan pojo pesmi zaradi njega, ker je prinesel na svet mir ljudem, ki so blage volje, ali pa zaradi tega, ker hočejo zabrisati vse sledove krvi, ki so bili risani po svetu le zavoljo njega, ki mu je že pri rojstvu kri nedolžnih otrok pomenila življenje?

Ostra burja je prinašala s košenic snežne kristale in mi jih zasajala v lice kot najostrejša bodala. Na čelu, licih in bradi sem občutil kožo, kakor da bi bila ustrojena za najodpornenjšo usnje, v nosu pa sem občutil drobne kristalne kapljice. Zavil sem se tesneje v suknjič, kapo pa potegnili globoko čez ušesa. Počasi in s težavo sem zopet gazil preko zasneženih žumberških senožeti. V gozdu so se lomila drevesa od prevlelike teže snega in tam nekje daleč je zahreščalo, ko se je podrla kdo ve koliko stara bukev.

Burja je potegnila močnejše in vzdignil se je val snežnih iglic. Iz njih se je izmotal močan Podgorec. V lice poraščen, na sebi amazane in razcapane avstrijske cape.

»Kaj nisi ti, Berdik, zadnji od Gorjanskega zelenega kadra?«

Da, to je bil on, ki ga je omamilo božično razpoloženje in petje preprostih zaverovanih duš. Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje... Pa je prišel domov iz mrzle zasnežene hoste, da se pogreje in pogovori z domačimi. Nekega je zmotil vrag, da je poklical žandarje. Prav nič jih ni motilo božično razpoloženje in »Mir ljudem na zemlji...« Odšli so v sneg in mraz in zadnjemu od Gorjanskega zelenega kadra razparali trebuh doma na peči, ko je cela vas pela pri zadnji kapljici kislega in trud zahtevajočega vina. In nikogar od žandarjev ni motila drugi dan pri slavnostni maši zapeta pesem: »Hozana na višavah in mir ljudem na zemlji.«

Noge so postajale trde od preplete pretakajoče se vode v čevljih. Ali bi ne bilo najboljša, da se usedem na štor in počakam, da ne bo več tako strupeno pihalo, da ne bo več tako mrzlega snega, ki tako neusmi-

ljeno sili v čevlje in pod hlače? Tu bo mir, mir za nas, ki ne moremo več prenašati takega miru, ki nam reže kožo s telesa, ki nam mori delovne ljudi, ki nam hromi deco, da ne bo nikoli dočakala zrelih let.

Ne, ne, nikoli ne, prav zaradi miru ne!

Zadnji vzpon do Trdinovega vrha je bil nadvse težaven. Sapa je zastajala v prsih, v kolkih je bolelo, kakor da bi imel na njih navezane na cente težke uteži, noge pa so postajale neobčutiljive. Gnalo me je naprej, kakor da sem šele začel to pot. Udiral sem se do pasu v sneg in burja je pritiskala z vso silo. V gozdu je nisem toliko občutil, zdaj pa so se razgrnile senožeti in pot ji je bila prosta. Ni šlo drugače. Gole roke sem zasajal v sneg, ki je imel na površini trdo zamrznjeno plast. Na rokah sem čutil oteklino in toplo kri, ki mi je ogrevala premrle roke. Še malo, in na vrhu bom. Na nebu so se že kazali obrisi razvalin cerkvice sv. Jere. Tam bo bolje. Tam se bom zavlekel v ruševine in počakal dneva.

Prečkal sem sled, ne eno, dve, ki sta bili povsem različni. V dolgih skokih sta se izgubljali v snegu. Za njima grem, mudilo se jim je v zavetje, tja nekam pod smreke. Toda glej, sled je prenehala! Sneg je bil na tem mestu razpokan, razrit in iz njega je vodila poleg sledi še pikčasta črta, temna in mračna. Kaj bo tisto, saj ni nič hudega. Lisica in volk ali kaj vem si je poiskal večerjo za najlepšo gorjansko noč.

Ej, ko bi bilo samo to in samo ta sled. Tam pod globokim snegom je nešteto takih sledi, ampak tudi mlakuž krvi, ki jih je že zdavnaj spral dež in stopil sneg, in sonce je že sto in stokrat obledelo živo rdečo barvo. Po teh gozdovih je kapljala in tekla kri podgorskih tlačanov, ko so sekali les za svoje gospodarje, ki so zidali molitnice v čast in slavo nekoga, kateremu pripisuje preprosto ljudstvo, da mu je prinesel mir in srečo. Po teh tleh se je pretakala kri nešteti bojevniki, ki so branili svoj dom, svojo zemljo pred nasilneži z daljnega juga, kjer so v čast Alahovo učili moriti ljudi. Zdelo se mi je, da bremdem po krvi, ki je bila prelita v nešteti letih. Zgrozil sem se in pogljal naprej, da pridem iz te brozge.

Komaj sem se privlekel do ruševin. Treba mi je bilo sape, zraka. Zavlekel sem se pod skale, ki so popadale, ne vem v katerih letih, s sten Jerine cerkve. Počasi sem dobival spet moči. Otipaval sem okrog. Roke so otipale gladko skalo. Bila je dolga in ozka. Zazdelo se mi je, da božam stopnice.

Da, prav bi bilo, da bi božal stopnice neke kordunaške cerkvice. Bil je eden od zgodnjih spomladanskih dni. Sonce je topilo zasnežene stopnice božjega hrama. Po stranskih robovih kamnitih stopnic se je pretakala snežna voda. Na stezi, ki je bila posuta kdove kdaj z drobnim peskom, se je voda ustavljala v mlakužo, čudno, rjavkasto rdečo mlakužo. Pa ne, da bi bila to kri? »Da, kri naše vasi«, je dejala stara, močno zgrbljena žena.

»Bilo je na sam katoliški božič, ko so prišli v vas ustaši in z njimi tudi Stepinčev pop. Vsa vas se je morala zbrati v cerkvi, mlado in staro, možko in žensko, bolni in zdravi, prav vsi. Pop je začel škropiti in kaditi po ljudeh, jih blagoslavljati z velikim lesenim križem, nato pa je dejal: »Zdaj ste katoličani, zdaj lahko umrete v čast in slavo božjo!« Zapustil je cerkev. Tedaj pa se je usula iz vseh oken toča svinčenk in pokončala vse. Kri je tekla po teh stopnicah skozi zaprta vrata in močila steze. Vse v čast in slavo božjo.« Tako je končala stara, zgrbljena Kordunka.

Proč od tod. Pognal sem se kvišku in kmalu dosegel gozd. Svet se je prevrgel na drugo stran. Nič več nise m hodil. Drsel in drsal sem se po zaledenem snegu. Ujemal sem se od drevesa do drevesa in s tem manjšal hitrost. Pridrvel sem na Miklavževe košenice. Spet se je začela težka pot.

Pred mano se je na obzorju risal velik križ. Tudi tu leže kosti naših ljudi. Tudi tu je zemlja prepojena s krvjo šestih partizanov, ki so jih poklali ljudje tistih, s katerimi se je škof Rožman prijateljsko pogovarjal in blagoslavljajal njihovo orožje za klanje ponižnega in pobožnega slovenskega naroda. Da, vi imate mir. Vam ne bo treba več misliti o miru, vam se ne bo več treba boriti za mir.

Oblaki so se razgrnili in prikazala se je luna, spremljevalka nešteti samotnih partizanov in razsvetljevalka partizan-

skih poti in stez. Okrog nje so se prikazale zvezde, velike in male, svetle in komaj zaznavne. Kdo ve kako daleč ste? Pravijo, da ima vsak svojo zvezdo. Ta zvezda ga spremlja od rojstva do smrti, in ko človek umre, ugasne tudi zvezda. Nešteto zvezd je že ugasnilo in nešteto se jih na novo prižiga. In zdaj, ko jih lahko umre, da številkarji ne morejo niti sproti izračunati, bi morale zvezde ugašati kar ena za drugo. Še to bi bilo premalo, ugašati bi morale v tropih, v silnih nepreštevanih rojih. In rimska cesta, ki jo zaljubljeni ogledujejo v lepih poletnih večerih, bi morala ugasniti. Velika zvezda se je utrnila. V velikem loku je zdrknila v nepovrat. Da, prav tako je na šentjernejskem polju zdrknila zvezda v nepovrat.

Stara navada fantov je, da hodijo koledovat na dan treh kraljev. Kdo bi se menil za to, če v šentjerneju gospodujejo tuji ljudje, doma od tam nekje, kjer vrhovni poglavar Kristusove vere blagoslavljaja topove, avione in strojnice za fašistične morilce, kjer s starčevskimi ustnicami poje: »Hozana na višavah in mir ljudem na zemlji!« In mogoče je prav takrat, ko je končal to večno pesem, počil strel na šentjernejskem polju. V nepovrat je zdrknila zvezda kolednika Boltežarja. Nekaj kapljic je pordečilo svežo, belo snežno odejo.

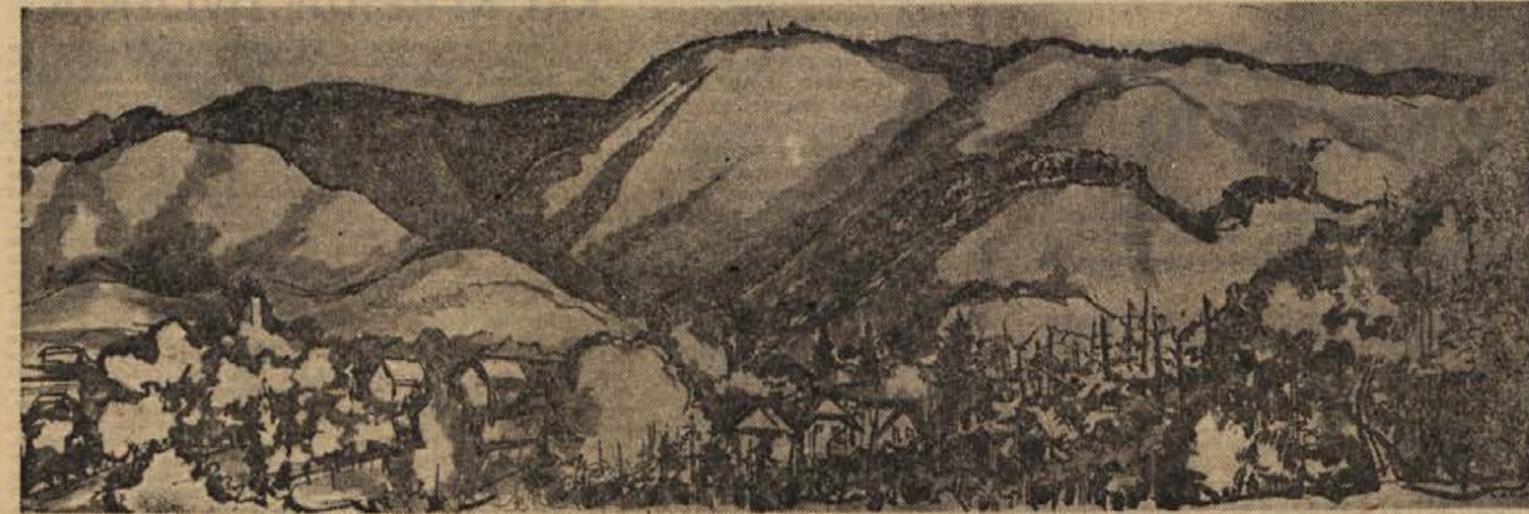
V dolini sem že. Preskočil sem prvo ograjo. O, da bi mogli vsi, ki morajo danes živeti za ograjami, preskočiti žico in se prikazati doma, kjer jih čakajo in štejejo ure in dneve, kdaj se bodo vrnili ter spet škrbeli za dom, zemljo, družino, otroke in nemočne starše. Ali se bo kdaj izpolnila sinova želja: »Oče, še pridi!«

Da, ali se bo izpolnila želja sina, ki hlača kdove kje po tujih hišah in prosil ljudi za skodelico mleka? Bilo je na Javorici, ko smo prihajali iz Bele krajine in sem se mimogrede ustavil pri ženi in otrocih. V izbici, ki je včasih služila za ropotarnico, so se naselili. Na tleh je ležalo nekaj pregnite slame in preko nje je bila razprostrta odeja, ki je ne bi več imel niti najslabši hlapec za prekrivanje konja. Žena je ob oknu šivala srajčko sinu, ki bi mu lahko dejal še dojenček. Hči, ki je bila dve leti starejša, pa je pestovala sina. Obstal sem pri vratih in jih gledal. Oči so mi postale meglene in komaj sem spravil iz sebe pozdrav. Otroka sta me objela in hčerka je čebljala o jeklenih ptičih, ki pljujejo iz sebe jeklo. Sin ni prišel do besede, le od časa do časa je kriknil: »Očka, očka!« Preoblekel sem se in nisem mogel več zdržati. Odšel sem. Od daleč sem še slišal: »Očka, še pridi!« Da prav zato sem moral še priti.

Končno sem prišel do kozolcev, samotnih straž domačnosti. Ob njihovih laticah sem se hotel odpočiti in opomoči. Naslonil sem se ob steber. S težavo sem umiril sapo, srce in utrip. Naenkrat se je leta izmaknila in uklenjen sem bil med stegni in pleči. Tako je bil vpleten med late stari Čukajne iz Mihovega, ko so ga domači izkoreninjenci spraševali po sinovih. S težavo jim je odgovorjal: »Če jih imate tako radi, da vedno izprašujete po njih, jih pojdite sami iskat! Tam so kot vsi drugi, ki vas bodo ugonobili, kot jaz ugonabljam mrčes na njivah, sadovnjakih in kaščah.« In v imenu Kristusovih ran je padalo po starem Čukajnu z žlajdrami. Staro telo ni vzdržalo udarcev. Onemoglo je drselo med latami in obležalo pod kozolcem. Domači so ga komaj obudili.

Končno sem prišel do samotnih hiš. Medle lučke so svetile izza zastrtih oken. V hišah so ljudje, tisti dobri ljudje, ki vedo, kaj je trpljenje, ki cenijo človeka po njegovem srcu, duši in delih. Dotipal sem se do kljuke, pritisnil nanjo in odprl vrata.

V. LAMUT: Miklavž in Koze-ljivka

SKRIVNOSTI, KAKO ZDRŽATI OD PRVEGA DO PRVEGA

»Teško je življenje!« je vzkliknil X s povprečnim osebnim dohodkom, ki je petkrat ali šestkrat večji od povprečnega osebnega dohodka povprečnega Janeza Slovenca – ko si je kupil nov avto za pet milijonov in ko je dogradil svoj vikend na morju ali zidanico na deželi.

»No, pa bomo spet preživeli ta mesec,« je olajšano vzdihnila gospodinja, ko je zadnjo soboto pred prvim šla iz mesnice. V njeno mrežo bi bilo treba pogledati, saj ni nosila težko: plačala je z zadnjim tisočakom (če se v mesnici s starim tisočakom sploh še da kaj plačati).

Ampak: obe trditvi sta povsem iz tre izviti. Kako živi povprečna slovenska družina? Koliko denarja potrebuje za normalno življenje od prvega do prvega? V novomeški občini je bil septembra povprečni osebni dohodek blizu 1.300 dinarjev, v Sloveniji gotovo za več deset ali celo sto dinarjev večji.

Tudi prizor na tej sliki je eden izmed čudežev, s katerimi znajo gospodinjice reševati družinske proračune. Iz kepe izredno dragega mesa znajo narediti štiri čudovite zrezke, da človek komaj opazi, da se skoraj vidi skoznje. Za polslastico: Novo mesto je, kar se tiče govejega mesa, takoj za Mariborom drugo najdražje mesto v Jugoslaviji, pa tudi sicer so življenjski stroški v dolenski metropoli med najvišjimi pri nas! Osebni dohodki pa žal ne – to zgovorno potrjujejo statistični podatki.

IZ SECIRNICE DRUŽINSKEGA PRORAČUNA

Prav gotovo so tudi družine, ki živijo s 1.000 ali morda še manj dinarji na mesec. Tokratno seciranje je bilo seciranje družinskega proračuna za november pri družini B. v Novem mestu, ki šteje štiri oziroma pet članov. Zaposlen: oče. Osebnih dohodkov: 1.600 dinarjev. Namen: dožnati, kako živi družina od prvega do prvega, se pravi od prvega novembra do prvega decembra letos.

Dva sinova hodita v šolo v Novo mesto, eden študira v Ljubljani. Ima študentsko posojilo, vredno 350 dinarjev. S tem se prebije vsak mesec – ob tem, da včasih ob koncu tedna pridejo domov, da mu doma kupujejo obleko in obutev in da ga po navadi založijo, ko gre v Ljubljano. Ta denar kajpak v proračunu ni všteti, v secirnici ga lahko najdemo kvečjemu pri nepredvidenih izdatkih.

In ko smo že pri tem: uradno smo priznali da je študentski življenjski minimum 650 dinarjev. Družina iz naše secirnice ima 400 dinarjev vsak mesec za družinskega člana, če študenta odštejemo.

Družina B. stanuje v enem izmed starejših novomeških

blokov, ki še nimajo centralne kurjave. Takoj po prvem pridejo običajne obveznosti. Za stanovanje je treba odšteti 246 dinarjev, za vodo 25 dinarjev, 40,50 dinarjev za radio in televizijo, za časopis Delo, nekaj tednikov in revij 50 dinarjev ali morda še kaj več na mesec (nekateri tedniki in revije plačujejo vsake tri mesece ali pol leta, obračunali pa smo jih na mesec). Za elektriko so novembra plačali 65 dinarjev. Samoprispevek je 16 dinarjev, smetarina 8, za kurjavo, če jo razdelimo skozi vse leto 50 dinarjev. Skupen seštevek obveznih datatev je okroglo 500 dinarjev.

Kaj postaviti na mizo?

Po statističnih podatkih spada Novo mesto med najdražje kraje v Jugoslaviji. Povprečna cena govejega mesa je bila novembra 17 dinarjev za kilogram, samo dinar manj kot v Mariboru, ki je najdražji kraj.

V družini B. pojedjo – če že govorimo o mesu – največ govedine. Ampak šele o poprečju so nam dovolj znane. Spomnimo se samo tiste: moj šef je meso, jaz jem ze-

lje, v poprečju pa jeva segedin golaž. Podobno je tudi s povprečno ceno mesa. Vsi vemo da je govedina v resnici precej dražja od povprečne cene. Recimo: »mul-prata« tudi sodi v govedino, pa stane precej več kot svinina ali teletina.

A ostanimo raje pri družinskem proračunu. Novembra so pri B. za meso odšteli 280 dinarjev. Kaj so kupovali? Trikrat (približno) na teden meso s kostmi. Zakaž? Ker so tako dobili govejo juho in ker so govedino potem še pojedli s krompirjem ali testenami. Včasih so meso pustili in zvečer iz njega naredili solato. Ob koncu tedna so kupili ali kos svinine ali kokoš, ker je običajno, da je nedeljsko kosilo malo boljše od običajnega. Na srečo teletine ne marajo; ker je najdražja jim je torej to dvakrat v korist. Gospodinja je v mesnici zahtevala običajno 40 dkg govedine s kostmi, včasih pa je za tak znesek ali kak dinar več vzela vampe, jetra ali drugo drobovino, da je spremenila jedilnik.

Sorehod po ceniku

Štiričlanska družina pojé 30 kilogramov kruha na me-

sec – vsak dan kilogram. Kadar pride iz Ljubljane sin študent, je treba še kak kilogram kruha več. Skupaj na mesec – 35 kilogramov. Včasih kupijo belega, včasih črnega. Novembra so za kruh plačali 81,75 dinarjev. Mleka spišejo vsak dan dva litra: 60 litrov v mesecu ali za 96 dinarjev.

Ozirnico kupijo v jeseni. Tako so dobili krompir po 70 par, namesto da bi ga zdaj plačevali po dinar ali še več. Na dan ga pojedjo kilogram – to zneso na mesec 21 dinarjev. Prav tako pojedjo 60 jajc. Proračun je obremenjen z 51 dinarji. Potem pohod v trgovino: 3,5 kilograma masti – 23,50 din, tri litre olja – 16,20 din, 10 kg sladkorja – 27 din, 2 kg soli – 2 din, 2 kg riža – 10,80 din, 3 kg testenin – 7,80 din, beli in koruzni zdrob – 5 din, 1,5 surovega masla – 7,75 din, 4 margarine – 10 din, 5 kg moke – 12 din, proja in kava – 20 din, drobni nakupi – začimbe in podobno – 30 din, čebula in česen – 30 din, fižol – 15 din, zelenjav prav toliko. Za solato dajo 30 din, kajti družina B.

numa niti koščka lastnega vrta.

Takole seciran proračun zdaj seštejemo: skupni znesek je 511,80 din. Skupaj z mesom torej 791,80 din.

Za malico v gimnaziji da mlajši sin 15 din. Za popravilo čevlje in čiščenje v kemični čistilnici pride v poprečju 20 din na mesec. Za pralne praške odštejejo 80 din, za čistilna sredstva (za čiščenje štedilnika, parketa, pomivanje posode in podobno) 30 din ter za toaletne potrebščine 30 din. Nov seštevek: 155 din.

In še drugi izdatki

In če zdaj seštejemo: običajni izdatki prvega v mesecu: 500,50 din, meso 280 din, nakupi v trgovini (vsak mesec v isti kajpak!) 791,80 din in drugi nujni izdatki 155 din. Potegnimo črto pod vse skupaj: 1.447,30 din. Za deset dekagramov salame in prav toliko sira vsak dan, morebiti za pašteto namesto tega ali kaj drugega za malico, recimo jogurt – še 100 din na mesec. To, da najmlajši v gimnaziji malica, ni znak, da ne bi mogel malicati tudi doma! Prištejemo še nekaj

zavitkov napolitank ki morajo biti doma že zaradi gostov, izdatke za cigarete (kajenje so zaradi preveč napetega družinskega proračuna že tako skrčili na najmanjšo možgno mero), pa izdatke za drobnarije, ki jih človek kupi – in tu je popolnoma presečiranih 1.600 din družinskega proračuna.

In kje so izdatki za kulturno življenje: oče nadvse rad obiše kak koncert, otroci kino, starši gredo na kako razstavo; kje je denar za obleko, čevlje, kje na vzame denar družinski dedek Mraz, kje poiskati denar za skromna darila ob rojstnih dnevih?

To je družinska skrivnost, ki ji secirnica ni mogla do živiga, potrjuje pa, da gospodinjice zares delajo čudeže in da predstavljajo poklic, ki ga sicer največkrat ne priznamo, ki pa lahko pomaga družinskemu proračunu z najrazličnejšimi injekcijami vzdržati do prvega. In glavo bi staval, da bo kljub tako tesnemu proračunu, kot smo ga v seciranju videli tokrat, v družini B. nosil dedek Mraz!

J. SPLIČAL

ROČNA MOTORNA ŽAGA

alpina

izredno lahka
z različnimi dolžinami meča: 35,45 in 55 cm
prostornina 70 ccm
moč 6 ali 7 KM
avtomatsko mazanje in napepanje verige
cena od 2.988,90 do 3.851,50 din
rezervni deli in servis zagotovljeni

COSMOS

export-import, industrija in notranja trgovina
Zastopstvo tujih firm:
alpina, gibo, bertolini, alfa romeo, m. a. n.
Ljubljana, Celovška 32
s predstavništvi v Mariboru, Celju, Kopru
in Zagrebu

kultura in izobraževanje

Začetek dogovorov

Prejšnji teden so si predstavili »Priče«, ki jo je pripravilo KUD Bela krizantema v novomeškem Domu kulture, ogledali tudi člani metliške gledališke skupine »Osip Sesta«. Ob tej priložnosti je sodelovala med obema skupinama beseda o možnostih za medsebojno sodelovanje. 11. decembra pa so člani Bele krizanteme obiskali škofjelosko amatersko gledališko skupino in se tudi dogovorili o medsebojnem sodelovanju. Namen sodelovanja bi bila zlasti izmenjava izkušenj in medsebojna finančna pomoč.

Danes gostujejo Celjani v Brežicah

Ljubitelji gledališča se bodo nocoj spet srečali s starimi znanci. V goste bodo prišli člani Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja in uprizorili dve komediji za nasmejan konec leta. To sta Linhartova »Zupanova Mica« in Friedell — Polgarjev »Goethe«. Nastopili bodo Pavle Jeršin, Marjan Dolinar, Jože Pristov, Borut Alujevič, Branko Grubar in ob njih debutantka Jadranka Tomazičeva. Obe komediji je režiral Mirč Kragelj. Gostovanje obeta prijeten gledališki večer.

Tretja nagrada Marinkoviču

Na zvezni razstavi fotografije, ki so jo ob dnevu republike pripravili v Beogradu, je stroga žirija med 1488 poslanih fotografijami iz 49 klubov iz vse Jugoslavije dodelila tretjo nagrado Milentiju Marinkoviču, članu novomeškega foto-kino kluba. To je izredno priznanje fotografu, ki se je na razstavo prijavil brez naziva in s šestimi slikami tekmoval z najboljšimi mojstri fotografije. Marinkovičeva nagrada je hkrati doslej največje priznanje novomeškemu klubu.

J. KONDA

V Trebnjem »Vse o Črni gori«

Mladinski vaški aktiv s Ponikev »Jožko Prijatelj-Slobodan« se bo 26. decembra pomeril z mladino Slovenske Bistrice v finalnem srečanju na oddaji »Spoznavajmo svet in domovino«, ki bo v Trebnjem. Tekmovali bodo na temo »Vse o Črni gori«. Mladi s Ponikev se vneto pripravljajo.

Mali kulturni barometer

■ **BALETNA PRAVLJICA** — Otroci, ki se v Novem mestu uče pod vodstvom korepetitorke Milice Buh baletnih korakov, so pripravili baletno pravljico »Metka in pajak«. Prvič jo bodo uprizorili za dedka Mrzga.

■ **OCENA PROSLAVE** — Programski svet za pripravo proslave v Novem mestu je na seji prejšnji teden ugodno ocenil akademski jo v počastitev dneva republike, ki je bila v novomeškem Domu kulture.

■ **RAZSTAVA MLADEGA SLIKARJA** — V novomeški galeriji se je s svojimi akvareli in drugimi deli predstavil Branko Šuh. Razstavo so odprli v torek zvečer, na ogled pa bo do 15. januarja.

■ **ZANIMIV RECITAL** — Recital »Priče«, ki ga je imelo prejšnji teden v novomeškem Domu kulture kulturno-umetniško društvo »Bela krizantema«, je privabil v dvorano precej mladih in starejših poslušalcev. Ob dobri sceni rešitvi je bila interpretacija prepričljiva. Po oceni večjega

Črnomaljska ljudska knjižnica je pred kratkim dobila lepo priznanje za svoje delo. Ob 25-letnici Državne založbe Slovenije je bila črnomaljska knjižnica med dvema v Sloveniji, ki so prejele nagrado: za 3000 din knjig. Darilo je posebno za mlajši rod velikega pomena, saj si je knjižnica v zadnjem letu pridobila 50 odst. več bralcev, kot jih je imela lani. Med njimi je največ mladih ljudi. Na fotografiji: gimnazijci prihajajo že dopoldne prebrat revije in časopise, s katerimi je knjižnica prav tako založena. (Foto: Ria Bačar)

Ni malo skupin za izmenjavo

Medobčinski svet ZKPO za Dolenjsko je ugotovil, da bi že prihodnje leto lahko razvili kulturno izmenjavo v malem — Izdali bodo bilten, v katerem bodo navedene vse pomembnejše kulturne prireditve

Odbor medobčinskega sveta ZKPO Dolenjske, ki se je 12. decembra sestel v Metliki, je sklenil izročiti slovenskemu društvu »Triglav« v Karlovcu, ki praznuje v soboto, 19. decembra, 40-letnico ustanovitve, posebno priznanje za sodelovanje z dolenjskimi kulturnimi skupinami.

O sodelovanju na kulturnem področju med obkoljskimi občinami in še zlasti o gostovanjih kulturnih skupin v okviru medsebojne kulturne izmenjave na Dolenjskem so na sobotnem sestavku zelo obširno govorili. Ugotovili so, da nikakor ni malo kulturnih skupin, ki lahko nastopijo z zanimivimi in kakovostnimi sporedi v okviru te izmenjave. Na metliški seji so podrobneje razpravljali o tem in celo našli skupine in vrste kulturne dejavnosti, s katerimi bi se lahko občina predstavila občinstvu v sosednjih občinah.

V črnomaljski občini je osem folklornih skupin, med katerimi imajo nekatera na sporedu obredja (semiška ohcet itd.). Folkloriste spremljajo tamburaški zbori, le ti pa lahko nastopijo tudi samostojno. Seveda so tu še godba na pihala, amaterske gledališke skupine in druge kulturne skupine, ki bi lahko izredno popestrile nastope zunaj svoje občine. Razen tega ima črnomaljska občina nekaj tradicionalnih prireditev, ki po pomenu presega občinske in pokrajinske meje. To sta predvsem jurjevanje v Črnomlju in avgustovski sejem obrti v Adlesičih. Metlika lahko ponudi v kulturni izmenjavi kulturno skupino »Osip Sesta«, folklorno skupino in godbo.

V novomeški občini delu-

jejo: pevski zbor DPD Dušan Jereb, Sentjernejski oktet, Dolenjski oktet, salonski orkester, gledališka skupina, mladinsko kulturno društvo Bela krizantema, Henčkov ansambel, baletna skupina itd. Znova pa bi lahko oživili tradicionalno Dolenjsko poletje, v okviru katerega se je v minulih letih zvrstilo nekaj prireditev izredne kakovosti.

Trebanjska občina bi v tej kulturni izmenjavi lahko sodelovala z večjim številom kulturnih skupin in ansamblov. Taki so: moški, mladinski in pionirski pevski zbor, godba na pihala, troje gledaliških amaterskih skupin. Zanimiva prireditev za vse dolenjsko območje je Ta. bor slovenskih likovnih samorastnikov, ki ima sedež v Trebnjem.

Na metliški seji so se tudi dogovorili, da bo medobčinski svet izdal bilten, v katerem bodo datumi vseh kulturnih prireditev, pomembnih za pokrajino.

BRALEC NAJ POGLEDA TUDI V OZADJE PISATELJEVEGA USTVARJANJA

Kako je nastajalo „Novo mesto“?

»Tisti, ki so Miranu Jarcu očitali umetniško neiskrenost, so napravili temu našemu piscu veliko krivico,« pravi prof. Jože Škufca

Literarno delo, ki ga je ustvaril Miran Jarc, ni majhno in nepomembno, njegova zapuščina ni obdelana. To se zdi nerazumljivo tembolj, ker šteje literarna zgodovina tega ustvarjalca med vodilne moze slovenskega ekspresionizma tako v poeziji kot v prozi. Le malo presojevalcev se je do zdaj lotilo sistematične obdelave njegovega literarnega izročila. Toda tisti, ki so se že preizkušali na tem področju, trdijo, da Jarc ni tako ovrednoten, kot zasluži, in ga bo treba še odkriti.

Novomeški profesor Jože Škufca je to spoznal še kot študent, ko je listal po Jarčevem literarnem izročilu zaradi diplomske naloge. Do kakšnih spoznanj se je po večmesečnem temeljitem delu takrat še dokopal?

»Moram poudariti, da nisem kaj prida poznavalec literarnih del Mirana Jarca, čeprav sem prebral domala vse, kar je izšlo njegovega v knjigah in revijah in kar je ohranjenega oziroma shranjenega v rokopisih in v dokaj bogati zbrani korespondenci, ki jo po zaslugi tovariša Komejla hrani študijska knjižnica v Novem mestu,« je odvrnil prof. Škufca. Potem je nadaljeval:

»O Miranu Jarcu kot književniku so literarni zgodovinarji in ocenjevalci njegovih knjig že marsikaj povedali. Tisti, ki so mu očitali umetniško neiskrenost, so mu — o tem sem prepričan — napravili krivico. Njegova pisma prijateljem in znancem govore o tem, da je Jarčev literarni razvoj iskren odmev pisateljevega odnosa do življenja, skozi katerega je

prizadeto, čeprav osamijeno, romal, in literarnih hotenj časa, ki jih je za vodilo sprejemal samo toliko, kolikor so ustrezala njegovim lastnim umetniškim hotenjem. Zato bi Jarčev literarni opus zaživel v precej drugačni podobi, če bi ga med bralce pospremile uvodne razlage, ki bi bile na več mestih lahko kar citat iz njegove korespondence.

V zamisli je ponatis Jarčevega romana »Novo mesto«. Delo naj bi izšlo leta 1972, ob 30-letnici Jarčeve smrti. Predlagajo, naj bi uvod ozroma spremno besedo napisal prof. Škufca, trenutno najboljši poznavalec Jarčevega literarnega dela na Dolenjskem. Kaj bi bilo v uvodu zlasti potrebno povedati?

»Ne morem trditi, da romana »Novo mesto« ni moč gobiti na knjižnem trgu. Toda človeku je žal, da tega dela bralcem ne približamo s primerno razlago,« je pojasnjeval sogovornik. »Pri nameravani reprezentančni izdaji tega romana bi kazalo zlasti poudariti, kako je »Novo mesto« nastajalo, zlasti pa je

Cankarjevi nagrajenci

Nagrade podeljene ob srebrnem jubileju te priznane in napredne slovenske založbe

V Ljubljani so 11. decembra podelili tradicionalne Cankarjeve nagrade. Dobili so jih: pisatelj Danilo Lokar za knjigo »Silvan«, inž. arh. Marjan Mušič za delo »Arhitektura slovenskega kozolca« in Beno Zupančič za roman »Plat zvona«. Obrazložitev je prebral in nagrade izročil predsednik žirije Lev Modic.

Na slavnosti, ki je bila v klubu poslancev, so podelili tudi Cankarjeve nagrade za najbolj poglobljene ocene

knjig, ki so izšle pri Cankarjevi založbi. Po obrazložitvi dr. Jožeta Kastelca so te nagrade dobili: prvo Andrej Inkret za oceno »Dvoje sodobnih nemških romanov«, ki je bila objavljena v Delu, dve drugi nagradi pa sta prejela Dimitrij Rupej za oceno Zupančičevega romana »Plat zvona« (objavljeno v Naših razgledih) in Rapa Sutič za ocene nekaterih knjig v radu.

Nagrade so bile podeljene ob 52-letnici smrti pisatelja Ivana Cankarja in 25-letnici ustanovitve Cankarjeve založbe. Odgovorni urednik te založbe Ivan Skušek je na uvodni slovesnosti razgrnil celoten četrtsotletni razvoj svoje izdajateljske hiše in poudaril, da si je Cankarjeva založba ves čas prizadevala izdajati taka dela in take knjige, ki osveščajo duha in osvobajajo misel.

Urednik Skušek je poudaril, da bo Cankarjeva založba tudi v prihodnje zvesta spremljevalka in rahločutna registratorka vsega zlahtnega, kar se poraja na področju lepovedstva, znanosti in zgodovine.

Razstava Franca Mlakarja v počastitev dneva JLA

Franco Mlakar, slikar amater iz Zuzemberka, bo v počastitev dneva JLA odprl v petek, 18. decembra, ob 17. uri v zgornjih prostorih doma JLA samostojno razstavo. Razstavljal bo 30 svojih pastelov in olj, ki prikazujejo življenje ob Krki in tihoti.

Razstava ob jubileju

Državna založba Slovenije, ki praznuje letos 25-letnico obstoja, je priredila ta teden v prostorih Moderne galerije v Ljubljani knjižno razstavo. Prikazala je izbor znanstvenih in tehničnih knjig jugoslovenskih narodov. S tem je osrednja slovenska založba tudi javnost opozorila na svoj srebrni jubilej.

Neizrabljen most

V soboto, 19. decembra, bo slovensko kulturno-prosvetno društvo »Triglav« v Karlovcu proslavilo štiri-desetletnico ustanovitve. Ni naključje, da je dobil ta dogodek velik odmev tudi v matični domovini, zlasti v južnem delu Slovenije, v predelu tako imenovanih obkoljskih občin. Zato se bodo sobotne slavnosti v Karlovcu udeležili tudi kulturni delavci iz tega predela, razen tega pa naj bi v okviru proslave nastopile nekatere kulturne skupine iz Dolenjske, Bele krajine in spodnjega Posavja.

Nastop dolenjskih kulturnih skupin onstran Kolpe sodi med drugim v okviru tako imenovane kulturne izmenjave med novomeškimi in karlovcskimi območjem. Temelj za to izmenjavo je bil narejen že v minulih letih, utrjen pa avgusta 1968 pri Miklavžu na Gorjancih, kjer so na Trdinovi noči med gorjanskimi oglatji nastopile folklorne in druge kulturne skupine z obeh bregov Kolpe, torej iz Hrvaške in

Slovenije. Tedaj se je Adi Gruden, Slovenec, ki že desetletja dolgo živi in razširja slovensko govorico ter slovensko kulturo na karlovcem območju, zavzel, da bi postala taka srečanja kulturnih skupin tradicionalna.

Kasneje je seme, vsajeno na Trdinovi noči, pognalo kal sodelovanja tudi na ravni predstavnikov kulturno-prosvetnih organizacij obkoljskega območja. Do zdaj je bilo že nekaj srečanj v tej smeri in tudi nova so napovedana.

Bržkone pa vsa ta srečanja, izmenjave izkušenj, gostovanje in drugi plodovi medobčinskega in medrepubliškega sodelovanja še niso dali tistega, kar so mnogi pričakovali in kar bi na tem področju lahko dosegli. Tudi slovensko društvo »Triglav« v Karlovcu je tako še vedno ne dovolj izrabljen most v tem sodelovanju. Morda bo sobotna proslava štiri-desetletnice »Triglava« priložnost, da se postavijo novi kazipoti. I. Z.

Kje ste, kočevski mladinci?

Ivan Oberstar: »Dopoldne smo delavci, popoldne mladinci – Potrebujemo stalnega človeka«

»Ze nekaj časa vemo, da tako ne bo šlo več dolgo naprej,« je povedal predsednik občinske konference ZM Kočevje. »V naši organizaciji je veliko odvisno od prizadevanj vodstva. Ker pa smo člani predsedstva dopoldne delavci, šele popoldne pa se lahko posvetimo mladinskemu delu, je jasno, da mora šepati. Nimamo človeka, ki bi mladinsko organizacijo zastopal tudi in predvsem v dopoldanskih

zabavo, mladine ne manjka. Plesi in posedenje v »Namik« ali »Metkik« lepo uspevajo, kadar pa je potrebno načrtno in prizadevno delo, jih veliko odpove. Mladi si želimo uspehov, vendar se vsak hoče izkazati na določenem področju, v ožjem krogu, ne pa povsod. In še to: poleg volje je potrebna tudi izobrazba. Za delo v mladinski organizaciji pa to velja še posebno. Navadno pa je tako, da mladi z nižjo izobrazbo veliko več delajo v mladinski organizaciji kot pa izobraženci. Potrebujemo bi predvsem več izobraženih mladih aktivistov, ki bi delo v organizaciji vodili in bili zanj odgovorni.«

— Čemu vaše vodstvo trenutno posveča največ skrbi?

»Vsako leto se ponavljajo nekatera vprašanja, ki bi jih morala reševati zlasti mladinska organizacija. Vprašanje zaposlovanja, štipendiranje in odnos mladih do tega vprašanja, mladinski klub, ki ga nimamo in drugo. Trenutno je največje zanimanje seveda za »akcijo 75«, v kateri sodeluje tudi aktiv v tovarni Itas. Pokazalo se je, da je delo v aktivu zaživelo prav zaradi delovne nagrade te akcije, vendar je verjetno preveč nalog za tako kratek čas. Mladina se bo sedaj sicer zagnala v delo, ker bo hotela doseči čimboljše uspehe, nevarnost pa je, da bo po končani akciji spet vse zaspalo.«

urah na pomembnih sestankih, kjer bi lahko posredoval finančne mladine, zato ostajamo vedno nekje ob strani. Kadar koli to povemo, vse druge družbenopolitične organizacije s tem soglašajo, le denarja za nagrajevanje takega človeka ni.«

— Kakšen je odnos mladine do dela v organizaciji?

»Naj najprej povem staro resnico: kadar gre za

Brežičani na celjskem odru

Gimnazijci so se predstavili z »Večerom orientalske poezije« – Gledališče in mladina

Prvo srečanje mladinskih gledaliških skupin Slovenije — »Naša beseda 70«, ki so jo organizirali RK ZMS, predsedstvo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije ter občinska konferenca ZMS Celje, je privabilo v dvorano celjskega SLG pretežno mlajše občinstvo, ki je z zanimanjem spremljalo predstavo svojih vrstnikov. Zaključno prireditev 27. in 28. novembra, na kateri se je predstavilo šest mladinskih skupin s šestimi predstavami, je otvoril predsednik RK ZMS Mitja Gorjup, ki je med drugim dejal:

»Kultura mora postati del

našega vsakodnevnega življenja, ne pa vzvišena nad nami in nam odmaknjena. Postati mora del naše mladosti in naše bodočnosti. Prepričan sem, da je pomembno to, da smo tu s tem, kar znamo, kar hočemo, da nas tega ni sram. Tu smo z željo, da to izpričamo vsem, ki nas želijo poslušati.«

Z območja devetih dolenskih, belokranjskih in spodnjeposavskih občin so se po predhodnem ocenjevanju strokovne komisije uvrstili na zaključno prireditev le brežiški gimnazijci. Z »Večerom orientalske poezije« v režiji prof. Marije Zorko so se celjskemu občinstvu in gostom od drugod dostojno predstavili. Za brežiške gimnazijce je to vsekakor lep uspeh, drugim mladinskim gledališkim skupinam s tega območja pa bi to moralo biti opomin in spodbuda za nadaljnje delo. Verjetno brežiški gimnazijci v Celju še niso pokazali vsega, kar znajo in zmorejo, in bi s svojimi izkušnjami lahko pomagali tudi drugim podobnim skupinam na našem območju ter bi bila izmenjava mnenj z gostovanji in pogovori v drugih krajih zelo koristna.

Vedno so bili na vseh odrih sveta prisotni tudi mladi, v zadnjem času pa se pri nas kaže med mladino vedno več zanimanja za to vrsto dejavnosti, ki ponekod prebija že v množičnost, zato jo velja podpreti. To velja predvsem občinskim konferencam ZMS in vsem vzgojiteljem, ki želijo v mladih vzbuditi čut za lepoto, plemenitost in končno tudi delavnost.

A. V.

IZ ZADNJE KLOPI

»Naša pota« je glasilo šentjernejskih učencev. Pred kratkim je izšla prva številka letnika 1970—71. Glasilo je vsebinsko bogato in čedno opremljeno. Prinaša stavke in risbe učencev, na dvanajsti strani pa nekaj smešnih iz šolskega življenja. Objavlja mo dve izmed njih.

1. Jože je zamudil pouk, in ko je prisopil v razred, ga tovarišica ustavi z vprašanjem: »Jože, kod si pa hodil?« Jožetov odgovor je bil kratek: »Po cestli!«

2. Marko je manjkal v šoli. Drugi dan ga je učiteljica vprašala, če ima opravčilo. »Imam,« je hitro odgovoril Marko, »mama je rekla, da me je boleta glava.«

IMENO OB SOTLI — pastel 1970. Mladi novomeški študent — slikar Branko Suhy se je spet predstavil javnosti 15. decembra, v Dolenjski galeriji s svojimi olji, akvareli, pasteli in grafiko na samostojni razstavi (Foto: S. Dokl)

MEDOBČINSKO MLADINSKO SODELOVANJE

V kakšnih mejah in oblikah?

Trebanjci so sklicali posvetovanje predsednikov mladine vseh dolenskih, belokranjskih in spodnjeposavskih občin o medsebojnem sodelovanju — Prišli so Trebanjci, Črnomaljši in Novomeščani

Dejstvo je, da mladina na tem območju zelo rada sodeluje z mladino iz drugih republik, medtem ko se z odnosi do svojih sosednjih občin ne more skoraj nobeno občinsko mladinsko vodstvo pohvaliti. In vendar vse težje enaka vprašanja, ki bi jih velikokrat lažje reševali in tudi rešili skupno, tako, kot je to v navadi v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Ze spomladi je bilo predstavnikom mladine na tem območju jasno, da se mladi preveč zapirajo v občinska merila in da ni pravega sodelovanja med občinami, ki pokrajinsko spadajo skupaj. Posledica takratnega dogovora o medsebojnem sodelovanju sta bili srečanja mladine na Vinici in na Mirni, kaj več pa na tem področju ni bilo storjenega.

Šivajmo po krojih DOT!

Ker je med našimi bralkami veliko zanimanje za kroje DOT, o katerih smo pisali v 46. številki našega lista, objavljamo naslednje pojasnilo:

Za krojenje po DOT sistemu potrebujete najprej osnovni katalog z vsemi potrebnimi pripomočki, brez katerih krojenje po tem sistemu ni mogoče. Osnovni katalog stane 120 din, sezonske priloge z izbranimi modeli stanejo 30 din, priloga z otroškimi modeli pa 35 din.

DOT kroje lahko naročite z navadno dopisnico pri REKLAMU GORICA, Nova Gorica.

Ribničani najboljši

V finalnem delu kviz tekmovalja klubov OZN Slovenije, ki je bilo 12. decembra v Mariboru, je prijetno presenetila zmagovita ekipa ribniških mladincev. Dosegla je zelo velik, skoraj neverjeten uspeh že v predtekmovalju, ko je pred nekaj meseci premagala ekipo Ljubljane, zdaj pa je v finalnem delu pustila za sabo še ostale tri tekmece, to je ekipe Velenja, Trbovelj in Maribora.

Mladim Ribničanom za uspeh iskreno čestitamo.

Prejšnji teden so se sestali predstavniki krške, brežiške in sovniške mladine na posvetovanju o medobčinskem sodelovanju mladine, ki naj bi ga nazven prikazovali s skupnimi akcijami.

Kakšno naj bi bilo uspešno sodelovanje in čemu je potrebno? Posvetovanje v Trebnjem, ki je bilo 8. decembra, naj bi dalo odgovor na to vprašanje, vendar je ostalo vse le pri razmišljanju. Trebanjci so predlagali dvoje: medobčinsko smučarsko tekmovalje na Trebnjem vrhu, kjer je nova gmučarska steza z vlečnico, in daljši pohod s srečanjem mladine v enem izmed znanih partizanskih krajev, kar je naletovalo na mlačen odmev. Pevladovalo je mnenje, da se mladinsko medobčinsko sodelovanje ne bi smelo kazati le v množičnih skupnih akcijah mladine, ampak bi moralo temeljiti na notranjem povezovanju med občinskimi vodstvi. Skupno naj bi se zavzemali za odnos do skupnih težav, opredeljevali odnos mladine do družbenih in političnih pojavov ter vprašanj, ki se jih lotiva mladina. Vsem so skupne težave v šolstvu, mladine v delovnih organizacijah in mesto mladit v obratih, ki so oddaljeni od matične tovarne in podobno.

Udeleženci posvetovanja so bili mnenja, da bi bilo potrebno ustanoviti tudi skupen odbor ali svet, ki bi mladino na tem območju enotno zastopal v republiškem merilu, vendar so posvetovanje zaključili brez odločitev.

A. V.

Slaki in „Visoko nad oblaki“

103 bralci so glasovali:

1. »Visoko nad oblaki«, Ansambel Slaki — 34 gl.
2. »Više nečeš biti moja«, Kičo Slabinac — 21 gl.
3. »Marijana«, Dubrovniški trubadurji — 13 gl.
4. »Titanik«, Ansambel Slaki — 9 glasov

Tokrat je večina bralcev glasovala za novo ploščo ansambela Slaki. Zdi se, da so Slakovi fantje še vedno najbolj priljubljeni med našimi bralci. Domača pesem še vedno najbolj užge!

Tudi tokrat je še prispelo veliko vaših pism, v katerih želite uspeh »Marijana«, vendar so glasovih odločili drugače. Priljubljenost v zabavni glasbi se hitro spreminja in na površje prihajajo vedno nove melodije, ki jih radi poslušamo.

Naj vas obvestimo še o novih ploščah, ki jih že prodajajo tudi v naših trgovinah.

Prodajalci vedo povedati, da gre zadnje čase zelo hitro v prodajo plošča VIS ansambela PLAVI z naslovom »Rumena reka«, prav tako pa tudi plošče Ane Stefovk, Toma Yonasa in seveda Siakov. Vsekakor se bodo pred novim letom pojavile v prodaji še druge nove plošče, ki bodo lahko tudi lepo darilo. Razen domačih so v trgovinah nabavili plošče tujih pevcev ter LP ploščo Cocktail, ob kateri boste lahko zaplesali v novo leto.

Današnji žreb je določil naslednje bralce:

1. Stefka Čampa, Jelše 2, Mirna peč;
 2. Alojz Malenšek, Maline 17, Semič;
 3. Tončka Zore, Bogneča vas 10, Mokronog
- Plošče so darilo trgovine Mercator iz Novega mesta.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal (a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 21. december 70

Kupon št. **31**

**OGLE*
DALO
MLA
*DIH**

BRZOJAVKE

CRNOMEJ
V Zapodju je po odhodu predsednika mladinskega aktiva K vojakom ostal aktiv brez vodstva. Pred kratkim so izvolili novo vodstvo: Jože Juršak je postal predsednik, Tine Filip pa tajnik. Hkrati so sklenili, da bodo najprej obnovili dvorano v gasilskem domu, kjer bi si nato uredili prostor za sestanke in piese ter nabavili televizor. Sedaj se namreč sestajajo pri nekem vaščanu. Popravili bodo okna, prepletkali stene in popravili tla. Denar za to bodo skušali zbrati sami, nekaj bodo pomagali gasilci, za pomoč so zaprosili še mladinsko vodstvo Črnomelja, računajo pa tudi na pomoč Godnega gospodarstva. Razen tega bodo sodelovali v Zupančičevem natečaju.

6. decembra je občinska konferenca ZM organizirala delovno akcijo. Mladinci gimnazije in PKS so pomagali graditi cesto v Radencih pri Starem trgu. Prijavilo se je veliko več mladincev, kot jih je prišlo na akcijo. Za hrano so poskrbeli Radenci, ki so s akcijo zelo zadovoljni, tr pravijo, da je mladina naredila več kot so pričakovali. V temelje ceste so položili 120 kub. metrov kamna. Za marsikatero mladince je bila to tudi poučna ekskurzija, saj si nekateri prej še predstavljali niso, kje so Radenci in kako težko tam ljudje živijo.

SENOVO
Konec novembra so mladinci na svoji konferenci izvolili novo vodstvo mladinskega kluba in sprejeli nov tromesečni načrt. Pripravili bodo več delovnih akcij, razen tega pa izbrali igro, ki so jo bodo predvajali občinstvu. Želijo sodelovati tudi z drugimi aktivimi in s tem pridobiti zaupanje v senovsko mladino.

Ob dnevu republike so na osnovni šoli pripravili večjo proslavo, ki se je je udeležil tudi predsednik krške občine. Gledalce je navdušil pevski zbor osnovne šole, ki ga vodi prof. Janez Cogliar.

KRSKO
Na Rožnem so imeli pred kratkim prve plesne vaje. Zaradi pomanjkanja plesnih učiteljev in ker jih je treba zelo drago plačati, bo plesni tečaj, ki bo obsegal okrog 10 vaj, vodil kar član predsedstva. Ob plesih se bodo mladinci naučili tudi pravilnega obnašanja na plesih.

AKTIV CELULOZE GRE V KORAK
»Akcija 75«. Tudi vodstvo podjetja je pokazalo veliko razumevanje za njegovo delo in je pripravljeno pomagati. Tudi v tem aktivu bodo organizirali več tečajev in predavanj o stvarih, ki zanimajo mladino.

BREŽICE
Aktiva v Cerkljah in Črešnjicah sta se pred kratkim na novo ustanovila in združila. Odslej bo delo potekalo enotno in po skupnem načrtu. Kot prvo so se dogovorili za skupno zabavno prireditev v obliki »Potkanj, Kaj znaš, ki je pripravljeno za 19. december. K sodelovanju bodo povabili tudi sosednje aktivne in vojske.

Predsedstvo občinske konference ZM se pripravila na problemsko konferenco o položaju vajecev v občinah, ki bo v začetku prihodnjega leta. Povod za to konferenco je zasrbiljujoč položaj vajecev pri zasebnikih, ki jih v občinah ni malo. Namen občinskega mladinskega vodstva je vplivati na razmere, zaradi katerih se vajenci čutilo zapostavljeni, na nagrajevanje in odnos vajecev in delodajalcev.

Tudi aktiv v Tovarni pohištv

sodeluje v »Akciji 75«, kar je mlade spodbudilo in hkrati prisililo, da začnejo razmišljati in delati. Dosej je bilo v aktivu narejeno zelo malo, čeprav število mladih v podjetju ni ravno majhno.

DEŽURNI POROČAJO

TAT ODPELJAL MOPED — 12. decembra zvečer je tat ukradel moped Ivanu Bradaču iz Dolnjega Mrašovca. Bradač je imel moped na Stangljevem dvorišču v Gotni vasi.

DVA AVTOMOBILA ONESPOSOBIL — 10. decembra je Peter Campa, vratar v Novotoku, obvestil novomeške milicije, da je tat onesposobil dva osebna avtomobila, parkirana pred tovarno. Naznani storilec je z osebnih avtomobilov Poldeta Šilerja iz Češče vasi in Jožeta Fence z Muhabera smel razdeliti kapi in povzročil za 500 din škodo.

OKRADENA MED OBISKOM — Alojzija Zaletel je 9. decembra obiskala svojo hčer na Mestnih njišah v Novem mestu. Torbico z 270 din je pustila v predstoli. Ko ta v kuhinji s hčerjo klepetali, se je v stanovanje priložila Ciganka, vzela torbico in izginila. Za storilko poizvedujejo.

DANES RAZPRAVA O UBOJU — Prod kazenskim senatom novomeškega okrožnega sodišča, ki mu bo predsedoval sodnik Janez Pirnat, se bo zagovarjala danes dopoldne 63-letna Tereziya Klobučar z Dolja pod Gorjanci. Obtožena je, da je letos 24. septembra v svojem domu v hiši št. 6 zvečer s sekuro udarila svojega moža 57-letnega Janeza Klobučarja tako močno po glavi, da je zaradi tega umrl. V preiskavi je obtožena dejanja priznala.

POSLEDICE ZLOMLJENA ROKA — Na nepreglednem ovinku v Vavti vasi sta se 8. decembra zvečer zaletela mopedist Ignac Vučič iz Zaloga in avtomobilist Janez Darovec iz Hruševca. Posledice: 800 din grotne škode, mopedist pa ima zlomljeno roko.

S FICKOM V GRMOVJE — 7. decembra zjutraj se je Brežičan Aleksander Ristič s fičkom peljal od Novega mesta. Pri Dobruški vasi je spjeljal z avtomobilske ceste in običal v grmovju.

Mrtvaški ples na ledu

Za voznike motornih vozil so zelo nevarne nenadne posledice na delih cest. Nesreče so skoraj neizbežne. Tako je v ponedeljek, 14. decembra, poledenel most na avtomobilski cesti pri Mokricah. V kratkem času je s ceste prek 5 metrov visokega nasipa padlo troje osebnih avtomobilov, dva sta se zaletela na cesti, več kot 20 pa jih je zaplesalo po cestniški, ne da bi se jim pri tem kaj zgodilo. Posledice posledice: zlomljena roka, zlomljena rebra, in več laže ranjenih oseb, medtem ko so grotne škode ocenili na 30.000 din. V bolnišnico so odpeljali Brežičane Ivana Copa, Mirka Rodiča, Blagoja Zemala in Nika Sapanjoša.

Izterjevalec obsojen

Na tri leta strogega zapora je bil v torek, 15. decembra, na okrožnem sodišču v Novem mestu obsojen 44-letni Polde Miklič iz Sentjerneja, do 20. januarja letos zaplesen kot davčni izterjevalec za šentjernejski okoliš. Obtožen je bil grabeža 40.680,20 din, ki si jih je prisvojil v času od 1967 do 20. januarja 1970, in sicer 36.520 od pobranih kmečkih davkov in prispevkov in 4.160,20 din od krajevnih samoprispevkov, ki jih je pobiral za krajevne skupnosti Skočjan, Sentjerne in Orehovica. Miklič je dejanje, ki mu ga je očitala obtožnica zanikal in trdil, da mu je bil denar ukraden iz mize v njegovi foto delavnici v Sentjerneju. Poleg zaporne kazni je sodišče izreklo Mikliču tudi varnostni ukrep, po katerem obtoženi tri leta po prestani kazni ne bo smel opravljati svojega poklica. Prav tako je sodišče Mikliču naložilo, da povrne ukradeni denar.

ALI POSTAJAJO OTROCI ŽRTVE NESPORAZUMA MED VOZNIKI IN PEŠCI?

Nevarno je biti otrok na cesti

Sedem ranjenih otrok v šestih nesrečah — to je bilanca zadnjih dni
Kako voziti, kadar so na cesti ali ob cesti manj pazljivi otroci?

V nezgodno kroniko minulih nekaj dni so vpisali tudi sedem otrok, starih od dvanajst let. Ranjeni so bili v šestih prometnih nesrečah, ki so se zgodile na območju novomeške uprave javne varnosti: ena v črnomaljski, vse druge v novomeški občini. Otroci, ki so prišli pod avtomobile, so zvečine šolarji. Na srečo v teh nesrečah ni bilo mrtvih. Za zdaj, ko so nekateri otroci še vedno v bolnišnici, lahko le upamo, da se bodo rane in druge poškodbe zacelile brez posledic. Če ne bo vse tako, kdo bo imel te mlade invalide na vesti?

Sestri Nada in Angela Matko, 12 in 10 let, iz Gabrja sta prišli 7. decembra z materjo v Novo mesto. Ko sta popoldne pri lekarni na Cesti komandanta Staneta, držeč se za roke, hoteli steči na drugo stran, ju je nena doma zadel z osebnim avtomobilom Novomeščan Janez Močnik. Voznik ni pričakoval, da bosta dekletki naredili ta korak na kraju, kjer ni prehoda za pešce, zato nesreče niti s takojšnjim zaviranjem ni mogel preprečiti. Sestri sta padli in se hudo potolkli, nesrečni voznik sam ju je spremljal v bolnišnico, kjer so ranjenki izročili v zdravniško oskrbo.

Zadnjega novembra je prišla v Semiču pod avtomobil 3-letna Marija Bukovec. Voz-

nik Anton Malnarič iz Vavpčev vasi je sicer takoj zavril, a to ni pomagalo, ker je deklica že obležala. Dobil je pretres možganov.

27. novembra dopoldne je 9-letni Malija Džimič iz Zaloga na avtobusnem postajališču na Potoku pritekel iz avtobusa pred osebni avtomobil, ki se je z njim peljal Ludvik Bon iz Novega mesta. Avtomobil je otroka zbil in voznik ga je takoj odpeljal v bolnišnico.

Tega dne ob 13.30 je stopila s pločnika pri industriji obutev na Cesto komandanta Staneta v Novem mestu 6-letna Helena Novosej z Brega. Zbil jo je tovornjak, ki ga je vozil Stane Obrč z Dolnje Težke vode. Deklica ima

zlomljeno nogo in pretres možganov.

Cez štiri ure je podobna nesrečna zadela 6-letnega Sava Kukmana iz Dolnjih Kamenc. Deček je prečkal cesto, ne da bi pogledal, če ni kje kakšnega avtomobila. Pripeljal se je Janez Korasa iz Novega mesta in ga zbil z osebnim avtomobilom. Na srečo deček ni bil huje ranjen in je ostal na zdraviljenju le nekaj dni.

Dan poprej je Jože Rus iz Meniške vasi z osebnim avtomobilom prehitel tovornjak in pri tem podrl 10-letno Vanjo Fifolt, učenko osnovne šole v Vavti vasi, ko je šla s sošolci domov. Pri padcu si je Vanja odrgnila roke in glavo.

O krivdi v teh nesrečah so že in bodo še presojali na drugem mestu. Na koncu tega zapisa bi le še opozorili na dejstvo, da so bila malone v vseh primerih kršena ne le načelna spoznavanja med vozniki in pešci na cesti, ampak tudi nekatera pravila, ki so v zakonu o cestnem prometu izrecno poudarjena. Naj omenimo nekatera!

Voznik je dolžan, beremo v prometnih predpisih, paziti na pešce, kjerkoli že prečkajo cesto. Pri tem mora predvideti, do česa lahko pride, če ne bo vozil previdno in skrajno obzirno. Prav tako mora uporabiti sireno, če je to nujno za večjo varnost v prometu. Če so na cesti ali ob cesti otroci, ki so manj pazljivi, je glas sirene skoraj neobhoden. Vprašati se je tudi treba, ali pravilno ravna vozniki, ki prehitujejo druga vozila tedaj, ko so na cesti otroci.

Seveda pa za varno in srečno vožnjo ni dovolj upoštevati samo to, kar smo našli.

IVAN ZORAN

9. DECEMBRA PRI KRONOVEM:

Drago je plačal zmoto neprevidnega voznika

Novosadčan zavil na levo, ko ga je že prehitel Novomeščan — Fiat 125 razbit, voznik Lipaj pa je odnesel celo in zdravo kožo

Nekajkrat je zamolklo počilo in fiat 125 z novomeško registracijo je ves razbit obmiroval ob vznožju nasipa avtomobilske ceste. Ljudje so s strahom pričakovali, kaj je z voznikom. Je sploh mogoče, da je to preživel? Jože Lipaj, doma z Broda pri Nove mjestu, je imel srečo v nesreči: iz razbitin avtomobila je prišel nepoškodovan.

Nesreča se je zgodila 9. decembra popoldne pri Kronovem. Lipaj se je s fiatom 125 peljal po avtomobilski cesti proti Zagrebu in hotel prehiteti fička novosadske registracije, ki ga je vozil Branko Klačnja. Ko je že zavil na levo in pospešil hitrost, je predenj s fičkom šmronil Klačnja. Tudi ta je hotel prehiteti počasnejše vozilo pred seboj, ni pa pogledal v vzvratno ogledalo in se prepričal, če ima za to pristo pot.

Lipaj je takoj na vso moč zavril. S tem se je trčenju res izognil, ni pa mogel ubežati nesreči, ki se mu je zgodila naslednji trenutek. Fiat 125 je sunkovito zaneslo na bankino, z nje pa se je skotalil in trdo pristal ob vznožju visokega nasipa pri

podvozu. Avtomobil je bil videti povsem uničen, saj so tudi grotne škode ocenili na 20.000 din. Vozniku, kot smo že povedali, se ni nič zgodilo.

V DESETIH DNEH OSEM IZGREDOV

Mladinci pred sodiščem

Zaradi nasilniškega obnašanja in drugih kaznivih dejanj — skratka zaradi huliganstva — se bodo v kratkem zagovarjali pred rednim sodiščem trije mladinci iz Šalke vasi oziroma Kočevja: 21-letni Dušan Kuk, Kočevje, Roška cesta, 17-letni M. V., Kočevje, Roška cesta delavec v kemični tovarni in 16-letni V. T. iz Šalke vasi delavec brez zaposlitve.

Zadnjih dveh zaradi mladoletnosti ne smemo navesti s celim imenom, čeprav je ugotovljeno, da je glavni izgredek mladoletni M. V.

Seznam huliganških dejanj, ki so jih ti mladinci zagrešili, je precej dolg: 10. oktobra okoli 19. ure sta se Kuk in M. V. huliganško obnašala v kinu v Šalki vasi. Grozila sta tudi hišniku kina, ki ju je opozoril, naj ne delata nereda.

Dve uri kasneje sta se pijana pretepala med seboj pred bifejem v Šalki vasi in razbila šipo pri bifeju. Škodo (300 din) sta kasneje povrnila.

22. novembra ob 20. uri sta spet ista dva izzivala mirne goste k pretepu. Kuk je ob tej priložnosti spotaknil in večkrat udaril nekega gosta. Tri ure kasneje je M. V. z NAMO v Kočevju med pretepom udaril z verigo od motornega kolesa C. S. iz Slovenske vasi.

23. novembra okoli 2. ure zjutraj je M. V. večkrat udaril z verigo od motornega kolesa po prometnem ogledalu na križišču Roške in Tomšičeve ceste in ga razbil. Škoda je za okoli 800 din.

Pol ure kasneje sta M. V. in V. T. napadla dva mladinc

ca, ki sta spremljala domov dekleti. Tudi pri tem izgredu je M. V. uporabil verigo, s katero je kasneje razbil še luč pred vrati bifeja v Šalki vasi.

30. novembra je vsa trojica izgredek — bili so pijani — priklcala iz hiše nekega upokojenca, nato pa so ga udarjali in stiskali ob zid.

Uro kasneje so vsi trije že izzvali k pretepu v RESTAVRACIJI v Kočevju. Tu so končno slabo našli in precej klavarno končali. Vid Magdalenič iz Kočevja je najprej udaril po obrazu M. V. in odšel ven. Vsi trije huliganji so odšli za njim in ga pred hotelom napadli. Magdalenič je udaril še Kuka, tako da je padel in dobil pretres možganov, zaradi česar jo ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Patrola milice je nato ujela M. V. in V. T. Prvemu so odvzeli milični verigo, drugemu pa nož.

Okoli 22.30 pa je M. V. skupaj s svojo materjo napadel očeta. Prizadejala sta mu lažje poškodbe, vendar so ga odpeljali v zdravstveni dom.

1. decembra ob 19. uri je M. V. pijan v bifeju v Šalki vasi napadel še S. H. iz Šalke vasi in ga poškodoval. M. V. so miličniki pridržali do iztreznitve.

Kako bomo vozili?

ČE DEŽUJE, BOMO
■ zmanjšali hitrost vožnje
■ vključili brisalce za vetrobranska stekla
■ povečali varnostno razdaljo
■ v naliivu prižgali zasenčene luči tudi podnevi
■ obzirni do pešcev, kolesarjev in mopedistov.

ČE JE MEGLA, bomo
■ zmanjšali hitrost vožnje
■ prižgali tudi podnevi zasenčene luči
■ bolj pazili na prometne znake.
Ne bomo pa prehitovali in ne ustavljali na cesti, če to ni nujno!

KADAR JE POLEDICA, bomo
■ vozili z gumami, opremljenimi z žeblički ali verigami
■ pazili na večjo varnostno razdaljo in na prehode za pešce
■ vozili s hitrostjo, s katero zanesljivo pravčasno ustavimo vozilo v primeru presenečenja
■ zavirali z enakomerno pojemajočo hitrostjo s postopnim prestavljanjem ročice v nižje prestave.
Ne bomo pa prehitovali, če ni nujno, zavirali sunkovito in nenadoma spreminjali smeri vožnje!

V SNEGU, bomo
■ opremili vozilo z zimskimi gumami ali z verigami
■ pogosteje uporabljali pri vožnji prestave
■ ravnali previdno z zavorami, krmilom in vplinjačem.
Ne bomo pa vozili prehitro in ne tvegali pri prehitovanju saj »življenje ima prednost!

BELA CERKEV: OTROK PRED AVTOM — Na drugorazredni cesti pri Beli cerkvi je Pavel Tramat iz Ruhnje vasi 13. decembra s fičkom zbil 7-letnega Igorja Robka iz Društinske vasi. Deček je prišel pred fička iz za živje meje. Pri padcu je bil Igor poškodovan in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

DOL: FICKA ZANESLO NA OVINKU — Anton Saje iz Poljan pri Mirni peči je 13. decembra vozil fička proti Trebnjemu. Izza nepreglednega ovinka v Dolu je pripeljal naproti voznik fiata 124 Ignac Jerovšek z Mirne. Saje je pred srečanjem zavril, nato pa ga je zaneslo v Jerovškov avtomobil. Škodo so ocenili na 2.500 din.

SEMČI: PRED SREČANJEM PO SREDINI CESTE — Novomeščan Miha Tomazin je vozil 13. decembra Pionirjev tovornjak iz Stranske vasi proti Semiču. Napeljal se je po sredini ceste pripeljal z osebnim avtomobilom Mijo Papa iz Črnomlja. Vozili sta trčili, škodo pa so ocenili na 2.500 din.

CRNOMELJ: ZBIL PEŠCA — Bojan Muc iz Črnomlja je 13. decembra s fiatom 1300 na Kolo-dvorski cesti v Črnomlju zbil 20-letno Vido Ivančič iz Loke. To se je zgodilo v trenutku, ko je Ivančičova stopila s pločnika na cesto. Ivančičeva je bila laže ranjena.

LOŠKA VAS: AVTOMOBIL ZANESLO — V Loški vasi je 12. decembra zaneslo s ceste med skale vsaka osebni avtomobil, s katerim se je iz Soteske proti Podhosti peljal Franc Cimprman iz Velikega Osojnika. Škoda je bilo za okoli 4.500 din.

MEDVEDJEK: POSLEDICA OKVARE — 12. decembra se je na avtomobilski cesti pri Medvedjeku prevrnil z nemškimi kombijem Jovo Čumurovič iz Bistnice pri Tesliču, začasnih delavec v Nemčiji. Nesreča se je zgodila zaradi okvare na zadnjih kolesih vozila. Kombi je obstal na strehi. Škodo so ocenili na 3.000 din.

KRSKA VAS: MOPEDIST LAŽE POSKODOVAN — PESEK V BOLNIŠNICO — 10. decembra je šel Ivica Živkovič peš iz Brešic proti Kriki vasi po desni strani ceste. V Vel. Malencah pri hiši št. 5 a se je za njim pripeljal mopedist Jože Tomše iz Globočic in ga zadel z desno stranjo ter zbil po cesti. Padel je tudi mopedist in se laže poškodoval, pešca pa so odpeljali v breški bolnišnico.

OTOČEC: NESREČA ZARADI ZMOTNE — 12. decembra sta se Stjepan Kaniški iz Knežina pri Vraždinu in Ivo Ljubčić iz Zagreba drug za drugim peljala z osebnim avtomobilom proti Ljubljani. Kaniški je hotel na Otočcu zapeljati na parkirišče, Ljubčić pa je zavil nekoliko na

levo, da bi ga prehitel. Kaniški se je v hipu premislil, zavil na levo in hotel na drugo stran ceste. Coprav je tam zaviljanje na levo prepovedano. S tem je zapri Zagrebčan pot. Prišlo je do trčenja, ki je povzročilo 6.000 din grotne škode. Kaniški je po trčenju izgubil oblast nad krmilom, tako da je vozilo zaneslo k črpalci, kjer se je prevrnilo na streho.

KRAKOVSKI GOZD: Z MERCEDESOM V PRIKOLICO — Grški voznik Konstantinos Kovenos se je peljal 11. decembra z mercedesom proti Zagrebu. V Krakovskem gozdu je prezlil opozorilne znake za oviro na cesti. Tam je bil namreč prevrtni tovornjak. Kovenos je hotel naprej, ker pa je naproti prihajal avtomobil, je zavril in treščil v prikolico prevrtnega tovornjaka.

KRAKOVSKI GOZD: BANKINA NI VZDRŽALA — Branko Polh iz Barke pri Vremskem Britofu je vozil 11. decembra tovornjak s prikolico po avtomobilski cesti proti Zagrebu. V Krakovskem gozdu je opazil, da nekaj leži na cesti. Zapeljal je na neturjetno bankino; ta pa ni vzdržala in prikolica se je prevrnila. Škodo so ocenili na 20.000 din.

NOVO MESTO: NEPREVIDNOST PRI ČRPAJKI — Novomeščan Alojz Gabrijel se je 9. decembra pripeljal z osebnim avtomobilo po Cesti herojev do bencinske črpalke v Novem mestu. Naproti se je s fičkom pripeljal Ivan Sramel in pred srečanjem zavil na levo k črpalci, pri tem pa zadel Gabrijelovo vozilo. Škodo so ocenili na 1.000 din.

MOSTEC: TRČENJE PRI PREČKANJU CESTE — 12. decembra dopoldne je Jože Ferencič iz Dobove vozil z osebnim avtomobilom proti Brežicam. V Mostecu je pred avtomobilom prečkala cesto z leve na desno stran Veronika Fridelj iz Zagreba. Voznik avtomobila jo je klob zaviranju zadel, da je padla po cesti. Odpeljali so jo v breški bolnišnico.

BREŽINA: TRČENJE AVTOMOBILOV — 7. decembra zjutraj je prišlo do trčenja v Brezini med voznikom dostavnega avtomobila Jožetom Molanom, ki je vozil od Pohanc proti Brežicam, in voznikom osebne avtomobila Radojco Otaševićem. Otašević je pripeljal po levi strani. Na vozilih je za okrog 7.500 dinarjev škoda.

ZAKOT: TOVORNJAK SE JE PREVRNIL — 8. decembra zvečer je voznik tovornega avtomobila Avgust Čimpenšek z Orešja vozil iz smeri Bizelskega proti Brežicam. Ko je pripeljal čez most preko potoka Gabernica, se je zaradi mopedista umakal na skrajno desno stran. Tovornjak se je na neutrujeni bankini močno nagnil in se prevrnil na desni bok. Telesnih poškodb ni bilo, škoda je za okrog 3.500 dinarjev.

BREŽICE: Z AVTOM V TOVORNJAK — 10. decembra ob 15. uri se je pripeljala prometna nesreča na cesti drugega reda Brežice—Sp. Pohanca. Voznik tovornega avtomobila Slavko Komučar iz Čateša je vozil iz smeri Brežic. Ko je pripeljal do odcepa ceste za vas Obrč, je nakazal spremembo smeri vožnje in pred nameravnim zaviljanjem v levo na cesti obstal iz smeri Sp. Pohanca je pripeljal voznik osebne avtomobila Ferdinand Umek iz Krškega in se zaletel v stojči tovornjak. Umek je laže poškodovan, njegovega sopotnika Dominika Ruperta iz Vel. Kamna in Antona Mirnika iz Krškega pa so odpeljali v breški bolnišnico.

Dirkače muči denar

Letošnji najuspešnejši dolenski tekmovalc z avtomobilom je bil D. Badovinac - Zakaj vozi, kako vozi in kje bo nastopil prihodnje leto

»Zakaj si se odločil za avtomobilski šport?«
»Veseli me. Veseli me hitro peljati. Še bolj na rallyjih, ki trajajo dalj časa, kot na dirki, ki je preveč hitro mimo. Za rally je treba tudi več znanja in sposobnosti. Pri dirki je že dovolj, da znaš voziti, pri rallyju pa je treba znati tudi računati in imeti dobrega sovoznika.«
»Kaj pomeni to - več znanja?«
»Na splošno je tako: s coup-ujem (fiat 850), kakršnega imam jaz, se sploh nihče ne loti, da bi vozil na tekmovalnem rallyju. V našem razredu imajo absolutno prednost mladi, ki tudi vedno zmagojujejo; pozna se najbolj pri spretnosti vožnji, na makadamu in v

»Na dveh na Gorjancih, v Splitu, bil sem tudi na vseh rallyjih, kolikor jih je bilo v Sloveniji.«
»Kakšne načrte imaš?«
»Rad bi kupil mini cooper, pa ga zdaj pri nas ni mogoče dobiti. Vsi drugi načrti, zlasti udeležba na tekmovalnih, pa so odvisni od denarja. Druga društva pomagajo svojim tekmovalcem vsaj pri plačilu za varovanje in s krediti pri nabavi vozil. Pri nas je vsa ta stvar še na začetku. Tekmovalci sami veliko štrvujemo, vendar ne moremo v korak s vidnejšimi jugoslovanskimi dirkači, ki jih že od vsega začetka podpirajo zainteresirana podjetja, poleg tega pa s izredno močnimi in dragimi stroji lahko poberejo tudi vse prve nagrade.«
»Kje misliš nastopiti prihodnje leto?«
»Na Gorjancih obvezno. Na obeh dirkah. Vsekakor tudi na vseh rallyjih za republiko prvenstvo. Šel bom tudi v Zagreb in Split, na mestna prvenstva. Dirke za državno prvenstvo pa so za nas najbolj nedosegljive, ker imamo v teh pogojih malo upanja na dobro uvrstitev...«
»Kaj pa misliš o novomeški ekipi?«
»Vse muči denar. Sicer pa, Kump je bolj za hitrostne dirke, drugi bi se morali resneje zavzeti in voziti vsó sezono, še najbolj perspektiven je Pavlič...«
Drago Badovinac s Cerovca na Gorjancih je poročen; teden dni, preden je šel v Split na dirko za »Zlato grbo«, se mu je rodil sin.

ovinkih, ker ima pogon na prednja kolesa. Pri manj sposobnih avtomobilih pa je najvažnejša praksa - veliko vožnje...«
»Koliko imaš ti kilometrov?«
»Ja, 600.000 najmanj. Treba je natančno in ob pravem času prestavljati, da ne izgubiš zaleda, treba je zmerno voziti v ovinkih, ker vsako forsiranje pomeni izgubo. Vrže te dvakrat sem, dvakrat tja in dragocene sekunde so izgubljene!«
»Na koliko dirkah si sodeloval?«

»Na koliko dirkah si sodeloval?«
»Na koliko dirkah si sodeloval?«

MLADE ODBOJKARICE NOVEGA MESTA, KI BODO PRIHODNJE LETO IGRALE V REPUBLIŠKI ODBOJKARSKI LIGI

KAKO SO TEKMOVALI UČENCI IN DIJAKI V ŠOLSLEM LETU 1969/70?

Končno obračun izredno ugoden!

Izredno dobra uvrstitev posameznikov in ekip iz Dolenske na raznih republiških šolskih tekmovaljih v šolskem letu 1969/70

Koordinacijski odbor za šolska športska društva v Ljubljani nam je posredoval rezultate vseh republiških finalnih tekem dijakov oz. učencev, ki jih je organiziral omenjeni odbor ali učitelji telesne vzgoje na osnovnih oziroma srednjih šolah v Sloveniji. Čeprav je bilo nekaj pomanjkljivosti, ugotavljamo, da je v šolskem letu 1969/70 bil dosežen precejšen napredek.

Nas zanima, kako so se kaj uvrstili naši tekmovalci, zato bomo posredovali njihove rezultate. Na vidnih mestih so tudi naši fantje in dekleta, kar nazorno pričča, da so se šolska športska društva tudi na Dolenskem lepo uveljavila.

Atletski šolski pokal Slovenije - mladinci: 7. gimnazija (N. m.) 7.582 točk, 41. ESS (N. m.) 4.271, 45. PKS (Cr.) 2.611; mladinke: 5. gimnazija (N. m.) 5.946, 18. ESS (N. m.) 4.773; 19. zdravstvena šola (N. m.) 4.764, 26. BETI šola 567 točk, 7. OS Brežice 533, 15. OS Kočevje 463, 23. OS Cromelj 421, 31. OS Krško 405, 43. 049; pionirji: 5. OS Novo mesto OS Metlika 350, 53. OS Sentjernej 309, 60. OS Smihel pri Novem mestu, 76. OS Trebnje, 83. OS Dolenske Toplice, 90. OS Smarjeta 208, 93. OS Žužemberk, 115. OS Otočec; pionirke: 5. OS Novo mesto 677, 14. OS Kočevje 607, 17. OS Vavta vas 573, 18. OS Cromelj 571, 21. OS Sentjernej 545, 33. OS Brežice 503, 36. OS Krško 501, 55. OS Metlika 415, 57. OS Otočec 403, 85. OS Smarjeta 345, 110. OS Mirna peč 280, 111. OS Žužemberk 276, 114. OS Smihel pri Novem mestu 263.

Posamezniki - mladinci: 100 m - 19.-22. Hribernik 11.9; 23.-31. Pekol 12.0 (oba gimn. N. m.); 300m: 1. Jazbec (gim. N. m.) 36.2; 8. Divjak (gim. Koč.) 38.1, 1000 m: 2. Žužek (gim. Koč.) 2:38.0, 22.-23. Bučar (gimn. N. m.) 2:51.3; 4x100 m: 29. gimn. N. mesto 51.7; višina: 10.-21. Weiss 165, 22.-29. Kovačič 160 (oba gimn. N. mesto); daljina: 8. Soklak 6.04, 10. Kovačič 6.00 (oba gimn. N. mesto); krogla: 7. Grizija (KPS Cromelj) 13.76, 10. Jenko 13.45, 25. Komelj 12.30 (oba gimn. N. mesto); Mladinke: 100 metrov: 4.-5. Gazdova (gimn. N. mesto) 13.1, 7.-8. Mohar (gimn. Koč.) 13.4, 20.-21. Radanovič (SZD N. m.) 14.0; 600m: 13.-14. Kragelj (ESS N. m.) 1:52.3, 17. Perše (SZD N. m.) 1:54.1, 25. Požek (SZD N. m.) 1:57.3, 26. Erjavec (gimn. N. m.) 1:57.8; 4x100 m: 12.-13. gimnazija N. m. 57.8, 23.-24. ESS 59.8, 25.-26. SZD 60.0, 33. BETI (Metlika) 62.8; daljina: 8. Saje 4.80, 14. Baje 4.60 (oba gimn. N. m.); 30. Skube (Beti) 4.22, 36. Fundič (Beti) 4.11; višina: 2.-3. Puško (gimn. N. m.) 1.46, 9.-17. Lužar, Kolar (ESS) 1.35, 18.-34. Mesarič (gimn. N. m.) Petrov in Gankov (SZD) ter Kompare (Beti) 1.30; krogla: 5. Poje (gimn. Koč.) 10.18, 14. Katern (SZD) 9.18, 15. Bašelj (gim. N. m.) 9.13, 27. Stefan (Beti) 8.68, 30. Kralšek (ESS) 8.55.

Pionirji: 60 m: 3.-6. Klobučar (Koč.) 7.6, 7.-14. Rangus (Kr.) 7.7, 15.-26. Perkmann (Br.) 7.8, 27.-38. Ravbar (Vavta vas) 7.9; 400 m: 8. Bajer (N. m.) 58.0, 9. Keber (Br.) 58.2, 18. Pavura (Koč.) 59.5, 20.-22. Vodopivec (Smar.) in Križman (Koč.) 60.0, 30.-32. Mohar (Koč.) in Pint (Cr.) 61.0; 4x60 m: 3.-5. Novo mesto 329.8, 9. Krško 305.5, 21.

Brežice 31.3, 22.-24. Kočevje 31.4, 25.-28. Metlika 31.5; višina: 6.-13. Konček (Smih.) 1.50, 15.-37. Podbevirk (N. m.), Mihič in Hudelja (Cr.) 1.45; daljina: 13.-14. Lužman (N. m.) 5.13, 23.-24. Mus (Met.) 5.02; krogla: 5. Suka (Br.) 12.23, 16. Zupančič (D. Toplice) 11.07, 21. Zakšek (Br.) 11.56, 22. Zupančič (Koč.) 11.53, 30.-31. Cvetkovič (N. m.) 11.29; pionirke: 60 m: 12.-17. Kalinovič (N. m.) 8.4, 22.29. Turk (Sent.) 8.6, 30.-38. Radešček (N. m.) 8.7; 300 m: 4. Zupančič (Kr.) 46.1, 17. Cralič (Smar.) 47.5, 18.-19. Golobič (Crn.) 47.8, 25. Veselič (Crn.) 48.3, 29.-31. Grmovšek (Br.) 48.6, Sepič (N. m.) 48.6; višina: 15.-26. Savnik (N. m.); daljina: 3. Kastelic (N. m.) 4.65, 5.-6. Koštomaj (Kr.) 4.55, 15. Zupane (Dol. Top.) 4.38, 20. Kralj (Cr.) 4.30; krogla: 9. Štrkelj (Cr.) 12. Blatnik (Br.) 9.99, 17. Mihajlovič (Cr.) 9.85, 18.-19. Grabrijan (N. m.) 9.80, 25.-26. Jerše (Zbk.) 9.62; 4x60 m: 5.-6. Novo mesto 33.4, 10.-13. Sentjernej 33.9; 14. Vavta vas 34.0, 18.-20. Krško 34.6.

Republiško prvenstvo v atletiki za srednješolce:
Mladinci: 300 m: 1. Jazbec (N. m.) 35.6, 3. Divjak (Koč.) 38.1; 1000 m: 1. Žužek (Koč.) 2:32.6; mladinke: 100 m: 1. Gazdova (N. m.) 12.7, 13. Plevnik (N. m.) 14.6; 600 m: 8. Rjavec (N. m.) 1:56.0, 11. Topolovec (N. m.) 1:58.5; daljina: 5. Saje 4.67, 12. Henigman (obe N. m.) 3.85; krogla: 3. Poje (Koč.) 10.06, 10. Bašelj 9.10, 13. Sepaner (obe N. m.) 7.67; višina: 3. Puško 1.40 (N. m.).

Republiško prvenstvo v atletiki za učence:
Učenke: 60 m: 1. Jakše (V. vas) 8.0, 6. Kalinovič 8.3, 8. Radešček 8.8 (oba N. m.); daljina: 1. Levstek (Koč.) 4.83, 8. Koštomaj (Kr.) 4.42, 9. Kastelic 4.36 in Strasberger 4.12 (oba N. m.); višina: 10. Savnik 1.25, 14. Dimitrič 1.20 (oba N. m.); 300 m: 3. Zupančič (Kr.) 46.0, 9.-10. Sotlar 47.5, 11. Sepič 49.4 (oba N. m.); krogla: 2. Grabrijan 1.31, 5. Rajer 9.89 (oba N. m.); 4x60 m: 3. Novo mesto 33.1.

Učenci: 60 m: 3.-5. Perkmann (Br.) 7.6, 8.-9. Sepetavec (Br.) 7.8, 11. Nagode 8.0, 12. Bizovičar 8.2 (oba N. m.); krogla: 2. Suša (Br.) 12.90, 9. Cvetkovič 11.53, 12. Colarič (oba N. m.) 11.08, 13. Zakšek (Br.) 11.08; 400 m: 6.-8. Mirkae (Br.), Bajer (N. m.) 58.2, 13. Majerle (N. m.) 61.8, 14. Ban (Br.) 67.8; daljina: 7. Dvornik (Br.) 5.00, 8. Lužman 4.91, 9. Repše 4.84 (oba N. m.); 11. Fetlič (Br.) 4.79; 4x60 m: 5. Brežice 30.0, 6. Novo mesto 30.5; višina: 8. Podbevšek (N. m.) 1.50, 11. Novoselec (Br.) 1.45, 14. Šventi (N. m.) 1.40, 15. Franin (Br.) 1.35. Ekipno - pionirke: 4. Brežice 565 točk, 6. Novo mesto 549; pionirji: 3. Novo mesto 737 točk.

Republiško prvenstvo v gimnastiki za šole II. stopnje:
Srednješolci: 11. Zagode 45.4, 13. Zbontar 45.1, 21. Gerjevič 43.8, 27. Zore 42.6, 28. Šerbec 42.4, Klokočar 42.2, 35. Ivančič 40.2 (vsi Br.). Srednješolke: 36.-37. Petrov 32.1, 40.-41. Požek 31.5, 43. Slapar 31.0, 47. Lupšina 30.5, 50.-51. Cvelbar 26.8, 52. Starčič 23.6 (vse SZD). Ekipno - mladinci: 3. gimnazija (Br.) 220.9; mladinke: 8. SZD (N. mesto) 150.0.

Republiško prvenstvo osnovnih šol v gimnastiki:
Pionirji - 27. Gerjevič (Br.) 26.7, 35. Dikič (Br.) 26.3, 38.-42.

Plot (Koč.) 26.2, 43.-45. Zajčnik (Brest.) 26.1, 61.-64. Vučanik (Br.) 25.3, 65.-67. Ban (Br.) 25.2, 69.-71. Pogačar (Br.) 24.9. Ekipno: 8. OS Brežice 130.4.

Pionirke - 50. Oberč 25.7, 65.-69. Kos 24.3, 69.-70. Zajčevnik in Iskra 24.1, 73.-75. Kovačič 23.8, 77.-78. Hrovat, 79. Deržič (vse Br.). Ekipno: 11. Brežice 122.4.

Republiško prvenstvo šol II. stopnje v košarki za mladince:
Vrstni red: 3. Gimnazija (N. mesto); rezultati: Novo mesto - Celje 25:32, Novo mesto - TSS (Maribor) 32:18, Novo mesto - TTS (Kranj) 47:23.

Republiško prvenstvo šol II. stopnje v odbojki za mladince:
Vrstni red: 4. gimnazija (Brežice); rezultati: Ravne - Brežice 2:0, Brežice - VI. gimn. (Ljub.) 2:0, gimn. (Celje) - Brežice 2:1.

Republiško prvenstvo šol II. stopnje v malem nogometu:
Vrstni red: 5. gimnazija (Brežice); rezultati: Brežice - Celje 0:1, I. gimn. (Maribor) - Brežice 8:3, Brežice - ESS (Slovenjegradec) 3:0.

Republiško prvenstvo srednjih šol v rokometu za mladinke:
Vrstni red: 6. gimnazija (Brežice); rezultati: Koper - Brežice 7:3, Večenje - Brežice 6:1, ESS (Koper) - Brežice 9:2 in ESS (S. Gradec) - Brežice 5:4.

Republiško prvenstvo za pionirje in pionirke - veleslalom:
Mlajše pionirke: 3. Serini, 22. Adamič (oba N. mesto); mlajši pionirji: 61. Sulc, 62. Perič 66. J. Turk (vsi ROG); starejši pionirji - 20. Sone, 56. Čermič, 62. Zupane (vsi Rog); mlajši mladinci: 34. Rabzelj, 38. Švent (oba Rog. N. mesto).

SLAVKO DOKL

ŠAH

Novomeščani so tretji

Preteklo nedeljo je bilo odigrano predzadnje in zadnje kolo slovenske šahovske lige v obeh skupinah. Novomeščani so gostovali v Kranju, kjer so se srečali z domačini in Lesčani. Obe srečanja sta se končala neodločeno. Novomeščani pa so s tema dvema remijema pristali na tretjem mestu, kar je nedvomno velik uspeh. V vseh srečanjih so glavno breme nosili vodilni novomeški šahisti, ki so bodikrat igrali bolje kot pred letom. Največ točk je nabral Tone Sporar, ki je tokrat igral zelo prodorno in borbeno. Vsi ostali so se po svojih močeh potrudili in pripomogli, da je ekipa dosegla velik uspeh.

Borec (Kranj): Novo mesto 4:4 (Bukovec; Penko 0:1, Zbil; Škerlj remi, Bertonec; Sporar remi, Čopič; Sitar remi, Djordjevič; Udri 1:0, Ivanovič; Istenič 1:0, Naglič; Komelj remi in Pirc; Anica Istenič 0:1).

Lesce: Novo mesto 4:4 (vse partije so se končale neodločeno).
Končni vrstni red: 1. Zmaj (Lj) 44.5, 2. Domšale 41, 3. NOVO MESTO 30, 4. Kranj 27, 5. Koper 26, 6. Lesce 24.5, 7. Cerkljara 17.5 in 8. Borovnica 13.5 točk.

J. UDIR

Šport

Od tu in tam

NOVO MESTO - Namiznoteniški klub Novo mesto razpisuje občinsko članško namiznoteniško prvenstvo, ki ga bodo odigrali v nedeljo, 20. decembra, v telovadnici osnovne šole v Novem mestu. (J. A.)

KRSKO - Zvezna športsna komisija AMZJ je napravila letni obračun svoje športsne dejavnosti v letu 1970 in pripravila slovesen zaključek. Ugotovili so, da je bilo leto 1970 eno najplodnejših v razvoju avto-moto športa v Jugoslaviji. Na zaključku v Beogradu so podelili priznanja aktivnim športnim delavcem in tekmovalcem. Dobil so jih vsi tisti, ki so zaslužili prva tri mesta v posameznih disciplinah avto-moto športa. Krčani so bili tokrat deležni treh priznanj: Ivan Zupančič, predsednik športsne komisije društva in zvezni športni funkcionar, je prejel diplomu za poštovno delo in za uspehe pri razvijanju avto-moto športa; Ivan Molan, državni prvak v speedwayu za leto 1970 je prejel diplomu in pokal AMZJ; Franc Babič, štirikratni državni prvak v speedwayu, ki se je pred kratkim poslovil od aktivnega športnega tekmovalca, je prejel za svojo aktivnost pokal. (L. H.)

MOKRONOG - Na hitropotozenu prvenstvu SK Mokronog za december je med 15 šahista zmagal Nada Peterle s 12 točkami. Sledijo: Hočvar, Videčnik, Zutič, Stefančič, Zajčeva in drugi. V skupnem seštevku je zmagal Jože Hočvar, ki je zbral 110 točk, sledijo Zutič 69.5, Nada Peterle 63.5, Videčnik 73, D. Zajc 60 itd. Na turnirjih je sodelovalo 26 šahistov iz Mokronoga in Krmečev. (J. H.)

NOVO MESTO - V soboto in nedeljo bo v Subotici večje gimnastično srečanje pionirk Jugoslavije. Na tem pomembnem tekmovalju bodo nastopile tudi Novomeščanke Anita Gaji, Lili Plantan in Maja Dokl. (M. H.)

LESOVEC - Z redno vadbo pri TVD Partizan so pričeli tudi člani namiznoteniške sekcije. Na ovrtovrtenem turnirju so si prvo mesto razdelili R. Šrlbar, Arh ter Mlakar. Zanimanje za namizni tenis je zelo veliko, zato bi potrebovali vsaj še dve mizi. (A. 8.)

KRSKO - V nedeljo bo organiziral BUDOKAI v Zagrebu prvoligsko 10-letnico karateja v Hrvaški. Poleg vseh hrvaških klubov bodo sodelovali tudi Slovenci. Najprej se bodo pomerili med seboj nosilci enakih pasov, nato pa bo še svečana proslava. Iz Krškega karate kluba bo odpotoval na tekmovalje in proslavo trener Stane Iskra, ki je kandidat za prvi mojstrski pas. Pripravljeni smo, da bo marljivo Stane prav gotovo tudi nosilec mojstrskega pasu v Sloveniji. (L. H.)

NOVO MESTO - Prvenstvo Dolenskih v kegljaški disciplini 2 x 800 lučajev je osvojila ekipa novomeškega Pionirja. Rezultati: Krško - Krka: Budar 6292:6109, Kanžarica - Pionir: Krka 5954:5907 in Budar: Krka 5954:5907. Končni vrstni red: Pionir 12,626 kegljev, 2. Krško 12,459, 3. Krka 12,099, 4. Rudar (Kanžarica) 12,063. (J. M.)

LJUBLJANA - Atletska zveza Slovenije je izdala uradne deseterice najboljših slovenskih atletov. V konkurenco žensk so Novomeščanke po seštevku točk na šestem mestu. Posameznice pa so se uvrstile takole: Tatjana Gazdova je peta na 100 m, (12,4) in 200 m (26,1); Ivica Jakše je dvanajsta na 100 m (12,8), Starteta 4 x 100 m (Lužar, Kalinovič, Saje, Gazdova) je sedma s časom 52,8. Marjeta Pučko je četrta v šmuni z novim dolenskim rekordom 1:50. V kopju je Meta Zagore na četrtem mestu (37,28 m). V moški konkurenci so Novomeščani na sedmem mestu. Pogledimo, kakšne uvrstitve so si zaslužili v štafeti so Novomeščani s časom 45,0 na devetem mestu; teki pa so Dragač, Hribernik, Suhy in Somrak. Kostja Virant je sedri v disku (42,40), Marjan Špiler je z metom 69,42 na drugem mestu lestvice. Z ednim nastopom v deseteroboju si je Kostja Virant pridobil sedmo mesto, zbral je 5140 točk. (M. H.)

NOVO MESTO - Jutri zvečer ob 19. uri bodo atleti Novoga mesta imeli letni občni zbor v prostorih gostišča na Lokih. Govorili bodo o nadaljnjih načrtih in razvoju atletike v Novem mestu in na Dolenskem. (S. D.)

LJUBLJANA - Na prvem zimskem turnirju odbojkarjev so sodelovali tudi Novomeščani. Pokazali so dobro igro, vendar jim ni uspelo uvrstiti se v finale. V odličnem srečanju z drugoligašem Fužinarjem iz Raven jih je sodnik opogujal, tako da so zgubili voljo do igranja. V februarju in marcu bosta še dva turnirja. Pričakujemo, da bodo tedaj Novomeščani bolje igrali. (I. L.)

PIONIR je že prvak

KEGLJANJE

Kolo pred koncem dolenske kegljaške lige je v glavnem vprašanje prvaka že odločeno. Prvo mesto je zaslužno osvojila ekipa Pionirja, ki je bila samo štirikrat poražena. Za drugo mesto sta kandidata Zeleznikar in Krško.

NAMIZNI TENIS

Trije »skalpi« Matije Krnca

V drugem delu tekmovalja moške republiške namiznoteniške lige so Novomeščani v Ljubljani skoraj presenečeni domače igralce. Prvo srečanje v Novem mestu so Novomeščani izgubili s 5:0, zato je bilo kot na dani, da ne morejo premagati odličnih igralcev Ljubljane - Kasteleca, Mikelela in Kerna. Novomeščani so rešili tokrat, čeprav oslabiljeni, odlično odrezali, saj ni dosti manjkalo, pa bi domov prinesli dve dragoceni točki. Dvo boj so izgubili s 5:4, kar je nedvomno velik uspeh.

Ljubljana: Novo mesto 5:4 (Kastelic; Berger 2:0, Mikeln; Pezelj 2:0, Kern; Krnc 1:2, Mikeln; Berger 2:0, Kastelic; Krnc 1:2, Kern; Pezelj 2:0, Mikeln; Krnc 1:2, Kern; Berger 0:2 in Kastelic; Pezelj 2:0).

Tri priznanja za Krčane

Zvezna športsna komisija AMDJ je podelila priznanja najboljšim športnikom in športnim delavcem s področja avto-moto športa. Med številnimi nagrajenci so tudi trije Krčani. Diplomno je prejel Ivan Zupančič, predsednik športsne komisije Avto-moto društva Krško; pokala pa Ivan Molan, letošnji državni prvak v speedwayu, in Franc Babič, štirikratni državni prvak v speedwayu, za svoje delo z mladimi. Številnim čestitkam pridružuje svoje tudi naše športno uredništvo!

Krka: Rudar 383:335, Zeleznikar: Starih devet 358:265, Vseh devet: Zeleznikar 437:303, Starih devet: Iskra 291:348, Rudar: Krško ni rezultati Partizan: Luknja 312:314.

Lestvica po predzadnjem kolu:
1. Pionir 17 13 0 4 4998:4540 26
2. Zeleznikar 17 11 0 6 5403:5043 22
3. Krško 17 11 0 6 6079:5853 22
4. Krka 17 10 0 7 5056:5199 20
5. Luknja 17 9 0 8 5049:4992 18
6. Iskra 17 8 0 9 4416:4568 16
7. Vseh 9 17 7 0 10 5700:5825 14
8. Budar 16 6 0 10 5220:5193 12
9. Partizan 16 6 0 10 4579:4612 12
10. Starih 9 17 3 0 14 3923:5552 6

J. MRZLAK

JUTRANJKA je prva

Kegljaški Jutranjke so na sindikalnih športnih igrah osvojili prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta za leto 1970. V borbenih igrah je nastopilo 6 članskih ekip. Kegljaški Jutranjke so brez večjih težav osvojili prvo mesto, saj so kegljali izredno dobro.

Končna lestvica:
1. Jutranjka 5 5 0 0 2000 10
2. Koptirna 5 4 0 1 1951 8
3. Metalna 5 3 0 2 1953 6
4. Stilles 5 1 1 3 1807 3
5. Prosveta 5 1 0 4 1630 2
6. Lesca 5 0 1 4 1679 1

J. BLAS

Sodelujte v anketi

Vse ljubitelje športa na Dolenskem vabimo, da sodelujete v naši nagradni anketi, s katero izbiramo najboljša športnika Dolenske v preteklem letu. Anketo smo objavili na posebni športni strani, ki se nahaja na 33 strani našega tednika.

NOVO MESTO - Novomeški pionirji so imeli turnir za pionirsko novomeškega prvaka v namiznem tenisu. Zmagal je Jevšek, ki je v finalu premagal Bartolja z 2:0. Sledijo: Bartolj, Kren in Vindiš. Dekletič sta nastopili dve. Sramljivo je brez težav porazila Gostiševa in postala prvakinja. (D. P.)

Portret tega tedna

Kristina Barlova v Novem mestu

Zivljenje igralca je velikokrat zanimivejše od odrskih vlog. Spremljajo ga nenadne spremembe, ki ga vodijo iz kraja v kraj. Pred približno dvema mesecema je iz Münchena pripotovala v Novo mesto znana dramska igralka, koreografinja in svetovalka Kristina Barlova, da bi svoje dolgoletne odrske izkušnje posredovala članom gledališke skupine Odr mladih.

Kristina Barlova je rojena v Ljubljani, igralsko akademijo pa je končala v Milanu, kjer je igrala tudi v Piccolo teatro. Bila je učenka mojstra mima Etienna de Crouxa v Parizu in bila na uspešni turneji po zahodnoevropskih in skandinavskih državah. Ko se je vrnila v Ljubljano, je imela velik uspeh s svojo mimsko predstavo. Igrala je v eksperimentalnem in mladinskem gledališču in tudi lutkarjem zelo rada posodila svoj značilni glas. Sedaj je članica berlinskega gledališča, igra pri filmu, koreografira in piše pravljice za otroke.

Dva meseca, odkar je v Novem mestu, pomaga članom skupine Odra mladih pri sprostitvi na odru, pri spoznavanju telesa, gibanju in izgovarjavi. O svojih sedanjih učincih je povedala:

»Z njimi sem zelo zadovoljna, še več, ponosna sem nanje. To so nadarjeni mladi ljudje in upam, da je učenje padlo na plodna tla. Zelo so prizadevni in škoda bi bilo, če jim ne bi pomagali, kajti delajo z vsem srcem. Mislim, da tudi drugi ljudje tu spoznavajo pomen umetnosti v današnjem času, ki je izredno važna za ravnotežje človeka.«

Kristina Barlova, ki je sicer znana pod vzdevkom Piccolò, je žena prevega slovenskega Kekca, ki smo ga vrsto let navdušeno gledali v naših kino dvoranah.

A. VITKOVIC

Srečna ribiča Kosič in Madžarevič s trofejama, ki sta jima prizadejali precej dela, preden sta ju imela na suhem (Foto: S. Dokl)

Izredna sulčja nedelja

Sulčarji, ki so se preteklo nedeljo odpravili na Krško so poleg prezebanja — živo srebro je namreč zdrknilo pod ničlo — imeli tudi precej ribiške sreče. Najbolj sta se odrezala domačin Sretan Madžarevič in Mariborčan Marjan Kosič, ki sta v dobre pol ure ujela dva lepa sulca. Prvega, 10 kilogramov težkega in 116 centimetrov dolgega, je gost iz Stajerske ujel v Krki nasproti silosa v Straži, še večjega pa v isti sestavi znani ribič Madžarevič pod je-

zom v Volavčah. Sulec je bil izreden saj je tehtal 22 kilogramov, dolg pa je bil 123 centimetrov.

V spremstvu teh dveh ribičev se je nahajal še ribič-filmski snemalec RTV — Ljubljana Jože Znidaršič, ki je na filmski trak posnel izvirno reportažo o lovu sulca v Krki. Nedvomno bo ta dokument velike vrednosti, kajti redki so srečneži, ki bi lahko v enem dnevu posneli dve ribi velikanki.

S. DOKL

Šest volkov na Travnici gori

Lovci videli sledi, šofer pa volkove

Sneg, ki je zapadel 8. decembra, je zvalil lovce v naravo. Po sledih v snegu so namreč lahko hitro ugotovili, kakšna divjad je v njihovih loviščih.

Na travnogorskih strminah nad Sodražico smo srečali nekaj lovcev, med njimi sta bila tudi Srečko Stupica in Franc Lušin, oba iz lovske družine Sodražica. Srečko Stupica je povedal, da je pravkar streljal na lisico in da zdaj čaka, če jo bo našel. Franc Lušin pa je zatrjeval, da se vrh Vogovke in po Travnici gori potika šest volkov. Sam je videl sledi, razen tega je opazil voljeje

sledi v snegu še cestar. Volkove je videl neki šofer tovornjaka iz Ribnice in to sporočil njim, lovcom.

Seveda lovce zaradi volkov zelo skrbi. Če jih ne bodo hitro pokončili ali če se ne bodo sami zselili iz njihovih revirjev, bodo napravili lovske družine Sodražica lahko precej škode.

Šel na potrebo in se utopil

V torek, 15. decembra okoli 16. ure, so novomeški poklicni gasilci potegnili iz Krke v Kandiji utopljenca srednjih let. Millčnik je po dokumentih ugotovil, da je utopljenec Vojko Arsovski iz Irče vasi. Ugotovili so še, da je Arsovski okoli 15. ure padel v vodo, ko je šel Krki na potrebo.

Z naših vrtov

Urni odbornik

— No, sedajle bomo pa zaključili razpravo o tem vprašanju in prešli na glasovanje, je sporočil odbornikom na zadnji seji občinske skupščine Ribnica predsednik Bogo Abrahamsberg. Pogled se mu je sprehodil po odbornikih, zagledal je neko dvignjeno roko in spet sporočil:

— Oprostite, ne bomo še glasovali. Tamle se je dvignila še ena roka. Če se ne motim, bi rad razpravljal še odbornik Vinko Sparovec, direktor INLES.

Tovariš Sparovec pa se je opravičil:

— Saj nisem prošil za besedo. Jaz že glasujem!

Verska zmeda

Ko se je 9-letna punčka iz Kočevja vrnila s počitnic, ki jih je preživela pri sorodnikih v Crni gori, je presenetila očeta z vprašanjem:

— Kajne, oči, da si pravoslavlen?

— Kako ti je pa to vprašanje prišlo na misel?

— Tista stara teta v Crni gori me je vprašala, če si katolik ali pravoslavlen.

— In kaj si ji odgovorila?

— Da si pravoslavlen.

— Kako si pa to pogruntala?

— I, kaj ne bi, ko pa greš na vsako proslavo!

J. P.

»Zdaj pa v diolen klub...«

Na slavnostni seji občinske skupščine Metlika, ki je bila v novih prostorih tovarne BETI, je eden izmed hudomušnih odbornikov takole po svoje razložil besede predsednika Ivana Želeta, da se »metliška občina z najnovejšimi uspehi in doseženim napredkom poslavlja iz kluba nerazvitih slovenskih občin: »Da, da, zapuščamo klub nerazvitih in gremo v klub DIOLEN...«.

Metliška tovarna BETI je namreč edini proizvajalec diolen lofta v naši državi.

Frutella

Predsednik Tita

(Nadaljevanje s 1. strani)

ka botra z željo, naj bi ta spremljal otrokov razvoj in pomagal staršem pri njegovi vzgoji, da bo Milan zrasel v vzornega fanta, v ponos staršev, botra in skupnosti. Miloš Poljanšek je nato zaželel otroku, da bi že od prvih korakov doživljal tisto srečo in radost, kakršno uživa daries večina njegovih vrstnikov.

Tomšetovi starši so kmetske. Imajo 6 ha posestva, vendar njihova polja niso rododarna. Tam je že kraška pokrajina, zato je življenje na zemlji trdo. Ko se je rodil dvanaesti otrok, je prišla v hišo nova skrb in nova radost. Oče se je tedaj spomnil na predsednika Tita in se odločil, da mu bo pisal in ga prošil za botra. Vesel je bil pritrdilnega odgovora, saj je vedel, da to pomeni za družino ne le čast, ampak tudi pomoč.

Pri Tomšetovih je živih enajst otrok, eden — bila je deklica — se je po nesreči utopil v mlaki na dvorišču.

Najstarejši je stara bratova na delu. Branko poklicni Kranju. Štirje — iskujeta kljaj, nižjo št. Razen — popoldr. lo s ko

K
10
210
pa
ve
tar
Sev
Sva
Pri

OB 500-LE

Kočevje je s

1. maja 1471 je Kočevje dobilo mesta, trg Kočevje, so Turki za organizacijo pro

Ze večkrat smo brali v časopisu kratka obvestila, da bo počastitev 500-letnice mesta Kočevje. Mnoge to moti, češ saj so Kočevjarji že pred 40 leti praznovali 600-letnico. Da ne bo še naprej nejasnosti, je prav, če vemo, da so kočevski Nemci takrat praznovali 600-letnico naseljevanja Nemcev na sedanjem kočevskem območju. Prihodnje leto pa bomo praznovali 500-letnico, odkar si je Kočevje (1471) pridobilo mestne pravice in je bilo proglašeno za mesto.

Naj povem še nekaj podatkov o razvoju Kočevja od vasi do mesta.

Ortenburžani so težili, da bi v tem delu svojega gospodarstva ustanovili središče, ki bi zajemalo nekdanje kočevsko območje. Vasiča, ki je stala tam, kjer sta sedaj zdravstveni dom, staro kopalnišče in dalje proti Rudniku, je bila kot Kočevje v listinah prvič omenjena leta 1363. Vasiča je lepo napredovala in si pridobila več

je prav la prog Leta vpadli ski trg okolico Friderik trga ve rem kri Sem me so si n. Rinže, l nes vel Ko je ga je o dignil rojstni kateregi proslavi nekdan lo ime, ni njen

NE H
PI

Pridružite se modernim ljudem, ki pijejo **CYNAR**

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Pes in diamanti

■ (TIHOTAPSTVO.) — V Novem Jorku zasili so tihotapstvo, ki je bilo dobro pogodeno, ali vendar prišlo na dan. Nekaj gospa prenesla je iz Kanade v Novi Jork dijamentov v vrednosti do milijona goldinarjev, in sicer je to pot petkrat prepotovala, ne da bi jo colnarji pogruntali; vselaj je imela psa s seboj. Zadnje pot ji je pes poginil, in colnar ga je prepral ter našel v njem dijamente. Gospa je namreč pustila psa nekoliko stradati, potem pa mu je dala meso, v njem so bili dijamenti skriti.

■ (KITAJSKI CESAR) — postal je nemškemu cesarju naslednje pismo: »Kitajski cesar pozdravlja nemškega cesarja. Nenadni upor na Kitajskem je bil posledica umora Vašega poslanika. Moji podožni so slabo ravnali, in obžalujem, da so s tem vse naše prijazne razmere pretrgane. Ukazal sem, da ima višoki svet umorjenemu truplu vse časti izkazovati in mu pivni dar darovati. Li-Hung-Tschang bo na vso moč olajšal pot, da se truplo na Nemško prepelje. — Prosim Vas v obojestransko korist s pogostimi začetki, da zopet mir za večne čase sklenemo.«

■ (POZARNO BRAMBO) — bodo ustanovili v Štocijanu. Pravila so že potrjena.

■ (NADVOJVODA LEOPOLD SALVATOR) — bival je službeno v Zagrebu, kjer je bil visoko spoštovan in odlično

priljubljen; a sedaj je odpotoval s svojo družino zopet na Dunaj. Zagrebčanje so mu hoteli napraviti veličansko bakljado, katero pa je zaradi nastalih razmer odklonil. Na kolodvoru se je nabralo nešteto narodov, kateremu se je v hrvaškem jeziku zahvaljeval.

■ (POVISANJE DAVKA NA ŽGANJE.) — Vlada je predložila deželnim zborom načrt postavbe glede doklade na državni davek na žganje. Nova doklada se določa na 20 vinarjev od vsacega litra. Skupni novi dohodek vlada ceni na 19.200.000 kron. To novo doklado bodo pobirali državni organi. Dohodek se razdeli v sorazmerju s porabo žganja mej posamezne dežele. Najvišji delež dobi dežela žganja Galicija, namreč 5.715.994 kron. Kranjska dobi 323.488 kron.

■ (MILAN SE ZENI.) — Bivši srbski kralj Milan, ki se nastani stalno na Dunaju, namerava se baje poročiti z neko ameriško milijonarico. Bo pač težko šlo, ker mu žena še živi, od katere niti postavno ločen ni.

■ (ZELEZNICE V BOSNI.) — Govori se, da se dogovarjajo Srbija, Črnogora in Italija za skupno ugovarjanje proti nameravanim železnicam v Bosni in Hercegovini, ktere bi bile na škodo prometa Srbije in Črnogore. Italija se pridruži kot prijateljica Črnogore.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. decembra 1900)

na črnem kontinentu

8. Tok je brodolomca nezadržno nosil h kopnemu. Še malo in kolesa vozila so se dotaknila tal. Paradižnikova sta skočila v vodo in izvela svoj avto na suho. Kot moker kuža je stal kabriolet na plaži in krog njega sta skakala naša turista, da ga čimprej usposobita za pot po kopnem. Oglejmo si medtem malce to neznano kopno!

Lepe reči bomo odkrili, če bomo skale in odgrnili veje grmovja se trudita Paradižnika okrog veje in topovska žrela, naperjena v Ljubljeno... Da! Če bi izmerili zemlje in naježenimi lasmi ugotovili, da j

to je Milanov boter

...pša hčerka Antonija 19 let; s 17-letnim Brankom je trenutno v Nemčiji. Tomševci se pridno učijo in je bil odličnjak na kovinarski šoli v Zdaj hodijo v šolo Ivan in Mimica obviše razrede v Cerfanika in Marjan pa opnjo v Bušeci vasi. Marjana, ki ima pouk e, se vsi vozijo v šombijem. Marjan peša-

či v Bušeco vas, do koder je dobro uro hoda. Tomšetova domačija je bila med vojno požgana. Milanov oče je bil jeseni 1941 s starši izgnan v Nemčijo. Njihov dom še ni do kraja obnovljen. Mož in žena se trudita, da bi ob številnih lačnih ustih še kaj prigospodarila. Na občini bosta zaprosila za olajšavo pri davkih. Prišel jima bo prav vsak dinar, ki bo ostal pri hiši.

JOZICA TEPPEY

...Po razpravi o kulturi na zadnji seji konference SZDL so prof. Janko Jarc, Lojze Kastelic in Bogo Kometelj odšli in niso poslušali akcijskega programa o ostarelih in onemoglih. Jaz sem pa mislil, da je tudi naša kultura že stara in betežna...

...Inž. Niko Rihar, ravnatelj grške šole, že več mesecev nosi desno roko v mavcu. Najbrž zato, ker ne morejo dati v mavec drugega razreda kmetijske šole, ker ga ni!

...Branko Suhy razstavlja v galeriji v Novem mestu svoje slike. Razstavo kopja na atletskih stadionih počasi opušča...

...Ekspres restavracija Metropola si od ponedeljkovega obiska režiserja Antona Martija ni dosti opomogla: naročil je čaj z limono, ker je čisto prišel ob glas. Zraven pa snema, snema, snema...

...Ko so odprli novomeško kopalnišče, so rekli, da je Amerika. Danes je postalo še nekaj več: skoraj divji zahod!

...Marjan Kovač, novomeški režiser, napoveduje različne novosti. Včasih so novomeški gledališčniki samo veliko igrali...

...Ravnatelj viniške osemletke Anton Troha pripravlja v načrtih kluba OZN tudi naselje miru. Doslej so pisali pisma. Na morju so Hrvati naredili obratno: najprej so postavili naselje. Pisma bodo lahko pisali zdaj...

● ...Kratka bodica o Francu Pučku je dala zadnji teden najrazličnejše komentarje. Čeprav sem zapisal, da uči mlade odbojkarice po stari metodi - lovjenje žog s prsti namesto novejšega »čekičca«, lovljenja »od spodaj« s strnjena rokama, ni šlo za sekanje glav. Amaterji v športu so zlata vredni. Pučko pa je za novomeško odbojko največ naredil! To je splošno znano...

4

v nadaljevanju

IZ DNEVNIKA VOJNEGA UJETNIKA

Držali smo se stranskih potov. Hudo utrujeni smo se morali zvečer le ustaviti sredi mesta. Nismo mogli več naprej, zato smo šli do »birgermajstra«. Dal nam je listek - neko nakazilo za gostilno. Tam je bilo polno Nemcev, ki so se vračali na svoje domove. Neki Nemec je zabavljaj, mi pa smo mu rekli, da se prav nič ne bojimo. Spet smo mu zagrozili z Rusi. Ko sem to rekel, je bil takoj drugih misli in me je prosil, naj odpustim. Rekel je, da je nervo-

Franc Majzelj leta 1942 v Dierbergu neko nedeljo popoldne.

zen. Peljal nas je v neko sobo, kjer je bilo polno žensk in otrok pa tudi moških. Morali smo noter, ker se v mestu ponoči ni smelo biti zunaj.

Iz te vasi Gohel smo jo popihali navsezgodaj. Spet smo prevozili 18 km poti. Vsi izmučeni in lačni smo se ta dan komaj za silo spravili v red. Drugi dan smo spet vozili kolesa in prišli do vasi Jožefov breg. Kolesa smo dali na vlak in se peljali do Gunoverga. Tu smo spet zajahali kolesa in do Ausen-Vize, kjer smo ujeli vlak do Kapfenberga. Po nekaj urah čakanja smo presedli na vlak do Brucka. Spet smo morali čakati drugi vlak. Končno smo se pripeljali v Graz.

Premetali smo prtljago in kolesa in spet čakali. Vlak nas je pripeljal še do Leibnitza. Po enournem čakanju smo dobili vlak za Maribor. Okoli polnoči smo vendar prišli v Jugoslavijo. Šele drugi dan popoldne smo dobili vlak za Ljubljano.

Končno doma

Na ljubljanskem peronu smo izstopili ob enajstih zvečer. Zelo lepo so nas sprejeli. Ves kolodvor je bil zastražen, vojak je stal pri vojaku. Mislili smo, da čakajo nas, a so lovili tihotapce. Tudi tu smo doživeli neprijetnost. Nisem se nadejal, da bi me partizan hotel okraštiti. Če ga ne bi hudo nahrullil in ozmerjal, bi bili ob prtljago in premoženje prav na domačih tleh. Na sredo sem na postaji naletel na znanca iz okolice Metlike; ta nas je odpeljal v dežji dom na večerjo in prenočišče. En dan in dve noči smo morali prositi, da smo dobili objave za pot domov.

5. julija 1945 smo dobili prtljago in druge stvari. Kolesa smo pustili v Ljubljani pri Milanovih bratih. Zdelo se nam je, da so tam najbolj na varnem. Ob 6.30 zjutraj smo se odpeljali z vlakom proti Zidanemu mostu, od tam pa čez Sevnico do Novega mesta. Okoli enajstih dopoldne smo šli skozi mesto do gostilne Vindišar. Mislili smo, da bomo dobili avtobus, a ga ni bilo. Slučajno je prišel tovorni avto in šofer je dovolil, da z Milanom prisedeva do Bele krajine.

Tudi na tej poti se nas je držala smola; imeli smo defekt. Pozno popoldne smo prišli v Metliko. Na Dragah se je avto ustavil. Milan in jaz sva šla proti domu. Na poti so naju ustavljali ljudje in spraševali, jaz pa sem bil radoveden, kako je doma in če so vsi živi. Ljudje so povedali, da so starši, sestra in otroci doma in da so zdravi. Bil sem potolažen. Zelel sem jih čimprej videti.

Doma je bila Mimica z otroki, mama in ata pa sa na gmajni žela pšenico. Pozno zvečer sta prišla domov. To je bilo veselje, ko smo bili spet vsi skupaj! Mimica je takoj spekla jajca in dala svežežega belega kruha. Pa tudi dva litra jabolčnika smo spili, šele potem se je Milan poslovil. Pri Barletovih je dobil voziček, da je nanj naložil kovčke.

Pri njem doma so ga že pričakovali, ker so medtem od ljudi zvedeli, da je bil v Metliki.

Naskrivaj po kolesa

Od 4. julija do 4. avgusta sem dobil dopust, potem sem se moral javiti na mobilizacijskem oddelku v Novem mestu. Z Milanom sva šla medtem k njegovim bratom v Ljubljano po kolesa. Dva dni sva bila v Ljubljani, na ponedeljek pa sva jo s kolesi mahnila proti domu. Moje kolo je nagajalo. Prvo okvaro sva popravila, drugi sta spustili obe kolesi. Sedemnajst kilometrov sva morala hoditi peš do Novega mesta in še naprej do Metlike. Šla sva v mesto »Pri starem pildu« mimo našega trtja in Pavlinove hiše. Milan je zavil proti Križevski vasi, jaz pa čez Majland domov. Bil sem tako izmučen, da bi kolo zabrisal v jarek, če mi ne bi bilo drag spomin. Pripeljal sem ga iz daljnega kraja in tudi življenje mi je rešilo, zato sem sklenil, da bo ostalo pri hiši.

Tako sem bil 10. avgusta 1945 končno doma. 9. septembra 1945 pa sem dobil poziv, da se moram javiti narodni milici v Črnomlju služiti vojsko. Tam sem bil 14 dni, potem so nas razdelili na postojanke. Me ne so dali na Jugorje. Spal sem pri Badovincu in čuval nemške ujetnike, ki so bivali v hlevu. Na delo sem jih gnal jaz. Na vrhu Gorjancev so streljali kamen, ga mleli na motor in tolkli. Tu se nam je dobro godilo. Ostal sem štiri tedne, potem sem moral v Metliko. Stražil sem most. Po 14 dneh so nas razpustili. Dobil sem odpustnico dne 29. oktobra 1945.

Potem sem doma pomagal urejati gospodarstvo. To ni dolgo trajalo. Ze 8. no-

Do poletja 1970 se je vozil v službo s kolesom, ki ga je kot vojni ujetnik pripeljal iz Nemčije. Nekega dne, ko je šel v službo, ga je podrl avtomobil. Več mesecev je bil Franc Majzelj v bolnišnici in še danes ni zdrav.

vembra 1945 sem dobil poziv, da se moram spet zglasiti na milici zaradi službe. Drugi dan je prišel načelnik iz Črnomlja in nam govoril. Rekel je, da moramo drugi dan ob 8. uri zjutraj priti na milico, odkoder nas bo avto odpeljal v Krško. Nisem bil preveč vesel, a kaj moreš! Pot do Krškega je bila slaba. Na Gorjancih je bilo že za pedenj snega, po krškem okraju pa je tudi močno snežilo. Po treh dneh sem prišel domov in od tistega dne sem prost vojaške službe.

Spet v brivnici

Pripravljaj sem se, da bi odprl svojo obrt. Veliko sem imel potov, preden sem novembra 1945 odprl brivnico. Dela je bilo dovolj, brivsko obrt sem delal do 20. aprila 1947.

Se bo nadaljevalo, če bo še kaj zanimivega.

FRANC MAJZELJ

njige za nove naročnike

Med 179 novih naročnikov smo danes razdelili knjižnih daril. Dobili jih bodo:

Marija Ogorevec, Volčje 43, Ivan Oblak, Senovo Rozilka Hotko, Glavni trg 46, Sevnica, Ana Zubičič, Babna gora 5, Veliki Gaber, Ivanka Miljavec, Borovec 6, Kočevska Reka, Milena Bahč, Kočeva 7, Novo mesto, Milan Vidmar, Podgorica 26, nica, Jože Slobodnik, Vidošiči 9, Metlika, Olga tič, Tanča gora 24, Dragatuš in Ignac Vidic, gorica 18, Dolenja vas.

DNICI MESTA KOČEVJE

taro pol tisočletja

mezne pravice - Predhodnika današnjega požgali leta 1469 - Imenovan je že odbor slave 500-letnice mesta Kočevje

ce že 1377, ko je bilašena za trg.

1469 so Turki prvič na Kočevsko. Kočevso izropali in požgali, pa opustošili. Cesar IV. je ukazal, naj ne pozidajo na staro, pač pa na varnejšemu. Za novo naselje so izbrali desni breg reke, ki je danes del mesta. To je torej dan mesta Kočevje, 500-letnico bomo praznovali prihodnje leto. Od vasice se je ohranila čepav mesto po legi dedič.

Za organizacijo proslave sta že imenovana širši delovni odbor in častni odbor. Odbora se bosta kmalu sestala, da bosta sestavila načrt organizacije in program proslave. A. ARKO

Jajce — velikan

Nenavadno veliko jajce je v ponedeljek znesla kokoš Julijane Avbar z Daljnega vrha 8 pri Novem mestu. Ko ga je gospodinja prinesla v naše uredništvo, smo ga tehtali. Težko je bilo 12,5 dkg: prav gotovo sodi med rekord jajca, saj bi človek prej mislil, da je gosje kot kokošje.

Še poznejši jur

»Zimske« gobe ne rastejo samo v Smarjeških Toplicah (kjer je topleje pod zemljo), v letošnjem toplim decembru presenečajo tudi drugod. Tako smo v soboto dobili kak kilogram težak sveži pravil goban, ki ga je našel Anton Rus pri Veliki Sevnici v trebanjski občini.

omo poškillili za okrog plaže, kjer ozilal Sivę čelade naravnost v naša pisno širino, bi z e muhastj morsk

tok zanesel naša prijatelja na najboljčutiljivejši del globusa - na nemirni Bližnji vzhod! Komandant mrkih čeladarjev v grmovju je pogledal skozi svoj daljnogled in zadovoljno dejal: - Tako! V pasti sta, ptička! »Ptička,« to je pomenilo nič manj kot vohuna, saboterja, provokatorja in sovražnika...

Spomenik za dvoje obletnic

- za 30-letnico ustanovitve Brežiške čete in preseljevanja domačinov - Stal bo v Brežicah

Deset let stara zamisel je oživiljena. V Brežicah bodo prihodnje leto postavili spomenik padlim borcem in aktivistom, pa tudi vsem pregnancem, ki so preživeli vojna leta v taboriščih.

Ze ta mesec se bo začelo zbiranje prostovoljnih prispevkov. Boni po pet, deset in petdeset dinarjev so že nastajeni. Njihova skupna vrednost je 120.150 dinarjev. Razdelili so jih med vse organizacije Zveze borcev v občini.

Na toplem bi šlo bolje

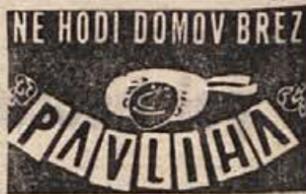
Obrtno kovinarsko podjetje iz Dobrave se je v zadnjem letu močno razširilo. Napredovanje pa ne teče gladko. Zdaj, ko imajo pod streho že tisoč kvadratnih metrov delovne površine, bi radi čez zimo delali na toplem. Za to pa je zmanjkalo denarja. Svetu za gospodarstvo je direktor podjetja Ludvik Jurman 16. novembra prikazal potrebo po 200 tisoč dinarjih posojila, če bi prostore lahko ogrevali, dokončali električno napeljava, prestavili skladišče in kupili mostno dvigalo. Letos občinskega denarja ni več, banka pa tudi še odklepa.

Na hranilni knjižnici so zbrani tudi prispevki, ki so jih za spomenik zbrali pred leti. Organizacije v Brežicah, Globokem in Kapelah so zbrale 19.150 din. Tudi drugod so prispevali manjše zneske za ta namen.

Zveza borcev ne dvomi, da zbiranje sredstev ne bo uspelo. Zlasti zdaj ne, ko so sklenili, da bo spomenik namenjen vsem vojnim žrtvam in tudi trpljenju tistih, ki so bili pregnani iz svojih domov. Le malo je občanov, ki jih vojna ni prizadela, zato so pripravljene dati svoj delež za spominsko obeležje svoje Kalvarije. Tudi vsi kmetje čutijo, da so dolžni nekaj prispevati, in ponekod že zdaj spruštajo, kdaj bodo zbirali denar.

Spomenik bo moral biti postavljen do oktobra 1971, ko bo tridesetletnica preseljevanja in tridesetletnica ustanovitve Brežiške čete.

J. T.

Sobotno srečanje pionirjev

Po konferenci na Bizeljskem sprejem na občini

V združenem domu na Bizeljskem so se v soboto dopoldne zbrali pionirji iz brežiške občine, da bi se na redni konferenci pogovorili o uspehih v zadnjih letih. O pionirski dejavnosti je poročalo 15 predsednikov odredov — ob tem so naštevati aktivnosti številnih krožkov, šolskih zadrug, športnih sekcij itn.

V večini osnovnih šol imajo več kot 10 raznih izvenšolskih dejavnosti. Med njimi najpogosteje sredujemo dramske krožke, krožke ročnih del, zelo pa so aktivne

zlasti na podeželju šolske zadrug, v okvirih katerih šolarji sami poskrbijo za cenejšo šolsko malico. Pionirjem brežiške občine je v imenu občinske skupščine čestital za uspehe in jim podaril knjižne nagrade predsednik Vinko Jurkas, v imenu cerkijanske garnizije pa jih je pozdravil major Vlado Sadil. Pozneje so se mladi šolarji razvedrili ob krajšem kulturnem sporedu, ki so ga pomagale pripraviti vse šole v občini, slovesnost pa so zaključili na sprejemu, ki ga je za predsednike odredov, mentorje in ravnatelje šol priredil predsednik občinske skupščine.

K. S.

27 novih stanovanj

Do prihodnje jeseni bo podjetje Pionir zgradilo v Brežicah nov stanovanjski stolp s 27 stanovanji. Zgradbo financira Stanovanjsko komunalno podjetje. Suhe decembrske dni so graditelji izkoristili za izkope.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Teraz s Blancie — deklco; Matilda Jankovič iz Gorice — Mojo; Ivana Berk iz Sevnice — dečka; Steljana Pečnik iz Čunja — dečka; Jolita Kroselj iz Sromelj — Danico; Barica Mogušič iz Slave Gore — Stevana; Slavka Omruž iz Sentenarta — Valerijo; Vera Fuks iz Brezine — deklco; Djurdja Levstik iz Vrbinške vasi — dečka; Jasminka Lindič iz Brezane — deklco; Anastazija Jelečki iz Domaloveca — dečka; Barica Kuntič iz Braslova — deklco; Bernarda Sedmink iz Ornea — deklco; Ana Babojelič iz Dabrave — Jasmino; Jolita Petrič iz Dvora — Natašo; Ivana Umetek iz Krškega — deklco; Marija Sotošek iz Koprivnice — dečka; Breda Zalnik iz Sentenarta — Milana; Vera Ban iz Siclovnika — deklco; Brigita Starovečki iz Črešnjice — Olgo; Marija Vonta iz Krškega — Tamara.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Franc Dimc, upokojenec iz Sp. Starog grada, star 72 let; Zdravko Fabič, upokojenec iz Brezane, star 61 let; Anton Horvat, obč. podpiravec iz Radakovca, star 63 let; Anika Balja, gospodinja iz Goljaha, stara 49 let; Franc Geršak, upokojenec iz Arnežkega, star 57 let; Katarina Zalnik, upokojenka iz Sentenarta, stara 79 let.

Začenja se otroško rajanje

Na solah, v otroških vrtcih in prosvetnih domovih v brežiški občini se bodo vrstile letoletne otroške prireditve od 24. do 31. decembra. Ponekod pripravljajo igrice, drugod zabave in pogostitve. Vsi otroci v občini bodo prejeli skromna darila.

Nesreče na brežiških cestah

V prvi polovici tega leta se je na cestah v brežiški občini pripetilo 99 nesreč s posledicami. Zabeležili so dva smrtna primera, 19 je bilo hudih in 40 lažjih telesnih poškodb. Med vzroki prevladujejo prevelika hitrost, izsiljevanje prednosti, prekratka varnostna razdalja, nepravilno prehitavanje, in tudi vinjenost ni redka.

Že veste za najboljše?

Zadnjičkrat smo v poročilu o nagrajenih pridelovalcih koruze priobčili samo imena prvih treh; to so bili Peter Vovk, Anton Zibert in Drago Gerjevič. Razen njih so bili nagrajeni še Franc Urek iz Loč, Alfonz Vašcer iz Zakota, Franc Gramc iz Gazič, Vinko Gerjevič iz Zakota, Anton Cernelč iz Dečnih sel, Franc Bratanič iz Bukoška in Franc Rožman iz Dečnih sel.

Razočarani nad obiskom

Na turističnem seminarju, ki je bil prejšnji četrtek in petek (10. in 11. dec.) v Brežicah, je bilo samo 36 udeležencev. Pričakovali so jih okoli 250, zato sta bila organizatorja, občinska Turistična zveza in delavska univerza, zelo razočarana. Najbolje so se odzvali: Agraria, Krka in Ljudska potrošnja, medtem ko z Griča, iz Mokric in Čateških Toplic ni bilo nobenega udeleženca. Del programa bi nedvomno koristil tudi tem kolektivom, zlasti predavanja prvega dne.

V »Svobodi« sto Artičanov

Kulturno-prosvetno društvo »Oton Zupančič« iz Artič ima v svojih vrstah člane folklorne skupine, moški pevski zbor in tamburaše. Delovna sezona je pri njih razmeroma kratka, zato morajo čas, s katerim razpolagajo, čimbolje izkoristiti. V društvo so včlanjeni tudi kmečki ljudje. Za seboj imajo bogato žetev in o uspehih minulega leta so te dni spregovorili na občnem zboru. Zastavili so si dolgoročni program, ki bo zagotovil kakovostno rast v delu vseh sekcij.

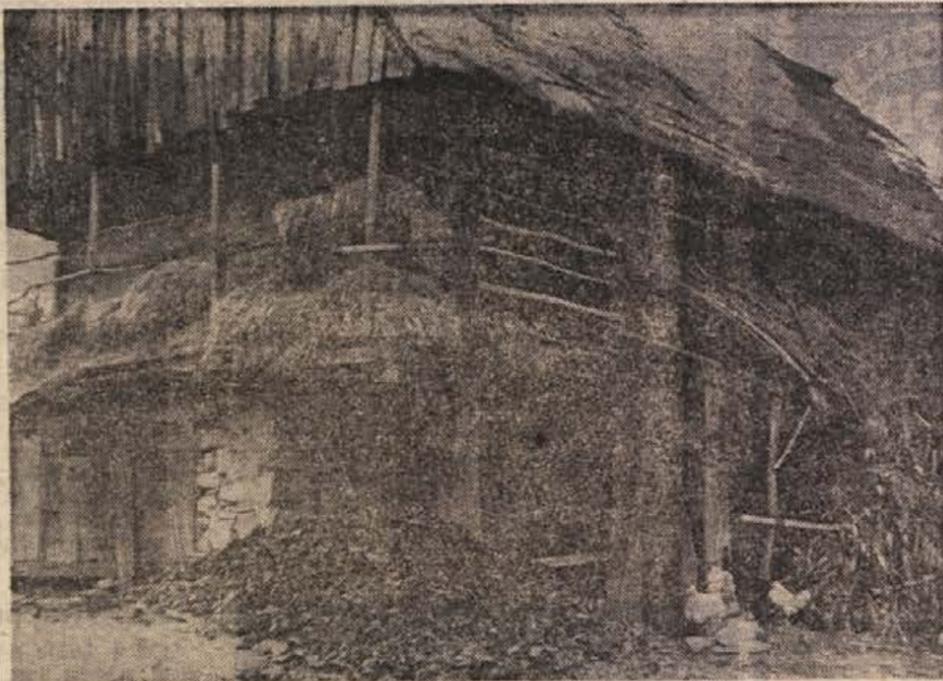
NOVO V BREŽICAH

DANES POSERNA ODDAJA radia Brežice — Lokalna radjska postaja je za danes popoldne pripravila oddajo o solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva za svobodo. V Brežicah je medtem že stekla akcija za pomoč prizadetim narodom Indokine.

NA TRGU DR. IVANA RIBARJA kmalu nova poslovna zgradba — Svet za urbanizem se je sestel minuli četrtek in ob tej priložnosti dokončno potrdil lokacijo za trgovsko hišo ljubljanske Elektrotehne na Trgu dr. Ivana Ribarja. Na seji so razpravljali še o nekaterih izjemnih lokacijah, pritožbah in podobnem.

V TOREK JE BILA SEJA občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Na njej so pregledali poročila društev v iztekačem letu. Vsa dejavnost bo ocenjena v točkah, podobno kot dela to občinska Zveza prijateljev mladine.

MLADINSKO GLEDALIŠČE BO GOSTOVALO — V Brežicah bo 23. decembra nastopilo mladinsko gledališče iz Ljubljane. Uprizorilo bo igrice »Slini biče«. Ob tej

Gospodarska poslopja po pliščkih hribih lezejo vase. Marsikje nihče več ne zakrpa slamnate strehe in tudi razpadli tramovi nihče ne zamenja z novimi. Območje krajevne skupnosti ima 413 hišnih števil, naseljenih pa je le 387 hiš. Nekaj nad 7 odstotkov kmečkega prebivalstva je socialno ogroženega. (Foto: J. Teppey)

9 let dedek Mraz, v deseto gre rado

Z radostjo v očeh bo stisnil tisočero otroških rok, ki komaj čakajo na njegov obisk — Za vse je enako dober, nič ne loči pridnih in porednih

Ludvik Metelko iz Brežic si vsako leto prihrani teden dopusta, da se kot dedek Mraz preseli v pravljični svet najmlajših. To vlogo je prevzel kmalu potem, ko se je iz Kostanjevice preselil v Brežice. Tedaj ga je knjižničarka Savica Zorko spoznala kot igralca in mu napisala besedilo za nastop pred mladimi.

— Otroci so bili gotovo navdušeni, ker ste to svojo novoletno vlogo tako dobro zaigrali?

— Res je. Vedno si poskušam pridobiti njihovo zupanje. V mojih besedah je sama dobrot, ne ločujem pridnih in porednih. Ne maram jim vzbujati strahu. In tako me vsak pocuka za rokav, za brado, da bi ugotovil, če je prava.

— Torej lahko pričakujemo, da boste tudi letos obiskovali in obdarovali otroke v občini?

— Vsekakor. Ze funkcija pri Zvezi prijateljev mladine me veže, da ne morem odkloniti napornih nastopov, ki prinašajo tudi prijetno zadovoljstvo. Sedem let sem namreč že predsednik občinske organizacije prijateljev mladine.

— Vam še kdo pripravlja besedilo?

— Po prvih obhodih sem se tega lotil sam. Pred zavzetimi mladimi poslušalci mi beseda sama teče.

— Kje so obiski najbolj prisrčni?

— Povsod, nad vse pa v

otročkem vrtcu, kjer pripomore k temu pravljično okolje. Otroci imajo bujno fantazijo in zelo dobro sodelujejo. Pripravljani so na moj obisk, zato čas kar hitro mine.

— Koliko obiskov vas čaka?

— Še ne vem. Pred dvema letoma sem jih imel 27 in 27-krat sem se moral maskirati. Masko si delam sam, samo prvo leto sem si privoščil maskerja.

— Za prizadevnost pri zvezi prijateljev mladine ste dobili lani oktobrsko nagrado, kajne?

RADIO BREŽICE

PETEK, 18. DECEMBRA: 16.00—16.15 — Napoved programa in poročila. 16.15—16.30 — Nove plošče RTB. 16.30—16.40 — Mi in politični izpadi — mnenje občanov o zadnjih dogodkih v Italiji in Avstraliji. 16.40—17.00 — Obvestila in reklame. 17.00—18.00 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 20. DECEMBRA: 10.30 — Domače zanimivosti — Pred dnevom JLA — uvodnik — Kako naprej? — Prvi odmevi na stabilizacijske ukrepe v brežiški občini — Za naše kmetovalce: Lojze Muster: Novejši sistemi sajenja sadnega drevja — Posabljeni pevci — Poročila z razširjene seje občinske konference ZK Krško — Obvestila, reklame in pregled filmov. 12.30—14.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 22. DECEMBRA: 16.00—16.30 — Program ob dnevu JLA. 16.30—17.30 — Poročila — Jugoton vam predstavlja — Novo v knjižnici — Iz naše glasbene šole — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Sportniki pred mikrofonom — Obvestila, reklame in pregled filmov. 17.30—18.00 — Iz zbirke naših diskofilov — glasbena oddaja.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in škali pomoči v brežiški bolnišnici: Franc Volčanšek, delavec iz Artič, si je pri delu poškodoval levo nogo; Dominik Rupret, kjučavničar iz Vel. Kamna, si je pri prometni nesreči poškodoval pravi kolč in glavo; Milana Šinko, kmet iz Ponkve, si je na cirkularju poškodoval prst na levi roki; Vero Fridl, upokojenko z Zagreba, je povozil avto, pri čemer si je poškodovala glavo in desno nogo; Ivan Pevec, zidar z Senovega, je padel z mopedom in si poškodoval glavo; Marija Šoško, gospodinja iz Masteca, je padla in si poškodovala glavo; Marija Šoško, učencica iz Sobenje vasi, si je pri padcu z motorjem poškodovala glavo; Maks Kos, kmet iz Kostanjka, je padel z voza in si poškodoval roko; Anton Mirt, papirničar iz Krškega, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Jozeta Jakovina, kmetica iz Klučca, je povozil avtomobil ter mu stolnil desno nogo.

Rudarji, ki so se pričeli kovinarskemu poklicu, že zdaj sestavljajo žerjave. Prihodnje leto, ko bo na Senovem stala nova tovarna, se bodo poslovili od rudnika. (Foto: J. Teppey)

Do nove sezone prijateljem na uho

Turisti jim ne bodo več uhajali – Do prihodnjega poletja novo kopališče, parkirni prostori, čolnarna, avtokamp in turistično biro

Vsko leto si turistično društvo v Kostanjevici bolj in bolj prizadeva pridobiti čimveč turistov. Vendar pa naravne lepote in kulturnozgodovinski spomeniki še niso dovolj. Nujno je treba urediti podobo mesta. Zaradi neurejenosti kopališča, parkirnega prostora in nezadostnih turističnih informacij mnogi turisti raje odhajajo drugam.

Društvo zaradi denarnih težav do sedaj ni moglo kaj več storiti. Letos se bodo lotili dela z denarjem, ki so ga dobili za te namene, pričakujejo pa pomoč meščanov in nekaterih gospodarskih organizacij v občini in drugod na Dolenjskem.

Do nove turistične sezone bodo zgradili kopališče. Gradbena dela je prevzela skupina za restavriranje gradu pod vodstvom Franca Drmaža. Kopališče bo imelo 24 metrov dolgo montažno betonsko stopnišče, ki se bo nadaljevalo v betonsko pregrado, dolgo 30 metrov. Ob kopališču

bo čolnarna. Turistične čolne že izdelujejo. Postavili bodo tudi tobogan.

Na Otoku, ki se imenuje kostanjeviško kopališče, bodo preuredili stare kabine, zgradili stranišča, čez Studeno pa speljali mostiček. Pred Otokom bodo uredili lep parkirni prostor. Kovinarsko podjetje iz Kostanjevice bo pomagalo postaviti kiosk, v katerem bodo prodajali lončene izdelke, med njimi kostanjeviško sovo – čuka, ki je že od nekdaj simbol mesta oz. Krakovskega gozda.

Tudi na drugi strani Kosta-

njevice bodo uredili parkirnišče, postavili kabine in kiosk za prodajanje kostanjeviških spominkov. Pri gostišču Klavž bodo uredili avtokamp, ob avtomobilski cesti pa postavili reklamne table, ki bodo vabile na ogled Kostanjevice in njenih zanimivosti.

Če bo uspel dogovor turističnega društva z ribiško družino, potem bodo s skupnimi sredstvi zgradili še nujno potrebno turistično informativno pisarno. Turistično društvo v Kostanjevici bi bilo rado za novo sezono čimbolj pripravljeno. Če bodo kos denarnim težavam, potem bodo uspešno uresničili zastavljene načrte in že prihodnje leto lahko pričakujejo več turistov.

ALENKA BURJA

Grad na Raki naprodaj?

Prebivalci Rake nimajo nobenih družbenih prostorov. Sestajajo se v šoli in tudi prireditve so pod šolsko streho. Zaradi tega si ljudje želijo vsaj manjšo dvorano in prostor za shajanje organizacij in društev. Razmišljali so že o prodaji gradu, v katerem je dom onemoglih redovnic. Te zdaj grad vzdržujejo in so ga želele kupiti. Do prodaje ni prišlo. Če pa bi se to le uresničilo, potem želijo zadržati denar zanj v krajevni skupnosti, da bodo lažje uresničili svoje načrte.

Malo lastnih dohodkov

Krajevne skupnosti, ki razpolagajo z gramoznicami, so običajno najbolj bogate. V Leskovcu tega ni, samo od pokopališča se nateče skromna vsota, a ta se vrača nazaj. Letos je dobila krajevna skupnost Leskovec 7.950 din za ceste, 14.050 din za komunalno izdatke in 5000 din za vo ceste Straža-Rimš j je občina nakazala 2000 din, za obnovo ceste Velika Vas-Brezje pa prav toliko.

25 let svobode na Senovem

Kulturno-prosvetno društvo Svoboda na Senovem bo v kratkem slavilo srebrni jubilej. V tem obdobju so bile najbolj delavne dramska sekcija, oktet, godba na pihale in knjižnica. Svoboda veliko dela, saj ni bilo prireditve, kjer njeni člani ne bi nastopili.

Neprijetnosti s Cigani

Krajevni urad v Leskovcu pri Krškem ima prijavljenih 18 ciganskih družin z 99 člani. Večina Ciganov živi v Dolenjem, na Drnovem in okoli Gorice. Nekaj jih je pod šotori, nekaj v zaslinih lesenih bivališčih, ta so si jih postavili sami. Ljudje prihajajo vsak dan s pritožbami zaradi škode, ki jo delajo v gozdovih, in tudi zaradi njihove nasilnosti. Mnogi se jih bojijo in jim ne upajo odreči pomoči. Boje se maščevanja.

Samo trije kilometri brez asfalta

Eno osrednjih vprašanj, ki si ga v krajevni skupnosti na Raki vedno znova zastavljajo, zadeva asfaltiranje ceste do Smlednika. Prebivalci upajo, da je lani začeta akcija samo začasno odložena. Vsekakor pričakujejo, da na njihove tri kilometre pristojni ne bodo pozabili, ko bo spet kaj denarja za ceste v občini.

Leto se izteka in minute odločajo

Tehtnica gospodarskih uspehov se nagiba na boljše – Procesija dolžnikov je vedno daljša – Cene izdelkom rastejo, izvoz ne bo dosežen

Pred odborniki razgrnjeno poročilo za gospodarjenje v tretjem četrtletju kaže skladen napredek in boljše obete kot ob polletju. Medtem pa se je stopnjevalo pomanjkanje obratnih sredstev in terjatve do kupcev so porasle v primerjavi z istim larskim obdobjem kar za 43,9 odstotkov. Dolgovji dobaviteljem so se povečali za 13,8 odstotkov.

Značilno za to leto je, da so prav najmočnejše industrijske organizacije v občini (tovarna papirja, rudnik

Senovo in termoelektrarna Brestanica) imele manjšo proizvodnjo, da pa so Papir-konfekcija, Kremen, Imperial, Lisca in Labod znatno preslegli rezultate iz minulega leta v tem času. Težave velikanov so bralcem znane, zlasti rudnika in Celuloze, medtem ko termoelektrarna v Brestanici uravnava svojo proizvodnjo po vodnih razmerah.

Letos se je zmanjšal tudi izvoz. V primerjavi z larskim obdobjem v tem času je upadel za 34 odst., na kar je vplival predvsem zastoj v tovarni papirja. Ta je lani prodala na tuja tržišča za 2.577.000 dolarjev svojih izdel-

kov, od januarja do septembra letos pa jih je izvozila komaj za 1.367.000 dolarjev. Delno sta nadomestili izpad Kovinarska z izvozom asfaltnih baz, enota Zita Ljubljana – obrat Imperial s prodajo žvečnega gumija.

V tem obdobju je bilo v krški občini zaposlenih 5.497 delavcev ali 45 več kot lani. Osebnih dohodki so se dvignili od lanskega povprečja 1.101 na 1.303 dinarje. Po zadnjih razpoložljivih podatkih so ti narasli v gospodarstvu na 1.417 din, v negospodarstvu pa na 1.546 din.

Ugodni rezultati pa seveda ne smeje nikogar uspavati, zlasti ne tisti, ki izvirajo iz povišanih cen in so zato varljivi. Stevilke torej ne smejo nikogar premamiti, saj vsi vemo, da zato, ker več zaslužimo, tudi draže plačujemo vse, kar kupimo.

Nekatere obrtne delovne organizacije bodo nujno potrebovale posojilo za razširitev poslovanja, druge spet pomoč za povečanje obratnih virov, ker nimajo dovolj lastnih sredstev. Gre za tista podjetja, ki so z dosedanjim delom upravičila vlaganje in ki želijo načrtno povečati število zaposlenih.

J. TEPPEY

PRIZADEVNOST KOSTANJEVIŠKIH RIBIČEV V Krki je vedno manj rib

V bližini samostana urejijo ribogojnico

Turistični ribolov v Kostanjevici na Krki se širi vsako leto, zato ribiška družina s strahom ugotavlja, da je v njihovi reki vedno manj rib. Mladice so doslej kupovali v različnih krajih po zelo visokih cenah in zanje so odšteli tudi po deset tisočakov.

Družina je sklenila urediti lastno ribogojnico. Pri odkupu zemljišča ji je z razumevanjem pomagal Agrokombinat. Urejšajo jo v bližini samostana, kjer je bil že včasih ribnik. Gojili bodo rečne krape in lipanje.

Nova ribogojnica bo merila 35 arov. V neposredni bližini je izvir, da bo

vedno oskrbljena s čisto vodo. Denar za gradnjo je prispevala ribiška družina iz lastnih sredstev, ki so se natekla v njeno blagajno od ribiških srečanj in tekmovanj v Kostanjevici. Za ribogojnico je za sedaj namenila 15 tisoč din. Razen tega je vsak član družine prispeval po 20 din in bo opravil še 20 delovnih ur pri urejanju ribogojnice. Dokončana bo na pomlad.

Delo je šteklo pred mesecem dni. Ribiška družina medtem že pripravlja načrte za gradnjo druge ribogojnice in upa, da bo s tem zagotovljeno zadostno vlaganje rib v zeleno Krko. A. BURJA

700 krvodajalcev

Krvodajalski akciji 8. in 9. decembra se je v krški občini odzvalo rekordno število občanov. V krškem je dalo kri 343 krvodajalcev, v Brestanici 190 in v Kostanjevici 116. V noveletni številki bomo o akciji podrobneje poročali.

Tri igrice za novo leto

Otroci s Senovega pripravljajo za novoletno jelko tri igrice: »Nalivno perca«, »Zupanova Micka«, »Deklica Marjetka in velikan Telebana. Prireditve se bodo vrstile od 24. do 28. decembra. Osnovna šola Senovo bo poskrbela tudi za spremstvo dedka Mraza. Pionirji se že veselijo odhodov po občini. Učenci bodo za novo leto obiskali tudi bolne sošolce.

Vseljudski odpor – temelj obrambe naše svobode

Tako je naslov manjše brošure, ki jo je te dni izdal koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor pri občinski konferenci SZDL. Brošura je uvod v množični pouk občanov o vseljudskem odporu. Pouk bodo nadaljevali v zimskem času s predavanji in filmi.

Razdejana Kostanjevica

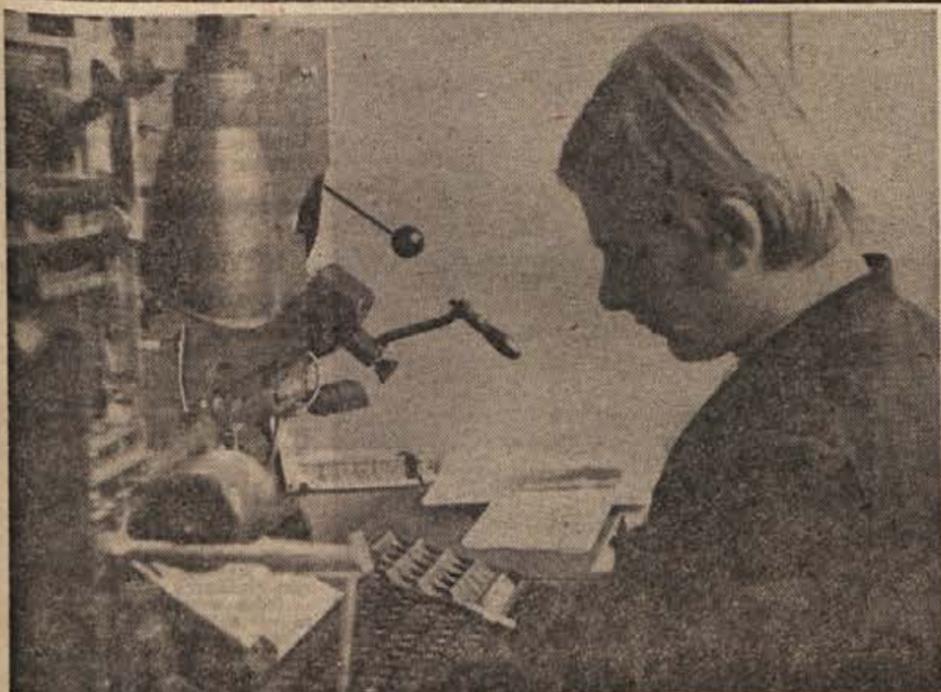
Mesto na vodi bo končno dobilo pitno vodo. Obe ulici sta razdeljeni. Cevi za vodovod so položene in tudi dva rezervoarja sta že dokončana. Vodo bodo napeljali iz Studene. Omrežja bo 3.100 metrov. Vodo bo dobilo 150 hiš ali 600 prebivalcev. Kostanjevčani so dali za vodovod lep prispevek, vsaka hiša po 2.000 din.

V Cerkljah »Pokaži, kaj znaš!«

V Cerkljah ob Krki bo v soboto, 19. dec., Zabavno-glasbena prireditev »Pokaži, kaj znaš«. Prirediteli jo bodo cerkljarski mladinci skupno z mladinskim aktivom iz Črešnjic.

Ker so take prireditve v okolici Krškega zelo redke, pričakujejo, da bo to spodbuda mladinskim aktivom tudi v drugih vaseh za prirejanje podobnih zabavnih prireditev. J. R.

golf
KOLEKCIJA

Papirkonfekcija v Krškem zaposluje 80 delavcev. Letos je zanjo ugodno leto; podatki za tritretletje kažejo, da so v tem obdobju ustvarili za 4 odstotkov več vrednosti kot lani v tem času. Dohodek narašča hitreje od stroškov. Na sliki: strojni črkostavec Jože Libenšek ob novem stavnem stroju. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

OSEMINESTDESET STIPENDISTOV. — Enajst delovnih organizacij, ki jih je zajela anketa komisije za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci Zveze komunistov, ima o letošnjem šolskem letu 68 stipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah. Med podjetji, ki si skušajo s stipendiranjem zagotoviti manjkajoči strokovni kader, je 37 stipendistov na prvem mestu tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj«.

DVE ODLIKOVANJ. — Upokojena rudarja Anton Hrušovar in Alojz Omerzi sta zadnje dni novembra prejela diplomi in plaketi centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Priznanji za delovanje v predvojnem naprednem sindikalnem gibanju je nagradjenoma predal predsednik občinskega sindikalnega sveta Edo Komar.

GEOLOŠKE RAZISKAVE. — Na levem savskem bregu ob cesti proti Zdolam urejšuje krško Turistično društvo že nekaj let večji ribnik. Ker teren vodopropuša, je kotanja, kjer naj bi nastal ribnik, še danes prazna. Prejšnji teden je ekipa geološkega zavoda začela z vrtnji proučevati sestavo tal. Rezultati analize bodo končno odločili, ali je bil ves dose-

danji trud zastoj ali pa bo s strokovno pomočjo načrt končno uresničen.

MEDOBČINSKO MLADINSKO SODELOVANJE. — Pretekli teden so se v Krškem sestali sekretarji Občinskih konferenc Zveze mladine iz severne, brežičke in krške občine in se dogovorili o medobčinskem sodelovanju njihove organizacije. Sodelovanje bo potekalo v obliki rednih vsakomesečnih skupnih akcij. Že v decembru bodo organizirali »Problemsko konferenco o športnem udejstvanju posavske mladine. Na konferenci naj bi poleg mladincev sodelovali tudi predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij, člani občinskih zvez za telesno kulturo, predstavniki športnih društev in komitaj za rekreacijo pri občinskih sindikalnih svetih.

GRADNJA VODOVODA. — Vaščani Dolenje vasi, Pesjeja, Vrbinke vasi in Starega gradu so ob koncu letošnjega leta začeli graditi vodovod, katerega predračunska vrednost znaša 800.000 novih dinarjev. S prostovoljnimi delom bodo vaščani zmanjšali denarne stroške kar za polovico. Obsežno gradnjo bo z 80.000 dinarji podprla tudi krška občinska skupščina.

KRŠKI TEDNIK

Danes o koncu delavske univerze

Kaj nameravajo v Sevnici narediti z delavsko univerzo, je bralcem že znano. Danes naj bi o ukinitvi rekla zadnja beseda še občinska skupščina, ki je ustanoviteljica tega zavoda. Razen tega bo obravnavala nekatere druge zadeve, pomembne za občane: odlok o ukrepih za preprečevanje škode od divjadi, odlok o ukrepih za pospeševanje živinoreje, spremembe proračuna in drugo.

Odlok, ki prinaša pomiritev?

V Sevnici pričakujejo, da bo občinski odlok o ukrepih za preprečevanje škode od divjadi vnesel mir med lovce in kmete. S svojimi določili naj bi ta odlok natančno povedal, kako je treba zaščititi polja in nasade, po drugi strani pa bo tesneje vezal lovce da bodo povrnili škodo. Odlok je vmesna rešitev med stališči lovcev in kmetov, ki naj bi predvsem pripomogel, da bi obe strani sodelovali. Obravnava ga bodo na današnji seji občinske skupščine, objavljen pa bo tudi v Skupščinskem Dolenjskem listu in bi bilo prav, da bi si ga prizadeali natančneje ogledati in shraniti.

Za avto je, za zastavo ni

Ob dnevu republike se je v sevniki občini spet ponovilo, da zastave niso bile povsod izobešene. Vse se so na stavbah, ki so last delovnih organizacij ali z njimi upravlja stanovaljsko podjetje, ni pa jih bilo na zasebnih stanovanjskih hišah. Med zasebnimi lastniki je bilo mnogo taktih, ki premorejo luksuzna motorna vozila, nakupa zastave pa očitno ne zamorejo. Čas je, da sevniki občinska skupščina sprejme odlok o izobešanju zastav, ki bo natančno določal, kdaj in kje jih je treba izobešati.

SEVNIŠKI PABERKI

■ ZAMRZNJENE GENE NARASČAJO. Občinska tržna inšpekcija je odkrila več podražitev izdelkov, ki pa so povečini soproto prikrite z novimi imeni, kar otežuje postopek. V trgovinah so se podražili nekateri pralni praški in tako imenovani proizvedli vafelj. Inšpektor je v tečajnem položaju, ker nima natančnega vpogleda v to, katerim proizvajalcem so bile ob zamrznjenju še dovoljene podražitve in katerim niso bile. Znano je, da so prek tiska in televizije porvali kupce, naj sporočajo svoja zapažanja pristojnim službam, to pa seveda velja tudi za sevniki občino.

■ KAR DOBER OBISK. Čez 200 odraslih ljudi in večje število šolarjev si je ogledalo razstavo Jožeta Svetine in Aleksandra Kovača v prenovljeni galeriji otroških likovnih del v sevniki gradu, ki so jo zaprli v soboto, 2. decembra. To je za sevniki razmere dokaj veliko število, lahko pa bi bilo seveda še mnogo večje, saj si kultura šele utira pot med ljudi.

■ NOV PREDSEDNİK. Predsednik občinske konference ZMS Alfred Zelnik bo te dni odšel k vojakom, zato bo morala konferenca ZMS izvoliti novega predsednika. Kandidat je Zvone Perc, vodja lokalne radijske postaje v Sevnici.

■ POTRPLJENJE ZA GRADITVE V SMARJU. Elektro Celje bo v drugi polovici leta 1971 zgradilo v Smarju novo transformatorsko postajo. Šele s tem bo konec omejitve, po kateri graditelji novih stanovanjskih hiš ne smejo priključevati hišnih električnih napeljav. Omejitve je, kot smo poročali, izvala veliko negotovost med ljudmi, češ plačati smo komunalni prispevek, zdaj nam pa še elektrike ne dajo.

Pravega ceremoniala, rekel bi skoraj čaščenja, je v živinorejsko razviti deželi deležna plemenica z izjemnimi rejskimi lastnostmi (na sliki je rekorderka na letošnji kmetijski razstavi v Kölnu). Rejci se zavedajo, kaj lahko dobra plemenica ali plemenjak pomeni za vse, kaj prinaša dolgotrajno rejsko delo. V Sevnici so že dobro zastavljeno osemenjevanje krav in telic podrlji z enim samim nepremišljenim sklepom, ki ga je zdaj nujno treba popraviti. (Foto: M. Legan)

OB VESTI RADIA LJUBLJANE, POSREDOVANI 11. DECEMBRA

Škodljivo izkrivljena resnica

Sevniki Jutranka javno graja Službo družbenega knjigovodstva Krško

Na podlagi ekonomske - finančne analize Službe družbenega knjigovodstva Krško, ki obravnava gospodarjenje sevniki podjetij v času od 1. januarja do 30. septembra letos, je Radio Ljubljana 11. decembra posredoval vest, da je naše podjetje na robu rentabilnosti. Ker je resnica popolnoma drugačna, smo prisiljeni dati odgovor, dejanje pa označiti kot dejanje z učinkom sabotaže. Ne moremo si predstavljati bolj škodljivega izkrivljanja resnice, ki lahko občutneje škoduje poslovnosti podjetja.

Ker je resnični gospodarski položaj našega podjetja rezultat dela in uspešnosti vseh zaposlenih, ostro grajamo strokovnost službe družbenega knjigovodstva, ki bi morala analizirati gospodarjenje tako, kot je to dolžnost in osnovni namen te službe. Za

naše podjetje je zapisano, da je na robu rentabilnosti, za teko drugo delovno organizacijo pa da je najuspešnejša v Sevnici. Dejstva so naslednja:

Konfekcija Jutranka je po rentabilnosti na drugem mestu v občini Sevnica, med 263 konfekcijskimi podjetji v državi pa je na 5. mestu. S 479 zaposlenimi je dosegla za 440 odstotkov pozitivnejši čisti učinek na delavca kot druge delovne organizacije s 1322 zaposlenimi. Lásca pri tem ni upoštevana. V primerjavi z

Podaljšanje veljave prometnih dovoljenj

Oddelek za občo upravo in družbene službe obvešča lastnike motornih vozil, ki jim potече veljavnost prometnih dovoljenj, da bo redno podaljševanje po naslednjem razporedu: v ponedeljek, 21. decembra, od 7. do 14. ure in v torek od 7. do 14. ure za osebne avtomobile, v sredo od 7. do 14. ure za vsa motorna vozila, traktorje, prikolice in vozila družbenega sektorja ter v četrtek, 24. decembra, od 7. do 14. ure za motorna kolesa in mopede.

Krmelj: nič več enostransko

Na letni konferenci mladinskega aktiva so 2. decembra izvolili nov odbor, ki ga bo vodil Anton Zvar, delavec METALNE. V poročilu predsednika je bilo ugotovljeno, da je mladinska organizacija doslej živovarila, nje no delovanje je bilo enostransko, usmerjeno v šport, kjer pa so bili doseženi lepi uspehi. Predstavniki krajevnih organizacij so v razpravi ugotovili, da je premajhno sodelovanje z mladinsko organizacijo, poudarjali pa so še, da pogrešajo sodelovanje mlajših prosvetnih delavcev. Tu di v delovnih organizacijah bi morali mladim delavcem posvetiti več pozornosti in jih pritegniti k delu v samoupravnih organih.

B. D.

■ ZUPECA VAS: MOPEDIST V PESCA — Mopedist Karel Račič iz Hrastja se je 10. decembra v bližini Zupca vasi srečeval z nekimi avtobusom in pri tem zasenčil ljudi. Po koočanem gročavanju je nadaljeval vožnjo z zasenčenimi ljudmi in so zaletel v pešca Jožeta Bošaka iz Cerklj. Pri padcu sta se mopedist in pešec lašje poškodovala in sta zdravniško pomoč iskala v brešički bolnišnici.

delovno organizacijo, ki jo v analizi proglašajo kot najbolj uspešno, ima Jutranka za 3.800 odstotkov boljši finančni rezultat na delavca ali 111-krat večji v absolutnem znesku.

S prikazom teh števil ni najmanj ne mislimo zmanjševati uspehov drugih delovnih organizacij, ker menimo, da so v danih možnostih naredile, kar je v njihovih močeh, hočemo le opozoriti na nestrokovnost in neodgovornost. Neretične informacije bistveno škodujejo delovni organizaciji in zaposlenim, hkrati pa se igrajo z ljudmi, kot da so »nepismeni« državljanji.

Tudi iz širšega vidika je tako ravnanje izredno škodljivo, saj zavajanje ljudi v znato škoduje tudi širšim družbenim interesom.

KAREL VEHOVAR, glavni direktor Jutránke, Sevnica

RIBISKI RAJ OB RAJNEM POTOKU. S prostovoljnim delom in prispevki gradijo ribiči družine narodnega heroja Maroka ob Rajnem potoku, nedaleč od Boštanj, svoje pribežališče, obdano z gozdom. Tam bo imela družina valilnico za ribji zarod. v hišici pa bodo društveni prostori, kjer mislijo »razdreti« marsikatero ribiško. (Foto: Legan)

V RESEN PREMISLEK KMETOVALCEM

S škodo dokazana zmeta

Preveč svoboščine na nepravem mestu ima za posledico kakih 800 »na črno« oplemenjenih krav

Če bi v občini še nekaj časa tako nadaljevali, bi prišli tja, kjer so bili pred leti, ko so začeli uvajati umetno osemenjevanje in kontroliran naravni pripust. Odkar so namreč na željo veterinarske postaje spremenili občinski odlok, po katerem zdaj ni treba lastnikom plemenic vnaprej plačevati skočnine, se je število registriranih umetnih in naravnih pripustov zmanjšalo za 45 odstotkov. Kmetje so se začeli ogibati umetnega osemenjevanja in licenciranih bikov, kjer je treba plačevati pristojbino, in so začeli plemenice pripuščati pod domače in zakotne buke, za katere ni ugotovljena plemenska vrednost.

Ni treba vedeti za Mendlove dedne zakone, kaj šele za druge, kasnejše odkrite zakone dedovanja; kdor se količkaj spozna na rejo, mora nedvomno ugotoviti, da je bil storjen velik korak nazaj. S tem, ko je rejec prihranil tisočaka ali dva pri osemenjevanju, je kasneje v živinoreji izgubil mnogo večje denarje: v občinskem merilu gre prav gotovo škoda, ki jo je povzročila nepremišljena poteza, v milijone.

Vprašamo se lahko, kakšen pomen ima nakupovati drage čistosemenske prave plemenice, za katere so ugotovljene rejske kvalitete, potem pa jih pripuščati zakotnim bikom. Takih krav je bilo s pomočjo posojila kupljenih kakih 160. Z velikim trudom so bili prav

Maks Senica odbornik JUTRANJKE

Izmed štirih kandidatov za novega odbornika zbora delovnih skupnosti so zaposleni v konfekciji Jutránke 4. decembra izvolili Maksa Senico. Ta bo na sejah občinske skupščine zastopal kolektiv namesto dosedanjega odbornika Borisa Perka, ki se je odšel iz občine. Potrditev mandata in svečana prisega je na dnevnem redu današnjega zasedanja občinske skupščine.

zadnje čase narejeni še nekateri drugi ukrepi, zato je zadnji čas, da spremenijo občinski odlok tako, da bo pravilno vplival na razvoj osemenjevanja in rejskega dela.

Občinski skupščini, ki bo o tem znova razpravljala danes, torej ne preostane nič drugega, kot da znova spremeni določilo o plačevanju, po katerem bo treba plačevati skočnino vnaprej, tako kot delajo drugje. Veterinarska postaja, ki je grenko občutila zmeta, je znova zaprosila, naj skupščina v tem smislu spremeni občinski odlok.

M. L.

97 let Janeza Završnika

7. decembra je praznoval svoj 97. rojstni dan Janez Završnik iz Kocutne pri Sentjanžu. Najstarejšemu možu v sevniki občini želimo zdravja in zadovoljstva.

Novo v Trzišču

■ NOVI VODOVODI. Tako kot v povojnem času pri elektrifikaciji, tako vneto so se zdaj vasi lotile gradnje vodovodov. Te dni je prišel voda v vasi Trzišča, v zaselku Lepa gorica, kjer so štiri gospodarstva sama prispevala denar in delo. Voda je pritekla tudi nekaterim kmetijam v vasi Gabrijele, ki so zajele najbližji izvir. Preostali del vasi bo začel graditi vodovod še letos, saj je pripravljena potrebna dokumentacija. Slabše kaže v vasi Krsinji vrh, kjer vaščani niso dovolj resno poprijeli. Na območju krajevnega urada Trzišče je sedaj že nad polovico vasi, ki imajo vodovod.

■ URADNI DNEVI. Probalcoe obveščamo, da so uradni dnevi na krajevnih uradih Trzišče in Sentjanžu spet tako, kot so bili nekada, vsak dan razen četrta in sobota.

J. U.

JUTRI

v petek, 18. 12. 1970

ODPIRAMO PRENOVLJENO PRODAJALNO V TREBNJEM št. 28

Ob otvoritvi bo brezplačna pokušnja kave Mercator ter alkoholnih pijač. Vabimo vas na otvoritev in obisk prodajalne!

NOVICI IZ KRMELJA

■ OBLIKOVAN MILIČNIK. Ignac Kumar iz FM Sevnica, ki stanuje v Krmelju, je bil ob dnevu republike odlikovan s redom dela s srebrnim vencom. Čestitamo!

■ LEPSA OKOLICA. Ob parkirnem prostoru nove trgovine so te dni posadili okrasno grmičevje, ki bo spomladi polepšalo okolico stavbe.

RADIO SEVNICA

■ NEDELJA, 20. DECEMBRA: 10.30 — S seje občinske skupščine — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Elektrotehna vam predstavlja — Clovec in delo — Obisk vzorne kmetije — Kako naši občani pripravljajo za novoletna praznike — Kečkini so bili šolski učni uspehi v letu 1969/70 — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Zaključek oddaje.

■ SREDA, 23. DECEMBRA: 16.00 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Radi ste jih poslušali — Segli smo na knjižno polico — Ali še veste? — Resna glasba — Oddaja za najmlajše — Zaključek oddaje.

Preseženo pričakovanje

Računajo, da bo letošnji povprečni zaslužek 1.130 din, kar bo za dobro petino več kot lani

Tolikšnega povečanja osebnih dohodkov, kakršno bo letos v občini, v začetku leta ni nihče pričakoval. Težko je bilo pred letom dni predvideti tolikšno inflacijo, razvrednotenje denarja in z njim dvig cen, kar vse bo terjalo še odločnih stabilizacijskih ukrepov.

V trebanjski občini je znašal lani povprečni zaslužek 929 dinarjev na mesec, letos v tretjem tromesečju 1.156 dinarjev, v prvih devetih mesecih pa 1.085 dinarjev, kar je skoraj 21 odstotkov več kot lani. Priznati pa je treba, da se je v gospodarstvu v istem času še bolj kot zaslužkov povečala delovna storilnost, seveda spet delno pod vplivom povečanja cen.

Koliko so se natanko v

primerjalnem obdobju povečali življenjski stroški, je težko reči. Obstajajo različne trditve. Vsekakor se niso povečali za 21 odstotkov, ampak precej manj, kar pomeni, da so se zaslužki v občini tudi v resnici delno izboljšali, seveda različno v posameznih delovnih organizacijah. Doseženo povprečje je še vedno za eno petino manjše od republiškega, kar je že star pojav, ki ima vzroke tudi v slabši kvalifikacijski strukturi zaposlenih v občini. Zanimiva sta še podatka, da znaša letošnje povprečje v gospodarstvu 1.020 dinarjev, v družbenih službah pa 1.453 dinarjev.

Za letos je tudi značilno, da je začelo število zaposlenih znova naraščati, saj je v občini zaposlenih v prvih devetih mesecih letos povprečno 1.873 ljudi ali 3,8 odst. več kot lani.

S pridržkom soričet program zdravstva

Dr. Albin Pečaver, ki vodi zdravstveni center Novo mesto, je na zadnjem zasledanju skupščine v Trebnjem razložil petletni program zdravstvenega varstva na Dolenjskem. Zamisli so v glavnem uresničljive, dvom je le glede predvidenih rovin gradenj v zdravstvu. Ker je Trebnje v preteklosti moralo samo graditi nov zdravstveni dom, je občinska skupščina 10. decembra program sicer sprejela, vendar s pridržkom, da bo o investiranju potrebno dodatno dogovarjanje.

Konec dimnikarske »krize«?

Odbornik Miha Baškovič se je na zadnjem zasledanju občinske skupščine Trebnje zavzel za to, da je treba nekaj ukreniti z dimnikarsko službo, ki je v občini hudo pomanjkljiva. Odgovoril mu je tajnik ObS Jože Godnjavec, ki je dejal, da je bilo dan prej v Novem mestu posvetovanje predstavnikov dimnikarskih podjetij, na katerem so sklenili, da je treba narediti sanacijski načrt, ljubljanska dimnikarska podjetja (ki skrbijo za dimnikarsko službo tudi v trebanjski občini) pa naj se združijo. Sklepi dajejo torej upanje, da se bodo razmere izboljšale, seveda če jih bodo uresničili.

DROBNE Z MIRNE

■ LETOS BREZ PROSLAVE. Na Mirni se je verjetno prvič zgodilo, da za dan republike ni bilo proslave. 29. november so sicer počastili v šoli in nekaterih podjetjih, ni pa bilo skupne proslave za vse občane. Kdo je za to odgovoren? Upamo, da se v prihodnje tak spodrsjalj ne bo več ponovil.

■ STISKA NA POKOPALIŠČU. Ze več let se na Mirni pogovarja o gradnji novega pokopališča. Ker so različne težave (zemljišče je treba kupiti od zasebnikov), se ureditve iz leta v leto odlašajo. Letos se je že zgodilo, da na pokopališču skorajda ni bilo več najti praznega prostora za pokop. Krajevna skupnost si prizadeva, da bi pokopališče čimprej uredila, pri tem pa pričakuje tudi pomoč od občinske skupščine.

■ OBISK DEDKA MRAZA. Društvo prijateljev mladine pravi, da letos novoleto veseli je za šolske in predšolske otroke. Predvideno je, da bo dedek Mras prišel na Mirno 31. decembra popoldne. Otroci ga bodo pričakali pred osnovno šolo, slavni stn del s igro in petjem na bo v kino dvorani.

■ NAKLONJENO VREME. Kra-

Bogastvo, ki ga premalo poznamo

Samo obžalujemo lahko, da se petkovega predavanja o kulturnih in zgodovinskih znamenitostih trebanjske občine, o katerih sta govorila dr. Ivan Komelj iz Ljubljane in Tone Knez iz Novega mesta, ni udeležilo več ljudi. Slušali bi lahko strokovno besedo o izredno bogati kulturni in zgodovinski dediščini, najbogatejši na Dolenjskem in med najbogatejšimi v vsej Sloveniji. Veliko arheoloških najdbišč (v Dobrniški dolini, na Trebelanskem v okolici Mokronoga, Velike Loke in Trebnjega) zaradi pomanjkanja denarja še ni raziskanih pa tudi kulturne znamenitosti še niso vse zavarovane tako, kot bi bilo potrebno.

Karel Meglič

Novica, da nas je nenadoma zapustil Karel Meglič, nas je pretresla. Rodil se je pred 70 leti v Praprotnici pri Mirni v družini s številnimi otroki. Ker doma ni bilo kruha za vse, si je moral iskati delo drugod. Zakon z Ivanko Nartnik mu je prinesel nove dolžnosti. Preživljati je moral veliko družino, ob tem pa ni zanemarjal vzgoje. Ze takoj leta 1941 je sodeloval z Osvobodilno fronto, dve leti kasneje pa je postal borec Gubčeve brigade. V tej enoti je ostal do konca vojne. Za svoje sodelovanje je prejel odlikovanje. Po vojni je sodeloval pri obnovi porušene domovine in je pomagal povsod, kjer je bilo potrebno. Zdal, ko bi v miru lahko užival teško prisluženo pokojnino, mu je smrt to preprečila. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

D. P.

Oglašujte v DL

ČAKAJO SAMO SE NA SNEG. Smučarska vlečnica v Trebnjem, ki so jo člani smučarskega kluba zgradili s požrtvovalnim delom in s pomočjo prispevkov delovnih organizacij, je nared. Čaka samo še snega, njena svečana otvoritev bo prvo nedeljo s snegom. Na sliki: pri delu so pomagali tudi vojaki novomeške garnizije. (Foto: Legan)

RAZVESELJIVI OBETI ZA LETOŠNJE GOSPODARSKO LETO

Kljub nevščečnosti - dobra bera

Letos v nobenem podjetju izgube - Dohodek celo za 44 odstotkov večji - Dober znak: občinske stopnje rasti so večje od republiških

Cetudi je umetno spodbujanje jugoslovanskega gospodarstva prineslo vrsto nevščečnosti, o katerih razpravljajo na vseh mogočih zborih, ima gospodarstvo trebanjske občine prav zdaj za seboj dobro leto, obeta se celo ena najboljših »letina«. Tako kažejo podatki iz tričetrletnih obračunov domačih podjetij.

Celotni dohodek vseh podjetij, ki imajo sedež v občini, se je letos povečal kar za 26,7 odstotkov in je presegel 90 milijonov novih dinarjev. Tudi če upoštevamo vpliv povzrašan cen v zadnjem letu, še vedno ostane veliko povečanje.

Se bolj je razveseljiva sorazmerno manjša poraba stroškov. Stroški so se v devetih mesecih letos povečali v primerjavi z lanskim obdobjem le za 22,5 odstotka, kar je precej manj, kot je znašalo povečanje celotnega dohodka. Posledica tega je opazno povečana ekonomičnost poslovanja ter donosnost gospodarstva vlaganja.

Na sto dinarjev porabljene sredstev so domača podjetja lani ustvarila 124,05 din celotnega dohodka, letos pa 128,25 din. Večja donosnost je omogočila, da se je letos dohodek povečal za 44 odstotkov, kar je gotovo eno

svtu povečali za 18,5 odst. in dosegli povprečje 996 din. Torej bi podjetjem prej kot pretiravanje v izplačilu zaslužkov lahko očitali dokajšnjo previdnost.

Vendar je treba upoštevati dolgoročen interes podjetja, zato velja biti previden. Skladni podjetji so še vedno skromni, saj so skupno letos v devetih mesecih komaj preseglej znesek 4 milijone no-

vih dinarjev, kar je malo v primerjavi s potrebami po modernizaciji in večanju proizvodnih zmogljivosti. Dodati pa moramo, da se je ostanek dohodka letos vendarle povečal za eno petino, kar je spet dober znak napredovanja.

Seveda so med posameznimi podjetji dokajšnje razlike, ki jih pač skriva vsako povprečje.

Na koncu naj še dodamo, da so zgornji podatki med seboj primerljivi, ker je izločen vpliv drugačnega obračuna v lanskem letu. M. L.

Z ZASEDANJA OBČINSKE SKUPŠČINE TREBNJE 9. DECEMBRA

Inšpektorja sta dala odpoved

Skupščina je sklenila, naj zdaj zaprta klavnica v Šentrupertu začasno še obratuje - Veterinarska inšpektorja sta dala ustno odpoved

Občinska skupščina Trebnje je na četrtkovem zasledanju z večino glasov sklenila, naj bi v šentrupertski klavnici klali živino še tako dolgo, dokler ne bo zgrajena nova klavnica na Dobu, kar predvidevajo za prihodnje leto. Po tem sklepu naj bi veterinarska inšpektorja pregledo-

vala meso v šentrupertski klavnici, čeravno je bila ukinjena, ker ni ustrezala zahtevnemu pravilniku o higiensko-tehničnih normah.

Skupščinska razprava je bila prav gotovo ena najbolj burnih v letošnjem letu. Oba prisotna inšpektorja sta skupščino opozarjala,

da je sklep v nasprotju s predpisi, in sta izjavila, da se odpovedujeta inšpekcijski funkciji, če bo ta sklep sprejet, ker sta odgovorna pred zakonom.

Občinska skupščina se je znašla pred skorajda brezizhodnim položajem. Cen mesa ne sme povečati, denarja za plačilo izgube pri prodaji mesa nima. Kmetijska zadruga pa grozi, da bo prenehala oskrbovati prebivalstvo z mesom, ker ima precejšnjo izgubo, odkar koljejo živino v Sevnici. Dodatni prevoz stroške povečuje.

Po večurni razpravi se je skupščina, ki je po predpisih dolžna zagotoviti preskrbo z mesom, odločila za rešitev, ki jo je vztrajno zahtevala zadruga, to je, naj živino spet koljejo v Šentrupertu. Ta sklep, ki je proti predpisom, katere mora spoštovati veterinarska inšpekcija, so utemeljili s tem, da je pravilnik o klavnicah premalo življenjski, celo krivičen do malih klavnic, da ima ukinitve klavnice več slabih posledic za živinorejo v občini in da je klavnica v dosegljivem obdobju že veliko investirala in dobro delala. Skupščina je še sklenila, da mora KZ Trebnje poskrbeti za pravilen odnos do veterinarske inšpekcije.

Na seji skupščine so izvolili 4-člansko komisijo, ki bo s položajem seznanila republiške organe ter skušala doseči razumevanje.

M. L.

S ČETRTOVEGA ZBORA SAMOUPRAVLJAVCEV

Ukrepati tam, kjer šepa

Na kongresu samoupravljalcev v Sarajevu bo trebanjsko občino zastopal Nace Dežman z Mirne

Po petih letih premora je bil v četrtek, 10. decembra, v Trebnjem drugi zbor samoupravljalcev trebanjske občine. Uvodno besedo je imel Tone Zibert, predsednik občinske konference SZDL, v razpravi pa so sodelovali: Roman Ogrin, Lojze Ratajč, Jana Potočnik, Stane Peček, Ivan Kos in Jože Kastelic.

Uvodni govornik je poudarjal, da je samoupravljanje zadnja leta postalo življenj-

ska potreba vse večjega števila občanov. Samoupravljanje se uspešno razvija predvsem v samostojnih delovnih organizacijah, mnogo slabše pa je v obratih s sedeži zunaj občine. Prav tako ni mogoče biti zadovoljen s samoupravljanjem kmetov ter z razvojem krajevne samouprave.

Udeleženci razprave so povedali vrsto misli, ki naj bi prispevale, da bi v prihodnje bolj okreplili materialno osnovo samoupravljanja, hkrati pa bolj skrbeli za delovnega človeka, da bi pritegnili več mladih ljudi, hitreje izboljšavati kvalifikacijsko sestavo zaposlenih, bolje pripravljati zasledanja samoupravnih organov itd.

Na koncu so enoglasno izvolili Naceta Dežmana za delegata na drugem zasledanju

samoupravljalcev, ki bo maja prihodnje leto v Sarajevu.

M. L.

Problemska konferenca trebanjske mladine

Na konferenci v nedeljo so mladi iz trebanjske občine razpravljali o dveh stvareh: mladi in samoupravljanje ter mladi in telesna kultura. Razprava je pokazala, da mladina le malo ve o samoupravljanju in da se bo morala lotiti izobraževanja in usposabljanja tudi na tem področju. Dobro pa so mladi tudi poučeni o razmerah v telesni kulturi in si želijo nekaterih sprememb. Tudi sami se bodo zavzemali, da bi več sredstev namenili tistim športnim panogam, ki omogočajo množično udeleževanje. Sprejeli so sklepe, s katerimi bodo seznanili občinsko skupščino, delovne organizacije in krajevne skupnosti.

Kočevje: dan JLA

V počastitev dneva JLA bo v Kočevju več prireditiv. Glavna bo svečana akademija, ki bo 21. decembra ob 18. uri. Na njej bo govoril predsednik občinske skupščine Miro Hegler, kulturni del programa pa bo izvedla umetniška skupina iz Ljubljane. Na akademiji bodo podelili tudi priznanja zaslužnim članom Zveze vojaških rezervnih starešin in še nekaterim drugim.

Sportna srečanja v šahu in streljanju bodo 20. decembra. Med seboj se bodo pomerile ekipe Zveze vojaških enot iz Ribnice. V teh dneh bo še več drugih svečanosti, med drugim že tudi tradicionalni vsakoletni sprejem za pionirje, ki ga prirede predstavniki vojske.

Ceste do Kolpe še ni

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je odbornik Srečko Košir iz Mozirja vprašal, kaj je z ureditvijo ceste Knežja lipa - Spodnji Log - Lazi. Letos spomladi je bilo rečeno, da ureditev te ceste - zdaj je tu le traktorska pot - ne bo posebno težka in draga ter da jo bodo uredila nekatera podjetja sama v sodelovanju z občino. Zdaj je prišla že jesen in zima, ceste pa še ni. Ta cesta bi zelo skrajšala pot od Kočevja do Kolpe, kjer bo predvidoma bodoče rekreacijsko središče za zaposlene v Kočevju. Odbornik bo dobil odgovor na to vprašanje na prihodnji seji.

Spet zmrzovanje

Tokrat zmrzujejo stanovalci, verjetno pa so v ozadju zamrznjene cene. Mazuta primanjkuje in v kočevskih stanovanjih, ki jih ogreva centralna kurjava iz kemične tovarne, je vedno bolj hladno. Zunaj je bolj in bolj mrzlo, v kemični tovarni pa morajo bolj in bolj varčevati z gorivom, sicer jim ga bo v nekaj dneh zmanjkalo. Potem bi morali ustaviti proizvodnjo in centralno ogrevanje. Seveda so zdaj spet najbolj prizadeta stanovanja v stavbah, ki nimajo dimnikov. V primeru najhujšega, si lahko stanovalci umislijo le drago, neprimerno in tudi negotovo ogrevanje z elektriko ali plinom.

DROBNE IZ KOČEVJA

DVAJSETLETNICA DRUŠTVA - Planinsko društvo Kočevje je imelo redno sejo za pripravo na občni zbor društva. Občni zbor so preložili na mesec marec, ko bo društvo praznovalo tudi dvajsetletnico ustanovitve. Za takrat pripravljajo manjšo svečano noč.

FRISLE SO KNJIGE - Predstave družbe s kolektarjem. S knjigami so člani zelo zadovoljni. Žal pa je članov malo. Na območju občine Kočevje je vsega 7 poverjenikov, od tega dva za mesto. Tako pride na enega poverjenika nad 2000 občanov. Poverjeniki so običajno prosvetni delavci, ostali pa se zelo malo zanimajo za to svrsto domače kulture.

V PRIHODNIH DNEH bo v »Domu Jožeta Šeška« v Kočevju več prireditiv. V nedeljo, 20. decembra, bo ob 20. uri nastopil ansambel Dolžan iz Ljubljane. V ponedeljek, 21. decembra, bo ob 19. uri proslava v počastitev dneva JLA. V sredo, 24. decembra, bo v organizaciji Zveze kulturno-prosvetnih društev občine Kočevje nastopilo Mladinsko gledališče iz Ljubljane z otroško igro Frana Milčinskega »Vesela zgodba o žalosni princeski«. Izvajala bo trikrat: ob 11. uri za otroške vrste in za predšolsko mladino, ob 13. uri za mlade in ob 15. uri za višje razrede osnovne šole. Na vse bo prišel tudi deček Miran, ki bo prisotne otroke obdaril.

KOČEVJSKE NOVICE

Za delavce v tujini

Razgovor z občani, ki so začasno ali stalno v tujini, bo za delavce z območja kočevske občine 26. decembra ob 9. uri dopoldne v novem motelu na Jasnici.

Na njem bodo domačini, ki so zaposleni v tujini, dobili odgovore na vsa vprašanja v zvezi s svojimi pravicami v tujini in o možnostih za zaposlitev doma.

Sestanka se bodo udeležili predstavniki občinske skupščine, sindikalnega sveta, Zavoda za zaposlovanje, Zavoda za socialno zavarovanje, SZDL, Ljubljanske banke, delovnih organizacij in Zveze nalađine. Vsi ti predstavniki bodo skušali kar najbolj zadovoljivo odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja.

Branjevci oškodovani zaradi likovne kulture

Krajevna skupnost se zavzema za gradnjo skladišča, za kar je predvidela 20.000 din

Odkar je v zgornjih prostorih kočevske tržnice urejen novi Likovni salon, je zanimanje za razne umetniške razstave, katerih otvoritev je običajno združena s krajšim kulturnim programom, še večje, kot je bilo prej. Likovni salon je na zelo prometnem kraju, kar znatno vpliva na boljši obisk razstave.

Branjevci, ki so v prostorih sedanjega Likovnega salona imeli še pred nekaj meseci skladišče, pa zdaj niso zadovoljni. Ostali so brez skladišča, zato ne morejo pripeljati na trg toliko blaga (sadja, zelenjave in drugih kmetijskih proizvodov) kot prej.

Tudi krajevna skupnost je ugotovila, da je promet kulturnikom sicer porastel, branjevci pa občutno padel. Vendar vodstvo krajevne skupnosti že načrtuje gradnjo novega skladišča pri tržnici,

Občina hitreje kot republika

Gospodarstvo kočevske občine naj bi v prihodnjih petih letih napredovalo hitreje od republiškega povprečja - Načrtna skrb za strokovnjake - Izpolniti družbene dogovore, ki so bili sprejeti letos

Na nedavnem posvetu direktorjev, predsednikov delavskih svetov in predstavnikov občinske skupščine domače občine v Kočevju so razpravljali predvsem o pripravi srednjeročnega programa občine in o uresničevanju in sprejemanju raznih družbenih dogovorov.

Med razpravo o izdelavi srednjeročnega programa razvoja občine so obravnavali le podatke o predvideni rasti gospodarstva v naslednjih petih letih. Zanimivo je, da naj bi po teh podatkih gospodarstvo kočevske občine napredovalo znatno hitreje, kot je predvideno republiško povprečje. Tudi izvoz in zaposlenost naj bi naraščala hitreje, medtem ko naj bi povprečni osebni dohodki na zaposlenega naraščali po stopnji, ki je nekoliko pod re-

publičkim povprečjem. V razpravi so se dogovorili še o ostalih zadevah, ki jih je treba urediti, da bi bil srednjeročni plan razvoja občine izdelan in sprejet že v prvi polovici prihodnjega leta.

Seveda pa je treba za izpolnjevanje srednjeročnega programa zagotoviti strokovnjake, ki bodo sposobni načrte uresničiti. V razpravi je bilo ugotovljeno, da se bo treba osloniti predvsem na domače ljudi. V zvezi s tem je treba uresničiti družbene dogovore o izobraževanju, štipendiranju in zaposlovanju.

Ugotovili pa so, da bo treba tudi gradnjo stanovanj prilagoditi potrebam po strokovnjakih. Zdaj je v Kočevju težko dobiti strokovnjake tudi zato, ker ni na razpolago družbenih stanovanj. V zadnjih štirih letih je bilo zgrajenih le 140 družbenih stanovanj zelo pa se je razmahnila zasebna gradnja, saj je bilo izdanih kar 367 dovoljenj za zasebno gradnjo stanovanj.

Nadalje so v razpravi ugotovili, da nekatere delovne organizacije niso izpolnile družbenih dogovorov o sofi-

nanciranju narodne obrambe in gradnje kliničnega centra v Ljubljani. Sprejete družbene dogovore zelo redno izpolnjujejo le manjše delovne organizacije in nekatere večje. Zelo slabo pa jih spoštuje nekatera večja podjetja. Na posvetu je bilo poudarjeno, da je treba tako obliko sofinanciranja - če jo že sprejmemo - tudi izpolniti. Zalostno pa je, če decembra, ko bi morali razpravljati že o potrebah za prihodnje leto, še niso izpolnjeni dogovori veljavni za letos.

J. P.

Načrt za dragarski konec

Kaj bodo naredili v bodočih petih letih na območju krajevne skupnosti Draga?

Krajevna skupnost Draga v kočevski občini je sprejela petletni delovni program. Izpolnila ga bo lahko le s pomočjo prebivalcev, občinske skupščine in gospodarskih organizacij.

Glavna naloga je popraviti cesto Lazec - Stari kot, ker je zelo slaba. Cesta je življenjskega pomena za vasi Stari in Novi kot.

V delovnem programu je nadalje, da bodo najprej uredili vodovod in električno omrežje na Lazcu ter zgradili dodatni vodni zbiralnik v Podpreski. V Dragi bodo

uredili vodovod, namestili dve javni luči in zgradili lope za mlatilnice. V Srednji vasi je predvidena gradnja zajetja vode in gradnja vodovoda ter namestitve dveh luči za javno razsvetljavo.

Na Travi imajo v načrtu zamenjati dotrajane vodovodne cevi in dograditi gasilni dom. V Podplanini bodo uredili vaške poti. V načrtu je tudi gradnja mostu čez Čabranko in obnova ceste iz Črnega potoka do vasi Zurge.

V bodočih petih letih naj bi dobili pomožni zdravstveni postaji v Srednji vasi in na Travi telefonsko zvezo z Drago. To so le nekatere najbistvenejše stvari iz programa.

Združeno KGP Kočevje je predlagalo krajevni skupnosti Draga, da ji odstopi za določeno število let v upravljanje neizkoriščene površine na tem območju. Obljubiti bi bilo treba le, da bo zemljišče obdelano oziroma, da bo pravočasno opravljena košnja in spravljen krma. Tako bi prišla krajevna skupnost tudi do denarja, ki ga bo potrebovala za uresničevanje petletnega programa dela.

Struge: več za kmetijstvo

Svet krajevne skupnosti v Strugah se na pobudo številnih kmetov zavzema, da bi dobili boljše kmetijsko pospeševalno službo. Po njihovem predlogu naj bi bilo to delo stalno in naj bi zajelo tudi izobraževanje na vasi, ki ga v zadnjih letih močno pogrešajo. O cenah kmetijskih pridelkov pa menijo, da se ne bi smele tako naglo menjavati in da bi pri obravnavanju kmetijstva morali upoštevati proizvodne stroške.

Slab odziv šol

Občinska gasilska zveza Kočevje je tudi letos povabila vse šole v občini, naj organizirajo pisanje šolskih nalog v zvezi z gasilstvom in požarno varnostjo. Najboljše naloge bi nato nagradila občinska gasilska zveza, ki bi nekatere poslala tudi na nagradni razpis republiške gasilske zveze. Do roka, 30. novembra, je gasilska zveza prejela le 3 naloge iz enega razreda kočevske osemletke in 10 nalog iz šole v Knežji lipi. Tako slab letošnji odziv je gasilce seveda zelo razočaral.

Spremeniti treba občinski proračun

Predlog je, naj bi namenili več denarja za socialno varstvo - Lansko proračunsko leto je bilo zaključeno s 340.000 din primanjkljaja, letošnje pa bo s 100.000 din primanjkljaja

Svet za družbeni plan in finance občinske skupščine Kočevje je na nedavni zadnji seji razpravljal o predlogu za spremembo (rebalans) letošnjega občinskega proračuna. Po tem predlogu naj bi na nekaterih postavkah znižali proračunske izdatke za preko 142.000 din in ta denar namenili, kjer je denarja premalo, oziroma so bili predvideni letni proračunski izdatki preseženi že v prvih devetih mesecih.

Člani sveta so se z vsemi predlogi strinjali, razen tega pa nakazali še nekatere nove možnosti za znižanje proračunskih izdatkov. Opozorili so tudi, da je treba, še preden bo občinska skupščina sklepala o spremembi proračuna, ugotoviti, če so bila vsa delovna mesta raznih služb, ki jih plačuje občinski proračun, tudi res zasedena. Če niso bila, naj bi za te namestne predvideni denar prenesli tja, kjer ga primanjkuje.

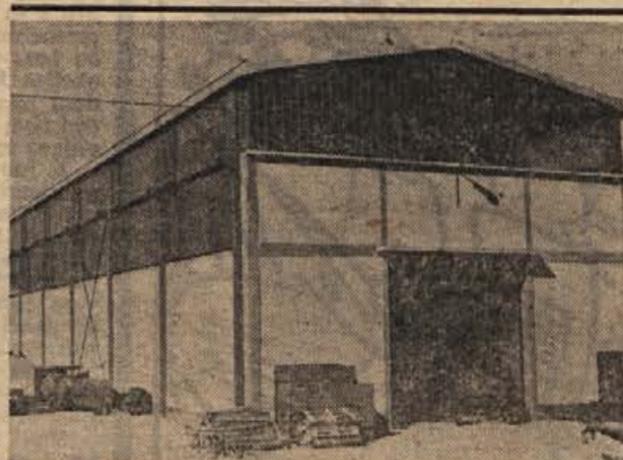
Sprememba proračuna je potrebna predvsem zato, ker manjka denarja za socialno varstvo in še nekatere druge zadeve. Tako je bilo samo za oskrbnine odraslim v domovih izplačanih v prvih osmih mesecih letos skoraj 60.000 din več, kot je bilo predvideno v proračunu za vse leto. Do konca leta bi se ta primanjkljaj skoraj podvojil.

Kljub spremembi proračuna bo letos za pokritje proračunskih obveznosti zmanjkalo okoli 100.000 din. Ta dolg bodo prenesli v naslednje leto. Večina ga bo spet narasla za oskrbnine odraslim v domovih.

Vendar pa so člani sveta kljub temu ocenili, da bo letošnje proračunsko leto ugodno zaključeno. Lanj je bilo namreč v letošnje leto prenešenih kar za 340.000 din dolgov, letos pa jih bo prenesenih v prihodnje leto le za manj kot 100.000 din. Prevladuje prepričanje, da bo prihodnje proračunsko leto zaključeno brez primanjkljaja.

Svoje prostore

Delovni kolektiv Vodovodne skupnosti v Kočevju ima vrsto težav pri uresničevanju svojega delovnega programa. Posebna ovira pri tem je tudi, da nima svojih poslovnih prostorov. Za rešitev tega vprašanja so si že pridobili potrebno lokacijsko dokumentacijo, na podlagi katere bodo lahko zgradili skladiščne in poslovne prostore v Kočevju na Ljubljanski cesti v bližini obrata »Agroservis«.

Kočevsko podjetje ITAS je iz skromne obrtne delavnice zrastle v največje industrijsko podjetje v občini. Iz leta v leto skladišno napreduje po stopnji 20 do 25 odstotkov. Tako stopnjo napredka namerava obdržati tudi v bodoče. Zato potrebuje vedno nove proizvodne prostore. Eden izmed njih je tale dvorana, ki so jo dogradili pred kratkim. (Foto: Jože Primc)

Skrite želje „Ribniških fantov“

Želijo: vodovod za Žlebič, boljše filme, mirnejšo Ribnico, plavalni bazen in festivalski festival - Četrti na tekmovanju

Ansambel »Ribniški fantje« nastopa že 6 let. Stavljajo ga: vodja Tone Tomšič — harmonika, Alojz Češarek — trobenta, Ciril Tomazin — klarinet oziroma saksofon, Zvone Vendramin — kitara in Jože Peterlin — pozavna.

Na nedavnem tekmovanju narodnozabavnih ansamblov, ki ga je organiziral KUD Igu, so »Ribniški fantje« med 11 ansambli zasedli 4. mesto. Ob tem uspehu smo fantom zastavili nekaj vprašanj.

— Igrate torej le skladbe drugih avtorjev?

— To ne. Prav za tekmovanje na Igu je bil pogoj: dve lastni skladbi. Naši je komponiral Tone Tomšič, njuna naslova pa sta »Pod Malo goro« in »Prot' Ribnici«.

— Imate tudi svojega pevca ali pevko?

— Še ne. Upamo pa, da bomo za novo leto že nastopili s svojima pevcema v ribniš-

ki »Restavracija«. Pevk ne maramo. Bi bil zaradi njih še hujši kreg med nami, kot je že.

— Kje ste že vse nastopili?

— Po veselnicah, v Litiji, Ribnici in na mladinskih plesih. Ko smo igrali na plesu v ribniškem gradu, smo imeli izgubo, ker je večina plesalcev prišla preko zidu in ne skozi vrata. Za najemno plesišča smo morali še iz svojega dodatit 5 jurjev.

— Imate kakšno kritično pripombo na karkoli?

— Iz naše glasbene šole ne moremo dobiti glasbenikov za izpopolnitev našega ansambla... Mladinska organizacija pa bi nam lahko priskrbela šobo za vaje. Zdaj lahko vadimo le do 18.30 pri trobentaču doma, potem pa dajo otroke spat in mora biti v hiši mir.

— Za zaključek pa povejte še svoje želje?

■ Peterlin: »Žlebič naj čimprej dobi vodovod, da ne bom hodil na vaje kosmat.«

■ Češarek: »V ribniškem kinu naj bi predvajali boljše filme prekinitve naj bi odnadle, operater pa naj bi malo resneje opravljal svoje delo.«

■ Tomazin: »Miličniki naj bi začeli pomirjati duhove kmalu potem, ko zavro. Ni treba čakati, da bi bil prej kdo mrtev. Sem oni večer 'flašo' v glavo dobil.«

■ Tomšič: »Moja največja želja je, da bi v Ribnici zgradili plavalni bazen. Pri gradnji bi lahko pomagala z udarnim delom tudi mladina.«

■ Vendramin: »Tudi jaz sem za bazen, želim pa tudi, da bi ribniški festival res bil festival. To, kar je zdaj, ni nič!«

JOZE PRIMC

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje	Ribnica	
(cene v din za kg)	(cene v din za kg)	
Krompir	0,95	0,90
svetle zelje	2,00	1,95
kislo zelje	3,10	3,40
kisla repa	3,40	2,70
ohrovit	3,60	—
cvečiča	3,70	3,80
špinat	4,00	—
solata	5,50	4,20
fižol v zrnju	7,60	7,10
šebula	2,20	2,80
česen	7,80	8,20
korenje	2,90	2,95
petersilj	5,0	3,85
rdeča pesa	2,10	1,90
paradižnik	8,40	—
jabolka	2,90	3,20
hruške	5,20	5,05
grozdje	5,40	5,20
limone	5,90	5,45
pomaranje	5,00	4,95
mandarine	4,50	6,30
banane	5,60	5,70
jajca (c. za kos)	0,90	0,95

Brez dela, jela in davkov

Popisali bodo neobdelano zemljo - Podatke bodo upoštevali pri prošnjah za manjše davke

V prvih letih po zadnji vojni je bil izkoriščen vsak košček obdelovalne zemlje. Odkar so se začeli mladi ljudje seliti s kmetij v večja industrijska središča in odhajati za zaslužkom v tujino, ostaja v ribniški občini precej zemlje neobdelane.

Za obdelavo zemlje so potrebne krepke roke, teh pa v številnih kmečkih domačijah ni. Doma so ostali le otroci z materami ali pa samo ostareli starši. Njive so opuštene. Kjer je nekoč valovila pšenica, koruza ali druge poljščine, je zdaj vse več z deteljo zasejanih njiv.

Nekoč polni hlevi in svinjaki so marsikje napol ali čisto prazni. Marsikje je ostala trava nepokošena. Lastniki zemlje so ponujali košnjo zastonj, pa je ni nihče maral.

Včasih so kmetje redili precej več prašičev. Danes pa se celo dogaja, da kmet, ki je včasih redil prašiče, rajši kupi prašiča, godnega za zakol.

V ribniški občini nameravajo letos popisati neobdelano

zemljo. Te podatke bodo uporabili pri reševanju prošnji za zmanjšanje davkov kmetom. Pri oproščanju ne bodo enaka merila za tiste kmete, ki zemljo obdelajo, in one, ki imajo zemljo v pušči. Prosilci za zmanjšanje davkov namreč pogosto navajajo, da zemlje ne obdelujejo in da zato nimajo dohodkov.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

■ SARDINE — Z novim šolskim letom vozita skozi Dolenjo vas ob pol osmih zjutraj proti Ribnici dva avtobusa. Razen šolskih otrok se z njimi vozi tudi precej odraslih. Žal v vasi ustavlja je avtobus iz Grčaric, medtem ko avtobus iz Kočevja ne ustavi, pač pa pobere šolarje v Prigorici. Stvar je v tem, da se navadno ob tem času ne morejo odpeljati proti Ribnici vsi potniki; voznja ni nčemer več podobna. Potnike spušča v avtobusa, kakor se pač da, ne glede na vse predpise, določila, omejitve. Nekoč spomladi je bilo sicer rečeno, da bodo uvedli še poseben šolski avtobus na tej poti, ljudi pa še vedno prevzajajo kot sardine v konzervi. SAP bi vsekakor moral pokazati več poslovnega posluha, in če drugače ne gre, uvesti na relaciji Kočevje - Ribnica posebno, lokalne proge, posebno v določenih urah. To so menda v zadnjih letih že ugotovili, kdaj je največ potnikov. Navsezadnje — potniki plačajo precejšnjo voznino in upravičeno zahtevajo kulturnejše usluge.

■ Zajezitev Ribnice — Odbornik France Trdan je na skupščini zahteval odgovor na vprašanje, kako je z zajezitvijo Ribnice pri mlaku v Dolenji vasi. Zajezitev je najna, posebno zaradi požarne varnosti. Zajezitev struge — piše v odgovoru — je neposredno vezana na pravico izkoriščanja vodne energije, ki jo ima mlinar Karol Kromar v Dolenji vasi. Kolikor bo K. Kromar vztrajal na pravici izkoriščanja vode, mora strugo sam zajeziti, če pa se tej pravici odpove, bo zajezitev opravila Vodna skupnost Ljubljanka — Sava.

■ Popravilo tehtnice — Nedavno je krajevna skupnost razpravljala o popravilu javne tehtnice v

Uskladiti delo

V podjetju INLES Ribnica deluje pet sindikalnih organizacij, ki pa doslej med seboj niso imele pravega stika, čeprav jih združuje skupno podjetje in so naloge vsem več ali manj precej skupne. Zdaj bodo na občnih zborih izvolili usklajevalni odbor sindikalnih organizacij INLES. Tako bo sindikalno delo v tem podjetju bolj usklajeno. Pričakujejo, da bo zato sindikat prišel do večje veljave in da bodo izvršni odbori sindikalnih organizacij v podjetju bolje in lažje delali.

Tečaj za strojnike

Občinska gasilska zveza Ribnica namerava v kratkem organizirati v Sodražici gasilski strojni tečaj. Obiskovalci naj bi ga gasilci iz Sodražice in okoliških gasilskih društev. Gasilski strojni tečaji imajo tudi praktično vrednost. Na njih bodo dobili tečajniki osnovno znanje o strojništvu, ki jim bo prišlo prav tudi pri ravnanju s kmetijskimi in drugimi stroji doma.

DROBIŽ IZ SODRAŽICE

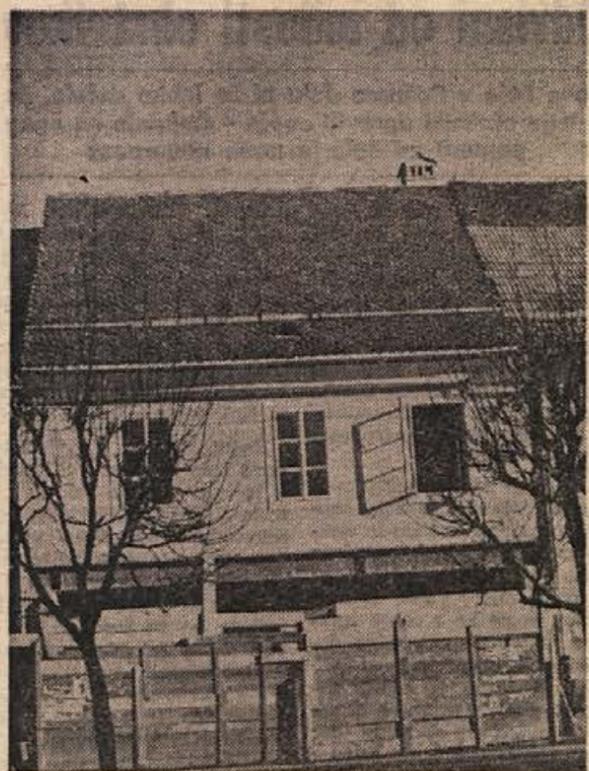
■ OBISK IZ CABRA — Osnovno šolo v Sodražici so pred kratkim obiskali prosvetni delavci iz hrvaške občine Cabar. Gostje so se zanimali predvsem za izkušnje s 5-dnevnim delovnim tednom na šoli, za osebne dohodke prosvetnih delavcev in delo šolskih krožkov.

■ POLOVICA VOZACEV — Osnovno šolo v Sodražici obiskuje letos 264 učencev ali 8 manj kot lani. Skupno obiskuje letos šolo 129 vozačev. K osnovni šoli Sodražica spadata še šoli na Gori in pri Gregorju, ki imata letos po 24 in 38 učencev, oziroma vsaka po enega manj kot lani.

■ RAZSTAVA O LENINU — je bila pred kratkim v spodnjih prostorih sodraške šole. Pripravili so jo domači prosvetni delavci s pomočjo Draga Koširja, umetnika — samouka iz Jelovca.

■ V POCASTITEV DNEVA REPUBLIKE sta bili v Sodražici dve proslavi: za javnost in za šolo. Obe sta pripravili osnovna šola in glasbeni oddelek. Ob tej priložnosti so sprejeli v pionirsko organizacijo tudi 36 dibanov iz vseh treh osnovnih šol na območju Sodražice. Nove pionirje so tudi pogostili.

■ SAHOVSKI KROZEK na osnovni šoli v Sodražici zelo uspešno deli. Vodi ga učitelj in znani slovenski sahovski problemist Milan Bavdek. Lani sta bili ekipi sodraških starejših in mlajših pionirjev najboljši v ribniški občini.

Pred kratkim je izginila iz srede ribniškega trga tale lesena ograja. Ribničanje jo zelo pogrešajo, saj je precej let skrivala vse, kar so nekateri počeli za njo. Tole sliko si lahko shranijo kot spomin na rekordno dolgo obnovo tako majhne hiše. (Foto: Primc)

Ograja je končno padla

Končno je le padla ograja pred stavbo sredi Ribnice, v kateri bo menda nova banka. Ribničanje že trdijo, da gre spet za nov gradbeni rekord, češ da je preureditev hiše trajala blizu štiri leta.

V obdobju te obnove se je plot okoli te hiše zaradi dotrajalost 3-krat sam podrl. Razen tega so v Ribnici medtem dogradili že 20-stanovanjskih stolpič, ki so ga začeli graditi dve le-

ti kasneje, kot so začeli obnavljati to hišo.

Seveda bo zgradba posebnoma zanimiva tudi zato, ker bo spodnji del narejen v zelo modernem slogu, zgornji pa, na zahtevo Zavoda za spomeniško varstvo, v starinskem. Ribničani pa pravijo tej stavbi že zdaj — ko ne vedo, kakna bo, ko bodo dela popolnoma dokončana — »zlata hiša«.

DOBILI BODO ODGOVORE NA VPRAŠANJA

Srečanje za delavce iz tujine

Srečanje delavcev iz ribniške občine, ki so na začasnem delu v tujini, a bodo prišli za praznike domov, bo 26. decembra ob 9. uri dopoldne v RESTAVRACIJI v Ribnici.

Srečanje bo združeno s kulturnim programom, ki ga bodo izvajali učenci domače glasbene šole in moški pevski zbor »Lončar« iz Dolenje vasi, ki bo nastopil z narodnimi pesmimi. Srečanje organizirata občinski sindikalni svet in pododbor ribniške

podružnice Slovenske izseljenske matice. Na srečanje so vabljeni vsi delavci in delavke v tujini in njihovi svojci.

Na srečanje bodo vabljeni še predstavniki občinske skupščine, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, Zavoda za zaposlovanje, banke, republiškega sveta sindikatov, Slovenske izseljenske matice in direktorji vseh večjih delovnih organizacij v občini.

Namen srečanja je izmenjava mnenj o raznih vprašanjih, ki zanimajo naše ljudi v tujini in zvezi s socialnim in pokojninskim zavarovanjem, carinami itd. Zvedeli bodo tudi, kakšne so možnosti za zaposlitev v domačih podjetjih.

Boljši uspeh

Na nedavni prvi redovalni konferenci na osnovni šoli v Sodražici je bilo pozitivno ocenjenih 76,2 odstotka učencev višjih razredov, medtem ko jih je bilo v istem obdobju lani le 62,1 odstotka. Izmed skupno 164 učencev vseh je stopnje jih je bilo letos pozitivno ocenjenih 125, slabše ocene pa jih je imelo 39.

—

Kdor plačuje, naj ne vzdržuje!

Pravičnejše določiti, kaj je občinska cesta in kaj vaška pot

Anton Govže, odbornik občinske skupščine Ribnica, doma iz Zapotoka, je na zadnji občinski seji dobil odgovor na svoje vprašanje, koliko naselij v občini ni neposredno povezanih z republiškimi ali občinskimi cestami in prebivalci katerih izmed teh vasi plačujejo vse davke in prispevke.

Odgovor je bil, da je v ribniški občini 28 naselij, med njimi pa so štiri, katerih prebivalci plačujejo vse davke in druge davkatve. Te vasi so

Sajevec, Vinice Zapotok in Zamostec, katerih prebivalci plačajo na leto preko 78.000 din raznih davkatve.

Mimo teh naselij vodijo ceste vendar pa skozinje vodijo le vaška pota, ki jih morajo vzdrževati vaščani sami. Smisel vprašanja odbornika Govžeta je bil v tem, da bi skozi vse vasi, ki plačujejo prispevek iz kmetijske dejavnosti, ne vodila pota, ampak najmanj cesta 4. reda, katere pa ne bi bili več dolžni vzdrževati vaščani. Skratka:

kjer vaščani plačujejo davke, naj bo vzdrževanje potov oziroma cest skozi vas financirano iz občinskih virov.

Kot smo zvedeli, bo o tem predlogu razpravljala na eni prihodnjih sej svet občinske skupščine, ki je pristojen za komunalne zadeve. Ta svet bo predvidoma predlagal občinski skupščini, naj odloči o cestah četrtega reda spremeni tako, da se bodo med te ceste uvrstila tudi sedanja vaška pota skozi vasi, ki plačujejo vse davke.

Tamburaši vadijo

Tamburaški krožek na osnovni šoli v Sodražici, ki ga vodi glasbeni pedagog Franci Gornik, obiskuje 16 učencev. Ta krožek je začel letos prvič z delom. Učenci so razporejeni v dva ansambla, ki imata vaje dvakrat na teden, razen tega pa dela učitelj ločeno še z nekaterimi posamezniki. Tamburaški krožek je polovico glasbil »podedoval« od nekega predvojnega društva, za en ansambel pa je bilo treba glasbila še nabaviti.

■ RIBNICA: HLODI ZGRMELI NA CESTO — 8. decembra je Franc Kocjan iz Rosalnice peljal hlode na tovornjaku od Ribnice proti Catežu. Zapeljal je na bankino in potem takoj zavil na cesto. Pri tem so se hloidi nakopili na eni strani vozila. Zaradi tega je tovornjak zaneslo sem in tja, dokler hloidi niso zgrmeli na cesto, tovornjak pa je obelzel prevržen na bankini. Škoda je bilo za 4.000 din.

REŠETO

Pridite brez vabila!

Občinski sindikalni svet v Črnomlju bo 28. decembra sklical posvet z domačini, zaposlenimi v tujini, ki se navadno pred novim letom vrnejo za nekaj dni domov. Tako želijo obdržati stik z domačimi ljudmi čez mejo, razen tega bodo začasnim izseljenecem dali pojasnila, kako in kje naj iščejo svoje pravice pri tujih delodajalcih. Ker sindikat nima domačih naslovov vsakega posameznika, jih javno vabi na sestanek. Kje in katero uro bo sklican, bomo se objavili.

V vsakem kraju 4 predavanja

20. decembra se začne v črnomaljski občini predavanja o obrambni vzgoji, trajala pa bodo do začetka aprila 1971. V tem času se bo v 30 krajih zvrstilo 120 predavanj, v katerih bodo občanom razložili vse, kar morajo vedeti za čim uspešnejši vseljudski odpor, prav tako jih bodo dobri seznanili s tem, kako se morajo ravnati v primeru večje elementarne nesreče ali vojne.

V Adlešičih bodo s predavanji začeli 20. decembra. Za del prebivalstva bo obrambno izobraževanje ob 9. uri, za drugi del občanov pa popoldne. Tako bo isti dan tudi v Dragatušu, Semiču in na Vinici. V teh štirih krajih bodo naslednja predavanja 3. in 10. januarja 1971.

Bodo nekateri spet stali ob strani?

Na nedavnem razširjenem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju so podprli akcijski program za uvedbo ponovnega samoprispevka v prid programu javnih del do leta 1977. Sindikat predlaga, naj bi gradnjo ceste do Adlešič šteli za eno najpotrebnejših del, ker vozi po njej vsak dan 14 avtobusov, veliko osebnih avtomobilov, cesta pa je izjemno slaba. Iz adlešičkega konca se precej ljudi vozi na delo v Črnomelj, zato bi bila rekonstrukcija toliko bolj potrebna in upravičena. V razpravi so načeli tudi kočljivo vprašanje sodelovanja delovnih organizacij pri uresničitvi programa javnih del. Sindikat meni, da podjetja, ki imajo v Črnomlju svoje obrate, ne bi smela stati ob strani, ampak bi morala prav tako z denarjem pomagati pri komunalni izgradnji.

ČRNOMALJSKI DROBIR

PREHRANA je v svoji samopostrežni trgovini in bifeju najprej ustvarila novoletno vzdušje v Črnomlju. Z prve dni decembra je bilo tu vse okrašeno.

JEZIKOVNI TEČAJI — Prihodnji teden se bo v semiški Iskra začel tečaj nemškega jezika po avdiovizualni metodi. Predavanja bodo trikrat na teden. Zaveda se kulturno-prosvetno dejavnost bo pripravil podobne tečaje nemščine in angleščine tudi v Črnomlju, če bo dovolj prijaviteljev.

V KOMICNI OPERI Don Pasquale bodo Črnomaljši 20. decembra lahko poslušali v domačem Prosvetnem domu vrhvice ljubljanske Opere. V glavnih vlogah bodo nastopili: Ladko Korosec, Sonja Hočvarjeva, Marcol Ostasovski in Rajko Koritnik. Opera je za črnomaljsko občinstvo redka priljubljenost, zato najbrž ne bo manjkalo gledalcev.

VELIKO ZALOGO novoletnih voščilnic imajo v prodajalni Državne založbe. Izbira je velika ta-

Taka je stara šola v Rožnem dolu. Omet odpada, streha pušča, okna in vrata se bodo vsak čas sesedla. (Foto: R. Bačer)

Venček prireditev za 22. december

S koncertom, filmi in kulturnimi programi ter športnimi srečanji bodo v črnomaljski občini počastili dan narodne obrambe

Bogati program prireditev v počastitev 22. decembra se je začel že 10. decembra s koncertom orkestra JLA iz Ljubljane v Črnomlju; nastopili so tudi znanci pevci: Marjana Deržaj, Irena Kohont, Damir Koren in Josip Grgasovič.

Po najbolj odročnih kra-

23 krajevnih konferenc SZDL

V soboto in nedeljo se je v črnomaljski občini zvrstilo 23 krajevnih konferenc SZDL, združenih z zbori volivcev. Ko so se pomenili o dosedanjem delu SZDL in načrtih za leto 1971 in izvolili nove odbore, so razpravljali o priporočilih na vsesplošni ljudski odpor. Poudarjali so potrebo po izobraževanju v obrambni vzgoji in po hitrejšem opremljanju enot civilne zaščite, pri čemer pa bi bila potrebna širša družbena pomoč. Precej razprave so povzročili tudi poročila o uresničenju dosedanjega programa javnih del in načrtu za javna dela v novem petletnem obdobju.

Občani so se strinjali s ponovno uvedbo krajevnega samoprispevka. Ponekod so sicer predlagali dodatna dela, vendar bo o tem razpravljala svet za gospodarstvo, medtem ko bo občinska skupščina dokončni program potrdila konec januarja.

jih, kjer si ljudje želijo predvsem filmov, bodo 17. in 18. decembra predvajali filme o življenju in delu pripadnikov JLA. Tako bo filmska predstava 17. decembra ob 13. uri v Gribljah, ob 11. uri v Adlešičih. V petek, 18. decembra bodo ob 9. uri predvajali film v Starem trgu, ob 11. uri pa na Sinjem vrhu.

Mladina in vojniki pripravljajo pester kulturni spored, s katerim bodo v soboto, 19. decembra, ob 19. uri nastopili v Semiču v nedeljo, 20. decembra, pa se bodo ob 14. uri predstavili dragatškemu občinstvu in ob 17. uri Vinici. Ves mesec bodo razen tega potekala razna športna srečanja med vaško mladino, mladino iz delovnih organizacij in pripadniki garnizije.

Osrednja slovesnost za dan narodne obrambe bo svečana akademija v prosvetnem domu v Črnomlju, ki bo 21. decembra zvečer, nakar bo tovariški večer z zabavo. Za praznik bodo predstavniki mladine in pionirjev, predstavniki delovnih organizacij

Kmetje boljši od obrtnikov

S plačilom davčnih obveznosti so se v zadnjem času kmetje veliko bolj izkazali kot obrtniki. Skupna odmera letošnjih davkov znaša v črnomaljski občini za zaostanki vred 3.589.911 din. Od tega je do 10. decembra zaostanka 1.066.924 din. Obrtniki, ki bi morali plačati 1.203.803 din davkov, so konec leta dolžni še 538.704 din. Če upoštevamo razmere, v kakršnih žive kmetje in obrtniki, potem drži, da kmetje veliko težje dajejo in so rednejši plačniki kot obrtniki. Slednjim denar ne gre lahko izpod palca.

V Dobličah delajo

Krajevna skupnost Dobliče je bila šele letos ustanovljena, vendar je že pokazala precejšnjo delavnost. Ko je Gozdno gospodarstvo podarilo star vrtni stroj, so začeli takoj pripravljati kamen za popravilo vaških potov. Trenutno drobijo kamen v vasi Jelševnik, delajo pa tudi zvečer. Občani sodelujejo s prostovoljnimi delom. Če ne bo tako kmalu snega, bodo še pred zimo popravili nekaj najbolj slabih poti, ki spadajo pod krajevno skupnostjo, želijo pa tudi, da bi Cestno podjetje poskrbelo za boljše vzdrževanje ceste Kanžarica-Kočevoje.

in družbeno-političnega življenja obiskali garnizijo, kjer bo mladina pripravila vojnokom kulturni program. Slavnosti bodo končane s sprejemom, ki ga komandant garnizije prireja skupno z obema predsednikoma belokranjskih občin za vojaške starešine.

Bojanci hočejo krajevno skupnost

Pluženje ceste je pozimi problem, ker ostaja vas odrezana od sveta — Bojanci bi se tudi radi priključili h krajevno uradu Vinica

Bojanci so oddaljeni več kot 5 kilometrov od večjih središč, vas je osamljena, saj leži med njivami in steljniki, obkroženimi z gozdovi. Bojance povezuje s svetom razdrta makadamska cesta preko Tribuč do Črnomlja, na drugo stran pa prav tako cesta do Vinice. Najhuje je pozimi, ko zapade sneg. Takrat ne more nihče iz vasi. Vaščanom ne preostaja drugega, kot da s konji ali voli sami splužijo več kot 10 km zasnežene ceste, če hočejo, da prihaja pošta, da pride do njih zdravnik, veterinar in da lahko grejo otroci v šolo.

Bojanci imajo okoli 30 gospodinjstev, nimajo pa ne trgovine ne gostilne. Sredi vasi je večja stavba, kjer je bila pred leti osnovna šola, zdaj pa jo uporabljajo za vaške sestanke in prireditve. V šoli imajo televizor, ob katerem se zbira mladina. V tej stavbi bi bilo treba marsikaj popraviti, vendar ni denarja. Prav tako imajo ljudje nevarnosti poleti, ki v vodnjakih zmanjka kapnice in morajo dovažati vodo iz 6 km oddaljene Kolpe. Če bi bila cesta boljša, bi bilo lažje, tako pa se v vas težko pride tudi v kopnem vremenu.

Občinska skupščina Črnomelj je v svojem programu

Malo samoupravljavcev

Na II. konferenci samoupravljavcev, ki je bila 15. decembra v Črnomlju, se je zbralo nekaj več kot 40 ljudi, čeprav je bilo poslanih še enkrat več vabil. V 14 krajših referatih so obdelali celotno problematiko samoupravljanja v občini, nato pa v razpravi še dopolnili referente. Konferenca je za delegata na kongresu izvolila Radeta Vrličiča, podpredsednika občinske skupščine in dolgoletnega sindikalnega delavca. Obširno poročilo sledi.

Odvisni od milosti obrtnikov

Nova šola v Rožnem dolu bi že lahko delala, če bi trije obrtniki opravili svoje — Čakanje na sneg pomeni za šolarje novo nevarnost

Tri leta je v gradnji nova šola v Rožnem dolu, pri kateri imajo vaščani levji delež. Zidati so začeli s 50.000 din denarja od samoprispevka. Potem je vsaka hiša dala 6 prostovoljnih delovnih dni, občani še nadalje plačujejo samoprispevek, 20.000 din je letos dala občina Črnomelj, 25.000 din pa je prispevala semiška Iskra.

Z zares veliko požrtvovalnostjo občanov je šola skoraj dograjena. Čakajo le električarja, polagalca toplega poda in steklarja, potem bi se pouk lahko začel. Stavba s tem še ne bo v celoti zgrajena, saj bodo naknadno dogradili še stanovanje za učitelja. Vaščani postajajo nestrpni glede preselitve otrok in jezni so na obrtnike, ker jim obljubljajo, a ne pridejo na delo.

Toliko je vas žrtvovala za šolo samo zato, ker je stara stavba, v kateri je pouk že od leta 1909, življenjsko nevarna. Hiša se dobesedno podira, kar je ugotovila tudi strokovna komisija. Največja nevarnost obstaja pozimi, ko se na dotrajani strešni konstrukciji nabere debela snežna odeja. Čakanje na novi sneg pomeni torej ponovno možnost nesreče. In kdo bo kriv?

Trenutno je v Rožnem dolu pouk za prve štiri razrede, letos pa imajo vsega 12

učencev. Učiteljica tov. Ahačičeva se je dobro znašla. Iz velike učilnice, kjer so v stenu in na stropu velike razpoke in kjer prostora ni mogoče ogreti, je otroke premestila v tri metre veliko sobico, nekdanje stanovanje. Tu so malo bolj na varnem in tudi topleje je.

Rožni dol bo torej dobil novo šolo za komaj 12 otrok, a je bila gradnja vseeno potrebna. Vas je oddaljena, ima zelo slabe prometne zveze, zato majhnih otrok ne bi mogli prešolati drugam in jih voziti z avtobusom. Računajo pa, da bo že čez dve leti v vasi nekaj več otrok vpisanih v prvi razred.

Novi vodovod za Semič?

Zaradi težav, ki jih imajo prebivalci semiškega konca s pitno vodo, bo treba čimprej zgraditi novo vodovodno traso iz Srednje vasi, ki bo dolga okoli 2.400 metrov. Ker Semič ostaja brez vode, tovarna Iskra pa sama porabi na mesec okoli 7.000 m³ vode, je gradnja novega vodovoda nujna. Prejšnji teden so že začeli projektirati novo vodovodno traso od izvira Guče, računajo pa, da bodo dela veljala najmanj 1.400.000 din.

Pravica do obveščeniosti je določena z ustavo

Kako gledajo v Črnomlju na Dolenjski list in njegovo razširjenost, je že spomlad razpravljala občinska konferenca SZDL, na kateri so obravnavali obveščeniosti občanov. Med drugim je bilo rečeno:

»Med najpomembnejšimi obveščevalnimi sredstvi v občini je gotovo Dolenjski list, ki ga prejema okoli 2500 občanov. Poprečno odpade 1 izvod na manj kot 7 prebivalcev. Nedvomno je tako močna razširjenost posledica kvalitete tega medobčinskega glasila in dobro organiziranih stalnih prizadevanj za povečanje števila naročnikov.«

Glede sedanje akcije za povečanje števila naročnikov pa je predsednik občinske konference SZDL Ljuz Sterk izjavil:

»O potrebni razširitvi našega glasila bodo govorili na vseh krajevnih konferencah Socialistične zveze, ki bodo končane decembra, krajevnim organizacijam pa smo že poslali zahtevo, naj proučijo možnost za nadaljnje razširjanje Dolenjskega lista na svojem območju. V mestu, kjer je naročnikov najmanj, bomo akcijo začeli še s posebnimi poverjeniki, ki bodo obiskovali družine v stanovaljskih naseljih. Socialistična zveza se zaveda, da je pravica do obveščeniosti ustavno določena in da je obveščanje občanov tudi sestavni del vsakdanje politične aktivnosti. Naša dolžnost je torej najbolj razširjeno glasilo v občini vsestransko podpirati.«

V tem tednu velika izbira metrskega blaga, konfekcije, pletenin in perila po občutno znižanih cenah v poslovalnici

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

Vodnjak stoji - vode pa ni

Po 100 letih bi osnovna šola v Drašičih letos lahko dobila vodo, a metliško komunalno podjetje kljub prošnjam ne pride blizu

Stavba, v kateri je drašiška osnovna šola, je stara čez sto let, a nikdar ni imela vode. Lani se je vaški odbornik zavzel za to, da bi šola vendarle dobila vodo. Tako so v skupni akciji, v kateri je šola plačala material, vaščani pa so delali, zgradili vodnjak. Na hiši so bili že lani postavljeni novi žlebovi, ko pa je bil vodnjak dograjen, so prosili metliško komunalno podjetje, ki je lani šolo obnavljalo, naj opravi še potrebna

kleparska dela: priključitev žlebov v čistilnik, narediti bi morali pokrov in vstaviti vodno črpalko. Objubili so, naredili pa do danes niso nič.

Šola vodo nujno potrebuje, toda kadar dežuje, teče voda v kanal. Kljub številnim prošnjam ne zaleže nič, komunalci se ne zgamejo. Vaščani in krajevne organizacije so nad poslovanjem komunalnega podjetja ogorčeni. Kaže, da jim je le za velike zasluge, medtem ko podeželsko šolo in njene probleme puščajo v nemar, saj jim tako nihče nič ne more. Pač! Slabega vtisa, ki ga s takim delom vse bolj delajo, ne bodo lahko izbrisali.

I. M.

Trikrat najvišja ocena

Metliška vinska klet je v letošnjem tekmovanju za pridelke najboljšega vina v domači občini sodelovala izven konkurence. Povedati pa je treba, da je bila klet kar trikrat najbolje ocenjena. Pridelali so najboljšo šentlovrenko - rdeče vino, med belimi pa sta dobila najvišjo oceno laški rizling in kraljevina. Po oceni enologov so bila po kvaliteti vsa ostala kmečka vina slabša. Vsekakor je klet dosegla uspeh, zaradi katerega zasluži kolektiv vso pohvalo.

Kdo bo učil?

V vasi Božakovo nastajajo težave, ker gre edina učiteljica na dopust, v vsej občini Metlika pa trenutno ni mogoče dobiti moči za nadomestovanje. Šola je dala javen razpis, vprašanje pa je, če se bo kdo javil. Šola na Božakovem je oddaljena, pouk je kombiniran in dela je precej, zato je pomoč od drugod težko pričakovati.

„Čvekanja smo se odvadili“

Iz 14-letnih samoupravnih izkušenj Marije Starc: »Dolgo je trajalo, da smo ženske prodrle«

Kmetijska zadruga Metlika je kolektiv, ki mu naložuje Marija Starc kot predsednica združnega sveta. Ob 25-letnici zadruga je bila med odlikovanci kolektiva, sicer pa vodi hranilno-kreditni odsek.

— Najbrž ni veliko združnih kolektivov, ki bi žensko izbrali za predsednico. Kako, da se je to zgodilo pri vas?

»Ko sem 1956 prišla v

zadrugo, ženske še nismo bile kaj dosti upoštevane v samoupravljanju. Bolj formalno kot zares. Z leti se je veliko spremenilo. Jaz sem bila več let v upravnem odboru, letos pa so me izvolili za predsednico združnega sveta.«

— Dolgo ste v kolektivu, z njim ste preživeli že dobre in slabe čase. Ali kmetje po vseh kolobocijah niso izgubili zaupanja v zadrugo?

»Res je, da je bila naša zadruga pred leti po ustvarjenem dohodku najmo-

čnejši kolektiv v občini in da smo spet kasneje poslovali komaj rentabilno. Kljub vsemu pa kmet še danes z zaupanjem prihaja k nam. S strankami imam precej opravka. Vsa kokrat, kadar pride v pisarno kmet po opravku, želi še strokovnih nasvetov glede gnojenja, setve itd. Pač pa ljudje vedo, da za nestabilne cene kmečkih pridelkov, ki predstavljajo najhujši problem, zadruga ni kriva.«

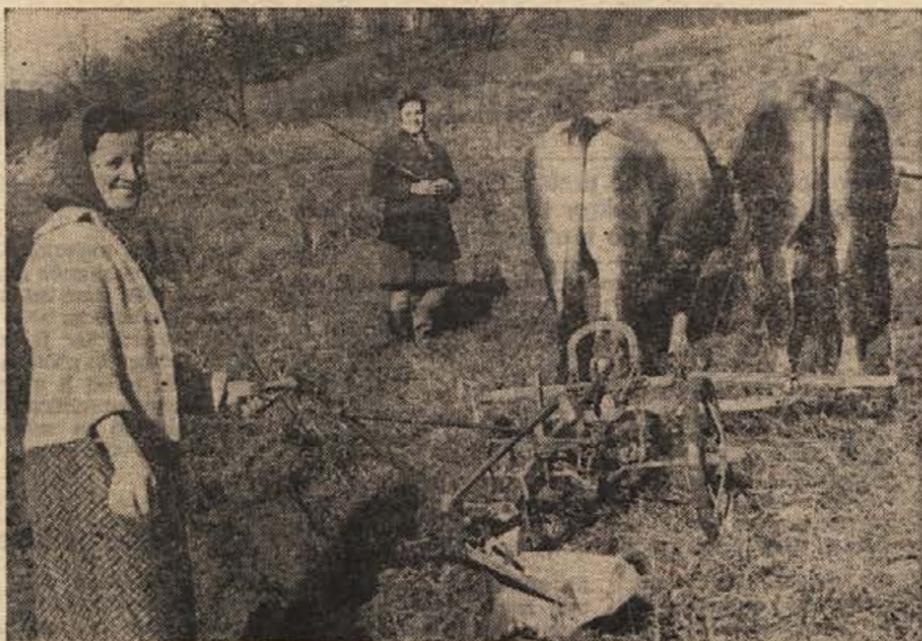
— Kako vaš združni svet ocenjuje sedanji položaj zadruga? Imate dolge seje?

»V glavnem smo zadovoljni. Graje ni, pač pa smo sprejeli sklep, da je treba čimprej urediti klavnico. V preurejanje tega objekta bomo vložili ves razpoložljiv denar, čeprav imamo še druge potrebe, kot je obnova lokalov. Naše seje trajajo 3 do 4 ure. Ni več čvekanja tja v dan, kot je bilo včasih. Zdaj se oglasi le tisti, ki ima res kaj povedati. Vseh 25 članov združnega sveta razume sedanjo politiko zadruga in jo popolnoma podpira.«

— In kako vaš kolektiv? Se razumete?

»Pri nas ni nasprotovanj in ne intrig. Zelo dobro se razumemo, posebno v upravi, kjer dela 10 žensk in 3 moški. Z našim direktorjem se da delati. Veliko zahteva, a mu radi ustrezemo, ker ni siten.«

R. BACER

Biti 1. decembra s plugom na njivi v sončnem in toplim vremenu je nenavadno. »Malokdaj se to zgodi,« je zatrnila Marija Goleš z Jugorja. Tu je zadnji teden sijalo sonce, medtem ko so bile nižinske vasi v gosti megli. (Foto: Ria Bačer)

Ni sile, dokler nam ni mar milijonov

Nova delavska restavracija v BETI bi lahko razvažala kvalitetno hrano, pa se v kolektivih ne morejo otresti starih navad, čeprav jim račun pove, da bi se to še kako poznalo pri denarju

Decembra je začela delati v Metliki nova delavska restavracija, sodobno opremljena, ki zmore pripraviti na dan okoli 2.000 obrokov hrane in je zaenkrat najmodernejši tovrstni obrat na Dolenjskem. Gostinsko podjetje Gostur in tovarna BETI sta za gradnjo žrtvovala nad 550.000 din, zaposlenih imajo 5 kvalificiranih kuharic, delajo bi lahko s polno paro, vendar novi obrat, organiziran na samopostrežni način,

ni docela izkoriščen.

Trenutno se hranijo v njem samo zaposleni v BETI, ki dobivajo na izbiro najmanj 2 vrsti enolončnic za malico po 3.50 do 4 din ter razna druga jedila, ki so običajna v samopostrežnih restavracijah, kosila po 6.50 do 7 din, prodajajo pa tudi špecijsko blago in pijače. Tudi to dobijo stranke na samopostrežni način.

Gostur je razen tega nabavil še nov dostavni kombi, s katerim je pripravljen razvažati dobro hrano drugim kolektivom po Beli krajini, toda... Podjetja ne kažejo zanimanja, čeprav ima vsak kolektiv svoje težave z menzo. Če upoštevamo dosežanje dotacije, ki jih podjetja namenjuje svojim obratom družbene prehrane, stroške

za kuharsko osebje, amortizacijo, transport in kurjavo, zavarovanje in drugo plačujejo za vsak obrok hrane po 2 din iz svojega. Če bi se odločili hrano dovažati iz BETI bi polovico prihranili, vendar se kljub številkam, ki to dokazujejo, za novost ne morejo ogreti. Ker postavlja v nekaterih kolektivih vprašanje, kam z njihovimi kuharicami, je Gostur pripravljen sprejeti vso kvalificirano kuharsko osebje iz podjetij, ki bi se vezala na delavsko restavracijo. Pogovori tečejo, toda konkretnih odločitev še ni.

Ne gre za to, da bi koga javno preganjali k odločitvi, pač le za preprost račun. V času, ko poudarjamo varčevanje na vsakem koraku, je menda vredno premisleka, če

5 ali 6 starih milijonov nič ne pomeni. Sindikalna organizacija v kolektivu bi lahko s tem denarjem veliko naredila. Možnosti je že več: lahko bi denar dali za komunalno izgradnjo mesta ali za stanovanja delavcem, pa bi bilo nekaj koristi.

28. decembra bodo sejali

Odborniki občinske skupščine Metlika se bodo sestali v ponedeljek, 28. decembra. Sprejeli bodo več odlokov, obravnavali pa bodo tudi smernice proračuna za prihodnje leto in proračunsko politiko v letu 1971.

Božakovo: vode manjka

Spet na Božakovem manjka vode, zato jo morajo vaščani v sodih voziti iz bližnjega studenca. Pomanjkanje vode občutijo tudi v bližnjem Zlebeju in v vasi Radoviči, kjer pa vodo črpajo tudi iz Koipe.

Zaslужki pod 800 din bodo na tapeti

Kako se godi delavcem in kako uspeva samoupravljanje v kolektivih, bodo pretresali na bližnjih konferencah sindikalnih organizacij

Sindikalne organizacije bodo v kratkem dajale obračun dela, obenem pa so na dnevnem redu konferenc predvidene obravnave o samoupravljanju in o akciji, da bi v kolektivih dosegli najmanjši zaslužek 800 din.

Računajo, da bodo odkrito spregovorili o tem, ali so bili sklepi samoupravnih organov uresničeni in če so bili v korist delovnih ljudi, povedati pa bo treba tudi, kdo zavira samoupravne odnose ali ne dopušča, da bi se ti bolje razvili.

Pri oceni delavske življenjske ravni bodo obravnavali stanovanjsko problematiko, prehrano delavcev, varstvo pri delu, nadomestila za čas bolezni ter uvajanje 42-urnega delovnika. Pri stanovanjski problematiki se bo sindikat opiral na stališča slovenskih sindikatov, da bo treba v prihodnje več dajati za nakup družbenih stanovanj in ne večine sredstev za stanovanjsko izgradnjo porabiti za podpiranje zasebnih gradenj. Podobno je s stališčem, naj bi bil najmanjši osebni dohodek 800 din. Tu bo treba v vsaki delovni organizaciji ugotovljati, koliko imajo ljudi z majhnimi zaslužki, zakaj tako in po čigavi krivdi. S tem ni mišljeno, da bi sindikat za vsakega zaposlenega hotel izposlovati 800 din me-

sečnega zaslužka, pač pa, da bi delavec s polno zaposlitvijo in ob doseganju norme dobil 800 din. Če pa na istem delovnem mestu eden normo presega, drugi pa je niti ne doseže, ni krivda podjetja, temveč je očitno, da gre za bolj in manj sposobnega delavca. V takih primerih bo treba načeti vprašanje če bo delavec, ki ne dosega norme, lahko še ostal na tem delovnem mestu, ker njegov stroj ni izkoriščen.

O uvedbi 42-urnega delovnika je bilo že toliko govorenja, da kaj novega ni mogoče povedati, pač pa je dolžnost sindikata držati v to določilo, da bi obravnava tega vprašanja čimprej izgini- la z dnevnega reda.

Vsekakor pa namerava sindikat več pozornosti posvečati rekreaciji, kamor sodijo dopusti, regresi in podobno. Rekreacija ni opravljena s tem, da daje kolektiv delavcem možnost dopusta, medtem ko hodijo na morje na oddih samo uslužbenci. Delavci bo treba svabiti na pravi oddih, kajti ne bodo dolgo zdržali ob celotnem napornem delu v podjetju in ob dopustu na njivah. Tudi krajsi izleti, ki se mnogokrat sprevržejo v navadno veselico, nimajo nobene zveze s pravim oddihom. Podpirati športno dejavnost, prirejati

poučne izlete in nagovarjati delavce, da bi si privoščili vsaj nekaj dni pravega oddiha pa je naloga sindikata. Ze dolgo vemo zanjo, pa vendar je še veliko kolektivov, kjer te stvari niso urejene.

SPREHOD PO METLIKI

■ SODOBNO SAMOPOSTREŽNO RESTAVRACIJO so na občinski praznik odprli v tovarni BETI, vendar je v novih prostorih prišla redno obratovati šele 8. dec. Abonentom so za malico razne enolončnice na razpolago kranjske klobase, hrenovke, sendviči, za kosilo pa prav tako vrsta raznih jedi. V restavraciji je tudi dobro založen bife.

■ TULIPANI, KI STA JIH NI-ZOZEMSKA TOVARNA NEVEDA oziroma njen direktor darovala tovarni BETI, so že posajeni po grehah okoli poslopij, kjer bodo prihodnje spomlad zažareli v pisanih barvah. Poleg tega so vsenokrog zasadili veliko vrtnic in okrasnega grmičja. Tako podjetje BETI ne skrbi le za lepo ureditev notranjih prostorov, temveč tudi za prijetni zunanji videz svoje tovarne.

■ V PRODAJALNI GOSTUR tovarne BETI je vsak dan zelo živahno. Zlasti veliko je zanimanje za novi izdelek za ženske diolen loft, ki ga imajo naprodaj po konkurenčnih cenah, in sicer v najrazličnejših vzorcih in barvah.

Novoletno slavlje po šolah

Na vseh šolah v metliški občini bodo imeli novejeto proslavo. Za učence višjih razredov bodo prirejali čajanke s programom, v Metliki bodo sedmošolci in osmošolci že zaplesali, medtem ko bodo imeli učenci nižjih razredov in predšolski otroci zabave zase, kjer bo nastopil dedek Mraz. Manjši otroci bodo dobili skromne pakete, večji pa bodo dobrote pojedli kar na zabavi.

Veselje na Suhorju

28. decembra bodo učenci suhorske šole praznovali novejeto jelko. Kot je že v navadi, jih bodo ob tej priložnosti obiskali predstavniki podjetja Jugotekstil iz Ljubljane, ker ima kolektiv te gospodarske organizacije že 10 let patronat nad šolo. Tudi to pot bodo šolarji na Suhorju deležni lepih daril.

Hotel že oddan

Podjetje Gostur pripravlja silvestrovanje tako v hotelu kot v gostišču na Dragah, na Vinomeru in v novi restavraciji BETI. V hotelu so rezervacije po 95 din že razprodane, igrali pa bodo črnomaljski Abadoni. Pri Makarju ali uradno v gostišču »Na Dragah« je še nekaj prostih mest, rezervacija s silvestrskim menujem in paketom presenečenja pa velja 85 din. V tem lokalu bo goste zabaval domači belokranjski ansambel. Na Vinomeru bo silvestrovanje samo za vnaprej napovedane skupine, v novi delavski restavraciji tovarne BETI pa bodo dočakali novo leto člani kolektiva. Če bo kaj prostih mest, bodo sprejeli še druge goste.

Karel Ružič

V torek, 8. decembra, so Metličani v lepem številu posemili na zadnjo pot čevlarskega mojstra Karla Ružiča. Pokojni, ki je doživel komaj 56 let, je po vojni delal v čevlarskem podjetju, zadnja leta pred upokožitvijo pa je bil zaposlen v tovarni BETI.

Rajni Karel v življenju ni opravljal samo svojega poklica, temveč je sodeloval tudi pri raznih društvih, tako pri gasilcih, bivšemu Sokolu, orkestru, predvsem pa pri domači godbi, kjer je igral celi 38 let. Med vojno je bil v internaciji, nato pa je odšel v partizane, kjer je bil dodeljen godbi Glavnega štaba. Za svoje delo je prejel tudi tri odlikovanja. Metličanom bo pokojni ostal v lepem spominu.

metliški tednik

30 ali 60?

Avtomobilisti na Ulici talcev so zadnje dni presenečeni, ker ne vedo, kako bi vozili. Doslej je bila namreč ta ulica znana po tem, da velja na njej omejitev hitrosti 30 km na uro. Zdaj pa je od znaka za omejitev pred Košakovo gostilno ostal samo še drog, znaka pa ni več. Medtem pa na drugi strani ulice taka omejitev še velja.

Ker vozniki ne vedo, ali so pri Košakovi gostilni znak odstranili nepridipravi ali je uradno odstranjen, velja zdaj: z ene strani po 30 km na uro, z druge pa je dovoljeno 60!

Takojšnja pomoč!

Analiza o ostarelih v novomeški občini je pokazala, da je med 454 ostarelih in onemoglih občanov samo 22 zdravih ljudi. Huje bolnih je 87, bolnih in bolehnih pa 323. Mnogi med njimi komaj opravljajo lažja dela.

Podatki torej dovolj zgovorno dokazujejo, da je pomoč ostarelim nujna — zanjo so se zavzeli doslej vsi, ki so o analizi govorili.

Evidentiranje bo stalno

Na seji občinske konference SZDL v Novem mestu so sprejeli tudi poročilo o stalnem evidentiranju možnih kandidatov za odbornike in poslance. Namen stalnega evidentiranja med skupščinskih volitvami je spremljati in ugotavljati nove ljudi, ki se v samoupravni praksi s svojim delom uveljavljajo in na ta način pridobivajo družbeni ugled. Tak način dela pa omogoča tudi, da bodo ob novih volitvah lahko upoštevali tudi tiste, ki so zdaj pre slabo zastopani: mladino, ženske, delavce, študente in kmete.

Bodo ostali doma?

Ko se bodo naši delavci na tujem ob koncu leta vračali domov na počitnice, bodo občinski sindikalni sveti pripravili z njimi razgovore. V Novem mestu bo tak posvet 29. decembra ob 10. uri v Sindikalnem domu. Na posvetu bodo delavce med drugim seznanili tudi z možnostmi za zaposlitev doma: dolenska podjetja bodo pripravila spisek možnih zaposlitev. Računajo, da bo vsaj nekaj delavcev, ki zdaj delajo na tujem, prihodnje leto ostalo doma.

50% CENEJE!

V Novotehnični prodajalni muzikalij na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu so znižali ceno nekaterim magnetofonom in transistorjem, ki jih prodajajo 50 odstotkov ceneje. Tudi nekaj televizijskih sprejemnikov, ki so jim znižali ceno od 2.550 din na 2.000 din imajo še na zalogi.

Avtomobili namesto krav

Prostor pri bifeju ob Cesti herojev je postal že pravo parkirišče. Dokler so bili živinski sejmi v Ločni, so se tu ustavljali kmetje z živino, sedaj pa je prostor posebno ob prometnih konicah pravo postajališče avtomobilov, katerih lastniki si gasijo žejo v bifeju ali pa nakupujejo v bližnji samopostrežni trgovini — čeprav je pred samopostrežnico urejen parkirni prostor.

Živina hoče hrano, ne ve za težave

Mar hočejo mešalnice prebiti dogovor o zamrznjenih cenah? — Direktor novomeške zadruga: »Kje naj dobimo krmila za živino?«

Zadnje dni so v novomeški kmetijski zadrugi Krka ves čas na trnih. Pravzaprav se igrajo moderno igrice o jari kači in tako naprej. Ali drugače: kot bi trgali liste na marjetici in govorili: bo, ne bo, bo, ne bo. Kdo bi to vedel? Stvar pa seveda ni igrice, pač pa hudo resna zadeva, ki grozi, da bo kmetijstvo ponovno povozila. Direktor zadruga inž. Jože Tanko je skoraj obupan: »Kako naj vem, ali bomo živino jutri lahko nakrmili ali ne?« Tu je bistvo problema: novomeška kmetijska zadruga nima nobenih zagotovil, ali bo krmila za svojo živino in za živino kooperantov ter sploh kmetov, ki rede živino, dobila danes, jutri... ali pa jih sploh ne bo dobila.

Ob uvedbi stabilizacijskih ukrepov so zamrznile tudi cene krmilom za živino. V zadnjih mesecih so zaradi pomankanja koruze cene narasle za petino. Zato se mešalnice zdaj izgovarjajo, da po zamrznjenih cenah ne morejo več mešati, ker je ta cena prenikava v primerjavi s posameznimi cenami surovin.

Ker pač zveznih predpisov ne morejo potoptati so našle drugo pot za reševanje svojih težav: zahtevajo dodatna doplačila v najrazličnejših oblikah, najpogosteje pa kot prevozne stroške ali pa strokovne usluge. Iz teh ozirov je krmila seveda čedalje težje dobiti. Zadruga ostaja po nekaj dni brez krmil, kar je posebno občutljivo pri perutninski proizvodnji.

Direktor zadruga je postregel z naslednjimi podatki: proizvodni stroški pri pitani živini so za 64 par večji pri kilogramu prirastka. Povprečna cena za kilogram prirastka je zdaj že 8 dinarjev, ob zmanjšani rentabilnosti morajo tudi proizvodnjo zmanjševati.

Se huje je pri piščancih, kjer je za petino večja lastna cena zdaj že za dinar večja od prodaje — pri kilogramu

prirastka. Proizvodnjo bodo zato zmanjšali za toliko, da jo bodo prilagodili zmogljivostim klavnice, ki lahko zakolje vsak dan 2.500 piščancev.

Mešalnice torej danes narekujejo proizvodnjo. Novomeška zadruga vidi rešitev iz zagate je v usklajenem sorazmerju med surovinami in prodajo. Za današnje prodaj-

Ročne ure za NOVOLESOVCE

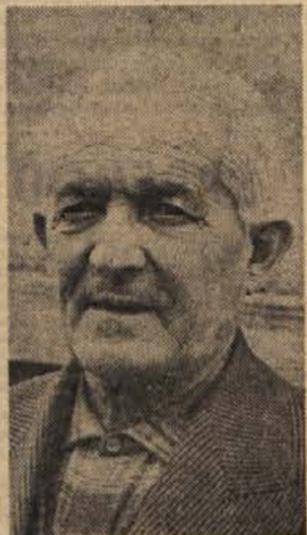
V soboto, 12. decembra, je del kolektiva kombinata Novoles iz Straže praznoval zaključek poslovnega leta, ob enem pa še 105-letnico žage Soteska, 25-letnico ustanovitve podjetja in 20 let delavskega samoupravljanja. Ob tej priložnosti je zbranim proizvajalcem spregovoril generalni direktor, Jože Knez in se jim zahvalil za prizadevnost. Na svečanosti so se spomnili vseh delavcev, ki delajo v podjetju 10 in 20 let. Vsak je dobil ročno uro s posvetilom, vseh nagradjenec pa je bilo 362. Drugi del praznovanja tega več kot tisočlanskega kolektiva bo ta teden.

70 LET ERNESTA BELETA

Kadar zatuli sirena, ne vpraša...

54 let gasilec: navada je postala železna srjaca! »Delo človeka pomlajuje,« je dejal 70-letni upokojenec iz Novega mesta

Prejšnji teden je v krogu svoje družine praznoval 70-letnico žvrljenja naš somešan Ernest Bele. Skromen kot vedno je odgovarjal na čestitke:

»Srečen sem, da sem s svojo družino. To je največje bogastvo, ki ga ima človek.« Ernest Bele je izučen ključavničar in vodovodni inštalater ter dolgoletni gasilec. Rodil se je v Novem mestu. Po končani šoli se je pri mojstru Prežljaku izučil svojega

poklica. Ta ga je vključil tudi v prostovoljno gasilsko društvo, ki je takrat imelo velik ugled, saj so gasilci skrbeli za varnost meščanov in prebivalcev tja do Krškega. Njegovi najbližji pravijo: »Ena izmed gasilskih navad se ga drži še danes. Kadar zatuli sirena, nič ne vpraša, ampak teče na dogovorjeno mesto napol oblečen.«

»To mi je v krvi,« je povedal Ernest Bele. »Pri gasilcih sem že 54 let.«

Je najstarejši član novomeškega gasilskega društva. V teh dolgih letih je bil njegov poveljnik, vodja oddelkov in drugo. Spravljenih ima več kot 10 gasilskih odlikovanj in gasilsko spomenico, s katero je bil odlikovan pred nekaj leti.

Ernest Bele je že precej let upokojen, vendar še vedno rad pomaga, kadar je treba. Nihče mu jih ne bi prisodil 70.

»Delo človeka pomlajuje,« pravi. »Tako nimam časa misliti na bolezen in na leta. Seveda včasih me že kje kaj stisne, toda dobra volja vse hitro prežene.«

Pridružujemo se čestitkam

Priznanje vojakom krvodajalcem

V vojašnici Milana Majcna v Bršlinu je na večji vojaški slovesnosti, v soboto, 12. decembra, glavni odbor Rdečega križa Slovenije podelil pismeno priznanje krvodajalcem vojakom in oficirjem polkovnika Jožeta Nagodeta.

ne cene mleka, živine in perutnine je po mnenju zadruga cena krmil za približno desetino previsoka.

Kar je zdaj najhuje: kljub temu krmil ni mogoče dobiti. Slišati je celo, meni inž. Tanko, da mešalnice ne bodo dostavljale krmil, kar je novomeška zadruga že občutila na svoji koži, ko so ji v nekaj dneh številne mešalnice odpovedale dobavo in zahtevali pristanek za višje cene.

J. S.

Po novem bo laže

V novomeškem IMV je okrog 500 mladih. Okrog 200 je vključenih v mladinski aktiv. Ker so zaposleni v vseh obratih in oddelkih, je redno obveščanje in zadovoljivo delo skoraj nemogoče. Vodstvo aktiva je pred kratkim sklenilo, da bodo odslej organizirali delo v skupinah po oddelkih ter vsi v skladu z delovnim načrtom celotnega aktiva. Tako bodo tudi laže izpolnjevali program »Aktive 75«, v kateri sodelujejo.

OČITEN NAPREDEK PTT PODJETJA:

Halo, bo pri nas zvonil telefon?

Dobro sodelovanje podjetja, občinske skupščine in gospodarstva je vsakakor porok za hitrejši razvoj novomeškega PTT podjetja

Ko so v občinski skupščini poudarili, da komunalna dejavnost sicer napreduje, da pa še prepočas sledi hitremu razvoju občine, so nedvomno imeli v misli tudi telefonijo. Direktor novomeškega PTT podjetja Jakob Berič je potem, ko so govorili o dejavnostih posebnega družbenega pomena, vsekakor zadovoljil

odbornike, ko jim je dokaj nazorno povedal o težavah in tudi o uspehih in načrtih tega pomembnega podjetja.

Kar spomnimo se: ko se je začelo prejšnje desetletje, sta bili Novo mesto in občina seveda še brez avtomatske telefonske centrale! Danes pravzaprav že skoraj ni pomembnejšega kraja v občini, kjer take centrale nimajo. V zadnjih letih se je število telefonskih impulzov povečalo od 230.000 na 650.000: prihodnje leto bodo v Novem mestu vpisali več sto novih telefonskih naročnikov, proti Ljubljani bomo imeli 84 zvez — zdaj jih je 58 in še pred nedavnim jih je bilo komaj 28.

Hitri gospodarski razvoj terja tudi bolj usposobljeno telefonijo, saj je razvoj podjetij odvisen tudi od takih stvari, ki se sicer kažejo kot

malenkosti, v resnici pa to še daleč niso. Novomeško podjetje je povečalo svojo telegrafsko službo za 100 odstotkov, pošto službo namestilo v kratkem tako izboljšati, da bodo ukinili izvedostavna območja, in poskrbeli za bolj pogosto dostavo.

V Novem mestu je zdaj najbolj pereč problem telefonska povezava Zagrebške ceste (Industrija motornih vozil) in Bršlina, kjer je tudi veliko industrije. PTT podjetje upa, da bo prihodnje leto imelo na voljo dovolj denarja, da bo rešilo obe težavi.

Poudarili so, da je sodelovanje PTT podjetja, občinske skupščine in podjetij zelo dobro in da prav zaradi tega lahko računajo na še hitrejši razvoj tega podjetja in s tem telefonije, telegrafije in poštne službe v občini.

Ob naši borbi in uradnih podporah, s katerimi smo se zavzeli za kmetijstvo, bi morali zdaj tudi z dejanji pokazati, da smo pripravljeno parole spremeniti v resnico.

J. SPLICHAL

NOVO MESTO V PODOBI

NOVO MESTO 1914: otvoritev belokranjske železnice 24. maja 1914 — Na kolodvoru pričakujejo novomeški odličniki prihod slavnostnega vlaka in takratnega avstrijskega železniškega ministra Forsterja. Levo šolska mladina, v sredini predstojniki uradov (prvi predsednik okrožnega sodišča Garzarolli pl. Thurnlack), župan, okrajni glavar itd., desno kapiteljska

duhovščina. S strehe visita cesarska črnozolta in slovenska zastava. Videti je, da tudi takrat (kot mnogi še danes) niso vedeli in ne vedo, kako morajo biti razporejena barvna polja naše zastave: namesto belo-modro-rdeče barve prav v obratnem redu, kar pa je seveda srbska narodna zastava. Mesec dni kasneje, po sarajevskem atentatu, bi bila taka zamenjava za načelnika postaje lahko usodna.

Beseda o ostarelih - zdaj pa pomoč

Analiza je v besedah pokazala, kaj moramo v življenju narediti - Za novega tajnika občinske konference SZDL izvoljen Franc Bartolj

Tretja seja občinske konference SZDL v Novem mestu je bila pretekli petek namenjena razpravi o kulturni dejavnosti v občini, akcijskemu načrtu za pomoč in varstvo ostarelih ljudi, razpravi o sistemu stalnega evidentiranja možnih kandidatov za odbornike in poslance ter volitvam tajnika občinske konference SZDL. Ker je izvršni odbor menil, da predsednik Franc Beg zares ne more odpravljati vseh poslov in ker tudi statut predvideva tajnika, so na seji za to delovno mesto izvolili Franca Bartolja, ki je bil doslej socialni delavec na Centru za socialno delo v Novem mestu.

Tokrat so spet razpravljali o pomoči ostarelim občanom, ki jih je v novomeški občini 454. Popisovalci so v anketi ugotovili, da jih 189 potrebuje socialno pomoč, 79 se jih je izreklo za večjo pomoč, 19 primerov je, ko bi bilo potrebno zdravljenje na domu, 30 bi jih morali zdravstveno zavarovati, 14 zdraviti v bolnišnici, 103 nuditi po-

moč pri delu in oskrbi doma, 81 nego na domu, 44 bi jih moralo dobiti čevlje in obleko, 54 bi jih morali občasno obiskati, 40 pa bi jih morali sprejeti v socialne zavode.

161 oseb od teh živi v dobrih stanovanjskih pogojih, 223 v slabih, v skrajno slabih pa 70. 219 ostarelim občanom pomagajo sorodniki, 93 jih so-

rodnikov sploh nima, drugim pa sorodniki ne pomagajo. Bržkone je na mestu trditev, da bi morali sorodniki pokazati več skrb in humanosti - vsaj do svojih najbližjih!

Kar 311 ostarelih ljudi je starih več kot 65 let; med 454 občani, ki potrebujejo našo pomoč, je 357 žensk in 97 moških. Kar 90 ostarelih se še preživlja z delom na kmetiji.

Nedvomno je analiza dobra osnova za resnično reševanje težav. S tem da smo problem analizirali in ugotovili, da so tudi taki, ki so prepričani sami sebi in okolju, smo naredili šele prvi korak, ki pa njihovem vsakdanjemu življenju ne pomaga dosti.

Zdaj smo pokazali z besedami, kaj je potrebno narediti z dejanji. Pričakujemo lahko torej resničnih dobrih del!

J. S.

Niso važne občinske meje

Šolski center za kovinarsko stroko iz Novega mesta se uveljavlja tudi v Ljubljani, kjer ima veliko učencev

Izobraževalno delo šolskega dela za kovinarsko stroko v Novem mestu ni omejeno le na Novo mesto, vzgoja kadrov je usmerjena tudi drugam. Eno izmed novih delovnih področij je strokovno šolanje poklicnih voznikov motornih vozil, ki ima oddelka v Novem mestu in Ljubljani.

Na ljubljanskem sestanku vodstva novomeške šole in diplomantov, ki so končali izpite za poklicne voznike, so povedali, da je bila pot do diplome težka. Mladi ljudje niso poznali prostih dni, ves svoj prosti čas so v dveh mesecih in pol, kolikor so se šolali, porabili za usposabljanje. Znanje jim v praksi veliko koristi. Predavatelji so bili usposobljeni, organizacija dela je bila v zornu. Diplomantje so potrdili, da so se veliko naučili tudi iz splošne izobrazbe.

V Novem mestu je take izpite naredilo 36 kandidatov, v Ljubljani pa kar 205. V treh ljubljanskih oddelkih se zdaj šola še 127 kandidatov. Tečajniki morajo narediti teoretični in praktični del izpita, ki zahteva poznavanje prve pomoči, cestnoprometnih predpisov in tehnične vožnje. Učni program je usklajen s programi drugih šol, ki učijo poklicne šoferje. Zaradi dobrega dela je šolski center za kovinarsko stroko

iz Novega mesta tudi v Ljubljani trdno zasidran, čeprav se je tam zaradi konkurence težje uveljaviti.

S. D.

„Tisoč radosti“ v Šentjerneju

Novembrske sklepe o dveh letnem tekmovanju jugoslovanskih pionirskih iger pod geslom »Tisoč radosti« je pionirski odred »Martina Kotarja« v Šentjerneju že začel uresničevati z lastnim programom, ki so ga razgrnili v prvi številki svojega glasila »Naša pot«. Na to kaže geslo iger na naslovni strani in vsebina številke. Pionirji bodo tekmovali s prireditvijo »Novoletna jelka«, pripravili bodo pustovanje, praznovali dan pomladi, ob dnevu mladosti pa bodo pripravili zabavno-glasbeno prireditev. Nastopali bodo na strelskih, prometnih, novinarskih, pevskih, športnih in fotografskih tekmovanjih, prijavili se bodo za »Veselo šolo« in »Smejte se z nami!« s prvimi prispevki v svojem glasilu so akcijo že začeli. Če bodo tako nadaljevali, potem bodo lahko posnemali svoje prometnike, ki so letos postali prvaki.

MARJAN TRATAR

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Zvonkovič iz Jurova - Blaženko, Cvetka Braite iz Zagrada - Zlatka, Boža Zgone iz Ravnika - Tomislava, Marija Hudorovac iz Loke - Lada, Slava Beriša iz Loke - Saša, Ivanka Simončič iz Vinjega vrha - Albino, Marija Jurečič iz Radovičev - Mojca, Ivanka Golob iz Zabele vasi - Gregorja, Otilija Plut iz Uršnih sel - Roberta, Reza Kovačič s Trške gore - Ivana, Marija Grahek iz Rožanca - Leopolda, Cvetka Cezar s Krke - deklico, Marija Šot iz Metlike - deklico, Marija Grubač iz Rosalnice - deklico, Frančiška Kastelec iz Drnovega - deklico in Julijana Bučar iz Harinje vasi - deklico. - Cestitamoi!

Društvo upokojencev Novo mesto

Društvo upokojencev Novo mesto prireja za svoje člane 31. decembra 1970 ob 19. uri v vseh prostorih kluba

SILVESTROVANJE

Za godbo in plesom. Prijave in vplačila rezervacije (25 din za osebo) sprejemamo v klubu do 28. decembra. V rezervaciji sta vračunani izdatki večerja in malica. Ker je število sedežev omejeno, pohitite s prijavitmi!

ČETRTKOV INTERVJU

„Moderno pomeni - lažje“

Inž. Mirko Pečar o modernizaciji Novolesa

Tehnični direktor stranskega lesnega kombinata Novolesa inž. Mirko Pečar je prav gotovo med glavnimi zagovorniki in hkrati tudi pobudniki hitrega Novolesovega napredka.

»Zakaj ste se torej pred tremi leti odločili za modernizacijo?«

»Ko smo se odločili, smo imeli v mislih dva razloga: boljše izkoriščanje zmogljivosti proizvodnih površin in pa dejstvo, da z uvajanjem modernih in avtomatskih strojev uvajamo tudi boljše delovne pogoje. Tipični primeri za to trditev se kažejo pri odpravi težkih delovnih mest. V kotlovnici z avtomat-

— Kaj torej modernizirana proizvodnja predstavlja za podjetje?

»Prvič: proizvodnja v podjetju smo podvojili. Drugič: to je dobra startna osnova za novo povečanje proizvodnje. V tem bomo uspeli z razmeroma majhnimi stroški; z nakupom opreme in modernejših strojev, se pravi z odpravo ozkih grl. Pri novi modernizaciji bo torej glavna dolžnost odpraviti ozka grla in izboljšati delovne pogoje — v lakirnicah bomo morali poskrbeti za sušilne kanale, z avtomatizacijo pa bomo zagotovili še boljše kakovost izdelkov.«

— Zdašnja modernizacija vzbuja upanja, da se bo proizvodnja še naprej hitro večala. Kaj imajo od denarja, vloženega v rast podjetja, delavci?

»Modernizacija pomeni hkrati odpravo težkega fizičnega dela — ročnih transportov težke hlodovine, ročnega posluževanja strojev. Tako se izboljšujejo delovni pogoji zaposlenih, stroški pa se zaradi avtomatiziranega procesa zmanjšujejo. Stroji se ne motijo, delajo točneje in zanesljiveje. Produktivnost je večja, osebni dohodki tudi. Lahko trdim, da ne bomo nikogar odpustili: modernejši stroji sicer zahtevajo sposobne ljudi, a vsakomur damo možnost za prekvalifikacijo in preusmeritev.«

— Koga predlagate za naslednji četrtkov intervju?

»Kaj, ko bi Marjan Simič, načelnik oddelka za gospodarske in družbene dejavnosti novomeške skupščine, povedal o bodočem industrijskem in stanovanjskem razvoju Novega mesta in povezavi mesta z okoljskimi kraji, še posebej s hitro se razvijajočo Stražjo?«

J. SPLICHAL

skim kurjenjem ni več potrebno težko delo kurjačev, lažje delovne pogoje na žagi so omogočile moderne transportne naprave. V modernizacijo smo vložili 35 milijonov dinarjev v zadnjih dveh letih: 12 milijonov smo dobili pri Mednarodni banki za obnovo in razvoj, 8 milijonov pri Ljubljanski banki in Dolenjski banki in hranilnici, 15 milijonov dinarjev pa predstavlja lastno udeležbo.«

Skupno preživeti čas

Plodno sodelovanje med vojaki in mladino

Letos poteka drugo leto načrtnega sodelovanja med novomeško mladino in vojaki, ki je za vse brez dvoma velikega pomena. Letošnje sodelovanje je bilo izredno plodno na področju družbeno-politične, kulturno-zabavne in športne dejavnosti.

Posebno raznoliko je bilo sodelovanje na družbeno-političnem področju. Mladina in vojaki so imeli več skupnih predavanj in razgovorov, vojaki so več kot desetkrat obiskali novomeške delovne organizacije, mladina je vojake obiskovala v kasarnah in sodelovala z njimi v terenskih vajah in pohodih, skupno so obiskovali znane kraje iz NOV, pripravili skupne akcije, vojaki so bili vključeni v posamezne mladinske organizacije in v občinski mladinski vodstvo ter drugo.

Na kulturno-zabavnem področju so skupno pripravili več razstav, literarnih večerov in akademij, zabavnih prireditev, partizanskih večerov in akademij, proslav in plesov.

Tudi na športnem področju je bilo stalno sodelovanje v obliki tekmovanj v vseh športnih panogah.

Takega sodelovanja si oboji še vnaprej želijo, saj je

najboljša pot za poglobljanje bratstva in enotnosti med mladimi in pripadniki JLA.

A. V.

V NOVEM MESTU PRAVIJO:

Kultura naj ne bo desetnica

Za ustanovitev občinske kulturne skupnosti

Na tretji seji občinske konference SZDL v Novem mestu so govorili o vprašanih kulturne dejavnosti v občini.

Orkester iz Firenc koncertiral pri nas

V ponedeljek, 14. decembra zvečer, je v novomeškem Domu kulture koncertiral simfonični orkester palače Pitti iz Firenc. Italijanski umetniki so izvedli Rossinijeva, Viottijeva in Schubertova dela. Solist je bil Cristiano Rossi. Odličnemu orkestru je dirigiral Umberto Cattini. Gostovanje priznane orkestra je vzbudilo zanimanje novomeškega in okoljskega občinstva, da je v lepem številu obiskalo prireditev. Koncert je priredil zavod Za kulturno dejavnost in sodelovanje z ljubljanskim Festivalom.

Še posebej pa so spregovorili o ustanavljanju kulturnih skupnosti. V razpravi so sprejeli več sklepov: občinska skupščina naj na svoji naslednji seji ustanovi iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti. Menili so, naj krajevne organizacije SZDL in krajevne skupnosti z društvi, ki goje kulturno dejavnost, spregovore o zakonu o financiranju kulturnih skupnosti in o zakonu o ustanavljanju kulturnih skupnosti. Podprli so ustanovitev občinske kulturne skupnosti, poudarili pa so, da je potrebno tudi medobčinsko sodelovanje. Iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti naj še naprej učinkovito skrbi za ustanovitev kulturne skupnosti, pri svojem delu naj upošteva tudi delovne organizacije.

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

NA NAJZANILNEJSEM STOLPU ZUZEMBERSKEGA GRADU polagajo ostreže. Če bo lepo vreme, bo stolp še ta teden pokrit, spomladi pa bodo zunanje stene preoblekli z grobo malto.

Zidarske odre so postavili še tudi v notranjosti sosednjega, manjšega stolpa, kjer bodo najprej očitili obodni zid, nato pa bodo spomladi obod podzidali do prvotne višine in ga nameravajo pozneje s stolpoma, ki gledata na trg, urediti in pokriti.

JAREK ZA VODOVOD DVOR. SKEGA VODOVODA je izkopen prav do Sadinje vasi, in če bodo dopuščale temperature in vremenske razmere, bodo v nekaj dneh položili vanj še cevi. Dograjeni rezervoar nad Zafaro in hitreje napredovanje izkopnih del pri cerovodu sta pritegnila nove interese za vključitev v gradnjo vodovoda.

V ZUZEMBERKU POGRESAJO ŽIVINSKO TEHTNICO, odkar je Zavod za izmero uteži in meril izločil dotodanjo živalsko tehtnico za popravilo. Sedaj tudi žuzemberški okoliš uporablja tehtnico na Dvoru, kar je pa za bolj oddaljene kraje neugodno. Zadruga je zainteresirana, da bi tudi v Žuzemberku tehtal živino, zato lahko upamo, da bo ugrinjala popravilo tehtnice.

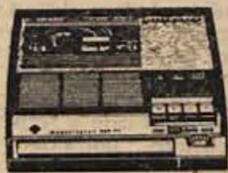
IZ LASC NAD DVOROM V VASI LIPE IN MALO LIPE popravljajo krajevno pot. Grob material so obnili iz teh vasi sami pripravili, finejši material pa vozijo iz peskokopa krajevne skupnosti pri Smihelu nad Žuzemberkom. Krajevna skupnost nudi material zastoj, opravi brezplačno nakladanje in plača prevzem. Predvidevajo, da bo s tem dela prispevek v višini 7000 din, seveda pa bodo tudi občani teh vasi opravili delo za približno enak znesek. Ko bo pot popravljena, bo v vas lahko pripeljal tudi avtobus.

SAMOPOSTREZNO TRGOVINO BI RADI imeli v Žuzemberku. O tem je slišati na raznih pogovorih, na drugi strani pa se zadruga pripravlja na rekonstrukcijo sedanjih gostinskih prostorov v trgovinske prostore. Zato bi bilo to moč upoštevati.

RIBOGONJICA POD SMIELOM NAD ZUZEMBERKOM naj bi soot služila svojemu namenu. Za to se zavzemajo ribiči iz žuzemberškega pododbora, pa tudi drugi delavci v Žuzemberku in okolici. M. S.

Kako v mladinskem klubu?

Predsedstvo občinske konference ZMS je na svoji zadnji seji sklenilo, da bo v kratkem občini zbor novomeškega mladinskega kluba, na katerem bodo mladinci izvolili klubsko vodstvo, določili delovni načrt in uredili pristop v klubske prostore z izkaznico na podlagi plačane članarine.

novi leto. V tej prodajalni boste najlažje izbrali primeren transistor, gramofon, magnetofon, gramofonske plošče in drugo.

S praktičnim darilom, ki ga boste kupili pri ELEKTROTEHNI, boste prav gotovo razveselili sorodnika, prijatelja ali znanca.

(PO-E)

Novomeška kronika

■ SLOVENSKA KRAJINA, NJENE ZNACILNOSTI IN VARSTVO — pod tem naslovom bo Hortikulturno društvo organiziralo predavanje, ki bo 18. decembra, ob 17. uri v Sindikalnem domu. Predaval bo ravnatelj Zavoda za spomeniško varstvo iz Maribora Mirko Šotarič. Predavanje bodo spremljali z okrog 200 diapozitivov. Priredbo bo ob koncu evropskega leta za varstvo narave. Člani, ljubitelji narave, posebno pa mladina — vabljemo!

■ VULKANIZER pri Petrolu ob Cesti komandanta Staneta je imel v soboto polne roke dela. Pred delavnico je bila vrsta avtomobilov, ki so čakali na popravilo. Pred mrazom, ki vedno bolj pritiska, se vozniki želijo zavarovati, še preden bosta na cestah sneg in led.

■ NOVOLETNA PRAZNOVANJA bodo organizirali tudi v vseh novomeških hotelih in restavracijah. Za zabavo bodo igrali znani instrumentalno-vokalni ansambli. Rezervacije že sprejemamo.

■ TUDI IZLOZBE so dobile noveletna oblačila, ki nas že opozarjajo na praznike z napismi in lepo pripravljenimi darili. V vsaki trgovini so tudi letos pripravili različna darila, s katerimi lahko razveselite svoje najbližje. To so volnena oblačila, keramični in porcelanski predmeti, stekleni izdelki, knjige, najnovejše plošče in drugo.

■ NAVAL pri opravljanju soferskih izpitov se še ni polezel. Bodoči vozniki želijo izpite opraviti še pred snegom in gradim vrznanom. Vozniška komisija je vse dni zaposlena do poznega večera, avtomobili s oznakami L pa krožijo po mestnih ulicah po ves dan. Vendar so rezultati opravljenih izpitov zelo slab. Še vedno zelo majhen odstotek kandidatov opravi soferski izpit hitro in brez težav.

■ V PONEDELJEK je v Domu kulture gostoval simfonični orke-

ster Palače Pitti iz Firenc. Koncert je obsegal dela — Rossinija, Viottija in Schuberta. Orkestru je dirigiral Umberto Cattini, solist pa je bil violinist Cristiano Rossi.

■ CENE NA TRGU so bile v ponedeljek take: cvetaka 3-4 din, čebula 3 din, česen 12 din, fižol 6-8 din, krompir 1 din, koleraba 2 din, korenje 6 din, ohrovt 4 din, pesa 3 din, por 4 din, peteršilj 7 din, paradajnik 6 din, repa 2 din, kislja repa 3,50 din, rudič 4-5 din, solata — endivja 5 din, špi-naca 6 din, zelje 2 din, kislje zelje 3,50 din, zelena 4-5 din, suhe fige 7 din, grozdje 5 din, hruške 5 din, jabolka 3,50 din, limone 5 din, orehi 3-4 din, orehi-jedra 20 din, pomaranče 5,60 din, suhe slivne 5 din, jajca 0,85-1 din, smetana 12 din, sirček 6-7 din.

■ RODILE SO: Marija Doljak, Trdinova 44 — deklico, Marija Tomazin, Trdinova 20 — dečka in Mihaela Slak, Mestne njive 11 — Karmen

— Ena gospa je rekla, da bodo najbrž ostarelim in onemoglim pri nas začeli pomagati šele takrat, ko bo nekdo umri — kot na Kozjanskem, dotlej pa bodo pisali referate.

KOLESA SE VRTIJO NA VSEH CESTAH JUGOSLAVIJE

Podjetje Gorjanci s sedežem v Straži se je v zadnjih nekaj letih razvilo v veliko delovno organizacijo, ki se vedno bolj uveljavlja. Danes je v tem kolektivu zaposlenih 300 delavcev, imajo 39 avtobusov, 169 tovornih vozil in prikolic, dohodek podjetja se je povzpela na 31 milijonov dinarjev itd. Redno vzdržujejo 28 avtobusnih prog, njihove tovornjake pa srečujete na vseh jugoslovanskih cestah. Saj bodo samo z avtobusi letos prepeljali več kot 2 milijona potnikov, tovornjaki pa bodo prevozili blizu 9 milijonov kilometrov.

Od 1954, ko je prišlo do združitve Avtoprometa — Novo mesto in GAP — Straža v današnje veliko podjetje Gorjanci, se je marsikaj spremenilo. Od skromnih začetkov, ki so jih narekivale poveljne razmere, so danes kos zahtevnim nalogam, ki se postavljajo pred takšna podjetja. Gorjanci niso samo špedicijsko podjetje, ker iščejo tudi druge možnosti, da bi imeli večji razcvet. V sodelovanju z ljubljanskim turistično-avtobusnim podjetjem Kompas so v Novem mestu pred letom odprli novo poslovalnico, ki je omogočila marsikomu ceneno potovanje po domovini in v tujino. Razen tega veliko pomagajo pri zadovoljevanju sodobnejšega potniškega prometa.

V zadnjem času je podjetje napravilo veliko potezo: z novim letom bo prišlo do združitve z novomeškim hotelom Metropol, ki bo v dozdignem času s pomočjo Gorjancev postal največja gostinska organizacija v Novem mestu. Plod tega združevanja pa je nov hotel B kategorije s 125 posteljami novim avtomatskim štiriesteznim kegljiščem itd.

Združeno podjetje bo zaposlovalo blizu 400 ljudi in bo imelo že 40 milijonov dohodka. Gradnja bo po predvidevanjih končana 1973.

Zaposlenih v podjetju	avtobusov	kamionov	vredn. osnov. sredstev	realizacija	nosilnost tovor. (ton)
1955 107	6	50	3.980.000	2.620.000	280
1964 194	24	95	9.400.000	10.500.000	560
1970 300	39	169	26.000.000	31.500.000	1.900

Kamioni »Gorjancev« prevozi na leto tudi do 10 milijonov kilometrov po cestah Jugoslavije.

Tovornjaki Gorjancev v glavnem križarijo po jugoslovanskih cestah, le redki se odpravljajo tudi čez mejo v Italijo. Naj več prevažajo za stalne stranke; to so večja slovenska podjetja Saturnus, Papirnica — Vevče, Mlinotest — Ajdovščina itd. Dobro organizacijo in zanesljivo dostavo pa omogočajo številne poslovalnice, ki jih imajo že sedem (Ljubljana, Maribor, Reka, Zagreb, Osijek, Novi Sad in Beograd); pogodbeno sodelovanje z nekaterimi drugimi podjetji pa imajo še v Kopru in Sarajevu. Smisel teh poslovalnic je, da se na teh mestih organizirajo prevozi, tako da kamionj le redko kdaj vozijo prazni. Tovornjaki prevozi na mesec na sto tisoče kilometrov, med temi je komaj nekaj tisoč praznih. Torej dobra organizacija omogoča čimvečjo izkoriščenost vozil.

Sedem poslovalnic po vsej državi

Podjetje je v letošnjem letu doseglo optimalni razvoj. Pred kratkim so nabavili 60 vozil in prikolic s skupno nosilnostjo 750 ton. Vozil imajo dovolj, manjka pa jim kvalificirani ljudi, šoferjev C, E, in D kategorije. Na špediciji, ki je zelo zahtevna, v glavnem vozijo mladi ljudje, saj je poprečna starost 26 let, na avtobusih pa so starejši, preizkušeni vozniki; njihova starost se suče okoli 35 let. Ker so na svojem sedanjem delovnem področju dosegli veliko, ni čudno, da so njihova razmišljanja in načrti usmerjeni še kam drugam.

Združitev in nov hotel

Novo mesto je med redkimi večjimi slovenskimi mesti, ki se ne morejo postaviti s sodobnim hotelom. Hotelske zmogljivosti so v glavnem ostale na predvojni ravni, mesto in gospodarske zmogljivosti pa so se vidno spremenile. Novomeška gostinska podjetja do zdaj niso mogla ustvariti zadostne akumulacije, da bi šla v novo gradnjo. Zato prihaja v poštev samo združitev vseh zmogljivosti oziroma povežave z večjo in močnejšo sorodno organizacijo. Hotel Metropol in Gorjanci sta že tesno sodelovala. K temu jih je usmerjal tudi skupni delovni prostor na Novem trgu. Metropol je v zadnjem času z lastnimi sredstvi pokazal veliko voljo za napredkom, vendar je 50-članski kolektiv ostal brez moči, ko je bil govor o večjih naložbah. Gorjanci so imeli posluh za njihove želje, tako je prišlo do pogovorov, ki so že rodili prve sadove. Z začetkom prihodnjega leta se oba delovna kolektiva združita in skupaj razmišljata o novem hotelu.

Idejni načrt je narejen

Idejni načrt za novi hotel B kategorije s 125 posteljami in štiriesteznim avtomatskim kegljiščem je izdelan. Hotel bo stal na mestu, kjer je danes Zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov Rog. Z gradnjo pričenjajo že v začetku prihodnjega leta,

sredstva so na voljo, le če bo Rog dobil ustrezno lokacijo. Gradili bodo v dveh etapah. Najprej bo na vrsti novi del, potem pa še že obstoječi, zato da ne bi bila preveč okrnjena sedanja dejavnost. Gradnja ne bo preveč luksuzna, bo funkcionalna.

Na Dolenjskem je kegljaška dejavnost zelo razvejana. Nadaljnji razvoj tega zanimivega športa pa ovira pomanjkanje avtomatskih kegljišč, saj napredek ne more več naprej. Zato je gradnja avtomatskega kegljišča več kot potrebna, verjetno pa se bo naložba v najkrajšem času tudi obrestovala. Res, da ima tudi hotel Otočec v načrtu gradnjo sodobnega kegljišča, vendar dva ne bosta preveč.

Kompas - Gorjanci vzorno sodelovanje

Pred leti so Gorjanci skupaj s Kompasom odprli skupno turistično poslovalnico na Novem trgu. Objekt, ki je v okras temu delu Novega mesta, je že upravičil svoj obstoj. Gorjanci se s sodelovanjem počivalijo, saj so v letošnjem letu na ta račun priredili že več zanimivih potovanj v tujino. Razen tega so ljudem omogočili organiziranje potovanj. To je bil prvi poskus podjetja še dalj prodreti na področje, ki pa se je na obojestransko zadovoljstvo obneslo.

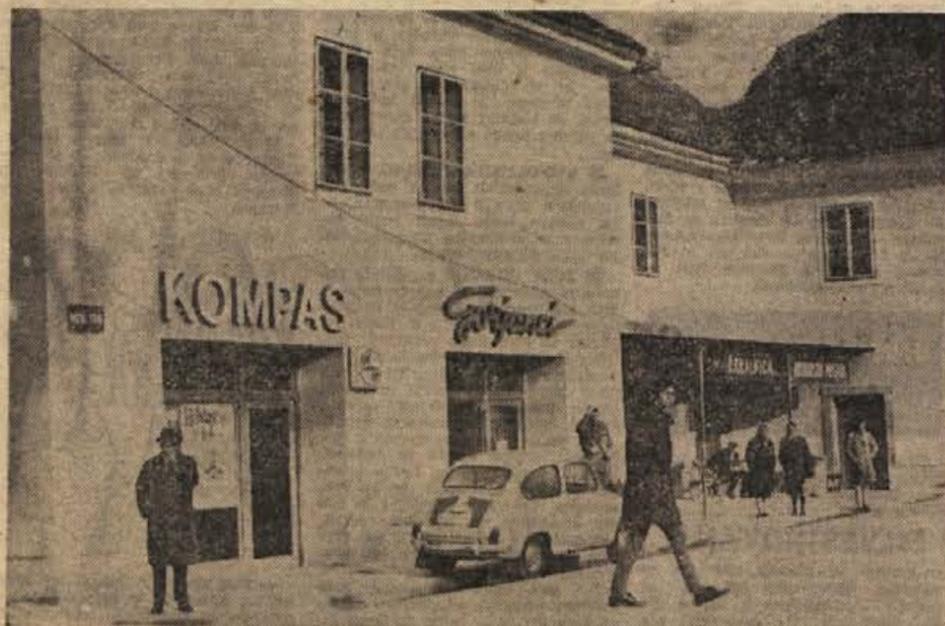
Vsaka načrtna združitev je koristna, zato ni dvoma, da bosta novo združeno podjetje Avtopromet, gostinstvo in turizem Gorjanci — Novo mesto ter hotel Metropol dobro uspevala.

MIRO JERAJ — predsednik delavskega sveta pri »Gorjancih«: »Naš delavski svet je to gospodarsko potezo skoraj brez pripomb sprejel. Ker smo doma stvari precej uredili, je prav, da gremo še naprej! Povsem zaupamo odgovornim, prepričani smo, da bo za oba kolektiva boljše, ker le na ta način lahko oboji napredujemo.«

FRANJO ZUPANČIČ — predsednik delavskega sveta v Metropolu: »Naš kolektiv se dobro zaveda, da z lastnimi močmi ni moč hitro napredovati, zato smo se na referendumu odločili za združitev z »Gorjanci«. Zavedamo se, da so »Gorjanci« močno podjetje, zato smo prepričani, da bomo kmalu uresničili skupne načrte.«

Turistična poslovalnica na Novem trgu v Novem mestu se je v obojestransko zadovoljstvo obnesla.

Maloštevilni kolektiv hotela Metropol je sam poskušal slediti času, krona prizadevanj je tudi nova sodobna ekspressna restavracija v Novem mestu (na sliki).

1970 - korak, morda že dva naprej!

Telesnovzgojna dejavnost na Dolenjskem je v preteklem letu kljub nič kaj rožnatim pogojem napredovala. Manjka denarja, kadrov, telovadnic, igrišč — marsikaj, kar v drugih krajih Slovenije že imajo. Vendar je bil v 1. 1970 le dosežen lep napredek, zlasti je vredno omeniti nenehno rast šolskih športnih društev, razvoj delavskih športnih iger in zaznaven napredek telesne vzgoje nasploh. Ze sam podatek, da se Dolenjci uveljavljamo v republiškem in zveznem merjenju moči, pove vse. Kaj vse bi se dalo doseči, če bi bili dani osnovni pogoji, ni treba posebej omenjati. Zal imajo možnost marsikje samo v občinskih središčih, drugje pa delajo, kot vedo in znajo. Največkrat je skrb prepuščena redkim posameznikom, ki morajo zaradi tega opravljati prav vse. Vemo, da to ni prav! Skrb za telesni razvoj mladine ne bi smela sloneti na ramenih posameznikov, morale bi pomagati tudi družbene organizacije, če ne drugače, pa s sredstvi.

Najslabše je poskrbljeno za osnovno vadbo otrok. Če hočemo vzgojiti zdrave in telesno razvite ljudi, je treba začeti vaditi že v otroški dobi. Vendar ob ugotovitvah, da ima skoraj 50 odst. otrok manjše ali večje telesne hibe, še vedno pozabljamo, ko gradimo nove šole, na telovadnice. Priporočilo, da ne smejo graditi šol brez telovadnic, se skoraj nikjer ne upošteva. Ob znanem dejstvu, da naša vseljunska obramba računa na krepke mladenčice, je to posameznikem težko načelom.

Čeprav telesne vzgoje ne moremo ocenjevati samo skozi prizmo športnih dosežkov, moramo vendar omeniti, da je bil v tem letu največji napredek dosežen v rokometu, košarki, atletiki, namiznem tenisu in smučanju. V drugih športih pa smo približno na lanski ravni.

Triperesna deteljica, Igor Turk, Nevenka Jenkole in Franc Čargo, je ime krškega plavanja ponesla širom po Jugoslaviji. (Foto: C. Čargo)

skih kegljišč tudi izraziti talenti ne bodo napredovali. Vlošega je bilo precej truda, vendar se naše ekipe izven občinskih meja ne morejo enakovredno kosati z drugimi, ki imajo izredne pogoje. V pokrajinski vrh sodijo ekipe Pionirja, Železničarja, Krškoga, Krške itd.

KOŠARKA: Sanje so postale stvarnost

Košarka je poleg rokometu najbolj priljubljena. Dve naši ekipi sta igrali v drugi republiški košarkarski ligi. Novomeščani so se z dobro igro visoko uvrstili in si pridobili pravico sodelovati na kvalifikacijah za vstop v prvo republiško ligo. Enkratno priložnost so v Ljubljani izkoristili in tako je novomeška košarka doživela svoj največji vzpon. Zal pa je ob tem opočala ekipa Beti, ki je nekaj časa veliko obetala.

SPEEDWAY: Ivan Molan zamenjal Franca Babiča

Dolenjci se nočemo kar tako odpovedati laskavemu naslovu državnega prvaka v speedwayu. Francu Babiču, ki je več let kraljeval na nebu jugoslovanskega speedwaya, se je pridružil Krčan Ivan Molan, ki je po poškodbi segel o'lo po najvišjem naslovu. Veseli smo tega Molanovega uspeha, saj si ga je priboril s svojo znano hrabrostjo in borbenostjo. Ob Molanu raste še novi rod državnih mož, ki obetajo, da naslova državnega prvaka ne bodo oddali kar tako.

NOGOMET: Še vedno tavamo v megli

Povsod drugje se še kar uveljavljamo, v nogometu pa smo res najslabši. Edina naša ekipa, ki igra v višjem tekmovanju, Črnomaljska Bela krajina je tekmovanje dobro začela, vendar je ob koncu zaradi zmanjšanega močnega popuščila. Res, da igrajo nogomet še v Brežicah, Krškem, Novem mestu, na Senovem, Mirni, v Kočevju itd., vendar je kakovost ekip tako slaba, da takšen nogomet ne vleče. Razveseljivo je, da v Novem mestu in Črnomalju ter na Mirni raste nov rod nogometašev, ki bo morda čez leta le pregнал nogometno mogočo.

NAMIZNI TENIS: Pogoji slabi, vendar le napredek

Pogoji so kot marsikje drugje izredno slabi. Novomeščani, ki pravič po dolgih letih poškovanja in tavanja igrajo v republiški ligi, nimajo niti svoje mize. Gostujočim ekipam ne morejo nuditi niti osnovnega — zadovoljivih tekmovalnih pogojev. Približno na enakem so tudi druge predstavnice v republiški ligi — dekleta Kočevja, ki imajo sicer urejene tekmovalne pogoje, nimajo pa vnditeljev. Zanimanje za namizni tenis je veliko, vendar tudi v tem sportu še vedno capljamo za drugimi.

ODBOJKÁ: Novo mesto in Brestanica

Pred letom smo se lahko bolj pohvalili. V republiški moški ligi smo imeli tri ekipe, vendar smo lani izgubili Kočevje in Trebnje. Prešla sta v nižje tekmovanje in ni večje možnosti, da bi spet prišla v vrh. Novomeščani sicer dobro igrajo, vendar so še vedno v novarnih vodah. Dekleta Brestanice so bile odlične, tretje, čeprav denarje v nemogočih razmerah. Zednje čase se počasi uveljavljajo tudi mlade odbojkarice Novega mesta, ki bodo kmalu zaigrale v republiški ligi.

PLAVANJE: Franc Čargo v državni reprezentanci

Krčani so prebrčili krizo. Trenerju prof. Niku Zibretu je uspelo vzgojiti nekaj izrednih plavalcev, ki so ponesli ime Krškega po vsej državi. Razen odličnih posameznikov pa v Krškem vzgajajo nov mladi rod, ki bo nekaj pomenil, samo če bodo dobili zimski bazen. V Krškem plavanje trenutno sloni na štirih znanih imenih: Franc Čargo, Nevenka Jenkole, Igor Turk in Tei Preskar. Vsi ti igralci so letos porušili vrsto republiških in celo državnih rekordov. Franc Čargo, najbolj znano krško plavalno ime, je poleg Ivana Molana edini, ki še nosi državni grb.

ROKOMET: Razveseljiva množičnost

Rokomet je med vsemi športi z žogo najljubši široko. Poleg znanih središč Brežic in Ribnice se porajajo še Sevnica, Krmeč, Črnomelj itd. Rokomet se igra na vseh šolah, zato ni čudno, da se Dolenjci nahajamo v republiškem kvalitetnem vrhu. Ekipe Brežic, Ribnice in Sevnice se lahko kosajo s vsakim. Najboljši so spet Brežičani, ki imajo žensko in moško ekipo; zlasti moška ekipa je letos prijetno presenetila. Največji skok so nedvomno napravili Sevnčanji, ki so komaj prišli v zahtevnejše tekmovanje, pa že igrajo prvo violino.

STRELJANJE: Več govorimo, kot naredimo!

Največ tekmovanj v streljanju teče v okviru raznih delavskih športnih iger. Naši tekmovalci, ki imajo najslabše pogoje za delo, se ne morejo kosati z drugimi. Strelstvo je v drugih pokrajinah napravilo takšen napredek, da je za nas zaenkrat kaj takega nedosegljivo.

SMUČANJE: Veljko Kolenc državni prvak

Smučanje je postalo množični šport mladim; številna šolska tek-

LETALSTVO: Naslov za Dušana Zupanca

Naša letalska modelarja Dušan Zupanc in Adolf Suštar sta si letos razdelila prvi dve mesti na republiškem prvenstvu letalskih modelov v Prečni. Res, da sta bila vrsto let med najboljšimi, vendar takšnega uspeha vseeno nismo pričakovali. V jadranski pa se je dobro odrezal na republiškem in državnem prvenstvu nadarjeni Jože Keršič.

ŠAH: V Kočevju nekoliko zaostajajo

Ko so šahovska borilišča zapustili šahisti Kočevja, smo Dolenjci v šahovskem svetu takoj izgubili ime. Lani smo se celo lahko postavili z republiškim prvakom Rudijem Ostermanom in Anico Praznik, letos pa je bera bolj pihla. Novomeščani še nekako vlečejo, vendar se spet v Kočevju in drugje porajajo novi šahovski klubi, ki bodo kmalu zapolnili vrzel.

TENIS: Premaknilo se je naprej!

Tenis se igra v glavnem v Novem mestu, drugje pa se bolj uveljavljajo posamezniki. Letošnja sezona je bila za tenis kar uspešna. Nekaj turnirjev je zelo počilo dejavnost v Novem mestu, prave množičnosti pa ne bo, dokler ne bodo v teniške vrste pristopili mladi.

SLAVKO DOKL

ATLETIKA: Prej ženske, zdaj moški!

Atletsko središče Dolenjske je Novo mesto, čeprav mu je še pred letom, dvema Kočevje izpodbijalo to ime. Ob teh dveh se pojavljajo še manjša žarišča, kjer je vrsta nadarjenih atletov. Letos so največ dosegli Novomeščani, saj so se dobro odrezali na vseh tekmovanjih. Poseben napredek so pokazali moški, ki so peti v Sloveniji. Dekleta so v glavnem, razen redkih posameznic, ostala na isti ravni. V Kočevju atletika spet počasi oživlja, morda bo čez kakšno leto bolje. Med posamezniki je vredno omeniti Novomeščana Vojka Dražiča, ki je postal republiški in državni prvak v peterboju med mladinci, in Marjana Spilarja, ki je še vedno najboljši metalec kopja v naši republiki. Od deklet sta najdalj prišli Tatjana Gazvoda, ki je slovenska reprezentantka, in Marjeta Pučko z novim dolenjskim rekordom v skoku v višino (1,50 metra).

AVTOMOBILIZEM: Gorjanci so postali pojem

Po lanskih skromnih začetkih se je letošnja druga dirka za nagrado Gorjancev še bolj uveljavila.

Velika udeležba, odlični dosežki Gorana Stroka so to privedli dvignili nad jugoslovansko ravnjo. Razveseljivo, da se je letos uveljavila tudi vrsta domačih tekmovalcev, kar kaže, da bo ta šport imel vedno več privrascov. Če ko ga posebej omenjamo, ne moremo mimo Draga Badovinca, ki je s premišljenimi in pametnimi vožnjami uspel tudi na tekmovalnih stezah širom Slovenije. Imamo sicer še vrsto hrabrih fantov, vendar jim manjka izkušnost in taktičnost.

GIMNASTIKA: Več skrbi osnovni telesni vzgoji

Gimnastična središča so v Novem mestu, Kočevju in Brežicah. Telovadnice obiskuje veliko mladine, vendar ni vnditeljev, da bi z njimi delali. Tradicija Novega mesta se ohranja. Saj je naslov republiške pionirske prvakinje v gimnastiki postal last Novomeščanke Anite Gajič. Temu športu, ki je osnova za nadaljnje športno udejstvovanje, bi res lahko posvetili več pozornosti.

BALINANJE: Še vedno solidni

Balinarji so imeli več tekmovanj. Posebno dobro so se odrezali Novomeščani, ki sodelujejo tudi na republiških prvenstvih. Kakšnega večjega napredka ravno ni bilo, vendar je kvaliteta še vedno dobra. Zadnji mednarodni troboj Zagreb — Ljubljana — Novo mesto je pokazal, da so Novomeščani kos celo tekmovalcem, ki nosijo državni dres.

KARATE: Zanimanje raste

Krški karate klub je zelo aktiven, vendar bo z ustanovitvijo kluba v Novem mestu morda ta koristen šport zajel še več mladine. Na Dolenjskem so miši navdušeni za karate, vendar pogolev za dejavnost ni.

KEGLJANJE: Brez kegljišč ni napredka

Menda so dolenjski kegljaši dosegli vse, kar se da pri lastnih pogojih. Brez sodobnih avtomat-

Ni namen telesnovzgojnih delavcev vzgojiti vrhunske tekmovalce, gre bolj za zdravo telesno rast doraščajoče mladine.

Kdo bosta letos najboljša športnika Dolenjske?

Leto gre spet h koncu. Športna tekmovanja se v glavnem končujejo. Prav je, da spet naredimo letni obračun in ugotovimo, kam smo prišli na področju športa.

Športno uredništvo Dolenjske lista objavlja tudi letos glasovalni listek, s katerim boste izbrali najboljšega športnika in športnico Dolenjske v 1. 1970. Pri izbiri upoštevajte, tako da bo deseterica res pravično izbrana. Opozoriti vas moramo, da bomo objavili strokovno oceno naših znanih telesnovzgojnih delavcev in tako njihovo mnenje primerjali z rezultati glasovanja naših bralcev.

Način tekmovanja: I. mesto — 5 točk, II. mesto — 4 točke itd. Enako bomo točkovali v moški in ženski konkurenci.

Vsak bralec ima pravico poslati uredništvu neomejeno število glasovalnih listkov. Prosimo, da nam glasovalne listke pošljete najkasneje do 31. decembra letošnjega leta na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, Glavni trg 3, z oznako »Športna anketa«.

Najboljša športnika, ki ju boste izbrali, bosta dobila lep pokal Dolenjskega lista v trajno last, drugo in tretje uvrščena pa darila. Iznemid tistih, ki nam boste poslali ankete, bomo izbrali deset bralcev in jih nagradili s knjižnimi darili.

Navedli bomo nekatera imena znanih športnikov, o katerih smo največkrat brali:

ATLETIKA: Marjan Spilar, Tatjana Gazvoda, Vojko Dražič, Ivica Jakše, Stane Sega, Meta Pučko;

AVTOMOBILIZEM: Drago Badovinac, Tone Kump;

BALINANJE: Rudi Miraz; GIMNASTIKA: Anita Gajič; KARATE: Stane Iskra; KEGLJANJE: Jože Mrzлак, Rudi Fabjan;

KOŠARKA: Zare Kovačević, Jože Splichal;

LETALSTVO: Dušan Zupanc, Adolf Suštar, Jože Keršič; NOGOMET: Zilka Maksimović, Emil Gaser, Dobrivoj Petrovič, Zvone Lapuh, Slavko Smuc;

NAMIZNI TENIS: Krnc, Somrak, Rački, Benčina;

ODBOJKÁ: Marina Fila, Boštjan Jenko, Peter Stor, Lojze Bahnik;

PLAVANJE: Franc Čargo, Nevenka Jenkole, Igor Turk, Tei Preskar;

ROKOMET: Polde Rovnan, Darko Selinc, Slavko Bosina, Tomislav Svažič, Jože Silc, Franc Ponikvar, Marjan Zaman, Nikola Radič, Stanka Molan, Vladka Bužančič, Jože Mikulin, Viko Lazar;

SMUČANJE: Veljko Kolenc, Marjan Sone ml., Lučka Serini;

SPEEDWAY: Ivan Molan; STRELJANJE: Marjan Kos, Martina Bračko, Julka Bračič;

ŠAH: Rudi Osterman, Stefan Cimer, Igor Penko, Anica Praznik, Tone Skerlj, Tone Prasinik; TENIS: Pavle Uhl, Jože Splichal, Samo Medic.

Glasovalni listek

MOŠKI:

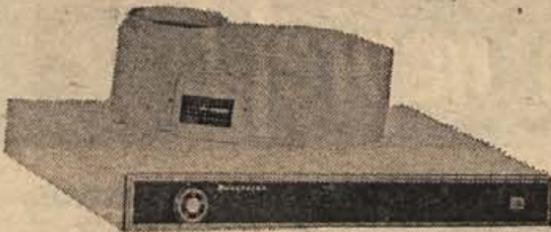
Preimek in ime panoga

1.
2.
3.
4.
5.

ŽENSKE:

1.
2.
3.
4.
5.

Listek izpolnil: (navedite točen naslov)

KUHINJSKE NAPE,

kotle za centralno kurjavo, motorne žage in druge izdelke HUSQVARNA, BENTONE gorilice za kotle centralnih kurjav, ELEKTROLUX hladilne omare za globoko zmrzovanje, hladilnike, likalne stroje, sesalce za prah, loščilce parketa ter druge švedske izdelke lahko kupite za devize pri podjetju

ROG – Novo mesto, Dalmatinova 1,

ki opravi tudi montažo in servis za našete izdelke.

UNIVERZAL – Ljubljana

REJCI PRAŠIČEV!

KOTEKS TOBUS
odkupuje svinjske kože
od 1. novembra 1970

PO ZVIŠANI CENI

450 din za 1 kg

Oderite vsakega prašiča in oddajte kožo najbližji zbiralnici!

OB PETKIH IN SOBOTAH GLASBA IN PLES!

V KAVARNI na Glavnem trgu v Novem mestu je odslej vsak petek in sobota ples. Igra ansambel Trilling. Sprejemamo rezervacije za

SILVESTROVANJE!

Kolektiv Kavarne čestita svojim gostom za novo leto 1971 in se priporoča za obisk!

RAZGLAS ROKA ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1971/72 IN 1972/73

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količine lesa za domačo uporabo GG Brežice objavljajo gozdni obrati Brežice, Kostanjevico, Mokronog, Senovo, Radeče in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1971/72 IN 1972/73

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na območju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 3. januarja do 15. februarja 1971

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno prigrasiti sečnjo za dve naslednji leti skupaj.

Vsak gozdni posestnik mora ob prigrasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno prigrasene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in koliko tehničnega lesa, ter koliko je namenil za prodajo.

Prigrasitve sečenj sprejemajo navedeni gozdni obrati.

Prigrasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na področni gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene potrebuje les. V razpisnem roku so prigrasitve sečenj proste vsakega plačila.

Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali prigrasitev, razen za izredne potrebe v primeru elementarnih neugod.

Uprava Gozdnega gospodarstva
Brežice

KOLINSKA TOVARNA HRANIL LJUBLJANA

vabi

k sodelovanju za vodstvo in delo v svojem bodočem obratu

**TOVARNI ZA PREDELAVO KROMPIRJA
NA MIRNI NA DOLENJSKEM**

več sodelavcev in v ta namen

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- 1. VODJA OBRATA**
POGOJ: dipl. inž. kemije ali živilske tehnologije — najmanj 3 leta delovnih izkušenj
- 2. VODJE IZMEN (4 delovna mesta)**
POGOJ: tehnična srednja šola (strojna) ali VK stroj. ključavničar — zaželeno delovne izkušnje
- 3. VODJA NABAVE IN KONTRAHAŽE**
POGOJ: dipl. inž. agronomije — najmanj 3 leta delovnih izkušenj
- 4. SKLADIŠČNIK SUROVIN, ambalaže in pomožnega materiala**
POGOJ: poslovodja živilske ali trgovske stroke ali kmetijski tehnik — najmanj 3 leta delovnih izkušenj
- 5. KURJAČ PARNEGA KOTLA (4 delovna mesta)**
POGOJ: KV kurjač z izpitom — delovne izkušnje zaželeno.

Zaželen je takojšnji nastop dela zaradi strokovne prakse v tujini.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe in dosedanje prakse sprejema kadrovski oddelek »KOLINSKE«, Ljubljana, Šmartinska c. 30.

Vsak četrtek

DOLENJSKI LIST

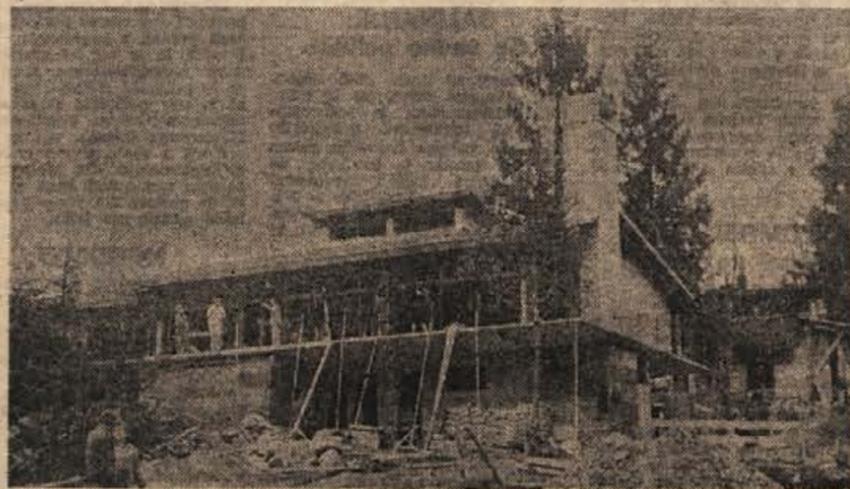
Razpisna komisija

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- 1. VODJA NABAVNEGA SEKTORJA**
Pogoj: visoka ali višja strokovna izobrazba z daljšo prakso na tem področju dela.
- 2. VEČ DIPLOMIRANIH EKONOMISTOV**
za delo v zunanji trgovini, prodaji in nabavi.
- 3. VEČ STROJNIH INŽENIRJEV IN TEHNIKOV**
za delo v konstrukciji, tehnični pripravi proizvodnje, servisni službi, proizvodnji, kontroli in vzdrževanju.
- 4. DIPLOMIRANEGA ELEKTROINŽENIRJA**
za delo v vzdrževanju.
- 5. VEČ EKONOMSKIH TEHNIKOV**
za delo v komerciali, materialni upravi in računovodstvu.
- 6. SAMOSTOJNEGA NABAVNEGA REFERENTA**
za nabavo režijskega materiala.
- 7. VEČ SKLADIŠČNIKOV**
za samostojno delo v centralnem skladišču.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba. Kandidate za zaposlitev vabimo na razgovor.

MOTEL „JASNICA“

na Jasnici ob cesti Ljubljana-Kočevje med Ribnico in Kočevjem

ODPRT OD 22. decembra!

● RESTAVRACIJA ● PRENOČIŠČA ● BAR ● LETNA TERASA ● MENJALNICA ● OB SOBOTAH IN NEDELJAH PLES!

Oddelek za turizem, potniški promet in gostinstvo pri podjetju AVTO KOČEVJE organizira tudi:

- izlete in potovanja po domovini in inozemstvu
- posebne avtobusne vožnje z lastnimi udobnimi avtobusi Setra
- razne druge turistično-gostinske usluge

Kolektiv čestita svojim poslovnim prijateljem, kolektivom, gostom in občanom za novo leto 1971!

SREČNO NOVO LETO

PODJETJE DOMINVEST NOVO MESTO

čestita svojim poslovnim partnerjem
za novo leto 1971!

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

Čestitamo
našim sodelavcem
in občanom
za novo, 1971. leto!

PODJETJE

ROG

NOVO MESTO

Dalmatinova 1

čestita občanom
za novo leto 1971 in se
priporoča za naročila!

INVALIDSKE DELAVNICE BRESTANICA

Izdelujemo betonske mešalce, hidrofore in razno
kovinsko opremo.

CESTITAMO ZA NOVO LETO!

KOVINARSKA

tovarna
industrijske opreme
in konstrukcij

KRŠKO

Čestitamo za novo leto 1971!

Dapirkonfekcija

KRSKO

Priporoča svoje proizvode:

- srednje fini ciklostil papir A-3, A-4 70 in 80 grm
 - srednje fini rebrasti, beljeni ciklostil papir A-3, A-4 80 grm
 - brezlesni rebrasti super beljeni ciklostil papir A-3, A-4 80 grm
 - pelir papir, optično beljen, A-3, A-4 40 grm
 - računske trakove širine 58, 66 in 69 mm,
 - specerijske in manufakturne vrečice,
 - reklamne ovojne papirje za trgovine vseh vrst,
 - vse vrste skate s tiskano reklamo iz trde ali valovite lepenke,
- Tiskamo vse vrste tiskovin, brošur, knjig, tovarniških časopisov in prospektov.
Čestitamo za novo leto!

INDUSTRIJA OBUTVE NOVO MESTO

Čestitamo
za novo leto 1971!

KNJIGOTISK NOVO MESTO

Opravljam kvaliteten tiskarske usluge.

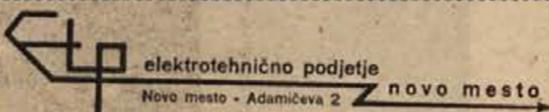
Priporočamo se za naročila in hkrati čestitamo
za novo leto 1971;

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor ZZB NOV
Občinska konferenca ZMS

čestitajo občanom srečno novo leto 1971 z željo, da
bi v prihodnjem letu dosegli še več novih delovnih
zmag!

Občanom in poslovnim prijateljem čestitamo
za novo leto 1971!

ZDRUŽENO ZELEZNISKO
TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA

PODJETJE ZA POPRAVILO VOZ

DOBOVA

Čestitamo za novo leto 1971!

RESTAVRACIJA NA GRIČU

motel CATEŽ

Našim gostom čestitamo za novo leto!

GOSTINSKO PODJETJE

GRAD MOKRICE JESENICE NA DOLENJSKEM

Priporočamo se za obisk.

Za novo leto 1971 čestitamo!

LJUBLJANA

Voznikom in drugim potrošnikom čestitamo
za novo leto 1971!

ZDRAVSTVENI DOM NOVO MESTO

Občanom čestitamo za novo leto 1971!

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

razpisuje
licitacijo za odprodajo sledečih osnovnih
sredstev:

- 1 kamion TAM 4500
- 1 traktor »Zetor«
- 2 traktorja Fe 35
- 1 dvoosna prikolica 5 t
- 2 enoosni prikolici 3 t
- 2 enoosna trosilca hlev. gnoja
- 4 gumi vozovi
- 2 čvobrazdna pluga za Ferguson
- 1 enobrazdni plug za Ferguson
- 2 traktorski kosilnici - bočni
- 1 grablje Sonce 3
- 1 kosilnica »Alpina«
- 2 kosilnici BCS
- 1 motorno kolo JAWA
- 2 sadna mlina
- 2 soda (1200 l in 150 l)
- 1 elektromotor 5,2 KW
- 1 preša

Razprodaja bo v sredo, 23. 12. 1970, ob 8. uri pri
mehanični delavnici KZ Črnomelj. Interesenti
morajo položiti 10 odst. varščine od izklicne cene pol
ure pred pričetkom dražbe.

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

obvešča
lastnike in uporabnike motornih in priklop-
nih vozil na območju občine Novo mesto,
katerim poteče veljavnost prometnega dovo-
ljenja 31. decembra 1970, da bo

podaljševanje veljavnosti prometnih dovoljenj za leto 1971

od 4. do 15. januarja 1971 vsak dan od 7. do
15. ure in v sredo od 7. do 17. ure - razen
ob sobotah, v prostorih Zavoda za požarno
varnost Novo mesto, Cesta herojev št. 27
(Gasilski dom), po sledečem abecednem vrst-
nem redu lastnikov motornih in priklopnih
vozil:

4. 1. 1971 od črke A-B	11. 1. 1971 od črke M-N
5. 1. 1971 od črke C-D	12. 1. 1971 od črke O-R
6. 1. 1971 od črke E-G	13. 1. 1971 od črke S-U
7. 1. 1971 od črke H-J	14. 1. 1971 od črke V-T
8. 1. 1971 od črke K-L	15. 1. 1971 od črke Z-Z

Potrebne tiskovine in informacije dobite v Novem
mestu, Cesta herojev št. 27. V času podaljševanja
veljavnosti prometnih dovoljenj bosta pošta in za-
varovalnica poslovali na sedežu registracije.

Tisti lastniki in uporabniki, ki ne nameravajo za-
htevati podaljšanja veljavnosti prometnega dovolje-
nja za prihodnje leto, morajo vrniti evidenčne tab-
lice tukajšnjemu oddelku najpozneje do 30. janu-
arja 1971.

Oddelek za upravnopravne zadeve
Novo mesto

NOVOTEHNA

trgovsko podjetje Novo mesto

obvešča
cenjene stranke, da bodo

redne letne inventure

v njenih prodajalnah in skladiščih:

v prodajalnah v Novem mestu:

1. Novotehni št. 1, Glavni trg 11
2. Novotehni št. 2, Partizanska c 2
3. Avto-moto deli št. 3, Glavni trg 2

v času od 4. 1. do 7. 1. 1971;

4. v Novotehni št. 4 (glasbila), C. komandanta Sta-
neta 12

5. Novotehni št. 8 (barve), Hladnikova 1

6. skladišču gradb. materiala št. 9, Bučna vas

v času od 4. 1. do 5. 1. 1971;

7. v en gros skladišču Bučna vas

v času od 21. 12. do 6. 1. 1971;

- v prodajalnah v Trebnjem, Krškem in Metliki

v času od 4. 1. do 6. 1. 1971.

Vse prodajalne v Novem mestu, razen prod. št. 9,

bodo odprte nepretrgoma 23., 29. in 30. 12. 1970 od

7. do 18. ure, dne 31. 12. 1970 pa od 7. do 14. ure.

Prodajalni v Trebnjem in Krškem bosta odprti

nepretrgoma 23., 29. in 30. 12. 1970 od 7. do 17. ure,

prodajalna v Metliki od 8. do 18. ure, 31. 12. 1970

pa od 7. do 14. ure.

Za novoletni nakup se priporočamo!

IZREDNA PRILOŽNOST!

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO S SERVISI

„AVTO-CELJE“ Celje

VAM NUDI PO STARI CENI

VOZILA ŠKODA 100 Š

DIN 21.936,70

Z MOŽNOSTJO KREDITIRANJA

NE ZAMUDITE IZREDNE PRILIKE

NUDIMO VAM TUDI VOZILA: NSU 1000 C - NSU 1200 C - WARTBURG STD -
WARTBURG DE LUXE - WARTBURG TOURIST - ZAPOROŽEC - RENAULT - LITOSTROJ
- AVTO UNION - AUDI - JEEP CJ 4

INFORMACIJE NA TELEFON 21-80

ZAHTEVAJTE VSTAVITEV SANDWIK SPIKES (žebeljev) v plašče avtomobila v našem
servisu v IPAVČEVI 21, telefon: 36-50, 36-52, da si tudi pozimi zagotovite varno vožnjo.

SREČNO VOŽNJO V NOVEM LETU 1971 ŽELI KOLEKTIV

»AVTO« — CELJE

DRUŽI JIH

golf

KOLEKCIJA,

ki nosi mednarodni zaščitni znak čiste runske volne. Kolekcija šteje devet različnih
modelov, izdelanih v najrazličnejših barvah. Predivo je obdelano proti krčenju in proti
moljem.

Rašica je edina tovarna
pletenin v Jugoslaviji,
ki ima na tržišču
izdelke s tem znakom!

ČISTA RUNSKA
VOLNA

Presenečenje v novoletni številki!

Avto-moto društvo
TREBNJE

proda
po sklepu upravnega
odbora

osebni avtomobil
ZASTAVA 750,

letnik 1968

na javni dražbi, ki bo v
nedeljo, 20. dec. 1970, ob
9. uri na sedežu AMD.

Svet osnovne šole
MIRNA

razpisuje
prsto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji za sprejem: konča-
na srednja ali višja iz-
obrazba. Osební dohodki
po pravilniku šole. Nastop
službe 1. 1. 1971. Prošnji
priložite dokazila o stro-
kovnosti in kratak življe-
njepis. Razpis velja do za-
sedbe delovnega mesta.

RADIO LJUBLJANA

PETER, 18. DECEMBRA:
 8.10 Opera matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Dušan Terčelj; Dosedanji rezultati poskusov pozne trgatve grozdja; 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; Propagandni vrtljak; 16.40 »Rad imam glasbo«; 17.10 Človek in zdravje; 18.15 Iz Beethovenovih poznejših del; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Beneški fantje; 20.05 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana; 20.30 »Top-pops 134«; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 19. DECEMBRA:
 6.10 Glasbena matineja; 9.35 Vesela godala; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Veterina; 12.40 Na obisku v studiu 14; 13.30 Priporočajo vam...; 14.30 Po domače; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 16.40 Dobimo se ob isti uri; 17.10 Gremo v kino; 18.15 Odmevi iz slovanskih dežel; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mihe Dovžana; 20.00 »Nove melodije«; 21.15 Parada zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 20. DECEMBRA:
 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Branko Hribar: »Nareka«; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovariši... Ivan Jan: Osvobodilni boj v Srbiji in njegove posebne; 10.25 Pesmi borbe in dela;

10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.50 Pogovor s poslušalci; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli po Sloveniji; 14.30 Humoreska tega tedna — M. Marinc: Moj prijatelj; 15.05 do 17.00 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Iz opernega sveta; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo zvečer«; 22.20 Zaplesite z nami.

PONEDELJEK, 21. DECEMBRA:
 8.10 Glasbena matineja; 9.20 Cicibanov svet; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Franci Cimerman: Čebeina paša, osnova šebeljarnja; 12.40 Igrajo angleške pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam...; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 16.40 Iz opernega sveta; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 »Signale«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Maks Kurnja; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.00 »Kdor prodre v bistvo moje umetnosti, bo rešen bede...« (11. oddaja); 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 22. DECEMBRA:
 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Slovenske narodne pesmi; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Viktor Repanšek: Nove sorte krompirja v preskušanju; 12.40 Melodije s filmskega platna; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena tribuna mladim; 14.40 Mladinska oddaja »Na poti s kitaro«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 16.40 »Rad imam glasbo«; 17.10 Človek in zdravje; 18.15 Iz Beethovenovih poznejših del; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Beneški fantje; 20.05 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana; 20.30 »Top-pops 134«; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

ni vrtljak; 16.40 »Rad imam glasbo«; 18.15 V torek na svidenje; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom »Viški fantje«; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Od premiere do premiere; 22.15

SREDA, 23. DECEMBRA:
 8.10 Opera matineja; 9.45 S pevcom Majdo Sepe in Krunoslavom Slabincom; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Andrej Salehar: Pomen števila pujskov za gospodarnost reje plemenskih svinj; 12.40 Zvoki iz glasbenih revij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Jezikovni pogovori; 18.15 Georges Bizet: Odloimek iz 2. dejanja opere »Carmen«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana; 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 24. DECEMBRA:
 8.10 Glasbena matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Lekšan: Novosti v sortnem izboru hrušk; 12.40 Z ansambli domačin napevov; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 »Pesem iz mladih grlic«; 14.30 Z ansambliom Atija Sossa; 14.40 Enajsta sola; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Operni koncert; 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Jožeta Privška; 20.00 Četrikov večer domačin pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer — Legende starih Majev; 22.15 Iz Jugoslovan-

Iskra Commerce

To je električni brivnik **BRAUN-ISKRA** sixtant — prvak na prodajnih policah Evrope!

Brivnik je tehnično in oblikovno izredno dovršen in prekaša vse brivnike.

Britje je popolno kot »mokra britje«, le da je bolj nežno, hitrejše in mnogo bolj enostavno.

BRAUN-ISKRA sixtant je brivnik s triletnim mednarodnim jamstvom.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 20. decembra

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
 9.30 PTUJSKI FESTIVAL NARODNO ZABAVNE GLASBE — (Ljubljana)
 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd)
 10.45 MOZAIK (Ljubljana)
 10.50 OTROSKA MATINEJA: Carobna piščalka, Svet, v katerem živimo (Ljubljana)
 TV KAZIPOT (Ljubljana)
 SPORTNO POPOLDNE
 NOVE MELODIJE — posnetek javne radijske oddaje — (Ljubljana)
 18.30 MESTEČE PEVTON — serijski film (Ljubljana)
 19.45 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 FINALNA VATERPOLO TEKMA — prenos (Beograd)
 21.35 LEVICARJI — humoreska — (Beograd)
 22.25 VIDEOFON (Zagreb)
 22.40 SPORTNI PREGLED (JRT)
 23.16 POROČILA (Ljubljana)

PONEDELJEK, 21. decembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 16.40 NEMSCINA — posnetek — (Zagreb)
 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
 17.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 17.30 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (Ljubljana)
 19.50 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 SVOBODNA ZEMlja — koncert ob Dnevu JLA (Lj)
 21.05 G Demapasant: SLADKE IGRE MINULEGA POLETJA — slovaška TV drama (Lj)
 22.10 POROČILA (Ljubljana)
2. spored:
 17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo)
 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 17.50 LUTKE (Skopje)
 18.15 TV VRTEC (Zagreb)
 18.30 ZNANOST (Sarajevo)
 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 19.05 GLASBENA ODDAJA (Skp)
 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK, 22. decembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.40 RUSCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 15.35 RUSCINA — ponovitev (Zgb)
 15.55 TV VRTEC — ponovitev — (Zagreb)
 16.10 ANGLESCINA — do 16.40 — (Beograd)
 17.10 I van Beethoven: VI. SIMFONIJA (Ljubljana)
 18.00 TIKTAK Sabina in vreme nar (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 SREČANJE V STUDIU 14: Jo Stabl (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 IZTRGAL TI BOM VETER, DA BI TE USTAVIL — oddaja iz cikla V temnem onkraj (Ljubljana)
 19.30 OSEBNA NEGA: Pravilna prehrana (Ljubljana)
 19.50 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 ČAS LJUBEZNI — jugoslovanski film (Ljubljana)
 21.40 GLASBENI FESTIVAL ZA VELIKO NAGRADO LUKSEMBURGA (Ljubljana)
 22.35 POROČILA (Ljubljana)
2. spored:
 17.30 KRONIKA (Zagreb)
 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 17.50 RISANKA (Beograd)
 18.05 MALI SVET (Zagreb)
 18.30 OD ZORE DO MRAKA (Bgd)
 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 19.05 GLASBENA ODDAJA (Skp)
 19.20 TV POSTA (Zagreb)
 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SREDA, 23. decembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
 17.48 NAPOVED SPOREDA (Lj)
 17.50 RASTIMO — oddaja za otroke (Beograd)
 18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.35 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA TV TITOGRAĐ (Bgd)
 19.50 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 TEH NASIH PETDESET LET: Leto 1944 (Ljubljana)
 21.45 JAZZ NA ZASLONU (Ljubljana)
 POROČILA (Ljubljana)
2. spored:
 17.25 POROČILA (Zagreb)
 17.30 KRONIKA (Zagreb)
 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 17.50 RASTIMO (Beograd)
 18.30 REPORTAŽA (Sarajevo)
 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 19.05 GLASBENA ODDAJA (Bgd)
 19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Beograd)
 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 24. decembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 FRANCOŠCINA (Bgd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev — (Zagreb)
 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Beograd)
 17.45 LOVSKE ZGODBE LAZNIJEVA KLJUKCA — I. oddaja (Ljubljana)
 18.00 ZAPOSITE Z NAMI — Bersa, Slavenski (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 VELIKI PUSTOLOVSCINA — serijski film (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj)
 19.20 DOKTOR V HISI — serijska oddaja (Beograd)
 19.50 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 A. Marodić: AMERIKA — oddaja Mali oglasi (Lj)
 21.25 KULTURNE DIAGONALE — (Ljubljana)
 22.00 S. Rahmaninov: KONCERT ZA KLAVIR IN ORKESTER — Simfonični orkester RTV Ljubljana, solistka Dubravka Tomšić (Ljubljana)
 POROČILA (Ljubljana)

PETER, 25. decembra

9.30 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 ANGLESCINA (Beograd)
 14.40 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
 17.40 LOVSKE ZGODBE LAZNIJEVA KLJUKCA — II oddaja (Ljubljana)
 17.55 CAROBNA PIŠČALKA — mladinski film (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 GLASBA ZA STARO IN MLADO (Beograd)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 POGLED NAPREJ — dokumentarna oddaja (Ljubljana)
 19.45 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 OB 75-LETNICI PRVE JAVNE FILMSKE PREDSTAVE: Molk je zlato — francoski film (Ljubljana)
 22.15 GLASBENI FESTIVAL ZA VELIKO NAGRADO LUKSEMBURGA — II del (Lj)
 22.45 POROČILA (Ljubljana)

2. spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
 17.30 KRONIKA (Zagreb)
 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 17.50 TRAPOLLO HH 33 — oddaja TV Ljubljana (Zagreb)
 18.30 GLASBENA ODDAJA (Bgd)
 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
 19.05 MOZAIK (Sarajevo)
 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 26. decembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
 16.50 OBZORNIK (Ljubljana)
 16.55 PO DOMACE Z ANSAMBLOM PAVLA KOSCA (Ljubljana)
 17.20 IVANHOE — serijski film — (Ljubljana)
 17.45 DRŽAVNO PRVENSTVO V KOSARKI — CZ : BEOGRAD (Beograd)
 18.30 MOZAIK (Ljubljana)
 18.40 NADALJEVANJE KOSARKE (Beograd)
 19.30 PO ULICAH KABULA — oddaja S kameru po svetu — (Ljubljana)
 19.45 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 ZABAVA VAS GILBERT BE CAUD (JRT) (Ljubljana)
 21.35 3—2—1 (Ljubljana)
 21.40 SVET V KATEREM ŽIVIMO — film (Ljubljana)
 22.05 NEPREMAGLJIVI — serijski film (Ljubljana)
 22.55 TV KAZIPOT (Ljubljana)
 23.15 POROČILA (Ljubljana)

Melizirano perilo je lepše!

Kako bela in mehka je ta srajca! Oprana je v mixalu z bio-oxylanom, ki perilo melizira. Perilo je belo in mehko hkrati. Melizirano perilo je lepše!

V pralni stroj **mixel** ker perilo melizira!
 + bio oxylan

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Pretek, 18. decembra — Rado
Sobota, 19. decembra — Urban
Nedelja, 20. decembra — Julij
Ponedeljek, 21. dec. — Tomaž
Torek, 22. decembra — Dan JLA
Sreda, 23. decembra — Viktorija
Četrtek, 24. decembra — Eva

KINO

Brežice: 18. in 19. 12. italijanski barvni film »Molčeči Bille«. 20. in 21. 12. francoski barvni film »Križni ogenj«. 22. in 23. 12. francoski barvni film »Jetinica«. Brestanica: 19. 12. ameriški barvni film »Gročica iz Hong-Konga«. Črnomelj: Od 18. 12. do 20. 12. špansko-italijanski barvni film »Obracun na Indijskem oceanu«. Kočevje — Jadran: 19. in 20. 12. ameriški barvni film »Strel pod vešalis«. 21. 12. ameriški barvni film »Vse o seksu in ljubezni«. 22. 12. ameriški barvni

film »Upor kamjencev«. 23. 12. ameriški film »Letoči vragi«. 24. 12. »Clovek iz Istambul«. Kostanjevica: 20. 12. ameriški barvni film »Kartume«. Krško: 19. in 20. 12. ameriški barvni film »Buffalo Bille«. 23. in 24. 12. ameriški barvni film »Kralji sonca«. Metlika: Od 18. do 20. 12. ameriški barvni film »Dvanajst zigomanib«. Od 18. do 20. 12. ameriški barvni film »Bitka za Sant Sebastians«. 23. in 24. 12. ameriški barvni film »Sicilijanski bratje«. Mirna: 19. in 20. 12. ameriški barvni film »Pancho Villa jahas«. Mokronog: 18. in 19. 12. jugoslovanski barvni film »Bitka na Neretvi«.

Novo mesto: Od 19. do 21. 12. ameriški barvni film »Iskrovanje v Anzisu«. 22. 12. nemški barvni film »Navihanci iz prve klopi«. 23. in 24. 12. francoski barvni film »Bye, bye, Barbara«. — **POTUJOČI KINO NOVO MESTO:** Od 18. do 22. 12. nemški barvni film »Navihanci iz prve klopi«. Sevnica: 19. in 20. 12. ameriški film »My Fair Lady«. 23. 12. ameriški film »Happenings«.

Ribnica: 19. in 20. 12. ameriški barvni film »Krvavi pleni«. Sentjernej: 19. in 20. 12. japonski barvni film »Na sodu smodnikas«. Trebnje: 19. in 20. 12. ameriški kriminalni film »Sherlock Holmes — Nakti smrti«.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene in mame
DANICE JAKOVAC
iz Kočevja, Črnomajska 12

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo spremljali na zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se še vsem tistim, ki so nam na kakršni koli način pomagali v najtežjih trenutkih, posebno pa sosedi Mariji Kos ter kolektivu podjetja Zidar iz Kočevja za darovane vence in drugo pomoč.
Zalujoči: mož Martin, hčerka Mirica in sin Jani ter bratje, sestre in drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi sina, brata in strica
DRAGA PUTERLETA
iz Gor. Sušice

Se iskreno zahvaljujemo organizaciji ZK, ZB, Gasilskemu društvu in SZDL za podarjene vence in godbo, govornikom za poslovljene besede ter vsem, ki so nam pomagali, nam izrekli sožalje in spremljali pokojnika na zadnji poti.
Zalujoči: mati, sestri z družinama, brat in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi našega dobrega moža in očeta
FRANCA HUDOLINA
iz Koblarjev

Ki je umrl 6. decembra po dolgi in mučni bolezni, se iskreno zahvaljujemo številnim darovalcem vencem in cvetju, vsem, ki so nam ustno in pisмено izrazili sožalje in ga spremljali na zadnji poti, ter vaščanom za pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala tovarišu Figarju za poslovljene besede ter rušički godbi.
Zalujoči: žena Angela, hčerka Darinka in sin Karel z družino

Ob boleči izgubi mojega dragega moža, očeta, starega ata in strica
TONETA KOŠIČKA
iz Nevega mesta

Se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam pisмено izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo vsem podjetjem, sosedom in znancom, kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice, kjer so mu lajšali bolečine, godbi za žalostinke, gasilcem iz Nevega mesta, govorniku Podetu (Figlerju) za poslovljene besede pri odprtem grobu, častiti duhovščini za lep obred. Še enkrat vsem skupaj najlepša hvala!
Zalujoči: žena Marija, sin Franci, hčerke Marija, Martina in Joži z družinami, sestra Santa ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi ljube mame
TEREZIJA BROADAR
iz Ragovega 4

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom za podarjene vence in spremstvo do zadnjega doma. Posebna zahvala kolektivu IMV tako za vence kakor za druge uslugе. Obenem se zahvaljujemo duhovnikom za pogrebni obred, pevcom in vsem, ki so nam izrazili sožalje, obiskovalcem, ki so zadnje dni življenja poskušali pokojnici lajšati njeno trpljenje. Vsem hvala!
Zalujoči: sinova Jože in Stefan, hčere Rozi, Zofi in Tina z družinami

Prijaznemu soferju Srečku Smođiču, ki vodi avtobus »Gorjanci« na progi Senovo-Ljubljana, se iskreno zahvaljujemo, ker me je rešil neprijetne situacije dne 20. nov. 1970, ko sem se peljala iz Ljubljane, ter me srečno pripeljal na moj dom. Iz srca mu želim srečno vožnjo, kadačkoli in kjerkoli bo sedel za volan. Hvala! Anica Bracun.

Za uspešno zdravljenje in za vložen trud in poštrevnost se iskreno zahvaljujemo dr. Hermanu Teppyju, zdravniku dr. Miri Koselj, dr. Kozljanu in dr. Zorčiču ter vsemu medicinskemu in strojnemu osebju bolnice Brežice. Pacienta iz sobe 30 Franc Preskar iz Dobove in Radoslav Kozole s Senovega.

ČESTITKE

ANDREJU PINTERICU iz Mosteca, ki služi vojaški rok v Postojni, iskrene čestitke za 19. rojstni dan. Stara mama, mama, ata in sestra Metka.

PREKLICI

Jože Bregant, Zaloviče 16 in Jože Pungercar, Zaloviče 24, Smarjeta, prepovedujeta vožnjo po njeni parceli na Kozolevski. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Podpisana Jožeta Gruden iz Goriske gore 4, Skočjan, preključem vožnjo in hojo po mojem dvorišču v Gorški gori 4. Kdor tega preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Stefan Pečaver, Birčna vas 48, prepovedujem vožnjo po mojem travniku v Lasu parcelna št. 1582. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Preključem izjave o Dragici Klum iz Kočevja, Rudnik 23, izrečene 27. 10. 1970, in se ji ovrjavčujem. Stefka Ivančič, Rudnik 23, Kočevje.

OBVESTILA

NOVO: praktične ščetke za čiščenje radiatorjev in vse ščetarske uslugе nudi: Ščetarstvo Armič — Tržaška 52, Ljubljana.

SADIKE vrtnic vseh vrst po konkurenčnih cenah 1 sadika 6 din nudi cenjenim strankam cvetličar na »Kerini, Krško«.

OBVESCAMO omenjene stranke krojača Draga Puterleta, da bomo zaradi smrti vračali blago 27. decembra od 10. do 16. ure. Ciril Puterle, Gor. Sušice 28, Uršna sela.

DOLENJSKI LIST: po stari ceni!

Po nasvetu občinskih konferenc SZDL, ki so ustanovile Dolenjski list, ter navodilo njegovega izdajateljskega sveta smo sklenili, da ostane naročnina za pokrajinsko glasilo širše Dolenjske za prihodnje leto neizpremenjena. Polletna naročnina bo znašala potemtakem tudi v I. 1971 še vedno samo 24,50 din.

Kljub neizpremenjeni naročnini pa obljublamo v novem letu več prijetnih presenečenj: lepo domačo povest, obnovljeno vzgojno rubriko, napet kriminalni roman, stalno objavljane kratkih, zanimivih zgodb, kotichek za šale, več križank itd. Kljub stari ceni pripravljamo za vse naročnike in bralce še posebno prijetno presenečenje, ki ga bomo predstavili v naši novoletni številki 28. decembra!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem

Honorar za december bomo obračunali z današnjo številko Dolenjskega lista, medtem ko bo honorar za 52. številko izplačan prihodnji mesec z januarskim obračunom.

Uredništvo

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

STALNO ZAPOSILITEV nudimo takoj v planinskem domu samostojni kuharici in gospodinskim pomočnicam. Pisnene ponudbe pošiljate Planinskemu društvu — Ljubljana-matica, Ljubljana, p. p. 320

MLAJŠO NATAKARICO

ali dekle s posebnimi, prikupne znanjosti, iščem za strežbo v ekspress baru. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Marjan Zorman, Express bar, Medvođe 27 pri Ljubljani.

SPREJMEM DEKLE

za pomoč v kuhinji. Stanovanje in hrana preskrbljena. Plača po dogovoru. Bife pri Lovcu, Kavčičeva 8 — Ljubljana.

ISCEM UPOKOJENKO

ali mlajšo žensko za izmenično varstvo otroka. Na razpolago hrana, soba, centralno ogrevana, v Zabjli vas. Naslov v upravi lista — 2499/70.

ISCEM dva dimnikarska pomočnika

za 6 razredi. Vprašati pri Janču Sovcu, Prešernov trg 15 — Novo mesto.

SPREJMEM FANTA

za učenje kolarstva. Hrana, stanovanje preskrbljena. Zvonko Gale, kolarstvo — Krško, Cesta krških žrtev (prej Gubčeva) 19.

PEKOVSKEGA POMOČNIKA

ali pričenega delavca sprejme tako pekarna Jože Pegan, Cerkije ob Krki 21.

TAKOJ SPREJMEM

brivsko-frizersko vajenke. Frizerski salon Jurij Pestner, Novo mesto.

SLUŽBO ISČE

VZAMEM v varstvo otroka za 8 ur dnevno ali popolno oskrbo. Naslov v upravi lista (2488/70).

STANOVANJA

ISCEVA SOBO ali stanovanje v Novem mestu, po možnosti opremljeno. Ponudbe pod šifro — »Zaročencas«.

ZAMENJAM

dvosobno stanovanje s centralno kurjavo na Mestnih njičah — blok XII za enako ali večje v naselju Nad mlini (lahko tudi brez centralne kurjave). Naslov v upravi lista (2492/70).

SPREJMEM

na stanovanje s sestanovalko s 1. januarjem 1971. Trdinova 21, Novo mesto.

ODDAM

eno opremljeno in dve neopremljeni sobi. Naslov v upravi lista (2500/70).

MOTORNA VOZILA

UGODNO PRODAM fiat 750, letnik 1966. Franc Bregant, Zabjla vas 121 — montažna hiša.

PTT SVETUJE

ODDAJTE NOVOLETNE ČESTITKE DO 20. DECEMBRA

PRODAM ZASTAVO

750, letnik — 1963. Tudi na kredit. Telefon 21 681.

PRODAM

poltovorni avto Zastava 630 ali zamenjam za osebnega. Lado Ule, Pomoč — informacije, Trebnje.

UGODNO PRODAMO

peč EMO 5, zel odobro ohranjeno. Javite se na naslov: Cankarjeva 13, Kočevje.

UGODNO PRODAM

skoraj novo peč na olje — EMO 8, 7500 cal., s sodom za rezervno olje. Naslov v upravi lista (2489-70).

UGODNO PRODAM

malo rabljeno kočarjo za dojenčka, stojico in športni vozček. Naslov v upravi lista (2495-70).

ELEKTROMOTOR

s črpalko za hišni vodovod proda Selak, Dobrava, Skočjan.

PRODAM

200-litrski akvarij z ribicami. Urejen s grelotom, školkom, filtrom in električno. Derganc, Semič 3.

POCENI PRODAM

peč na olje EMO 8 — z garancijo. Naslov v upravi lista. (2506/70)

PRODAM ELEKTROMOTOR

AEG (5,5 KS) in mlina za žito. Vse v dobrem stanju. Vprašajte pri Fotokarju, Stari trg 24, Trebnje.

PRODAM

skoraj nov ploščini stroj (dvoedni) REGINA, Lindič, Kristanova 3a, Novo mesto.

POSEST

PRODAM 28 arov vinograda s sadovnjakom v Kremenju, 15 minut od železniške postaje Krško. Informacije dobite po telefonu 71 369 — Smonkar.

PRODAM TRAVNIK

na Gorici in njičvo na Hrastju. Informacije dobite pri Zvonku Galeu, Krško, Cesta krških žrtev.

MLAD, cepljen vinograd

ob avtobusni ostri (kostanjevo kolje) prodam ali dam v najem. Vse na lepi sončni legi, poleg zemlja za vikend. Ivanka Lovrenčič, Kot 2, Stari trg ob Kolpi pri Črnomlju.

PRODAM

gradbeno parcelo v bližini Nevega mesta. Ponudbe pod 880 m².

KUPIM

dobro ohranjen skobler stroj. Ponudbe pošiljate na — Kunc, Mala Hubajnica 9, Studence.

RAZNO

INSTRUIRAM angleščino za osnovno šolo in francoščino za I. letnik gimnazije. Naslov v upravi lista (2501-70).

V NEDELJO, 22. novembra popoldne, je bil posabljen svetlo drap nerc. Ugotovljeno je, da so mi-zo takoj zasedli trije tovarisi (eden iz Iskre), zato se naprošajo, da najdeno vrnejo proti nagradi v gostišču Breg.

PROTI SLADKORNI BOLEZNI — protinu in toščavosti (bolezenskemu debelenju) pomaga rogaški DONAT vrelc. Dobite ga v Novem mestu pri HMEJLNIKU — tel. 21 129. STANDARDU — (MERCATORJU) — tel. 21 158 in pri DOLENJKI — tel. 21 440.

NAJLEPŠE DARILO za vašo nevesto vam pripravi zlatar v Ljubljani, Gospoška 5 (poleg uni-verse). — Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popust!

Prav je, da zveste: Nesrečni zamudniki

■ NOVO LETO JE PRED durmi, uprava našega lista pa ima spet skrb, nepotrebno delo in jezo zaradi zamudnikov, ki še niso v celoti poravnali letošnje naročnine. Nj jih veliko — kake 3 odstotke; medtem ko je skoraj 97 odstotkov naročnikov do roka vplačalo naročnino za I. in II. poletje (to je kakih 1.387.000 din), pa dolgujejo zdaj ti nesrečni 3 odstotki približno 43.000 dinarjev. Tih pred koncem leta imajo pismoonoše z njimi spet nepotrebno delo, ko morajo te dni izterjati zaostanke. Upravičeno se jezijo pismoonoše tudi na nas, češ kaj nam nalagate to delo prav zdaj, ko imamo največ dela! Prav imajo — in zares bomo proti zamudnikom morali posej trdnije postopati.

■ KAJ BI REKLI VI, če bi na primer 97 ljudi čakalo na 3 zamudnike, pa zaradi njih vlak ali avtobus ne bi mogel odpeljati? Prav gotovo bi hitro naročili strojevodji ali soferju: »Poženi, kaj bomo čakali nemarnike!« Uprava našega lista je verjela vsem tistim, ki so ob jesenski izterjavi zavrnili plačilo naročnine in obljubili takole: »Plačam pozneje! Prinesem sam denar v upravo lista! Malo me še počakajte, mošta še nisem prodal!« in podobno.

■ TAKO NAŠIH KNJIG TIK pred koncem leta spet ne moremo skleniti, kot se spodobi dobremu gospodarju. Zato naj bodo te vrstice zadnji opomin zamudnikom, ki kasnijo s plačilom ostanka naročnine. Pozivamo jih, naj takoj poravnajo dolg do uprave, sicer jim bomo naš tednik ustavili.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primo, Jože Spilchal, Jožica Teppy, Ana Vitkovič in Ivan Zoran Tehentni urednik: Marjan Moškon

IZHAJA VSAR ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — letna naročnina 40 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev, plačljiva vnaprej — Za inosemstvo 100 dinarjev os. 8 ameriških dolarjev (ali ustrema druga valuta v en vrednosti) — Tekoči račun pri podružnici SDE v Novem mestu: 521-9-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČOP »Delov« Ljubljani